

מדינת ישראל

גנזך המדינה

משרד

הפנים

תוכניות התנתקות

מ 14 דקרוואל 2005

ענ 20 באוגוסט 2005

מסי תיק מקורי

3/12

שם תיק: תיק התנתקות מחבל עזה וגוש קטיף
מזהה פיזי: **51393/3-גל**
מזהה פריט: 000ld7r
כתובת: 2-106-3-5-9
תאריך הדפסה: 14/10/2018

מחלקה

נציג הפנים

ישע

הישתתפויות והישויות מתקליב

מאצרת ישע:

אבתביק, צוחות רוח אטכום.

השתתפויות רשויות יו"ש בתקציב מועצת יש"ע - ע"פ דוחות מבוקרים - רשימת תמיכות והשתתפויות שניתנו (באלפי שקלים חדשים)			
2003		2002	
השתתפות במועצת יש"ע	5		מו"מ אורנית
השתתפות במועצת יש"ע	20	30	השתתפות במועצת יש"ע
			מו"מ אלפי מנשה
			מו"מ אלקנה
האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע	100		מו"מ אפרתה
			עיריית אריאל
אמנה 400, מועצת יש"ע 600	1,000	אמנה 250, מועצת יש"ע 300	550
			מו"מ בית אל
			מו"מ בית אריה
			עיריית ביתר עלית
השתתפות במועצת יש"ע	36		מו"מ גבעת זאב
האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע	78	78	האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע
			מו"מ גוש עציון
			מו"מ הר אדר
השתתפות בתנועה מיישבת 150, השתתפות קידום האיכלוס 355	405		מו"מ הר חברון
			מו"מ מגילות ים המלח
			מו"מ מודיעין עילית
מיסי אירגון המועצות - (הסכום גבוה מאד !!!)	2,030	550	השתתפות במועצת יש"ע
			מו"מ מטה בנימין
			עיריית מעלה אדומים
			מו"מ מעלה אפרים
			מו"מ עמנואל
			מו"מ ערבות הירדן
האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע	70	54	האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע
			מו"מ קרית ארבע
			מו"מ קדומים
השתתפות במועצת יש"ע	150	20	השתתפות במועצת יש"ע
השתתפות במועצת יש"ע	180	180	השתתפות במועצת יש"ע
			מו"מ קרני שומרון
			מו"מ שומרון
	4,074		1,462

ממצאי ביקורת מיוחדת עבור מימון פעילות נגד תכנית ההתנתקות

ג'ט' גזקת נו"ח

ממצאים	שם רשות	סטטוס	
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספים/תמיכות נוספות במועצת יש"ע מעבר להצהרת הרשות.	אלפי מנשה	מו"מ	1
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספים/תמיכות נוספות במועצת יש"ע מעבר להצהרת הרשות.	ביתר עלית	עירייה	2
מעבר להצהרת הרשות מצ"ב ההוצאות הבאות: בשנת 2003 - 4,000 ₪ עבור הסעות להפגנות וכנס חרום נגד ההתנתקות בשנת 2004 - 28,000 ₪ עבור הסעות להפגנות ופרסום נגד ההתנתקות.	גוש עציון	מוא"ז	3
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספים/תמיכות נוספות במועצת יש"ע מעבר להצהרת הרשות בסייג אחד, נמצאו הסעת תושבים להפגנה (ב-30.1.05) אשר עפ"י דברי הרשות אלו היו במימון התושבים ומועצת יש"ע. טרם יצאו חשבוניות חיוב בגין ההסעות הנ"ל (במהלך הביקורת לשנת התקציב 2004 יבדוק רז"ח את הסוגיה).	הר חברון	מוא"ז	4
מעבר להצהרת הרשות נמצאו הוצאות ליום 1/2005 בסך 18,000 ₪. בנוסף להצהרה נמצאו העברות לאמנה כלהלן: בשנת 2002 - 360,000 ₪ בשנת 2003 - 360,000 ₪ בשנת 2004 - 280,000 ₪ בשנת 1/2005 - 18,000 ₪ וכן ביצעו תשלומים בגין הוצאות הקשורות, לכאורה, ישירות למאבק נגד ההתנתקות היו בסך של 14,131 ₪ בשנת 2004.	מטה בנימין	מוא"ז	5
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספים/תמיכות באף גוף, כולל מועצת יש"ע. רישומי הנה"ח ל-1/2005 היו חלקיים בלבד ולכן לא הייה ניתן לאמת ההוצאות.	מעלה אפרים	מו"מ	6
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספים למועצת יש"ע.	קדומים	מו"מ	7
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספים/תמיכות נוספות במועצת יש"ע מעבר להצהרת הרשות.	קרית ארבע	מו"מ	8
במסגרת השתתפות מוא"ז שומרון בתקציב מועצת יש"ע נמצאו התקצובים הבאים: בשנת 2002 - 756,00 ₪ בשנת 2003 - 1,334,000 ₪ בשנת 2004 - 1,700,000 ₪ בפעול ההוצאה גדולה ב-338,000 ₪ לעומת הצהרת הרשות. לתשומת לב, לא נבדקו דוחות נסיעה של האוטובוסים, מאחר ואילו מתבצעים ע"י קבלני משנה. כמו כן, מאזני בוחן של חברות בנות ומתנסים לא סופקו באופן שוטף למועצה.	שומרון	מוא"ז	9

השתתפויות רשויות יו"ש בתקציב מועצת יש"ע - ע"פ דוחות מבוקרים - רשימת תמיכות והשתתפויות שניתנו (באלפי שקלים חדשים)			
2003		2002	
השתתפות במועצת יש"ע	5		מו"מ אורנית
השתתפות במועצת יש"ע	20	השתתפות במועצת יש"ע	30
			מו"מ אלפי מנשה
האגודה לקידום האיכלוס בי"ש"ע	100		מו"מ אלקנה
			מו"מ אפרתה
אמנה 400, מועצת ישע 600	1,000	אמנה 250, מועצת ישע 300	550
			עיריית אריאל
			מו"מ בית אל
			מו"מ בית אריה
השתתפות במועצת יש"ע	36		עיריית ביתר עלית
האגודה לקידום האיכלוס בי"ש"ע	78	האגודה לקידום האיכלוס בי"ש"ע	78
			מו"מ גבעת זאב
השתתפות בתנועה מיישבת 150, השתתפות קידום האיכלוס 355	405		מו"מ גוש עציון
			מו"מ הר אדר
			מוא"ז הר חברון
			מוא"ז מגילות ים המלח
			מו"מ מודיעין עילית
מיסי אירגון המועצות - (הסכום גבוה מאד !!!)	2,030	השתתפות במועצת יש"ע	550
			מוא"ז מטה בנימין
			עיריית מעלה אדומים
			מו"מ מעלה אפרים
			מו"מ עמנואל
			מוא"ז ערבות הירדן
האגודה לקידום האיכלוס בי"ש"ע	70	האגודה לקידום האיכלוס בי"ש"ע	54
			מו"מ קרית ארבע
			מו"מ קדומים
השתתפות במועצת יש"ע	150	השתתפות במועצת יש"ע	20
השתתפות במועצת יש"ע	180	השתתפות במועצת יש"ע	180
			מו"מ קרני שומרון
			מוא"ז שומרון
	4,074		1,462

ממצאי ביקורת מיוחדת עבור מימון פעילות נגד תכנית ההתנתקות

נס' גז'קת נו"ח

ממצאים	שם רשות	סטטוס	
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספיים/תמיכות נוספות במועצת יש"ע מעבר להצהרת הרשות.	אלפי מנשה	מו"מ	1
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספיים/תמיכות נוספות במועצת יש"ע מעבר להצהרת הרשות.	ביתר עלית	עירייה	2
מעבר להצהרת הרשות מצ"ב ההוצאות הבאות: בשנת 2003 - 4,000 ₪ עבור הסעות להפגנות וכנס חרום נגד ההתנתקות בשנת 2004 - 28,000 ₪ עבור הסעות להפגנות ופרסום נגד ההתנתקות.	גוש עציון	מוא"ז	3
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספיים/תמיכות נוספות במועצת יש"ע מעבר להצהרת הרשות בסייג אחד, נמצאו הסעות תושבים להפגנה (ב-30.1.05) אשר עפ"י דברי הרשות אלו היו במימון התושבים ומועצת יש"ע. טרם יצאו חשבוניות חיוב בגין ההסעות הנ"ל (במהלך הביקורת לשנת התקציב 2004 יבדוק רז"ח את הסוגיה).	הר חברון	מוא"ז	4
מעבר להצהרת הרשות נמצאו הוצאות ליום 1/2005 בסך 18,000 ₪. בנוסף להצהרה נמצאו העברות לאמנה כלהלן: בשנת 2002 - 360,000 ₪ בשנת 2003 - 360,000 ₪ בשנת 2004 - 280,000 ₪ בשנת 1/2005 - 18,000 ₪ וכן ביצוע תשלומים בגין הוצאות הקשורות, לכאורה, ישירות למאבק נגד ההתנתקות היו בסך של 14,131 ₪ בשנת 2004.	מטה בנימין	מוא"ז	5
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספיים/תמיכות באף גוף, כולל מועצת יש"ע. רישומי הנה"ח ל-1/2005 היו חלקיים בלבד ולכן לא הייה ניתן לאמת ההוצאות.	מעלה אפרים	מו"מ	6
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספיים למועצת יש"ע.	קדומים	מו"מ	7
הצהרת הרשות אומתה ונמצאה נכונה. לא נמצאו העברות כספיים/תמיכות נוספות במועצת יש"ע מעבר להצהרת הרשות.	קרית ארבע	מו"מ	8
במסגרת השתתפות מוא"ז שומרון בתקציב מועצת יש"ע נמצאו התקצובים הבאים: בשנת 2002 - 756,00 ₪ בשנת 2003 - 1,334,000 ₪ בשנת 2004 - 1,700,000 ₪ בפעול ההוצאה גדולה ב-338,000 ₪ לעומת הצהרת הרשות. לתשומת לב, לא נבדקו דוחות נסיעה של האוטובוסים, מאחר ואלו מתבצעים ע"י קבלני משנה. כמו כן, מאזני בוחן של חברות בנות ומתנסים לא סופקו באופן שוטף למועצה.	שומרון	מוא"ז	9

השתתפויות רשויות יו"ש בתקציב מועצת יש"ע

(באלפי שקלים חדשים)

מס"ד	שם הרשות	2002			2003			2004			סה"כ
		מכתבם	דוח שנתי	רו"ח	מכתבם	דוח שנתי	רו"ח	מכתבם	דוח שנתי	רו"ח	
1	מו"מ אורנית	0.0	0.0	לא	5.0	לא	0.0	לא	5.0	לא	
2	מו"מ אלפי מנשה	0.0	30.0	0.0	20.0	20.0	0.0	20.0	20.0	לא	
3	מו"מ אלקנה	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	נמחקה	
4	מו"מ אפרתה	0.0	0.0	לא	100.0	לא	0.0	לא	100.0	נמחקה	
5	עיריית אריאל	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	
6	מו"מ בית אל	397.4	550.0	לא	600.0	1,000.0	לא	240.0	1,237.4	לא	
7	מו"מ בית אריה	0.0	0.0	לא	63.0	לא	0.0	לא	63.0	לא	
8	עיריית ביתר עלית	0.0	0.0	0.0	400.0	0.0	400.0	430.0	830.0	ק	
	מוא"ז בקעת הירדן	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	
9	מו"מ גבעת זאב	0.0	0.0	לא	0.0	36.0	לא	0.0	0.0	לא	
10	מו"מ גוש עציון	78.0	78.0	78.0	78.0	78.0	82.0	374.0	530.0	ק	
11	מו"מ הר אדר	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	
12	מוא"ז הר חברון	434.0	0.0	לא	355.0	405.0	לא	231.0	1,020.0	ק	
13	מוא"ז מגילות ים המלח	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	
14	מו"מ מודיעין עלית	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	
15	מוא"ז מטה בנימין	550.0	550.0	910.0	1,924.2	2,030.0	2,284.0	2,004.0	4,478.2	ק	
16	עיריית מעלה אדומים	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	נמחקה	
17	מו"מ מעלה אפרים	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	ק	
18	מו"מ עמנואל	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	
19	מוא"ז ערבות הירדן	0.0	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	0.0	לא	
20	מו"מ קרית ארבע	54.0	54.0	54.0	70.0	70.0	70.0	24.5	148.5	ק	
21	מו"מ קדומים	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	ק	
22	מו"מ קרני שומרון	20.0	20.0	לא	150.0	150.0	לא	0.0	170.0	לא	
23	מוא"ז שומרון	981.0	180.0	756.0	771.0	180.0	1,334.0	1,700.0	3,452.0	ק	
	סה"כ	2,514.4	1,462.0	1,798.0	4,536.2	4,074.0	4,190.0	5,003.5	12,054.1	10,828.5	

מוא"ז בקעת הירדן השיבו שלא עתרו נגדם ולכן לא רלוונטי

השתתפויות רשויות יו"ש בתקציב מועצת יש"ע - ע"פ דוחות מבוקרים -			
רשימת תמיכות והשתתפויות שניתנו			
(באלפי שקלים חדשים)			
2003		2002	
השתתפות במועצת יש"ע	5		מו"מ אורנית
השתתפות במועצת יש"ע	20	השתתפות במועצת יש"ע	30
			מו"מ אלפי מנשה
			מו"מ אלקנה
האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע	100		מו"מ אפרתה
			עיריית אריאל
אמנה 400, מועצת ישע 600	1,000	אמנה 250, מועצת ישע 300	550
			מו"מ בית אל
			מו"מ בית אריה
			עיריית ביתר עלית
השתתפות במועצת יש"ע	36		מו"מ גבעת זאב
האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע	78	האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע	78
			מו"מ גוש עציין
			מו"מ הר אדר
השתתפות בתנועה מיישבת 150, השתתפות קידום האיכלוס 355	405		מוא"ז הר חברון
			מוא"ז מגילות ים המלח
			מו"מ מודיעין עילית
מיסי אירגון המועצות - (הסכום גבוה מאד !!!)	2,030	השתתפות במועצת יש"ע	550
			מוא"ז מטה בנימין
			עיריית מעלה אדומים
			מו"מ מעלה אפרים
			מו"מ עמנואל
			מוא"ז ערבות הירדן
האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע	70	האגודה לקידום האיכלוס ביש"ע	54
			מו"מ קרית ארבע
			מו"מ קדומים
השתתפות במועצת יש"ע	150	השתתפות במועצת יש"ע	20
השתתפות במועצת יש"ע	180	השתתפות במועצת יש"ע	180
			מו"מ קרני שומרון
			מוא"ז שומרון
	4,074		1,462

י.ס.

אדם . אלון . בית חורון . דולב . חישה . העמוסים
 טלמון . נריה . כוכב יעקב . כוכב השחר . כפר אדומים
 מבוה חורון . מעלה לבונה . מגורה
 מצפה יריחו . מכמש . מותקווה
 נה צוף . עפרה
 נחל פרת . נחלאל . נולג . מעלה . עטרת . עלי . ענתות
 עמיס . יסנות . ריסונים . שבות דוד . שילה

מועצה אזורית "מטה בנימין"

בס"ד

ט"ו שבט, תשס"ה
 25 ינואר, 2005
 מ.הפנים-8

ה. תונית ההמוחנות
 תובל גזובות ושוח
 י.ס.
 מ.ה.פנים-8

לשכת המנהל הכללי
 26-01-2005
 נתקבל
 1493 מס'

לכבוד
 הגב' רות יוסף
 הממונה מחוז י"ש
 ירושלים
 י.ס.
 שלום וברכה,

הנדון: תקציב מועצת יש"ע
 סימוכין: ימ 2004 - 1610

1. הסכום שהועבר על דינו למועצת יש"ע בשנים 2002 - 550,000 אש"ח
 2003 - 1,924,206 אש"ח
 2004 - 2,004,678 אש"ח

2. לא העברנו לצורך מימון הפעולות האמורות בסעיף 2 למכתבך, לגוף כל שהוא.

מברכה
 אפי פלס
 גובר
 י.ס.

ת"ת. ההתנתקות
חובל (י"ש) הישקטת ישרון

מועצה אזורי שומרון

ט"ו שבט, תשס"ה
25 ינואר, 2005

לשכת המנהל הכללי
26-01-2005
נתקבל
1533 מס

מספרנו: 00013177

לכבוד
גב' רות יוסף
הממונה ביהודה ושומרון
משרד הפנים

שלום רב,

לשכת ראש המועצה

הנדון: תקצוב מועצת יש"ע
סימוכין: ימ 2004 - 1610

טל: 03-9066404
פקס: 03-9066407
hk@shomron.org.il

במענה למכתבך שבנדון, הריני להודיעך כדלהלן:

א. מועצת יש"ע הינה הגוף המטפל בענייני ההתיישבות ביש"ע. במהלך השנים פעלה ופועלת מועצת יש"ע כ"מרכז השלטון המקומי של המועצות ביש"ע" ועסקה בין השאר בנושאי אישור תוכניות, הקצאת קרקעות, הקצאת משאבים, תקציבים ונושאי ביטחון משותפים.

ב. קמפיין ההתחברות הינו פעולה אחת של מועצת יש"ע ולמיטב ידיעתי מימונה בא מהלוואה שנטלה מועצת יש"ע מבנק ומתרומות מגורמים שונים בארץ ובחו"ל.

ג. המועצה האזורית שומרון משתתפת בתקצוב הפעילות השוטפת של מועצת יש"ע כאמור בסעיף א דלעיל כדלהלן:

בשנת 2002	ש" 981,000
בשנת 2003	ש" 771,000
בשנת 2004	ש" 1,700,000

נדגיש כי התמיכה נעשתה גם בשנים קודמות נבדקה ע"י הממונים השונים ואף בביקורות השונות של משרד הפנים.

בכבוד רב,
בנצ' ליברמן
ראש המועצה

מנהלת צפון השומרון
מתא-זמן
טל: 04-6227565
פקס: 04-6210689
zaron@shomron.org.il

אתר המועצה
www.shomron.org.il

העתקים:
מר גדעון בר-לב - המנהל הכללי
עו"ד שרית דנה - היועצת המשפטית
עו"ד יוכי גנסיין - מח' בג"צים בפרקליטות המדינה

אזכורים
מוקד חידוש
מוניציפלי
1-700-700-106
24 88 24

מועצה אזורית הר-חברון

היחידות
434
השתתפות
ישועה

י"שבת/תשס"ה
20 ינואר 2005
לשכה / 004-05

לשכת המנהל הכללי
30-01-2005
נתקבל
מס' 1605

לכבוד
הגב' רות יוסף
הממונה ביהודה ושומרון
משרד הפנים

שלום וברכה,

הנדון: תקצוב מועצת יש"ע והקמפיין נגד התנתקות
סימוכין בג"ץ 10104/04

במענה למכתבך 28/12/04 הריני להודיעך כדלהלן:

1. המועצה האזורית הר-חברון השתתפה בתקצוב מועצת יש"ע המשמשת אותנו לנושאים שונים בפן של קידום האכלוס, השגת תקציבים וכדי וכארגון מיצג.

כדלהלן:

- בשנת 2002 434 אש"ח.
- בשנת 2003 355 אש"ח.
- בשנת 2004 231 אש"ח.

2. לא העברנו למועצת יש"ע ו/או לכל גוף ו/או אדם אחר כספים לצורך פעילות שמטרתה לסכל למנוע או לשבש באופן כלשהו במישרין או בעקיפין את יישומה של תוכנית ההתנתקות.

בברכה,

צביקי בר-חי
ראש מועצה אזורית
הר-חברון

- העתקים: מר גדעון בר לב - מנכ"ל משי הפנים
- עו"ד הגב' שרית דנה - היועצת המשפטית
- עו"ד הגב' יוכי גנסיין - מח' בג"צים פרקליטות המדינה

תובל -
1. תמיכה
הישתתפות ושינוי יעוץ

למה אליאזר מ'מון - עוזה בכ"ר למנו"ס

לשכת המנחל הכללי
06-2005
נתקבל
2008
מסי

10
הקב"ן: הקצה מוצר יל"ע

אני מעדיף אפ"ך ב"ר מנה"מ ל"ג הילו"ה
האחיות - ג'ב"ה ולמנו"ס בקנה למקצה מוצר יל"ע:

1. מוצר מקומי ג'ר אליה - עבריים
2. מוצר אג"ר - אל ערבו"ן

בדיקה

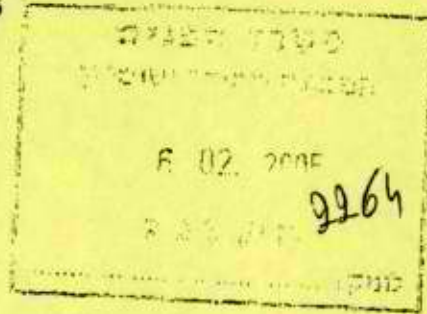
אילן כסן
מנו"ס יהודה ולמנו"ס

02 6241986

מועצה מקומית בית אריה - עופרים

3 פברואר, 2005

לכבוד
גב' רות יוסף
הממונה ביהודה ושומרון
משרד הפנים

גברת נכבדה,

הנדון: העברות תקציביות למועצת יש"ע

לבקשתך, לחלן ההעברות התקציביות למועצת יש"ע החל משנת 2002 ועד היום:

- שנת 2002 0 ₪
- שנת 2003 63,000 ₪
- שנת 2004 0 ₪
- שנת 2005 0 ₪

בכבוד רב,
גיל ליטוב
גזבר המועצה

3.2.05

202

ת. מונרני הנהלת תיקים
חובל א"ש (יש חוב ניסן
זכר יעקובי)

למכ אלמאק מ'מון - ע"ש מנל מלכד הפנימ

הנבון: תקבל מארצ יל"ע

אני מעביר אליך ב"מ 4 מכתבים ל
הרלויה - ה'הודק ולומיון בקל לקבל
מארצ יל"ע:

1. הכי חבון
2. ערבול ה'רדן
3. קראטימ
4. קרני לומיון

לשכת המנחל הכללי
03-02-2005
נתקבל
מסי 1925

בדרי

אלכ כמ
מחוז יהודה ולומיון

ਦੇਵਰ ਨਾਮਿ ਨਦਰ
੨੦੧੫-੧੦-੧੦
੧੦੦੦੦੦
੦੦

מועצה אזורית הר חברון

י/שבט/תשס"ה
20 ינואר 2005
לשכה / 004-05

לכבוד
הגב' רות יוסף
הממונה ביהודה ושומרון
משרד הפנים

שלום וברכה,

הנדון: תקצוב מועצת יש"ע והקמפיין נגד התנתקות סימוכין בג"ץ 10104/04

במענה למכתבך 28/12/04 הריני להודיעך כדלהלן:

1. המועצה האזורית הר חברון השתתפה בתקצוב מועצת יש"ע המשמשת אותנו לנושאים שונים בפן של קידום האכלוס, השגת תקציבים וכד' וכארגון מיצג.

כדלהלן:

בשנת 2002 434 אש"ח.
בשנת 2003 355 אש"ח.
בשנת 2004 231 אש"ח.

2. לא העברנו למועצת יש"ע ואו לכל גוף ואו אדם אחר כספים לצורך פעילות שמטרתה לסכל למנוע או לשבש באופן כלשהו במישרין או בעקיפין את יישומה של תוכנית ההתנתקות.

בברכה,

צביקי בר-חי
ראש מועצה אזורית
הר חברון

העתקים: - מר גדעון בר לב - מנכ"ל משי הפנים
- עו"ד הגבי שרית דנה - היועצת המשפטית
- עו"ד הגבי יוכי גנסיק - מח' בג"צים פרקליטות המדינה

02 6241986

גילעד רוגל, משרד עורכי דין

Gilad Rogel, Law offices

Gilad Rogel, Adv.

Rina Kaufman, Adv

גילעד רוגל, עורך דין

רינה קאופמן, עורכת דין

רחוב דורות ראשונים 1, ת"ד 2317, ירושלים 94625

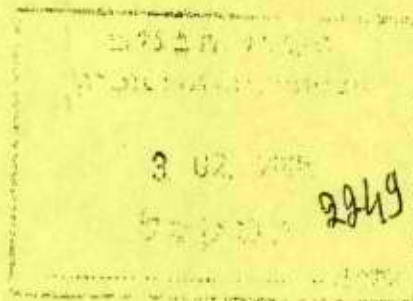
1 Dorot Rishonim ST., P.O.B 2317, Jerusalem

טל' 02-6259520 Tel. פקס' 02-6258372 Fax.

דואר אלקטרוני: grrogel@netvision.net.il

תחומי עיסוק עיקריים: שלטון מקומי, משפט מינהלי וציבורי.

03/02/2005

בפקס: 02-6241986

לכבוד
הגב' רות יוסף
הממונה על מחוז
יהודה והשומרון
משרד הפנים
ירושלים

ג.נ.

הנדון: תקצוב מועצת יש"ע וקמפיין התנתקות - מוא"ז בקעת הירדן

מכתבך מיום 28.12.04

נגד מועצה אזורית בקעת הירדן לא הוגשה כל עתירה ע"י שלום עכשיו והיא אינה מופיעה

ברשימת המועצות שנגדן הוגשה העתירה בבג"ץ 101004/04 הנ"ל.

הואיל וכך, אני מבין שמכתבך אינו רלבנטי לגבי מועצה אזורית בקעת הירדן.

בכבוד רב,

גילעד רוגל, עו"ד

העתק:

מר דובי טל, ראש המועצה.

D: תוכנית וטכניקות סליים ותכנות בקעת הירדן ורות יוסף-תקצוב מועצת יש"ע

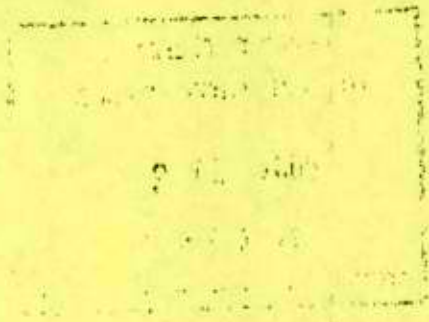
02 6241986

מועצה מקומית קדומים

חלוץ ההתיישבות היהודית בשומרון

ד"ר שבת תשס"ה
23 ינואר 2005
1216

לכבוד
גבי רות יוסף
הממונה על המחוז
רחי שלומציון המלכה 1
ירושלים

שלום רב,

הנדון: תקצוב מועצת יש"ע

בתשובה למכתבך מ- 28.12.04 הריני להודיעך כי לא הועברו על דינו כספים למועצת יש"ע בשנים 2002 - 2003 - 2004.

בברכה
דניאלה וייס
ראש המועצה

העתק: עמרם לסרי - גזבר

פען:
מועצה מקומית קדומים

קדומים:
ד.ג. צמון השומרון
סיקור 44856

מרכזיה
טל. 09-7921-221

לשכת ראש המועצה
טל. 09-7922-073
פקס. 09-7922-749

מזכירות
טל. 09-7921-814
פקס. 09-7921-169

גזברות
טל. 09-7922-071
פקס. 09-7922-535

חינוך
טל. 09-7922-074
פקס. 09-7921-325

תכנון ופיתוח/תחזוקה
טל. 09-7922-073
פקס. 09-7922-616

בטחון
טל. 09-7922-565
פקס. 09-7921-360

קליטה
טל. 09-7922-075

טקסימיליה
טל. 09-7921-169

ועדה מקומית
לתכנון ובניה
טל. 09-7926-756

מח' איווחה
טל. 09-7922-101
פקס. 09-7922-524

שרות מסיכולוגי
טל. 09-7922-624
פקס. 09-7922-524

מח' תרבות
טל. 09-7922-781
פקס. 09-7922-670

מועצה מקומית קריית שומרון

מחלקת גזברות

כ"ד שבט, תשס"ה
3 פברואר, 2005
מספרנו: 5534

מוקד - 106
24 שעות לשרותך

לכבוד
הגב' רות יוסף
הממונה ביחודה ושומרון
משרד הפנים

הנדון: תקצוב מועצת יש"ע
פנייתך מיום 28/12/04

₪	20,000
₪	150,000
₪	0
=====	
₪	170,000

בשנת 2002 הועברו
בשנת 2003 הועברו
בשנת 2004 הועברו
סה"כ בשלוש שנים תקציב

גזבר רב,
גיוס ראובני
גזבר המועצה

העתק: ראש המועצה - מר הרצל בן ארי

מצ"ב: תדפיסים.

מ.ב. קריית שומרון
מ.ד. 646
ש"ה רחוב ג' קניון שומרון
קרית שומרון 44853

מרכזית:
09-7960333
מחלקת סכ"מ 09-7960333
09-7960347 ק"מ

gizbarut@kameishomron.co.il

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

ירושלים, כ' בשבט התשס"ה
30 בינואר 2005

מ.נ. 1642-2005

לכבוד
גב' חנה פסח הימן
מנהלת מפעם דרום

לכבוד
גב' אסתר בר נתן
מנהלת מפעם מעלה אדומים

שלום רב,

הנדון: סיוע למנהלת סל"ע - כתב מינוי

הריני מתכבד למנותכן בזאת לסייע למנהלת סל"ע בבחינה וביישום ההיבטים הקהילתיים בתהליכים עליה אמונה המנהלת.

בנוסף, ברצוני לנצל הזדמנות זו על מנת להביע את הערכתי לפעילותכן הענפה בתחום זה עד עתה, אשר שמעה הגיע לאוזני הן מאנשי המנהלת והן מאנשי משרד הפנים.

בברכה,
גדעון בר לב
המנהל הכללי

העתקים:
מר בני כשריאל, ראש עיריית מעלה אדומים
מר משה פאוול, ראש מוא"ז בני שמעון
מר יונתן בשיא, ראש מנהלת סל"ע
גב' מיכל גולדשטיין, מנהלת האגף למינהל מוניציפאלי, משרד הפנים

מ.נ. 1642-2005

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

מ.נ. 9884-2003

לשכת המנהל הכללי

תאריך: 1/2/05

אל: יונתן גנשיל

מס' פקס: 02-6529217

מאת: אליאב גומין

הנדון: כתב מינוי למנהליות המפעלים.

יונתן גנשיל,

מזכ"ל כתב המינוי למנהליות המפעלים, כפי
שמועת בשיתוף שלטון

אליאב

אנו מעבירים לכם בפקס 2 דפים (כולל דף ראשון זה).
אם לא התקבלו כל הדפים, אנא התקשרו לטלפון 02-6701412

בכבוד רב,

* * * COMMUNICATION RESULT REPORT (2.FEB.2005 8:56) * * *

FILE MODE	OPTION	ADDRESS (GROUP)	TTI DIRECTOR INTERIOR RESULT	PAGE
3 MEMORY TX		6529217	OK	P. 2/2

REASON FOR ERROR

E-1) HANG UP OR LINE FAIL
E-3) NO ANSWER

E-2) BUSY
E-4) NO FACSIMILE CONNECTION

MINISTRY OF THE INTERIOR
THE OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

מ.נ. 9884-2003

משרד הפנים
לשכת המנהל הכללי

לשכת המנהל הכללי

תאריך: 1/2/05

אל: יונתן גנשיל

מס' פקס: 02-6529217

מאת: אליאוב גומין

הנדון: כתב מינוי למנהל לשכת המנהל הכללי

יונתן גנשיל

טיוטת חוק

שם החוק המוצע

א.

חוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2004.

מטרת החוק המוצע והצורך בו

ב.

ביום י"ז בסיון התשס"ד (6 ביוני 2004) אישרה הממשלה את תכנית ההתנתקות המתוקנת, שעניינה הערכות לפינוי חבל עזה, לרבות היישובים שבו וכן אזור בצפון השומרון ובו ארבעה יישובים - גנים, כדים, שא-נור וחומש.

הרקע והמשמעויות של ההחלטה, כפי שתוארו בה, הם אלה:

"מדינת ישראל מאמינה כי עליה לפעול לשיפור המציאות הנוכחית. מדינת ישראל הגיעה למסקנה כי אין כיום שותף פלסטיני מולו ניתן להתקדם בתהליך שלום דו-צדדי. לאור זאת גובשה תכנית של התנתקות מתוקנת (להלן - התכנית), המבוססת על השיקולים הבאים:

א. הקיפאון הגלום במצב הנוכחי הינו מזיק. כדי לצאת מקיפאון זה, על מדינת ישראל ליזום מהלך שלא יהיה מותנה בשיתוף פעולה פלסטיני.

ב. מטרת התכנית להוביל למציאות ביטחונית, מדינית, כלכלית ודמוגרפית טובה יותר.

ג. בכל הסדר קבע עתידי, לא תהיה התיישבות ישראלית ברצועת עזה. לעומת זאת, ברור כי באזור יהודה ושומרון יישארו אזורים שיהוו חלק ממדינת ישראל, ובתוכם גושים מרכזיים של התיישבות יהודית, יישובים אזרחיים, אזורים ביטחוניים ומקומות בהם למדינת ישראל יש אינטרסים נוספים.

ד. מדינת ישראל תומכת במאמצי ארצות-הברית, הפועלת לצד הקהילה הבינלאומית, לקדם את תהליך הרפורמות, בניית המוסדות ושיפור הכלכלה ורווחת התושבים הפלסטיניים, על מנת שתקום הנהגה פלסטינית חדשה, אשר תוכיח עצמה כמסוגלת למלא אחר מחויבויותיה על-פי מפת הדרכים.

ה. יציאה מרצועת עזה ומאזור בצפון השומרון עשויה להקטין את החיכוך עם האוכלוסייה הפלסטינית.

ו. השלמת התכנית תשלול את תוקפן של הטענות כנגד ישראל בדבר אחריותה לפלסטיניים ברצועת עזה.

ז. המהלך שבתכנית אינו גורע מן ההסכמים הרלבנטיים הקיימים בין מדינת ישראל לפלסטינים. ההסדרים הקיימים הרלבנטיים ימשיכו לחול.

ח. התמיכה הבינלאומית למהלך זה רחבה וחשובה. תמיכה זו חיונית בכדי להביא את הפלסטיניים לממש בפועל את המוטל עליהם בתחומי הלחימה בטרור וביצוע הרפורמות על-פי מפת הדרכים, או יוכלו הצדדים לחזור לנתיב המשא ומתן."

בענין הפינוי והפיצוי למתיישבים נאמר בהחלטה כך:

"תהליך של פינוי כרוך בהשלכות אישיות משמעותיות רבות למתיישבים המפונים. על ממשלת ישראל מוטלת החובה לשים לנגד עיניה, בביצוע התכנית, את ההשלכות על המתיישבים המפונים, הסיוע להם, ולהקל עליהם, ככל שניתן, במשך התהליך."

"היום הקובע לזכות לפיצוי הינו יום קבלת החלטת ממשלה זו.

לזכאים לפיצוי, יוענק פיצוי הוגן וראוי, כפי שייקבע בחוק שייחקק לשם כך."

בהחלטה נקבע כי תבצע עבודת הכנה הנדרשת ליישום התכנית. במסגרת זו הוקמה ועדה לעניני פיצוי, פינני והתיישבות חלופית, אשר מתפקידה להכין את החקיקה בדבר פינני ופיצוי, פרטי העקרונות והמדדים לפיצוי, לרבות מתן תמריצים, מקדמות, והיבטי הפיצוי של חלופות ההתיישבות באזורים מועדפים על פי מדיניות הממשלה. המלצות הועדה מיום 12.09.04 אושרו על ידי ועדת השרים לעניני ביטחון לאומי ביום 14.09.04, והן משמשות תשתית להצעת חוק זו.

השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

ג. נוסף על חקיקת חוק ליישום תכנית ההתנתקות, יתוקנו סעיפים 1, 50, 175 ו-320 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 ויתווסף לו סעיף 406. יתוקן סעיף 14 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

ד. ההערכה היא כי התקציב שיידרש לביצוע החוק המוצע היא 2.5 עד 3 מיליארד שקלים חדשים. סכום זה יוצא בשנים הקרובות, ועיקרו יהיה בשנים 2005 ו-2006. סכום זה אינו כולל את עלות ההיערכות של כוחות הביטחון בעקבות ביצוע תכנית ההתנתקות.

השפעת החוק המוצע על תקנים במשרדי הממשלה ועל היבט המינהלי

ה. תוקם במשרד ראש הממשלה מינהלה לסיוע למתיישבי חבל עזה וצפון השומרון ליישום תכנית ההתנתקות, אשר תפעל במשך מספר שנים.

ו. טיוטת החוק מוגשת על דעת היועץ המשפטי לממשלה.

ז. התקבלו הערות מגורמי ממשלה, לרבות שר הרווחה זבולון אורלב, וההערות העיקריות שבהן מצורפות בזה. כמו כן התקבלו הערות מן הציבור. חלק מן ההערות התקבלו ושולבו בנוסח.

ח. להלן נוסח החוק המוצע ודברי הסבר:

הצעת חוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2004

פרק א': פרשנות ותחולה

מטרת החוק	1.	חוק זה מטרתו להסדיר את הענינים שלהלן, לשם יישום תכנית ההתנתקות:
	(1)	פינני ישראלים ונכסיהם מחבל עזה ומשטח בצפון השומרון, בהתאם להחלטות הממשלה;
	(2)	מתן פיצויים הוגנים וראויים, בנסיבותיו המיוחדות של הענין, מאוצר המדינה, לזכאים לכך לפי חוק זה;
	(3)	סיוע לזכאים לכך לפי חוק זה בתהליך הפינני ובמעבר

למקומות מגורים ותעסוקה חדשים.

הגדרות

2.

בחוק זה -

"אגודה שיתופית התיישבותית" - אגודה שיתופית שהתאגדה לשם התיישבות ביישוב, שהפך ליישוב מפונה, ושחבריה הם תושבי אותו יישוב;

"אזור" - כל אחד מאלה: יהודה והשומרון וחבל עזה;

"הגליל" - מחוז הצפון כפי שנקבעו גבולותיו בהודעה על חלוקת שטח המדינה למחוזות ולנפות ותיאור גבולותיהם, לפי סעיף 3 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התשי"ח-1948;

"ההחלטה בדבר אזורי עדיפות" - החלטת הממשלה מספר 2228 מיום ה' באב התשס"ב (14 ביולי 2002), בדבר אזורי עדיפות לאומית;

"היום הקובע" - י"ז בסיון התשס"ד (6 ביוני 2004);

"המדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המינהלה" - המינהלה כמשמעותה בסעיף 4;

"הממונה" - הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש באזור חבל עזה או הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש באזור יהודה והשומרון, לפי הענין, לרבות מפקד כוחות צבא-הגנה לישראל באזור בפעולתו כממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש;

"המנהל" - מנהל המינהלה שמונה לפי הוראות סעיף 5(ב);

"המפקד", לענין חבל עזה - מפקד כוחות צבא-הגנה לישראל באזור חבל עזה או אלוף פיקוד דרום, ולענין אזור יהודה והשומרון - מפקד כוחות צבא-הגנה לישראל באזור יהודה והשומרון או אלוף פיקוד מרכז, וכן מי שכל אחד מהם הסמיך;

"הנגב" - מחוז הדרום כפי שנקבעו גבולותיו בהודעה על חלוקת שטח המדינה למחוזות ונפות ותיאור גבולותיהם, לפי סעיף 3 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התשי"ח-1948;

"הפינוי" - הפינוי של השטחים המפונים, לרבות היישובים המפונים;

"הפיצויים" - פיצוי, מענק, תשלום, הלוואה וכל הטבה אחרת הניתנים לפי הוראות חוק זה, למעט הטבות לפי סעיף 70(ב) ו-71(ג);

"הפרשי הצמדה למדד", לגבי תקופה כלשהי - תוספת לסכום לפי שיעור העליה של המדד מן המדד שפורסם לאחרונה לפי תחילת התקופה עד המדד שפורסם לאחרונה לפני תום התקופה;

"השמאי הממשלתי הראשי" - לרבות נציגו;

"ועדת זכאות" - ועדת זכאות כאמור בסעיף 10;

"הועדה המיוחדת" - הועדה שמונתה לפי הוראות סעיף 137;

"זכאי", לענין כל סוג של פיצויים - מי שמתמלאים בו התנאים לפי

¹ ע"ר 2, התשי"ח, תוס' א', עמ' 1.

- חוק זה לזכאות לאותו סוג של פיצויים;
- "חוק הביטוח הלאומי" - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב],
התשנ"ה-1995²;
- "חוק החברות" - חוק החברות, התשנ"ט-1999³;
- "חוק הלוואות לדיור" - חוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992⁴;
- "חוק העמותות" - חוק העמותות, התש"ס-1980⁵;
- "חוק מיסוי מקרקעין" - חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963⁶;
- "חוק מע"מ" - חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975⁷;
- "חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁸;
- "חכירה" - שכירות לתקופה העולה על 25 שנים;
- "חשב המינהלה" - חשב משרד ראש הממשלה או סגנו, או נציג מטעמו שימונה באישור החשב הכללי במשרד האוצר;
- "יום הגבלת הכניסה", לשטח מפונה - היום שנקבע בצו לפי סעיף 22(ב) כיום שממנו ואילך תוגבל הכניסה לאותו שטח;
- "יום הפינוי", של שטח מפונה - היום שנקבע בצו לפי סעיף 22(א) כיום פינויו של אותו שטח;
- "יישוב מפונה" - יישוב ישראלי בשטח מפונה, וכן אזור התעשייה ארז; לענין זה, "יישוב ישראלי" - יישוב המנוי בתוספת לצו בדבר ניהול מועצות אזוריות (אזור חבל עזה) (מס' 604), תשל"ט-1979, או בתוספת לצו בדבר ניהול מועצות אזוריות (יהודה והשומרון) (מס' 783), תשל"ט-1979, שבתחיקת הביטחון;
- "ישראלי" - אדם הרשום במרשם האוכלוסין לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965⁹;
- "כוחות הביטחון" - צבא-הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי ושירות בתי הסוהר;
- "מס בולים" - מס לפי חוק מס הבולים על מסמכים, התשכ"א-1961¹⁰;
- "מקדמה" - סכום ששולם לזכאי, לרבות בדרך של הלוואה, על פי הסכם שנכרת בהתאם להחלטת הממשלה בדבר מקדמות, בין הזכאי לבין הממשלה, באמצעות מי שהוסמך לכך על ידה לענין זה, כמקדמה על חשבון הפיצויים שייקבעו לו לפי חוק זה;
- "מרכז חיים", של אדם - כאמור בסעיף 34;

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 146.

⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 210.

⁶ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

⁷ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

⁸ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

⁹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

¹⁰ ס"ח התשכ"א, עמ' 64.

"פקודת החברות" - פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;¹¹
 "פקודת פשיטת הרגל" - פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש],
 התש"ס-1980;¹²

"שטח מפונה" - שטח שניתן לגביו צו לפי הוראות סעיף 22(א);

"שליטה" - כהגדרתה בחוק ניירות ערך;

"תאגיד ישראלי" - תאגיד שהשליטה בו היא בידי ישראלי;

"תובע" - מי שהגיש תביעה לפיצויים;

"תחיקת הביטחון" - מנשר, צו, הודעה, מודעה, דרישה, רישיון, מינוי או כל מסמך אחר שנתן המפקד, וכן הדין החל באזור כתוקפו מזמן לזמן;

"תכנית ההתנתקות" - תכנית ההתנתקות המתקנת שעליה החליטה הממשלה בהחלטה מספר 1996 מיום י"ז בסיון התשס"ד (6 ביוני 2004);

"תקופת הפינוי", של שטח מפונה - התקופה שמיום מתן צו לפי סעיף 22(א) עד יום השלמת ביצוע הפינוי בפועל.

3. התחום הגיאוגרפי
 התחום הגיאוגרפי שחוק זה חל לגביו הוא חבל עזה, וכן שטח בצפון השומרון המסומן במפה שבתוספת הראשונה.

פרק ב': המינהלה ותפקידיה

4. המינהלה, תפקידיה וסמכויותיה
 (א) במשרד ראש הממשלה תפעל המינהלה לסיוע למתיישבי חבל עזה וצפון השומרון וליישום תכנית ההתנתקות (בחוק זה - המינהלה); עובדי המינהלה יהיו עובדי המדינה.

(ב) המינהלה אחראית על ביצוע הוראות חוק זה, למעט הוראות שביצוען מוטל על כוחות הביטחון או על רשות אחרת לפי חוק זה, ולשם כך יהיו לה, בין היתר, התפקידים והסמכויות המפורטים להלן:

(1) לשלם לזכאים את הפיצויים שייקבעו להם לפי חוק זה, בהתאם למנגנוני התשלומים הקבועים לפי חוק זה;

(2) לקבל, לאסוף, לבדוק ולאמת כל מידע ומסמכים הדרושים לשם בירור תביעות וקביעת זכאות לפיצויים לפי חוק זה, היקף הזכאות וסכומי הפיצויים, וכן לדרוש מכל אדם, לרבות תובע, ומכל רשות, למסור לה מידע ומסמכים כאמור;

(3) ליזום עריכת חוות דעת, הערכות ושמאויות, ובלבד ששמאות בעיני מקרקעין תתבצע בידי השמאי הממשלתי הראשי;

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 37, עמ' 761.
¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 34, עמ' 639.

- (4) לערוך הסכמים עם תובעים בענין הפיצויים, הטעונים אישור ועדת זכאות;
- (5) להיכנס בכל עת סבירה לכל נכס בשטח מפונה, לצורך בירור עובדות, רישום מצאי ועריכת מדידות ובדיקות אחרות, ואולם אין להיכנס למקום המשמש לבית מגורים בלבד אם המחזיק התנגד לכך;
- (6) לקבל חזקה במקרקעין בשטח מפונה שפוננו, עד תום תקופת הפינוי או עד למועד מוקדם יותר שעליו תחליט הממשלה;
- (7) לארגן פינוי של מיטלטלין, בין בעצמה ובין באמצעות אחר;
- (8) להנחות את רשויות המדינה, למעט כוחות הביטחון, בכל הקשור לפעילותן בשטח מפונה, ולהוצאת נכסים ממנו;
- (9) לתת למפונים סיוע וייעוץ בכל הקשור לפינוי, לרבות סיוע נפשי וסיוע בתחום הרווחה, בתקופת ההתארגנות וההסתגלות למעבר למקומות מגורים ותעסוקה חדשים;
- (10) לתאם בין רשויות המדינה, וכן בין רשויות המדינה לבין רשויות מקומיות וגופים אחרים, בכל הקשור לסיוע למפונים בתקופת ההתארגנות וההסתגלות למעבר למקומות מגורים ותעסוקה חדשים;
- (11) לבצע כל פעולה אחרת שהממשלה הטילה על המינהלה.

5. המנהל, תפקידיו וסמכויותיו
- (א) ראש הממשלה ימנה את מנהל המינהלה; המנהל יהיה עובד המדינה.
- (ב) המנהל אחראי על ביצוע תפקידי המינהלה לפי חוק זה, באמצעות עובדי המינהלה ובאמצעות נותני שירותים שעמם נחתמו הסכמים לפי הוראות סעיף 8.
- (ג) המנהל מוסמך לדון ולהחליט בכל ענין שדרושה בו החלטה או הנחיה של המינהלה לפי הוראות חוק זה, למעט ענינים שבהם ניתנה הסמכות לגוף אחר.
6. משנה וסגנים למנהל
- (א) ראש הממשלה, בהתייעצות עם המנהל, ימנה משנה למנהל, ורשאי הוא למנות סגנים למנהל; המשנה והסגנים יהיו עובדי המדינה.
- (ב) המשנה יהיה ממלא מקום המנהל וימלא את תפקידי המנהל בהעדרו.
- (ג) המנהל רשאי, באישור ראש הממשלה, לאצול מסמכויותיו למשנה או לסגן המנהל.

פרסום 7. הודעה על מינוי המנהל ומשנהו ועל אצילת סמכויות לפי סעיף 6(ג) תפורסם ברשומות.

8. הסכמים עם תובעים ועסקאות אחרות לצורך ביצוע הוראות חוק זה, לרבות תפקידי המינהלה ומתן סיוע לפיו, מורשים המנהל או משנהו, יחד עם חשב המינהלה, לייצג את הממשלה בהסכמים בדבר מקדמות, בהסכמים עם תובעים בענין הפיזויים, הטעונים אישור ועדת זכאות, בהסכמים עם נותני שירותים, ובכל עסקה אחרת כאמור בסעיפים 4 ו-5 לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951¹³, ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים להסכמים ולעסקאות כאמור.

9. סיום פעולת המינהלה (א) המינהלה תחדל לפעול עם סיום ביצוע תפקידיה לפי חוק זה או במועד אחר שעליו יורה ראש הממשלה; הודעה על חדילת פעילותה של המינהלה תפורסם ברשומות.

(ב) חדלה המינהלה לפעול כאמור בסעיף קטן (א), רשאי ראש הממשלה להסמיך גורם אחר לבצע תפקיד מתפקידיה שביצעו טרם הושלם ולתת הוראות נוספות הדרושות לשם כך, וכן רשאי הוא לתת הוראות בענין המידע שטאגר ברשות המינהלה.

פרק ג': קביעת זכאות

סימן א': ועדות זכאות

10. ועדות זכאות (א) המנהל יקים ועדות זכאות לענין חוק זה. (ב) ועדת זכאות תהיה בת שלושה חברים והם:

(1) עובד המדינה הכשיר להיות שופט של בית משפט שלום, שימנה שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הועדה;

(2) המנהל או נציגו שהוא עובד המינהלה;

(3) חשב המינהלה או נציגו.

(ג) שר המשפטים ימנה אחד מבין יושבי הראש שמונו לפי סעיף קטן (ב) (1) להיות ראש ועדות הזכאות.

11. סמכויות ועדת זכאות ועדת זכאות מוסמכת - (1) לקבוע את זכאותו של תובע לפיזויים ואת היקף הזכאות לפי הוראות חוק זה;

(2) לקבוע את סכומי הפיזויים המגיעים לתובע לפי הוראות חוק זה;

(3) לאשר, לפני קביעת סכומי הפיזויים כאמור בפסקה (2) ובנסיבות

¹³ ס"ח התשי"א, עמ' 52.
¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 420.

מיוחדות שיירשמו, מתן תשלומים לתובע על חשבון הפיצויים;
 (4) לבדוק ולאשר הסכמים שערכה המינהלה עם תובעים בענין
 הפיצויים, וכן הסכמים כאמור בסעיף 85.

סימן ב': הגשת תביעה והטיפול בה

			תביעה
	12.	(א)	התובע פיצויים לפי חוק זה יגיש לוועדת זכאות, באמצעות המנהל, תביעה מפורטת על כך, בצירוף ראיות.
		(ב)	המנהל רשאי לתת הוראות בדבר דרך הגשת התביעה והראיות כאמור בסעיף קטן (א), לרבות שאלונים וטפסים שעל התובע למלא; הוראות כאמור יעמדו לעיון הציבור בדרך שהורה המנהל, והודעה בדבר מתן ההוראות והדרך לעיון בהן תפורסם ברשומות.
		(ג)	לתביעה יצורפו הודעות, בקשות, תצהירים, ומסמכים הנדרשים לפי הוראות פרק ו'.
		(ד)	התביעה תיתמך בתצהיר המאמת את העובדות הכלולות בה; התובע רשאי לצרף לתביעה כל מסמך ותצהיר נוסף שיש בהם לדעתו כדי לתמוך בתביעה.
	13.		המועד האחרון להגשת תביעה לפי חוק זה הוא שלוש שנים מיום הפינוי הנוגע לתביעה.
	14.	(א)	ועדת זכאות רשאית לדרוש מהתובע כל מידע או מסמך הדרושים לה לצורך בירור התביעה, ואם ביקש התובע פיצוי בשל עסק רשאית היא לדרוש ממנו גם מידע ומסמכים בדבר עסקאות עם צדדים קשורים לבעל העסק או עסקאות שנעשו שלא בתנאי שוק.
		(ב)	ועדת זכאות רשאית לבקש מידע, מסמכים וחוות דעת מאת גופים ורשויות, אם הדבר דרוש לה לצורך בירור התביעה.
		(ג)	אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות המינהלה לפי סעיף 4(ב).
	15.	(א)	ועדת זכאות תפעל בדרך הנראית לה מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה בתביעה, ותקבע את סדרי ברור התביעה והדיון בה, בהתאם להנחיות ראש ועדות הזכאות, ככל שניתנו.
		(ב)	ועדת זכאות לא תהיה קשורה בסדרי הדין ובדיני הראיות הנוהגים בבתי המשפט, פרט לדיני חסינות עדים וראיות חסויות כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 ¹⁵ .
		(ג)	לוועדת זכאות יהיו סמכויות לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות

חקירה, התשכ"ט-1968.

(ד) ועדת זכאות רשאית לדון ולהחליט בתביעה על פי טענות וראיות שהוגשו לה בכתב בלבד, ואולם לבקשת התובע תיתן לו הועדה הזדמנות לטעון טענותיו בעל-פה ולהציג בפניה ראיות בדרך שתורה.

(ה) ועדת זכאות רשאית להסתמך על מידע, מסמכים, חוות דעת, הערכות ושמואיות שנתקבלו כאמור בסעיפים 4(ב) ו-3 ו-14, נוסף על אלה שהוגשו על ידי התובע, ובלבד שתיתן לתובע הזדמנות לטעון טענותיו לגביהם בדרך שתורה הועדה.

(ו) לא מסר התובע מידע או מסמכים שברשותו או שבשליטתו, ושנדרש למסרם לפי סעיפים 4(ב) או 14(א) או הפריע בדרך אחרת לברור התביעה, רשאית ועדת הזכאות לקבוע ממצאים ולהניח הנחות לפי שיקול דעתה והחומר שבפניה, ורשאית היא לדחות בשל כך את התביעה, כולה או חלקה.

16. החלטות של ועדת זכאות
- (א) החלטה של ועדת זכאות תהיה מנומקת, תינתן בכתב ותיחתם בידי כל חבריה.
- (ב) ההחלטה תישלח לתובע בדואר רשום למען להמצאת מסמכים שצוין בתביעתו.
- (ג) תמצית של ההחלטה תפורסם בהתאם להנחיות ראש ועדות הזכאות, בהשמטת פרטים מזהים ונתונים אחרים שיש בהם משום פגיעה בפרטיות או בסודות מסחריים.

סימן ג': ערעור

17. ערעור על החלטת ועדת זכאות
- (א) התובע רשאי לערער על החלטת ועדת זכאות לפי סעיפים 11(1) או 2) לבית משפט השלום בירושלים, בכתב ערעור מנומק, בתוך 45 ימים מיום שההחלטה נשלחה אליו.
- (ב) המשיבה בערעור תהיה ועדת הזכאות, והיא תיוצג על ידי בא-כוח היועץ המשפטי לממשלה.
- (ג) הוגש ערעור לפי סעיף קטן (א), תגיש המשיבה את תגובתה לבית המשפט בתוך 45 ימים מהיום שנמסר לה כתב הערעור, ותצרף את התביעה וכל נספחיה, בצירוף תיק הראיות שהיו בפניה, לרבות תצהירים וסיכומים שהוגשו לה, אם הוגשו, ופרוטוקול הדיון שהתקיים בפניה, אם התקיים.
- (ד) בית המשפט לא יקבל ראיות נוספות, ולא ישמע עדויות, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- (ה) בכפוף לאמור בסעיף זה ולסדרי דין שנקבעו, ידון בית המשפט בערעור בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומחירה.

(ו) בית המשפט הדן בערעור לא יהיה קשור בדיני ראיות פרט לדיני חסינות עדים וראיות חסויות כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

18. ערעור נוסף על החלטת בית המשפט בערעור ניתן לערער לבית המשפט המחוזי בירושלים, אשר ידון בערעור בשופט אחד.

סימן ד': הוראות שונות

19. התשלום (א) המינהלה תשלם את הפיצויים בשיעורים ובמועדים שעליהם תחליט ועדת הזכאות או כפי שנקבעו בהסכם עם התובע כאמור בסעיף 11(4), ובלבד שהתשלום האחרון לא יפחת מ-25 אחוזים מסך כל הפיצויים והוא ישולם רק לאחר שהזכאי פינה את השטח המפונה ומסר את החזקה במקרקעין כאמור בסעיף 29 להנחת דעתה של המינהלה, והכל בכפוף להוראות פרק ז'.

(ב) ועדת זכאות רשאית לפסוק הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹⁷, והוראות החוק האמור יחולו, בשינויים המחויבים.

20. סכום שאינו במחלוקת הוגש ערעור לפי סעיפים 17 או 18 בענין סכום הפיצויים שקבעה ועדת זכאות, תשלם המינהלה לזכאי את הסכום שאינו שנוי במחלוקת, ובלבד שהגיע המועד לתשלומו כאמור בסעיף 19, והכל בכפוף להוראות פרק ז'.

21. מניעת עיכוב פינוי מחלוקת בשאלת זכאות לפיצויים לפי חוק זה או היקפם, או בשאלת סכומם, וכל הליך משפטי בענין הקשור לכך, לא יהוו עילה לעיכוב הפינוי.

פרק ד': פינוי, ביטול זכויות ומסירה

סימן א': הפינוי

22. צווים בדבר פינוי והגבלת כניסה (א) ראש הממשלה רשאי לקבוע, בצו או בצווים, באישור הממשלה, את השטחים שיפוגו בתחום הגיאוגרפי האמור בסעיף 3 ואת יום פינויו של כל שטח.

(ב) ראש הממשלה רשאי לקבוע, בצו או בצווים, בהתייעצות עם שר הביטחון והשר לביטחון הפנים, יום שממנו ואילך תוגבל הכניסה לשטח שניתן לגביו צו לפי סעיף קטן (א).

23. הגבלת כניסה ושהייה בשטח (ג) בתקופה שבין יום הגבלת הכניסה לשטח מפונה לבין יום הפינוי שלו, לא ייכנס ישראלי לאותו שטח ולא ישהה בו אלא

¹⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

בהיתר שיתן המפקד לפי הוראות סעיף זה ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ד) המפקד יתיר כניסה לשטח מפונה ושהייה בו בתקופה האמורה בסעיף קטן (א), לישראלי שמקום מגוריו הוא באותו שטח; לענין זה יראו את מי שחתם על הסכם בדבר מקדמה או על הסכם כאמור בסעיף 11(4), וחלף המועד שבו עליו להתפנות לפי ההסכם, כמי שמקום מגוריו הקבוע אינו בשטח המפונה.

(ה) המפקד רשאי, לפי שיקול דעתו, להיתר כניסה לשטח מפונה ושהייה בו בתקופה האמורה בסעיף קטן (א), לספקי שירותים חיוניים ולמי שנוכחותם בשטח נחוצה, לרבות לצרכי פירוק מבנים וציוד ולצרכי הובלה, וכן לאחרים שנוכחותם בשטח לא תפריע לפינוי.

(ו) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מי שמשרת בכוחות הביטחון, ועל עובד או מתנדב של רשות כבאות או של מגן דוד אדום, שכניסתו לשטח או שהייתו בו היא לצורך מילוי תפקידו ובהתאם להנחיות המפקד.

(ז) בסימן זה, "ישראלי" - לרבות מי שניתן לו רישיון ישיבה בישראל לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952¹⁸.

(א) החל ביום הפינוי של שטח מפונה, לא ייכנס ישראלי לאותו שטח, ולא ישהה בו, אלא בהיתר שיתן לו המפקד ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מי שמשרת בכוחות הביטחון שכניסתו לשטח או שהייתו בו היא לצורך מילוי תפקידו.

כוחות הביטחון ימנעו כניסה לשטח בניגוד להוראות סעיפים 23 ו-24, ויפעלו להוצאת מי ששוהה בו בניגוד לסעיפים האמורים ולהבאתו למקום יישוב בישראל, ורשאים הם להשתמש בכוח סביר לשם כך.

אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מכל סמכות הנתונה לכוחות הביטחון לפי כל דין ולמפקד לפי תחיקת הביטחון.

(א) אלה דינם מאסר שלוש שנים:

(1) ישראלי הנכנס לשטח מפונה, שהכניסה אליו הוגבלה, או השוהה בו, ללא היתר או שלא בהתאם לתנאיו, בניגוד להוראות סעיף 23;

(2) ישראלי הנכנס לשטח מפונה לאחר יום הפינוי או השוהה בו, ללא היתר או שלא בהתאם לתנאיו בניגוד להוראות סעיף 24;

(3) המפר הוראה לצאת משטח מפונה שניתנה בידי איש

¹⁸ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

כוחות הביטחון לפי הוראות סעיף 25;

- (4) המשתתף בהתפרעות המפריעה לביצוע הוראה מהוראות חוק זה או משתתף בהתפרעות במטרה להפריע בביצוע הוראה כאמור; לענין זה, "התפרעות" - התקהלות של שלושה אנשים או יותר המפרה את השלום;
- (5) המפריע לאיש כוחות הביטחון או לאדם אחר הפועל לפי חוק זה, להוציא, להרוס או לאטום נכס, או המפריע להם במילוי תפקיד אחר מתפקידיהם לפי חוק זה;
- (6) הפותח אטימה שנעשתה בנכס על ידי כוחות הביטחון או אדם אחר הפועל לפי חוק זה.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) (3), (4) או (5) תוך סיכון חיי אדם, או כשעובר העבירה נושא נשק חם או קר, דינו של עובר העבירה - מאסר חמש שנים.
- (ג) התוקף איש כוחות הביטחון או אדם אחר הפועל לפי חוק זה, כשהם ממלאים את תפקידם לפי חוק זה, דינו כדיון התוקף שוטר לפי סעיפים 273 ו-274 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.¹⁹
- (ד) בסעיף זה, "נכס" - מקרקעין שיש למסור את החזקה בהם לפי סעיף 29, או מיטלטלין שהמדינה רשאית לנהוג בהם כבנכסים שאין להם בעלים לפי סעיף 30.

סימן ב': ביטול זכויות ומסירה

28. ביטול זכויות לגבי מקרקעין
- (א) זכות מכל סוג שהוא, של ישראלי, תאגיד ישראלי, רשות מקומית כהגדרתה בסעיף 113, ועד מקומי כהגדרתו בסעיף 123, חברה ממשלתית או ההסתדרות הציונית העולמית, לגבי מקרקעין בשטח מפונה המנוהלים על ידי הממונה, בטלה החל ביום הפינוי, בין אם בעל הזכות זכאי לפיצויים לפי חוק זה ובין אם לאו, ואם נחתם לגבי הזכות כאמור הסכם בדבר מקדמה או הסכם כאמור בסעיף 11(4) - החל ביום שנקבע בהסכם או ביום הפינוי, לפי המוקדם מביניהם.
- (ב) כל הסכם שענינו זכות לגבי מקרקעין, מכל סוג שהוא, בשטח מפונה, בין ישראלי או גוף כאמור בסעיף קטן (א) לבין הממונה, המדינה או מי מטעמם, בטל החל ביום הפינוי, אם לא בוטל קודם לכן בהסכם בין הצדדים.
- (ג) החל ביום האמור בסעיף קטן (א), לא תהא כל זכות לממש שיעבוד או עיקול שהוטלו על זכות כאמור בו.
29. מסירת מקרקעין
- מי שזכותו במקרקעין בשטח מפונה בטלה כאמור בסעיף 28, וכן המחזיק בהם או במקרקעין אחרים המנוהלים על-ידי הממונה, חייב למסור את החזקה במקרקעין לממונה, באמצעות המינהלה, ביום שבו בטלה הזכות לפי הוראות סעיף 28 או ביום עזיבתו של המחזיק את

¹⁹ ס"ח התשל"ז, עמ' 322.

השטח הממונה, לפי המוקדם.

- מיטלטלין 30. (א) מיטלטלין הנחזים כמיטלטלין שהיו בהחזקתו של ישראלי כהגדרתו בסעיף 23 או של תאגיד ישראלי, שנמצאו בשטח ממונה לאחר יום הפינוי, יראו אותם כמיטלטלין שבעליהם ויתרו עליהם, והמדינה בלבד תהיה רשאית לנהוג בהם כבנכסים שאין להם בעלים.
- (ב) החל ביום הפינוי, לא תהא כל זכות לממש שיעבוד או עיקול שהוטלו על מיטלטלין כאמור בסעיף קטן (א).
- מיסוי 31. (א) בטלות זכות לגבי מקרקעין, מסירת מקרקעין וויתור על מיטלטלין, כאמור בפרק זה, לא ייחשבו כמכירת זכות במקרקעין לענין חוק מיסוי מקרקעין או כמכירת נכס לענין פקודת מס הכנסה²⁰.
- (ב) מסירת חזקה במקרקעין וויתור על מיטלטלין, כאמור בפרק זה, יהיו פטורים ממס לפי חוק מע"מ.

פרק ה': פיצויים

סימן א': פיצוי בשל בית מגורים

- הגדרות 32. בסימן זה -
- "בית מגורים" - בית או דירה, המשמשים או המיועדים לשמש למגורים, למעט אם שימשו ביום הקובע רק לצרכי עסק או לצרכי ציבור;
- "בן משפחה" - בן זוג, הורה וילד;
- "בעל זכות בבית מגורים" - ישראלי שהוא אחד מאלה:
- (1) בעל זכות חכירה או הרשאה, לגבי בית מגורים, על פי חוזה שנחתם לפני היום הקובע בינו לבין הממונה, או על פי חוזה בינו לבין ההסתדרות הציונית העולמית שנחתם לפני היום הקובע מכוח חוזה בינה לבין הממונה;
 - (2) בעל זכות לקבלת זכות חכירה מאת הממונה לגבי בית מגורים, על פי חוזה רכישה שנחתם לפני היום הקובע בינו לבין חברה שהיתה זכאית לתת לו זכות כאמור מכוח חוזה פיתוח שנחתם בינה לבין הממונה;
 - (3) חבר באגודה שיתופית שסווגה לפי פקודת האגודות השיתופיות כמושב שיתופי, שמרכז חייו במושב השיתופי, ושלאגודה השיתופית יש הרשאה לגבי בית מגוריו, על פי חוזה שנחתם לפני היום הקובע בינה לבין ההסתדרות הציונית העולמית מכוח חוזה בין ההסתדרות הציונית העולמית לבין הממונה;

²⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

"מסלול א'" - מסלול של פיצוי בשל בית מגורים, שסכומו מחושב לפי סוג בית המגורים ושטחו, כמפורט בסעיף 2 לתוספת השנייה;

"מסלול ב'" - מסלול של פיצוי בשל בית מגורים, שסכומו מחושב לפי סוג בית המגורים ושטחו, בתוספת סכום המשתנה לפי ותק המגורים, כמפורט בסעיף 3 לתוספת השנייה;

"פיצוי לפי שומה פרטנית" - פיצוי כאמור בסעיף 37.

פיצוי כולל 33. פיצוי בשל בית מגורים לפי סימן זה כולל, לגבי בית מגורים שנבנה בנחלה - פיצוי בשל חלקת המגורים של הנחלה, ולגבי בית מגורים אחר - פיצוי בשל כל הקרקע נושא החוזה או הזכות המקימים זכות לפיצוי לפי סימן זה.

קביעת מרכז חיים 34. לשם קביעת מקום מרכז חייו של תובע לענין חוק זה, יובאו בחשבון מכלול קשריו המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים, ובהם, בין השאר:

(1) מקום המגורים שלו ושל בני משפחתו;

(2) חברותו באגודה שיתופית התיישבותית או באגודות שיתופיות אחרות של יישוב מפונה;

(3) מקום מוסדות החינוך שבהם לומדים ילדיו.

זכאות לפיצוי לפי מסלול א' 35. מי שהיה ביום הקובע בעל זכות בבית מגורים ביישוב מפונה, זכאי לפיצוי בשל בית המגורים לפי מסלול א'.

זכאות לפיצוי לפי מסלול ב' 36. מי שהיה ביום הקובע בעל זכות בבית מגורים ביישוב מפונה, ומרכז חייו ביום הקובע ובמשך שנתיים רצופות בתכוף לפני היום הקובע, היה ביישוב המפונה שבו מצוי בית המגורים, זכאי לפיצוי בשל בית המגורים לפי מסלול ב', ולא יהיה זכאי לפיצוי לפי מסלול א'.

שומה פרטנית לפי בחירה 37. זכאי כאמור בסעיפים 35 או 36 רשאי לבחור, במקום הפיצוי לפי הסעיפים האמורים, בפיצוי לפי שומה פרטנית, ובלבד שהודיע על כך למינהלה לא יאוחר מתום 90 ימים מיום מתן צו לפי סעיף 22(א) או 30 ימים לפחות לפני יום הפינוי, לפי המוקדם מביניהם.

(ב) סכום הפיצוי לזכאי שבחר בפיצוי לפי שומה פרטנית ייקבע על פי שומה שיערוך השמאי הממשלתי הראשי לבית המגורים ליום הקובע, בהתאם לכללי שמאות מקובלים, לגבי שטח בית המגורים שנבנה כדין, לאחר שנתן לזכאי הזדמנות להביא ראיות ומסמכים, לרבות שמאויות מטעמו (בסעיף זה - השומה).

(ג) מי שבחר בפיצוי לפי שומה פרטנית, יאפשר לשמאי הממשלתי הראשי להיכנס לבית המגורים וימסור לו את כל המידע והמסמכים בענין בית המגורים, ככל שיידרש לדעת השמאי לצורך עריכת השומה; לא פעל כאמור, יחולו לגביו הוראות סעיף 15(ו).

(ד) מי שבחר בפיצוי לפי שומה פרטנית רשאי לחזור בו מבחירתו ולבקש פיצוי לפי סעיף 35 או 36, לפי הענין, כל עוד לא ניתנה החלטה של ועדת הזכאות בדבר סכום הפיצוי לפי שומה פרטנית; חזר בו מבחירתו כאמור לאחר שנערכה השומה, ינוכה מסכום הפיצוי שייקבע לו סכום של 3,000 שקלים חדשים לכיסוי עלויות השומה.

פיצוי לשוכר
בדיור ציבורי

38. (א) בסעיף זה, "בעל זכות שכירות בדיור ציבורי" - ישראלי בעל זכות שכירות שאינה חכירה, לגבי בית מגורים ביישוב מפונה, על פי חוזה שכירות כמפורט להלן שנחתם לפני היום הקובע:

(1) חוזה בין בעל זכות השכירות לבין חברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, עמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ או ההסתדרות הציונית העולמית, שנחתם מכוח חוזה בינה לבין המדינה;

(2) חוזה בין בעל זכות השכירות לבין האגודה השיתופית ההתיישבותית של היישוב שבו נמצא בית המגורים, שנחתם מכוח חוזה בינה לבין גורם המנוי בפסקה (1) שהורשה לכך לפי חוזה בינו לבין המדינה.

(ב) בעל זכות שכירות בדיור ציבורי שמרכזו חייו ומקום מגוריו הקבוע כדין, ביום הקובע ובמשך שנתיים רצופות לפחות לפני היום הקובע, היה בבית המגורים שלגביו יש לו זכות כאמור, זכאי לפיצוי שסכומו יחושב לפי הוראות סעיף 4 לתוספת השנייה.

הלוואה לדיור

39. מי שקיבל פיצוי לפי הוראות סעיפים 35, 36 או 38 זכאי לקבל הלוואה לדיור לפי הוראות סעיף 5 לתוספת השנייה.

זכאים בשל בית
מגורים אחד

40. היו שניים או יותר זכאים לפיצוי לפי סימן זה, בשל אותו בית מגורים, יחולו הוראות אלה:

(1) הפיצוי המגיע להם ביחד יחושב כאילו היה זכאי אחד בלבד;

(2) היה אחד מהם לפחות זכאי לפיצוי לפי הוראות סעיף 36, זכאותם לפיצוי כאמור בפסקה (1) תהיה לפי הוראות הסעיף האמור;

(3) בחירה בפיצוי לפי שומה פרטנית טעונה הסכמת כל הזכאים.

זכאות בשל יותר
מבית מגורים
אחד

41. (א) לא יקבל אדם פיצוי לפי הוראות סעיף 36 בשל יותר מבית מגורים אחד - ואם הוא זכאי לפיצוי כאמור בשל יותר מבית מגורים אחד, יקבל את הפיצוי כאמור לגבי בית המגורים שיבחר.

(ב) לענין סעיף קטן (א) אין נפקא מינה אם הזכאות לפיצוי היא של האדם לבדו או יחד עם אדם אחר.

הלוואה עומדת

42. זכאי שקיבל לפני היום הקובע הלוואה מתקציב המדינה או בסיוע של

המדינה, לרכישת בית המגורים, ולפי תנאי ההלוואה הוא אינו חייב לפרוע אותה, כולה או חלקה, אם ימשיך להתגורר בבית המגורים במשך תקופה מסויימת, ויראו אותו, החל ביום שבו עזב את השטח המפונה ומסר את החזקה בבית המגורים כאמור בסעיף 29, כמי שעמד בתנאי האמור.

- מסים 43. (א) פיצוי לפי סימן זה לא ייחשב כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה, ולא יחוייב במס לפי הפקודה האמורה או לפי חוק מיסוי מקרקעין.
- (ב) קבלת פיצוי לפי סימן זה לא תחשב כמכירה בפטור ממס לענין פרק חמישי 1 לחוק מיסוי מקרקעין.

סימן ב': מענקים ושיפוי

- מענק הוצאות הובלה והתארגנות 44. (א) ישראלי שמתקיימים בו תנאים אלה:
- (1) ביום הקובע מקום המגורים הקבוע שלו היה כדין בבית מגורים ביישוב מפונה;
 - (2) הוא הוכיח כי ביום הפינוי או לפניו פינה את בית מגוריו ומסר את החזקה בו כאמור בסעיף 29, וכי עבר להתגורר מחוץ לתחום האמור בסעיף 3;
 - (3) הוא לא שהה שלא כדין בשטח מפונה לאחר יום הפינוי,
- זכאי למענק לכיסוי הוצאות ההובלה של תכולת בית מגוריו והוצאות אחרות הנובעות ממעבר לבית מגורים אחר מחוץ לתחום האמור בסעיף 3.
- (ב) המענק לפי סעיף זה יהיה בסכום כמפורט להלן, בהתאם למספר הנפשות שהתגוררו בבית המגורים ביום שבו פונה:
- (1) עד שלוש נפשות - 9,000 שקלים חדשים;
 - (2) ארבע או חמש נפשות - 13,500 שקלים חדשים;
 - (3) שש נפשות או יותר - 18,000 שקלים חדשים.
- (ג) לא תהיה זכאות, בשל פינוי בית מגורים אחד, ליותר ממענק אחד לפי סעיף זה ויראו לענין זה את כל מי שהתגוררו בבית המגורים, כזכאי אחד.

- מענק לדמי שכירות 45. (א) ישראלי שמתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף 44(א), זכאי למענק חד-פעמי בסכום כמפורט להלן, בהתאם למספר הנפשות שהתגוררו בבית המגורים ביום שבו פונה:
- (1) עד שלוש נפשות - 10,800 שקלים חדשים;
 - (2) ארבע או חמש נפשות - 12,150 שקלים חדשים;
 - (3) שש נפשות או יותר - 13,500 שקלים חדשים.
- (ב) ראה המנהל, על יסוד תצהיר וראיות שדרש, בתום חמישה

חדשים מיום שפונה בית המגורים, כי מי שקיבל מענק לפי סעיף קטן (א) טרם עבר לבית מגורים קבוע וכי בכוונתו להתגורר בשכירות מחוץ לשטח המפונה תקופה נוספת על תקופת ששת החודשים מהיום שבו פונה בית המגורים (להלן - התקופה הנוספת), יורה על תשלום מענק נוסף אחד בלבד, בסכום השווה לששית מסכום המענק שקיבל לפי סעיף קטן (א), כשהוא מוכפל במספר חודשי השכירות בתקופה הנוספת הצפויה, ובלבד שסכום המענק הנוסף לא יעלה על המענק שקיבל לפי סעיף קטן (א); סירב המנהל להורות על תשלום מענק נוסף, רשאי המבקש לפנות לוועדת הזכאות והיא תהיה מוסמכת להורות על תשלום לפי סעיף קטן זה.

- (ג) לא תהיה זכאות, בשל פינוי בית מגורים אחד, ליותר מסכום מענק אחד לפי סעיף קטן (א) וליותר מסכום מענק נוסף אחד לפי סעיף קטן (ב), ויראו לענין זה את כל מי שהתגוררו בבית המגורים, כזכאי אחד, בין אם אחרי פינויו המשיכו להתגורר יחד ובין אם לאו.
- (ד) הסכם שכירות של בית מגורים שבשלו ניתן מענק לפי סעיף זה, לא יחוייב במס בולים לגבי אותו חלק מערך ההסכם שאינו עולה על סכום המענק; לצורך כך תיתן המינהלה לזכאי אישור בדבר סכום המענק שניתן לו.

ישראלי שמתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף 44(א) וכן תנאים אלה:

- (1) ביום הקובע מלאו לו 21 שנים לפחות;
- (2) מרכז חייו היה ביישוב מפונה במשך חמש שנים רצופות לפחות בתכוף לפני היום הקובע,

זכאי למענק בסכום של 2,400 שקלים חדשים לכל שנה מהשנים שבתכוף לפני היום הקובע, החל ביום הגיעו לגיל 21, שבהן מרכז חייו היה ברציפות ביישוב המפונה; לחלק משנה כאמור יהיה זכאי לחלק יחסי מהסכום האמור.

- (1) זכאי לפיצוי לפי הוראות סעיפים 35, 36, או 38, שמרכז חייו ביום הקובע היה ביישוב מפונה, ומתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף 44(א), זכאי לקבל הלוואה בסכום של 135,000 שקלים חדשים לשם רכישת קרקע לבניית בית מגורים או לרכישת בית מגורים בנגב או בגליל, באזור עדיפות לאומית א' לענין שיכון, שנקבע בהחלטה בדבר אזורי עדיפות.

- (2) החלוואה תינתן בתנאים הנהוגים לגבי הלוואה לדיור כהגדרתה בחוק הלוואות לדיור, ואולם הלוואה שניתנה כאמור תהפוך למענק בתום חמש שנים מיום קבלתה, בתנאי שהזכאי לא העביר במשך התקופה האמורה את זכויותיו במקרקעין שנרכשו כאמור, ואם החלוואה ניתנה לרכישת קרקע - גם בתנאי שהזכאי כאמור בסעיף קטן (א) בנה בתקופה האמורה בית מגורים בקרקע שרכש.

- (3) היו שניים או יותר זכאים להלוואה לפי סעיף זה, ייחשבו לענין סעיף זה כזכאי אחד.

46 מענק אישי בשל ותק

47 הלוואה עומדת להתיישבות בנגב או בגליל

- שיפוי בשל מס רכישה 48. (א) זכאי לפיצוי לפי סימן א' בשל בית מגורים שמתקיימים בו התנאים המפורטים בסעיף 44(א), זכאי לשיפוי מאוצר המדינה בסכום השווה לסכום מס הרכישה ששילם בשל רכישה של דירת מגורים אחרת בתוך שלוש שנים מיום הפינוי, בכפוף לאמור בסעיף קטן (ד) (בסעיף זה - השיפוי).
- (ב) השיפוי יינתן בשל רכישה של דירת מגורים אחרת אחת בלבד.
- (ג) היו שניים או יותר זכאים לפיצוי לפי סימן א' בשל אותו בית מגורים ולשיפוי לפי סעיף זה, ייחשבו לענין סעיף זה כזכאי אחד.
- (ד) השיפוי לא יעלה על סכום מס הרכישה שהיה משולם אילו שווי הרכישה של דירת המגורים האחרת היה בסכום הפיצוי שקיבל הזכאי בשל בית מגורים אחד לפי סימן א', בתוספת הפרשי הצמדה למדד מיום תשלום הפיצוי עד יום הרכישה של דירת המגורים האחרת.
- (ה) לענין סעיף זה -
- "דירת מגורים אחרת" - דירת מגורים מחוץ לתחום האמור בסעיף 3, לרבות קרקע או נחלה שתוקצה כאמור בסעיף 3(ד) לתוספת השנייה, שעליה תיבנה דירת מגורים אחת בתוך חמש שנים מיום הפינוי;
- "מס רכישה", "יום הרכישה", ו-"שווי הרכישה" - כמשמעותם בחוק מיסוי מקרקעין.

סימן ג': עובדים

- הגדרות 49. בסימן זה -
- "זכות במקרקעין" - כהגדרתה בסעיף 62;
- "חוק פיצויי פיטורים" - חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963²¹;
- "מעביד בשטח מפונה" - כל אחד מאלה:
- (1) מעביד שביום הקובע התקיימו בו שני אלה:
- (א) עיקר פעילותו היה בשטח מפונה;
- (ב) היתה לו זכות במקרקעין בשטח מפונה, ששימשו לפעילותו;
- (2) מעביד שביום הקובע היה לו סניף שפעל במקרקעין בשטח מפונה והיתה לו זכות במקרקעין האמורים; לענין זה, "סניף" - לרבות שלוחה;
- "מעביד לשעבר" - מעביד בשטח מפונה שאחרי היום הקובע פיטר עובד בשטח מפונה או שעובד בשטח מפונה התפטר מעבודתו אצלו, כאמור בפסקה (2) להגדרה "עובד לשעבר";
- "עובד במשרה חלקית" - עובד לשעבר, שעבד במשרה חלקית בשלושה רבעים לפחות מן התקופה שבה עבד בתוך 12 החודשים שקדמו לפיטוריו או להתפטרותו;

²¹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.

"עובד בשטח מפונה" - עובד כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי, שהוא ישראלי, שביום הקובע התקיימו בו כל אלה:

- (1) מרכז חייו היה בשטח מפונה;
 - (2) מעבידו היה מעביד בשטח מפונה;
 - (3) לגבי עובד שעבד אצל מעביד כאמור בפסקה (2) להגדרה "מעביד בשטח מפונה" - עיקר עבודתו היה בשטח מפונה;
- "עובד הוראה" - מי שמועסק במוסד חינוך מתוקצב ועיקר עיסוקו בו הוא בהוראה או בחינוך; לענין זה, "מוסד חינוך מתוקצב" - מוסד מתוקצב בידי משרד החינוך התרבות והספורט, שהוא אחד מאלה:
- (1) מוסד חינוך מוכר כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949,²² או מוסד חינוך שניתן אישור להפעלתו כמוסד פטור לפי סעיף 5 לחוק האמור;

(2) בית ספר שחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969,²³ חל עליו;

"עובד לשעבר" - מי שהיה עובד בשטח מפונה, ואחרי היום הקובע התקיימו בו כל אלה:

- (1) הוא חדל להתגורר בשטח מפונה;
 - (2) הוא התפטר מעבודה אצל מעבידו בשטח מפונה עקב הפינוי, במועד שאינו מאוחר משישה חודשים מיום שחדל להתגורר בשטח מפונה, או שמעבידו בשטח מפונה פיטר אותו עקב הפינוי;
- "קופת גמל לקצבה" ו"קופת גמל לתגמולים" - כהגדרתן בתקנות קופות גמל;
- "תקנות קופות גמל" - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964,²⁴;
- "שכר מינימום", לחודש - כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987,²⁵;
- "השכר הממוצע" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי.

סייגים לתחולה 50 (א) דמי הסתגלות ודמי פרישה לפי סימן זה לא יינתנו לעובד -

- (1) שחל עליו הסכם קיבוצי מיום י"ב באב התש"ס (25 ביולי 1980) בין ממשלת ישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל והסתדרות עובדי המדינה, או הסכם קיבוצי מיום י"ז בטבת התשנ"ד (31 בדצמבר 1993) בין הצדדים האמורים;
- (2) שהוא בעל עסק או שותף בעסק, והוא או העסק קיבלו פיצוי לפי סימן ד' - לגבי עבודתו בעסק שבשלו ניתן הפיצוי;
- (3) שהוא חבר באגודה שיתופית שסווגה לפי פקודת האגודות השיתופיות כמושב שיתופי - לגבי עבודתו באותה אגודה;

²² ס"ח התש"ט, עמ' 287.

²³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 180.

²⁴ ק"ת התשכ"ד, עמ' 1302.

²⁵ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

- (4) שהוא עובד המדינה או עובד הוראה ;
- (5) אשר התפטר מעבודה אצל מעביד בשטח מפונה שהעתיק את פעילותו אל מחוץ לתחום האמור בסעיף 3, למקום שהמרחק בינו לבין מקום מגוריו החדש של העובד הנמצא גם הוא מחוץ לתחום האמור, אינו עולה על 40 קילומטרים.
- (ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי שר האוצר בהסכמת שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לקבוע, כי על עובדים כאמור בסעיף קטן (א)(4), או סוגי עובדים כאמור, יחולו בהתאמות ובשינויים שיקבע -
- (א) הוראות הסכם קיבוצי שענינו הפינני, כולן או חלקן ;
- (ב) הוראות סימן זה והוראות חוק הביטוח הלאומי וחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994²⁶, כנוסחן בסימן ד' לפרק ח', כולן או חלקן ;
- (2) תקנות לפי סעיף קטן זה יותקנו לאחר התייעצות עם ארגון עובדים שלדעת שר האוצר הוא נוגע בדבר.
- (ג) נקבע בהסכם קיבוצי, לרבות בצו הרחבה, הסדר אחר במקום תשלום לפי סימן זה, יחול ההסדר שנקבע כאמור ולא יחולו לאותו ענין הוראות סימן זה.

51. זכאות לדמי הסתגלות
עובד לשעבר זכאי לדמי הסתגלות חודשיים בסכום כאמור בסעיף 53 למשך תקופה כאמור בסעיף 52 וכל עוד הוא אינו עובד בתחום האמור בסעיף 3 ואינו מתגורר בתחום האמור.

52. תקופת דמי הסתגלות
(א) דמי הסתגלות ישולמו בעד תקופה שתחילתה ב-1 בחודש שלאחר החודש שבו נעשה הזכאי לעובד לשעבר או שבו חל יום תחילתו של חוק זה, לפי המאוחר (בסעיף זה - יום תחילת הזכאות), ומשכה כמפורט להלן, בהתאם למספר חודשי הותק של הזכאי :

(1) עד 12 חודשי ותק - חודש זכאות אחד ;

(2) 13 עד 24 חודשי ותק - שני חודשי זכאות ;

(3) 25 עד 36 חודשי ותק - שלושה חודשי זכאות ;

(4) 37 עד 48 חודשי ותק - ארבעה חודשי זכאות ;

(5) 49 עד 60 חודשי ותק - חמישה חודשי זכאות ;

(6) 61 עד 72 חודשי ותק - ששה חודשי זכאות ;

לענין זה, יראו חלק מחודש כחודש שלם.

(ב) לענין סעיף זה ייחשב הוותק של עובד לשעבר כמשך תקופת עבודתו ברציפות אצל מעביד לשעבר, לרבות תקופה שבמהלכה מקום העבודה היה מחוץ לשטח מפונה, או כמשך תקופת עבודתו במקום העבודה שבו עבד ביום הקובע, לפי

²⁶ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

התקופה הארוכה יותר; לענין זה יראו רציפות בעבודה אפילו חלה בה הפסקה כאמור בסעיף 2 לחוק פיצויי פיטורים.

- סכום דמי
הסתגלות
53. (א) דמי ההסתגלות לחודש יהיו בסכום השווה לשכר העבודה החודשי הממוצע של העובד, בחודשים שבהם עבד בתוך 12 החודשים שקדמו למועד פיטוריו או התפטרותו, לפי הענין, ובלבד שלא יעלו על סכום השווה לכפל השכר הממוצע (בסעיף זה - הסכום המרבי) ולא יפחתו משכר המינימום לחודש, ולגבי עובד במשרה חלקית - לא יעלו על מכפלת חלקיות משרתו בסכום המרבי ולא יפחתו ממכפלת חלקיות משרתו בשכר המינימום לחודש; שיעור חלקיות המשרה יחושב ביחס למשרה מלאה כנהוג במקום העבודה של העובד.
- (ב) חל לאחר הפיטורים או ההתפטרות של העובד לשעבר פיצוי כהגדרתו בסעיף קטן זה, יוגדלו דמי ההסתגלות בשיעור הפיצוי מיום תחילת הפיצוי; לענין סעיף קטן זה, "פיצוי" ו-"שיעור הפיצוי" - כהגדרתם בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי.
- (ג) שר התעשייה המסחר והתעסוקה, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע הוראות נוספות לענין חישוב שכר העבודה החודשי הממוצע לפי סעיף זה.
- תשלום לקופת
גמל לקצבה
54. (א) זכאי לדמי הסתגלות שביום הקובע היה על מעבידו לשעבר לשלם בעדו תשלומים לקופת גמל לקצבה, זכאי לבקש כי המדינה תשלם בעדו לאותו חשבון בקופת הגמל, בעד התקופה שבה הוא מקבל דמי הסתגלות, סכום השווה למכפלה של המשכורת הבסיסית בשיעור שלפיו היה על מעבידו לשלם לקופת הגמל ביום הקובע, וכל עוד מתקיימים שני אלה:
- (1) לאחר היום הקובע הזכאי לא משך סכומים העומדים לזכותו בחשבונו בקופת הגמל;
- (2) הזכאי משלם לחשבונו בקופת הגמל סכום השווה למכפלה של המשכורת הבסיסית בשיעור שלפיו היה עליו לשלם לקופת הגמל ביום הקובע; המינהלה תנכה את הסכום האמור מדמי ההסתגלות מדי חודש ותעבירו לחשבונו של הזכאי בקופת הגמל.
- (ב) היתה קופת הגמל כאמור בסעיף קטן (א) קרן ותיקה כהגדרתה בפרק 1 לחוק הפיקוח על עסקי הביטוח, התשמ"א-1981²⁷, והוראות הפרק האמור חלות עליה, יוגדלו התשלומים כאמור בסעיף זה לפי הוראות סעיף 78א לחוק האמור.
- (ג) לענין ההוראות לפי סעיפים 3(ה), 45א ו-47 לפקודת מס הכנסה, תחשב המשכורת הבסיסית כמשכורת או כהכנסת עבודה, לפי הענין, ותשלומי המדינה לפי סעיף זה ייחשבו כתשלומי מעביד.
- (ד) בסעיף זה, "משכורת בסיסית" - ממוצע של משכורתו החודשית של הזכאי, כמשמעותה בתקנות קופות הגמל, בחודשים שבהם עבד בתוך 12 החודשים שקדמו לפיטוריו או

²⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

להתפטרותו, לפי הענין.

55. זכאות לגמול פרישה
- עובד לשעבר שקיבל דמי הסתגלות והסתיימה תקופת זכאותו לדמי הסתגלות, זכאי לגמול פרישה חודשי בסכום כאמור בסעיף 57 למשך תקופה כאמור בסעיף 56, כל עוד אינו מתגורר בתחום האמור בסעיף 3 או במדינת חוץ, אם מתקיימים בו כל אלה:
- (1) ביום הקובע מלאו לו 57 שנים לפחות;
 - (2) בארבע השנים שבתכוף לפני היום- הקובע מרכז חייו היה בשטח מפונה;
 - (3) בארבע השנים שבתכוף לפני היום הקובע הוא עבד 36 חודשים לפחות אצל מעביד בשטח מפונה; לענין זה ייחשבו היעדרות מחמת אחת העילות המנויות בסעיף 162 לחוק הביטוח הלאומי והיעדרות מחמת שירות מילואים, כתקופה שבה הוא עבד;
 - (4) לגבי עובד לשעבר שביום הקובע היה על מעבידו לשעבר לשלם בעדו תשלומים לקופת גמל לקצבה - לאחר היום הקובע הוא לא משך סכומים העומדים לזכותו בחשבונו בקופת הגמל, וכל עוד לא משך סכומים כאמור.
56. תקופת הגמול
- גמול פרישה יינתן לתקופה שתחילתה ב-1 בחודש שלאחר תום תקופת הזכאות לדמי הסתגלות וסיומה במועד שבו הגיע הזכאי לגיל הפרישה כהגדרתו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.²⁵
57. סכום הגמול
- (א) גמול פרישה החודשי יהיה בסכום השווה ל-60 אחוזים מדמי ההסתגלות שהזכאי קיבל, ובלבד שהגמול לא יעלה על סכום השווה לשבעים אחוזים מהשכר הממוצע (בסעיף זה - הסכום המרבי), ולא יפחת משכר מינימום לחודש, ולגבי זכאי שהיה עובד במשרה חלקית - לא יעלה על מכפלת חלקיות משרתו בסכום המרבי ולא יפחת ממכפלת חלקיות משרתו בשכר המינימום לחודש; שיעור חלקיות המשרה יחושב ביחס למשרה מלאה כנהוג במקום העבודה של העובד.
- (ב) שר האוצר רשאי לקבוע כללים בדבר דרך תשלום גמול הפרישה ועדכונו.
58. תשלום לקופת גמל לתגמולים
- (א) זכאי לגמול פרישה, זכאי לבקש כי המדינה תשלם בעדו לקופת גמל לתגמולים, שתיקבע כאמור בסעיף קטן (ב), סכום השווה לחמישה אחוזים מסכום הגמול, בעד התקופה שבה הוא מקבל את הגמול וכל עוד מתקיימים שני אלה:
- (1) לאחר תחילת הזכאות לגמול פרישה, הזכאי לא משך סכומים העומדים לזכותו בקופת הגמל לתגמולים;
 - (2) הזכאי משלם לקופת הגמל לתגמולים סכום השווה לחמישה אחוזים מסכום הגמול; המינהלה תנכה את הסכום האמור מן הגמול מדי חודש ותעבירו לחשבונו של

²⁵ ס"ח התשס"ד, עמ' 46.

הזכאי בקופת הגמל.

- (ב) (1) הזכאי לגמול יבחר את קופת הגמל לתגמולים על פי שיקול דעתו הבלעדי, בהודעה שימסור למינהלה;
- (2) זכאי לגמול שלא בחר בקופת גמל לתגמולים עד מועד תחילת תשלום הגמול, יהיה התשלום לקופת גמל שתבחר המינהלה בהתייעצות עם שר האוצר.
- (ג) המינהלה תמסור למי שתובע גמול פרישה הודעה בענין זכויותיו אם תביעתו תתקבל, הכוללת את אלה:
- (1) זכותו לבחור בקופת גמל לתגמולים לפי שיקול דעתו;
- (2) פרטים על האפשרויות השונות העומדות לפניו, ובכלל זה פרטים על קופת הגמל שנבחרה כאמור בסעיף קטן (ב)2;
- (3) ההוראה שתחול עליו כאמור בסעיף קטן (ב)2 אם לא יבחר בקופת גמל כאמור.
- (ד) לענין ההוראות לפי סעיפים 3(ה)1, 9(17) ו-1(18) ו-47 לפקודת מס הכנסה, ייחשב גמול הפרישה כמשכורת, ותשלומי המדינה לפי סעיף זה ייחשבו כתשלומי מעביד.

מס וניכוי במקור 59 לענין פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ, יראו דמי הסתגלות וגמול פרישה לפי סימן זה כקצבה חבת מס המשולמת על ידי המוסד לביטוח לאומי, והמינהלה תנכה מהם מס בשעת התשלום לפי סעיפים 164 ו-243 לפקודת מס הכנסה.

מתפטר כדין מפוטר 60 לענין חוק פיצויי פיטורים, יראו כפיטורים התפטרות של עובד בשל העתקת מקום מגוריו עקב הפינוי, מהתחום האמור בסעיף 3 (בסעיף זה - מקום המגורים הקודם) למקום מגורים מחוץ לתחום האמור (בסעיף זה - מקום המגורים החדש), אם התקיימו בו כל אלה:

(1) ביום הקובע מרכז חייו היה בתחום האמור בסעיף 3;

(2) ביום הקובע הוא עבד אצל המעביד שמעבודתו אצלו הוא התפטר;

(3) ההתפטרות היתה במועד שאינו מאוחר מששה חודשים מן היום שבו חדל להתגורר בתחום האמור בסעיף 3;

(4) לענין עובד שמקום עבודתו ביום ההתפטרות היה מחוץ לתחום האמור בסעיף 3 - המרחק בין מקום המגורים החדש לבין מקום עבודתו ביום ההתפטרות עולה על 40 קילומטרים ועולה על המרחק שבין מקום המגורים הקודם לבין מקום עבודתו ביום ההתפטרות.

מסירת מידע 61 המינהלה תעביר למוסד לביטוח לאומי, מידי חודש, לא יאוחר מה-10 לאותו חודש, רשימה של מקבלי דמי הסתגלות וגמול פרישה לפי סימן זה.

סימן ד': עסקים

הגדרות

בסימן זה - 62.

"בעל עסק", לגבי תאגיד - בעל שליטה בתאגיד, ולגבי עסק שאינו תאגיד - מי שהוא בעל הזכויות במחצית לפחות מנכסי העסק;

"התקופה הקובעת" - השנים 1999 עד 2003, ולגבי עסק שנרשם לפי חוק מע"מ במהלך אחת מן השנים 1999 עד 2002 - השנים הקלנדריות שאחרי אותה שנה, עד שנת 2003;

"זכות במקרקעין" - זכות חכירה, הרשאה או שכירות, לגבי מקרקעין, שהוקנתה לפני היום הקובע מאת הממונה או מכוח הקנייה מאת הממונה;

"סניף" - סניף, לרבות שלוחה, של עסק שאינו עסק בשטח מפונה, שפעל, במועד כלשהו לפני היום הקובע, במקרקעין בשטח מפונה, ושבוים הקובע התקיימו לגביו שני אלה:

(1) בעל העסק היה ישראלי;

(2) לעסק, לבעל העסק או לתאגיד בשליטת מי מהם היתה זכות במקרקעין שבהם פעל הסניף;

"סניף שהיה פעיל ביום הקובע" - סניף שהתקיים לגביו המפורט להלן:

(1) הועסקו בו עובדים בתקופה של 6 חודשים מתוך 12 החודשים שבתכוף לפני היום הקובע;

(2) היה העסק בעל הסניף חייב בהגשת דוחות תקופתיים לפי חוק מע"מ - העסק הגיש דוחות תקופתיים לתקופה כאמור בפסקה (1) שבהם נכללו נתונים לגבי פעילותו של הסניף;

(3) ועדת זכאות קבעה כי פעילותו הכלכלית של העסק בעל הסניף תיפגע פגיעה ניכרת עקב הפסקת הפעילות של הסניף, באופן שהכנסותיו של העסק יקטנו בהיקף ניכר;

"עסק" - לרבות עיסוק בעל צביון מסחרי, למעט עסק של מוסד ציבור כהגדרתו בסעיף 79, ולמעט עסק של אגודה שיתופית הפועל במבנה שנועד לשמש לצרכי ציבור;

"עסק בשטח מפונה" - עסק שעיקר פעילותו, במועד כלשהו לפני היום הקובע, היה בשטח מפונה, ושבוים הקובע התקיימו לגביו שני אלה:

(1) בעל העסק היה ישראלי;

(2) לעסק, לבעל העסק או לתאגיד בשליטת מי מהם היתה זכות במקרקעין בשטח מפונה, ששימשו לצרכי העסק;

"עסק שהיה פעיל ביום הקובע" - עסק בשטח מפונה שהתקיים לגביו המפורט להלן:

(1) הוא העסיק כדון עובדים או שבעליו פעל בו כעצמאי, בשטח מפונה, בתקופה של 6 חודשים לפחות מתוך 12 החודשים שבתכוף לפני היום הקובע;

(2) היה העסק חייב בהגשת דוחות תקופתיים לפי חוק מע"מ - הוא הגיש דוחות תקופתיים לתקופה כאמור בפסקה (1);

"פיצוי לפי שווי הנכסים" - פיצוי המחושב כאמור בחלק א' לתוספת השלישית;

"פיצוי לפי השווי הפיננסי" - פיצוי המחושב כאמור בחלק ב' לתוספת השלישית.

63. זכאות לפיצוי בשל עסק
- (א) פיצוי בשל עסק לפי סימן זה ישולם -
- (1) בשל עסק בשטח מפונה;
- (2) בשל סניף.
- (ב) הזכאי לפיצוי בשל עסק כאמור בסעיף קטן (א) הוא:
- (1) בעסק שהוא תאגיד - התאגיד; היה העסק שותפות - ישולם הפיצוי לשותפים לפי חלקם היחסי;
- (2) בעסק שאינו תאגיד - בעל העסק.
64. פיצוי בשל עסק פעיל ביום הקובע
- (א) הפיצוי בשל עסק שהיה פעיל ביום הקובע יהיה פיצוי לפי שווי הנכסים או פיצוי לפי השווי הפיננסי, לפי בחירת הזכאי.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לגבי עסק שהתקופה הקובעת לגביו היא שנה אחת בלבד לא ניתן לבחור בפיצוי לפי השווי הפיננסי, והפיצוי בשלו יחושב לפי שווי הנכסים.
65. עסק שפעל בבית מגורים
- על אף האמור בסעיף 64 ובתוספת השלישית, פעל העסק בבית מגורים, לרבות בקרקע או בחלקת המגורים כאמור בסעיף 33, ובעל העסק היה זכאי לפיצוי לפי סימן א' לפרק זה, והפיצוי בשל העסק הוא פיצוי לפי שווי הנכסים - לא יינתן פיצוי בשל רכיב הקרקע לפי התוספת השלישית.
66. פיצוי בשל סניף פעיל ביום הקובע
- הפיצוי בשל סניף שהיה פעיל ביום הקובע, יחושב לפי שווי הנכסים של הסניף או לפי השווי הפיננסי של הסניף, לפי בחירת הזכאי, ולענין זה יחולו הוראות סעיף 64(ב); בחר הזכאי בפיצוי לפי השווי הפיננסי, יגיש למנהל דוחות כספיים מבוקרים על ידי רואה חשבון לגבי פעילות הסניף בתקופה הקובעת, ובלבד שהדוחות לגבי השנים שעד 2002 יתבססו על נתונים שבוקרו על ידי רואה חשבון לפני היום הקובע; לא הוגשו דוחות כאמור להנחת דעתה של ועדת הזכאות, יחושב הפיצוי בשל הסניף לפי שווי הנכסים שלו.
67. פיצוי בשל עסק או סניף שלא היה פעיל ביום הקובע
- עסק בשטח מפונה או סניף, שלא היה פעיל ביום הקובע, ישולם בשלו פיצוי בסכום ההוצאות שהוציא העסק לרכישת הזכות במקרקעין ששימשו לצרכי העסק או שבהם פעל הסניף, ובלבד שאינה שכירות, וההוצאות שהוציא לבניית המבנה, להרחבתו, להתאמתו או לשיפוצו שבוצעו כדין לפני היום הקובע, בתוספת הפרשי הצמדה למדד מיום הוצאתם עד יום תשלום הפיצוי.
68. הגדלת פיצוי במקרים יוצאי דופן
- הועדה המיוחדת רשאית, לפי הצעת ועדת הזכאות, אם הזכאי ביקש זאת, להגדיל את הפיצוי לפי סימן זה, במקרים יוצאי דופן, על פי כללים ובתנאים שקבע שר המשפטים בהסכמת שר האוצר.

- ועדת זכאות רשאית להקטין את הפיצוי לפי סימן זהב מקרים יוצאי דופן שבהם אופן החישוב לפי סימן זה והתוספת השלישית אינו תואם את נסיבותיו המיוחדות של העסק ולפיכך הפיצוי המחושב כאמור עולה במידה ניכרת על פיצוי הוגן וראוי.
- (א) 69. הקטנת פיצוי במקרים יוצאי דופן
- (ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), בקביעת פיצוי לפי סימן זה, רשאית ועדת זכאות לערוך התאמות שמטרתן לבטל את השפעתן של עסקאות מלאכותיות או של עסקאות שנעשו שלא בתנאי שוק, על הנתונים המשמשים בחישוב הפיצוי.
- (ג) בטרם תחליט ועדת זכאות כאמור בסעיף זה תתן לזכאי הזדמנות לטעון את טענותיו.
- (ד) החלטת ועדת הזכאות לפי סעיף זה טעונה אישור הועדה המיוחדת, והיא נתונה לערעור; על הערעור יחולו הוראות סימן ג' לפרק ג'.
- עסק שקיבל פיצוי לפי סימן זה והעתיק את הפעילות שהתנהלה בשטח המפונה למקום שאינו בשטח האמור בסעיף 3, ואינו במדינת חוץ, זכאי למענק בסכום השווה לעשרה אחוזים מן הסכומים שהשקיע בהעסקת הפעילות ובעסק החדש עד תום 12 חודשים מיום הפינוי, ובלבד שסכום המענק לפי סעיף קטן זה לא יעלה על עשרה אחוזים מן הפיצוי שקיבל; ואולם אם השקיע העסק כאמור יותר מששים אחוזים מהפיצוי שקיבל, יהיה זכאי למענק בסכום השווה לעשרה אחוזים מן הפיצוי שקיבל.
- (א) 70. מענק השקעה לעסק ממשיך
- (ב) עסק שאינו עסק של חקלאות והוא מפעל תעשייתי, שקיבל או זכאי לקבל מענק לפי סעיף קטן (א) והעתיק את פעילותו לאזור פיתוח א' כמשמעותו לפי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959, בנגב או בגליל, יהיה זכאי גם למענק לפי החוק האמור בשיעור של 32 אחוזים מן הסכומים שהשקיע במפעל החדש מעבר לסכומי הפיצוי והמענק לפי סעיף קטן (א) שקיבל.
- (ג) עסק של חקלאות שקיבל פיצוי לפי סימן זה וזכאי למענק לפי סעיף קטן (א), אשר העתיק את פעילותו אל מחוץ לתחום האמור בסעיף 3, זכאי לקבל הטבות לפי חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א-1980, בשל הסכומים שהשקיע מעבר לסכומי הפיצוי והמענק לפי סעיף קטן (א) שקיבל.
- היו שניים או יותר זכאים לפיצוי לפי סימן זה בשל אותו עסק או סניף, או בשל אותו רכיב כמשמעותו בתוספת השלישית, יחושב הפיצוי המגיע להם יחד יחושב כאילו היה זכאי אחד בלבד.
- (א) 71. זכאים בשל עסק אחד
- (א) 72. מס מיוחד בשל פיצוי לעסקים
- (א) בסעיף זה, "פיצוי לעסק" - פיצוי לפי סימן זה, לרבות מענק לפי סעיף 70(א) ולמעט הטבות כאמור בסעיף 70(ב) ו-70(ג).
- (ב) פיצוי לעסק חייב במס בשיעור של 10 אחוזים (בסעיף זה - המס המיוחד), ללא זכות לניכוי, לזיכוי, לקיזוז, לפטור, להנחה או להפחתה כלשהם.
- (ג) על אף האמור בכל דין, לא יוטל על פיצוי לעסק בידי זכאי כל מס או תשלום חובה אחר, למעט המס המיוחד.

- (ד) קבלת פיצוי לעסק לא תחשב כהכנסה כהגדרתה בפקודת מס הכנסה ולא תחשב כמכירת זכות במקרקעין כמשמעותה בחוק מיסוי מקרקעין או כמכירת נכס כמשמעותה בפקודת מס הכנסה.
- (ה) (1) במועד תשלום פיצוי לעסק תנכה המינהלה מהפיצוי את המס המיוחד; המינהלה תעביר את המס המיוחד לפקיד השומה ב-15 בחודש שלאחר יום תשלום הפיצוי, ותגיש לו דין וחשבון המפרט את מקבלי הפיצוי לעסק ואת המס שנוכה מהפיצוי לגבי כל אחד מהם.
- (2) שולם פיצוי לעסק כמקדמה בדרך של הלוואה; לפני שנקבעה הזכאות לפיצוי, תעביר המינהלה, מתוך כספי הלוואה, את המס המיוחד לפקיד השומה ב-15 בחודש שלאחר קביעת זכאותו של מקבל הלוואה לפיצוי.
- (3) יראו את המס המיוחד כמס שהמינהלה חייבת בניכוי לפי סעיף 164 לפקודת מס הכנסה, והוראות הפקודה האמורה יחולו בהתאם.
- (ו) פיצוי לעסק שניתן לעוסק לא ייחשב כחלק ממחיר עסקאותיו לפי סעיף 12 לחוק מע"מ; לענין זה, "עוסק", ו"עסקה" - כהגדרתם בחוק מע"מ.
- (ז) במכירת מניה בחברה שקיבלה פיצוי לעסק יחולו הוראות אלה:
- (1) לצורך חישוב הרווחים הראויים לחלוקה כהגדרתם בסעיף 94(ב)(1) לפקודת מס הכנסה יקראו את ההגדרה האמורה כאילו אחרי "לרבות מס שבח" בא "ומס מיוחד לפי סעיף 72 לחוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2004";
- (2) סעיף 94(א)(2) לפקודת מס הכנסה לא יחול על רווחים שמקורם בפיצוי לעסק.
- (ח) בתאגיד הזכאי לפיצוי לעסק, שהוחל בפירוקו בסמוך לקבלת הפיצוי, לענין סעיף 93(א)(3) לפקודת מס הכנסה לא יובא בחישוב התמורה בעד המניות או הזכויות האחרות של חבר בו, חלק יחסי מסכום הפיצוי לעסק כיחס חלקו של החבר בזכות לרווחים בתאגיד לכלל הזכויות לרווחים בתאגיד; הוראה זו תחול בפירוק תאגיד שהושלם בתוך שלוש שנים מיום הפינוי, אלא אם כן מנהל רשות המסים בישראל האריך את התקופה.

סימן ה': תשתיות

	בסימן זה -	73.	הגדרות
- "גורם תשתיתי" - אדם שביום הקובע נתן שירותי תשתית בשטח מפונה, שמתקיימים לגביו כל אלה, למעט רשות מקומית כהגדרתה בסעיף 113, ההסתדרות הציונית העולמית וגופים בבעלות או בניהול מי הם:
- (1) מתן שירותי התשתית על ידו בשטח המפונה טעון קבלת רישיון;
- (2) הוא נתן שירותי תשתית ביום הקובע ביישוב מפונה, מכוח חובה שהוטלה עליו ברישיונו או לפי חוק או תחיקת הביטחון;

(3) הקמת תשתית בשטח המפונה היתה הכרחית לשם מתן שירותי התשתית בשטח המפונה;

(4) הקמת התשתית כאמור בפסקה (3) נעשתה, כולה או חלקה, במימונו העצמי;

"רישיון" - רישיון, זיכיון, היתר, או מסמך רישוי אחר הניתן לפי חוק או לפי תחיקת הביטחון, החלים על מתן שירותי התשתית;

"שירותי תשתית" - שירותים הניתנים לציבור על פי רישיון, ובכלל זה שירותי חשמל, מים, בוק ושידורים, אשר לפי הרישיון, החוק או תחיקת הביטחון יש להקים תשתית לצורך נתינתם;

"תשתית" - רשת של הולכה או הפצה, הכוללת מתקנים וציוד, לרבות כבלים, צינורות ומשדרים, למעט מתקנים וציוד המותקנים על פי התקשרות בין גורם התשתית לבין הצרכן מקבל השירות.

העדר זכאות 74. גורם תשתית לא יהיה זכאי לפיצויים לפי סימן ד', בשל פעילותו והשקעותיו בשטח מפונה כגורם תשתית.

75. (א) תשלום החזר השקעות לגורם תשתית עקב הפינוי הועדה המיוחדת רשאית להחליט, לבקשת גורם תשתית, כי המדינה תשלם לו תשלום בשל תשתיות או הוצאות כמפורט להלן, באופן, בסכומים, במועדים ובתנאים שתורה, ובכפוף להוראות סימן זה:

(1) תשתיות שהקמתן היתה הכרחית לצורך מתן שירותי התשתית על ידו בשטח המפונה שהיו פעילות ביום הקובע בשטח מפונה, ושהיה על גורם התשתית להפסיק את פעילותן עקב הפינוי (בסימן זה - התשתיות), ככל שהשקעות בתשתיות לא הופחתו או לא הובאו בחשבון בקביעת תעריפיו, ובלבד שהוא לא קיבל או עתיד לקבל תמורה בעדן;

(2) הוצאות סבירות של גורם התשתית עקב פינוי התשתיות.

(ב) החלטת הועדה המיוחדת תינתן לאחר התייעצות עם מי שהוסמך על פי דין להסדיר את מתן שירותי התשתית על ידי גורם התשתית, עם הממונה על התקציבים במשרד האוצר, ועם כל גורם אחר שתמצא הועדה לנכון.

(ג) על החלטת הועדה המיוחדת לפי סעיף זה רשאי גורם התשתית לעתור לבית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים.

שיקולים 76. בהחלטתה לקבוע תשלום לפי סימן זה ובקביעת שיעורו, תביא הועדה המיוחדת בחשבון, בין היתר, שיקולים אלה:

(1) היקף החובה שהוטלה על גורם התשתית לפי רישיונו או לפי החוק או תחיקת הביטחון בענין מתן שירותי התשתית בשטח המפונה;

(2) התשתיות שנחוץ היה להקים לצורך מתן שירותי תשתית בשטח

המפונה, בשים לב לשימוש שנעשה בהן גם למתן שירותי תשתית מחוץ לשטח המפונה;

- (3) זכויותיו של גורם התשתית בתשתיות;
- (4) ההוצאות שהוציא גורם התשתית למימון הקמת התשתיות; לענין זה לא יובא בחשבון מימון שמקורו מתקציב המדינה, או מתקציבם של רשויות מקומיות, ההסתדרות הציונית העולמית, או גוף שבבעלות או בניהול מי מהן או הפועל מטעמן;
- (5) העלות המופחתת המתואמת של התשתיות ביום הפינוי, ואם מתן שירותי התשתית הופסק במועד מוקדם יותר - העלות המופחתת המתואמת במועד שבו הופסק;
- (6) מבנה התעריפים של גורם התשתית ודרך חישובם;
- (7) האפשרות או הצורך בהוצאת התשתיות מן השטח המפונה, עלות ההוצאה כאמור, כדאיותה, ערך התשתיות לאחר ההוצאה, אם יוצאו, והשימוש שניתן לעשות בהן לאחר הוצאתן;
- (8) האופן שבו ניתנו שירותי התשתית על ידי גורם התשתית, ורציפות נתינתם, עד תום תקופת הפינוי;
- (9) ההפחתה בהוצאות גורם התשתית שתיגרם עקב הפינוי, אם תיגרם.

- (א) 77. המשך מתן שירותי תשתית עד הפינוי
- גורם תשתית ימשיך במתן שירותי התשתית בשטח המפונה עד תום תקופת הפינוי, בהתאם להוראות החלות עליו לפי רישיונו או לפי חוק או תחיקת הביטחון בענין מתן השירותים.
- (ב)
- המנהל רשאי להנחות את מי שהוסמך על פי דין להסדיר את מתן שירותי התשתית על ידי גורם התשתית, בענין פעילותו של גורם התשתית בשטח המפונה בתקופת הפינוי.
- (ג)
- אין באמור בסימן זה כדי לגרוע מהוראות כל דין החל על מתן שירותי התשתית ומכל סמכות הנתונה לפיו, לרבות לענין עונשין ועיצומים בשל הפרת תנאי הרישיון או הוראות של נותן הרישיון.
78. הוראות סעיף 72 יחולו לגבי תשלום לפי סימן זה כאילו היה פיצוי לעסק, ויראו לענין זה גורם תשתית כעסק.
- מיסוי

סימן ו': מוסדות ציבור

79. בסימן זה -
- "מוסד ציבורי" - תאגיד שמתקיימים בו כל אלה, למעט אגודה שיתופית, ההסתדרות הציונית העולמית, רשות מקומית ותאגיד בבעלות או בניהול של מי מהם:
- (1) הוא פועל שלא למטרה של חלוקת רווחים לבעליו או לחברים בו, ומסמכי היסוד שלו אוסרים חלוקת רווחים ונכסים לבעליו או לחבריו, לרבות בעת פירוק;
- (2) הוא רשום במרשם של תאגידי מסוגו, בין בישראל ובין באזור;

(3) עיקר פעילותו ביום הקובע היה בשטח מפונה, או שהפעיל סניף, לרבות שלוחה, בשטח מפונה;

"מבנה ציבורי" - מבנה או מתקן של קבע בשטח מפונה, המיועד לצרכי ציבור ואינו משמש למגורים, לעסק או למתן שירותי תשתית כמשמעותם בסימנים א', ד', או ה', לפי הענין, למעט מיטלטלין וכל מחובר הניתן לפירוק;

"רשות מקומית" - רשות מקומית כהגדרתה בסעיף 113, ועד מקומי כהגדרתו בסעיף 123, ותאגיד בבעלותם או בניהולם של מי מהן או של רשויות מקומיות בישראל.

- תשלום למוסד ציבורי .80 (א) ועדת זכאות רשאית להחליט כי המדינה תשלם למוסד ציבורי תשלום בשל השקעות שהשקיע במבנה ציבורי, בסכום של 3,825 שקלים חדשים למטר רבוע שמוסד הציבור הקים כדון או של החלק שהוא הוסיף למבנה כדון, לשם פעילותו כמוסד ציבורי, לפי הענין, בהפחתת סכומים שמקורם בתקצוב, מימון, העברה או תמיכה מטעם המדינה, רשות מקומית, ההסתדרות הציונית העולמית, תאגיד שהוקם בחוק, או תאגיד בבעלות מי מהם.
- (ב) מוסד ציבורי אשר הוכיח כי עקב הפינוי נשא בהוצאות של הובלת מיטלטלין שלו אל מחוץ לתחום האמור בסעיף 3, רשאית ועדת הזכאות להחליט כי המדינה תשלם לו תשלום להחזר הוצאותיו הסבירות.
- (ג) תשלום כאמור בסעיף זה יהיה באופן, בסכומים, במועדים ובתנאים שתורה ועדת הזכאות, ובכלל זה תנאים לענין הבטחת השימוש בכספים שיתקבלו למטרות מוסד הציבורי, ואם פורק מוסד הציבורי או פסק מלפעול - תנאים להעברת הכספים או יתרת הנכסים, לפי הענין, לתאגיד בעל מטרות דומות.
- (ד) החלטת ועדת הזכאות לפי סימן זה תתקבל לאחר התייעצות עם רשם העמותות ועם המשרד הממשלתי שפעילותו של מוסד הציבורי היא בתחום אחריותו.

העדר זכאות .81 מוסד ציבורי לא יהיה זכאי לפיצויים לפי סימנים ד' ו-ה'.

מיסוי .82 הוראות סעיף 72 יחולו לגבי תשלום לפי סימן זה כאילו היה פיצוי לעסק, ויראו לענין זה מוסד ציבורי כעסק.

סימן ז': אגודות שיתופיות התיישבותיות

פיצוי לאגודה שיתופית התיישבותית .83 אגודה שיתופית התיישבותית לא תהא זכאית לפיצויים לפי חוק זה, זולת כאמור בסימן זה. התיישבותית

פיצוי בשל עסק, .84 (א) אגודה שיתופית התיישבותית תהא זכאית לפיצוי בשל עסק לפי

הוראות סימן ד', למעט בשל עסק של השכרת מקרקעין ולמעט בשל עסק המתנהל במבנה המיועד לצרכי ציבור.

(ב) הוראות סעיף 72 יחולו על פיצוי כאמור בסעיף קטן (א).

הערכת אגודה שיתופית התיישבותית 85. (א) המינהלה, באישור ועדת זכאות, רשאית, לבקשת אגודה שיתופית התיישבותית, אחת או יותר, המעוניינת להעתיק את פעילותה אל מחוץ לתחום האמור בסעיף 3, להתקשר בהסכם עם האגודה ועם חברי האגודה המעוניינים בכך, לענין העתקת הפעילות, ויראו את ההטבות לפי ההסכם כפיצויים לפי חוק זה; אגודה וחבר שהיו צד להסכם לפי סעיף זה לא יהיו זכאים לפיצויים נוספים לפי חוק זה.

(ב) ראש הממשלה רשאי, בהסכמת שר האוצר, לקבוע הוראות לענין העתקת פעילותה של אגודה שיתופית התיישבותית כאמור בסעיף קטן (א) וזכויות חבריה.

(ג) הסכם כאמור בסעיף קטן (א) לא יחוייב במס בולים.

פרק ו': מנגנוני התשלומים

סימן א': פרשנות

"בית משפט" - לרבות בית דין לעבודה;

"חוב מובטח" - כל אחד מאלה:

(1) חוב שערב היום האמור בסעיף 28(א) היה מובטח בשיעבוד של זכויות של הזכאי לגבי מקרקעין בשטח מפונה, הרשום במרשם המתנהל על ידי אחד מאלה: רשם המשכונות, רשם החברות, רשם העמותות, רשם האגודות השיתופיות, הממונה והחטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית, וכן חוב שערב היום האמור היה מובטח בשיעבוד כאמור אף אם אינו רשום כאמור, ובלבד שהנושה הוכיח כי כוחו של השיעבוד יפה כלפי המדינה;

(2) חוב מס שערב היום האמור בסעיף 28(א) היה קיים בשלו שיעבוד לפי פקודת המיסים (גביה)²⁹ על זכויות של הזכאי לגבי מקרקעין בשטח מפונה;

"הסכום המובטח" - ערך הזכויות המשועבדות להבטחת חוב מובטח או יתרת חוב מובטח שטרם נפרעה, לפי הנמוך, ובלבד שהוצהר על קיומו של החוב המובטח כאמור בסעיף 89(ג) או שנושה הודיע על קיומו כאמור בסעיף 490(4);

"מנהל מסדיר" - מי שמונה לפי סעיף 92;

"נושה מובטח" - נושה בעל חוב מובטח;

"ערך הזכויות המשועבדות" - בשיעבוד לגבי בית מגורים - סכום כאמור בסעיף 2 לתוספת השנייה לפי סוג בית המגורים ושטחו, ובשיעבוד לגבי מקרקעין של עסק - העלות המתואמת שלהם כאמור בסעיפים 3 ו-4 לתוספת השלישית;

"תאגיד" - תאגיד הזכאי לפיצויים לפי חוק זה, למעט אגודה שיתופית התיישבותית.

דרכי תשלום 87. (א) נקבע לזכאי פיצוי, מענק או תשלום לפי חוק זה (בפרק זה - פיצויים), ישולמו הפיצויים בהתאם להוראות פרק זה.

(ב) הוראות פרק זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על מקדמה שמועד תשלומה הוא אחרי יום תחילתו של חוק זה.

סימן ב': תאגיד

88. (א) תאגיד התובע פיצויים, שמתנהל נגדו בבית משפט הליך של פשרה או הסדר לפי סעיף 350 לחוק החברות, הליך של פירוק לפי פקודת החברות, פקודת האגודות השיתופיות או חוק העמותות, או הליך של כינוס נכסים לפי פקודת החברות (בסעיף זה - הליך), יצרף לתביעתו הודעה על כך; בהודעה יציין התאגיד את סוג ההליך, פרטיו, בית המשפט שבפניו מתנהל ההליך (בסעיף זה - בית המשפט), ואם מונה לתאגיד בעל תפקיד - את שמו ומענו.

²⁹ ח"א"י, כרך ב', עמ' 1374(ט).

- (ב) החל הליך או מונה בעל תפקיד, לאחר הגשת התביעה לפי חוק זה ולפני ביצוע תשלום ישיר או מינוי מנהל מסדיר לפי פרק זה, יגיש התאגיד למינהלה הודעה על כך בתוך שבעה ימים מיום שהחל ההליך או מיום שמונה בעל התפקיד, לפי הענין.
- (ג) נמסרה הודעה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), או נודע למינהלה בדרך אחרת על קיומו של הליך, יועברו הפיצויים, כולם או חלקם, בהתאם להוראות בית המשפט, לבעל התפקיד, לזכאי, או לנושה מובטח; בטרם יתן בית המשפט הוראות כאמור בסעיף קטן זה, יתן לנושה מובטח הזדמנות לטעון טענותיו.
- (ד) תאגיד שמתנהל לגביו הליך, לא ימונה לו מנהל מסדיר, אלא אם כן הורה בית המשפט, לבקשת התאגיד, לעכב את ההליך בפניו ולהעביר את הטיפול בתאגיד למנהל מסדיר, ובהתאם להוראות שיראה בית המשפט לנכון לתת.
- (ה) בסעיף זה, "בעל תפקיד" - נאמן, כונס נכסים, מפרק, או בעל תפקיד אחר שמונה לפי סעיף 350 לחוק החברות.

- (א) 89. תאגיד התובע פיצויים, אשר לא מתנהל נגדו הליך כאמור בסעיף 88, יצרף לתביעתו בקשה לקבל את כספי הפיצויים במישרין ולהתמודד בעצמו עם נושיו, ככל שישנם (להלן - בקשה לתשלום ישיר) או בקשה שימונה לו מנהל מסדיר לשם ניהול של הליך להסדר נושים בהתאם להוראות סימן זה (להלן - בקשה למינוי מנהל מסדיר).
- (ב) לבקשה כאמור בסעיף קטן (א) תצורף החלטת הדירקטוריון, ובתאגיד שאינו חברה - החלטת גוף מקביל לו, על בחירתו אם להגיש בקשה לתשלום ישיר או בקשה למינוי מנהל מסדיר.
- (ג) לבקשה לתשלום ישיר יצורף תצהיר בדבר קיומם או אי קיומם של חובות מובטחים, בצירוף פרטים על כך, ותדפיס או אישור על הרישום מאת הרשות שאצלה נרשם השיעבוד, אם נדרש רישום.
- (ד) לבקשה למינוי מנהל מסדיר יצורף תצהיר בדבר חבוינותו ונכסיו של התאגיד והנמקה מפורטת בדבר הצורך בהליך בפני מנהל מסדיר לאור היקפם של אלה ובהתחשב בפיצויים שהוא תובע; כן יצורף כתב ויתור על סודיות לגבי כל מידע הנוגע למצבו הכלכלי של התאגיד, בנוסח שעליו תורה המינהלה.
- (ה) תאגיד רשאי להגיש בקשה למינוי מנהל מסדיר, בצירוף החלטה ומסמכים כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ד), אף אם הגיש תחילה בקשה לתשלום ישיר, וזאת עד למועד הנקוב בהודעת המינהלה כאמור בסעיף 290.
- (ו) על אף האמור בסעיף קטן (א), תאגיד הזכאי לפיצויים בשל עסק שלא היה פעיל ביום הקובע או בשל סניף לפי סימן ד' לפרק ה', או לפיצויים לפי סימנים ה' או ו' לפרק האמור, אינו רשאי להגיש בקשה למינוי מנהל מסדיר; תאגיד כאמור יצרף לתביעתו תדפיס או אישור על רישום כאמור בסעיף קטן (ג) אם נדרש רישום, ויראו אותו כמי שהגיש בקשה לתשלום ישיר.

90 הודעת המינהלה
על תשלום ישיר

החליטה ועדת זכאות על תשלום פיצויים, או על תשלום על חשבון הפיצויים, לתאגיד שהגיש בקשה לתשלום ישיר, או אישרה הסכם בדבר תשלום פיצויים לתאגיד, תפרסם המינהלה באתר האינטרנט שלה הודעה על כוונתה לשלמו; בהודעה יצוינו עניינים אלה:

- (1) שם הבנק ופרטי הסניף שבו בכוונת המינהלה להפקיד את כספי הפיצויים עבור התאגיד (להלן - חשבון התאגיד);
- (2) המועד שבו בכוונת המינהלה להעביר את כספי הפיצויים, אשר לא יהיה מוקדם מ-45 ימים לאחר יום פרסום ההודעה ולא יהיה מאוחר מ-60 ימים לאחר היום האמור;
- (3) כי כל עובד, הטוען כי הוא זכאי או יהיה זכאי לקבל מהתאגיד פיצויי פיטורים, תשלומים אחרים בקשר לסיום יחסי עובד-מעביד או שכר עבודה לתקופה שאינה עולה על 12 החודשים שקדמו לפיטורים או להתפטרות, למעט פיצויי הלנת שכר ופיצויי הלנת שכר פיצויי פיטורים כמשמעותם בחוק הגנת שכר, התשי"ח-1958³⁰, רשאי להגיש למינהלה, בתוך התקופה שצויינה בהודעה לענין זה, אשר לא תפחת מ-30 ימים מיום פרסום ההודעה, הודעה בדבר הסכום המגיע לו לטענתו (להלן - הסכום לעובד);
- (4) כי כל נושה מובטח רשאי להגיש למינהלה הודעה בדבר החוב המובטח בציון ערך הזכויות המשועבדות להבטחתו או יתרתו שטרם נפרעה, לפי הנמוך, בצירוף תדפיס או אישור מאת הרשות שאצלה נרשם השיעבוד, אם נדרש רישום, בתוך התקופה האמורה בפסקה (3).

91 העברת
הפיצויים
לתאגיד שביקש
תשלום ישיר

(א) בתוך שבעה ימים לאחר המועד הנקוב בהודעה כאמור בסעיף 90(2), תעביר המינהלה את כספי הפיצויים לחשבון התאגיד, למעט סכום השווה לסך כל הסכומים המובטחים, וסכום השווה לסך כל הסכומים לעובדים.

(ב) כל סכום מובטח יועבר על ידי המינהלה כמפורט להלן:

- (1) הוסר השיעבוד - לחשבון התאגיד;
 - (2) לא הוסר השיעבוד והסכימו הנושה המובטח והתאגיד על העברת הסכום - כפי שהסכימו;
 - (3) לא הוסר השיעבוד ולא הושגה הסכמה כאמור בפסקה (2) - יופקד הסכום המובטח בחשבון בנק נפרד שהתאגיד יפתח למטרה זו בלבד (להלן - החשבון המיוחד); היו מספר חובות מובטחים בשיעבוד של זכויות לגבי אותו נכס, יופקדו כל הסכומים המובטחים כאמור באותו חשבון מיוחד, ובלבד שהסכום הכולל שיופקד כאמור לא יעלה על ערך הזכויות המשועבדות של אותו נכס; החשבון המיוחד ישועבד לטובת הנושה המובטח בהתאם לדרגת שיעבודו להבטחת החוב המובטח, ולא ניתן יהיה למשוך כספים מחשבון זה או לעשות בו כל פעולה, לרבות קיזוז בידי הבנק, אלא בהסכמת הנושה המובטח.
- (ג) (1) הסכום לעובד יועבר לעובד על ידי המינהלה, בהתקיים אחד מאלה:

³⁰ ס"ח התשי"ח, עמ' 86.

(א) התאגיד הסכים להעברת הסכום האמור, כולו או חלקו, לעובד; יתרת הסכום, אם נותרה, תועבר לחשבון התאגיד אם ניתנה לכך הסכמת העובד;

(ב) ניתן פסק דין סופי המקבל את תביעת העובד נגד התאגיד, כולה או חלקה; יתרת הסכום, אם נותרה, תועבר לחשבון התאגיד, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

(2) על אף האמור בפסקה (1)(א) סיפה; חלפו 60 ימים מיום הפינוי או ממועד העברת כספי הפיצויים כאמור בסעיף קטן (א), לפי המאוחר מביניהם, יועברו לחשבון התאגיד הסכומים לעובדים שנותרו במינהלה, למעט כל סכום לעובד שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) העובד הגיש תביעה נגד התאגיד לקבלת הסכום האמור, הודיע על כך למינהלה, וההליך תלוי ועומד בבית המשפט; ואולם בית המשפט רשאי לקבוע כי פסקת משנה זו לא תחול על הסכום האמור, כולו או חלקו;

(ב) התאגיד הסכים כי מועד העברת הסכום לחשבונו יידחה למועד מאוחר יותר.

(ד) הסכם כאמור בסעיף קטן (ב)(2) ומסמך שיש בו שיעבוד של החשבון המיוחד לפי סעיף קטן (ב)(3), לא יחוייבו במס בולים.

מינוי מנהל מסדיר 92. (א) הגיש תאגיד בקשה למינוי מנהל מסדיר, תמנה לו המינהלה מנהל מסדיר בתוך 21 ימים ממועד הגשת הבקשה, אם הוכיח למינהלה כי עזב את השטח המפונה ביום הפינוי או לפניו; ואולם רשאית המינהלה שלא למנות לתאגיד מנהל מסדיר אם קבעה כי לאור מצבו הכלכלי אין צורך בהליכים לפני מנהל מסדיר.

(ב) הודעה על מינוי מנהל מסדיר תפורסם באתר האינטרנט של המינהלה.

תנאי כשירות ואחריות המנהל המסדיר 93. (א) כשיר להתמנות למנהל מסדיר מי שמתמלאים בו תנאי הכשירות להתמנות לשופט של בית משפט שלום; שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות נוספות לענין כשירותו של מנהל מסדיר, וסייגים למינוי.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לענין העברה מתפקיד של מנהל מסדיר.

(ג) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר, יקבע הוראות לענין שכרו של מנהל מסדיר ואופן העסקתו.

(ד) על אף האמור בכל דין, פעולותיו של מנהל מסדיר לשם ביצוע נאות של תפקידיו לפי חוק זה, לא ישמשו עילה למשפט אזרחי נגדו ובלבד שפעל בתום לב ובהתאם להוראות חוק זה ולכל דין אחר.

הקפאת הליכים 94. (א) מונה לתאגיד מנהל מסדיר, אין להמשיך ואין לפתוח בכל הליך

כמשמעותו בסעיף 350 לחוק החברות נגד התאגיד, אלא ברשות המנהל המסדיר ובתנאים שיקבע (בסימן זה - הקפאת הליכים).

(ב) הקפאת ההליכים תעמוד בתוקפה לתקופה של תשעה חודשים מיום מינויו של המנהל המסדיר; המנהל המסדיר רשאי להאריך את התקופה האמורה בשלושה חודשים נוספים, מטעמים שיירשמו.

הסדר נושים 95 (א) תאגיד שמונה לו מנהל מסדיר רשאי להגיש למנהל המסדיר ולנושי התאגיד, בתוך 90 ימים מיום מינוי המנהל המסדיר, הצעה להסדר בינו לבין הנושים.

(ב) הוגשה הצעה כאמור בסעיף זה, רשאי המנהל המסדיר לכנס אסיפות נושים לצורך בחינתה, בדרך שיוורה.

(ג) אם באסיפה כאמור בסעיף קטן (ב) הסכימו להסדר רוב מספרם של הנוכחים והמצביעים, שבידם יחד שלושה רבעים של הערך המיוצג בהצבעה, והמנהל המסדיר אישר את ההסדר, יחייב ההסדר את התאגיד ואת כל הנושים ובעלי המניות; המנהל המסדיר יחלק את נכסי התאגיד, לרבות הפיצויים, בהתאם להסדר כאמור.

(ד) התקיים אחד מאלה, יפרסם המנהל המסדיר ברבים הודעה על פקיעת הקפאת ההליכים ועל כך שכספי הפיצויים יועברו לתאגיד במישרין:

(1) לא הוגשה הצעה להסדר במועד כאמור בסעיף קטן (א);

(2) לא אושר הסדר כאמור בסעיף קטן (ג) בתוך תקופת הקפאת ההליכים, או נוכח המנהל המסדיר כי לא ניתן יהיה לאשר הסדר כאמור ברוב הנדרש במהלך תקופה זו;

(3) המנהל המסדיר החליט כי לא ראוי לאשר הסדר נושים נוכח מצבו הכלכלי של החייב;

(4) התאגיד ביקש לבטל את המינוי של המנהל המסדיר.

(ה) הודיע המנהל המסדיר כאמור בסעיף קטן (ד), יראו את התאגיד מאותו מועד כאילו הגיש בקשה לתשלום ישיר, ויחולו הוראות סעיפים 90 ו-91, ובלבד שכספי הפיצויים לא יועברו לחשבון התאגיד לפני תום שלושה חדשים מיום פרסום ההודעה על פקיעת הקפאת ההליכים; ואולם, אם לפני העברת כספי הפיצויים לחשבון התאגיד נפתח נגדו הליך כאמור בסעיף 88, יחולו הוראות הסעיף האמור, בשינויים המחוייבים.

הקפאת הליכים 96 (א) על הקפאת הליכים כאמור בסעיף 94 ועל הליך הסדר נושים כאמור בסעיף 95, יחול הדין החל לפי סעיף 350 לחוק החברות, בשינויים המחוייבים, ואולם סמכויות בית המשפט לפי הדין האמור יוקנו למנהל המסדיר, והכל אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות שקבע שר המשפטים לענין זה.

(ב) החלטות המנהל המסדיר בענין הסכום העומד לחלוקה בהסדר הנושים יהיו כפופות להחלטות של הועדות ובתי המשפט לפי חוק זה בדבר זכאות לפיצויים וסכומי הפיצויים.

97. ערעור על החלטות מנהל מסדיר
 לענין ערעור, דין החלטה סופית של מנהל מסדיר כדין פסק דין של בית משפט שלום, ודין החלטה אחרת של מנהל מסדיר כדין החלטה אחרת של בית משפט שלום; בית המשפט המוסמך לענין זה יהיה בית המשפט המחוזי בירושלים, שידון בערעור בדין יחיד.
98. השלכות העתקת הפעילות משטח מפונה
 על אף האמור בכל הסכם, העתקת פעילותו של עסק כאמור בסעיף 70, כשלעצמה, לא תהווה עילה להעמדת הלוואה לפרעון מידי או לגיבוש שעבוד צף.

סימן ג': יחיד

99. החלת הוראות סימן ב'
 על יחיד התובע פיצויים יחולו הוראות סימן ב', בשינויים המחוייבים ובשינויים המפורטים בסימן זה.
100. התאמת הוראות
 (א) הודעה כאמור בסעיף 88 תוגש לגבי הליך לפי פקודת פשיטת הרגל.
 (ב) הוראות סעיפים 190(1) עד (3) ו-91(ג) יחולו רק לענין פיצוי בשל עסק.
 (ג) לענין סעיף 90(4), המועד להגשת הודעה למינהלה בידי נושה מובטח לגבי פיצוי שאינו פיצוי בשל עסק, הוא 21 ימים מיום פרסומו של חוק זה.
 (ד) לענין סעיף 91 - מועד העברת כספי הפיצויים שאינם פיצוי בשל עסק, למעט הסכומים המובטחים, לחשבונו של היחיד, יהיה בתוך 30 ימים מיום החלטת ועדת הזכאות.
 (ה) הסדר הנושים לא יחייב נושה שלא הסכים לו, לגבי חוב או חבות אשר לפי פקודת פשיטת הרגל לא היה היחיד נפטר מהם על פי צו הפטר.
101. חובת נושים מובטחים
 (א) נושה מובטח שהזכויות ששועבדו לטובתו הן זכויות לגבי מקרקעין ששימשו למגורי הזכאי, לא יהיה רשאי לדרוש תשלום בעבור הסכמתו למשיכת כספים מהחשבון המיוחד או לעשיית פעולה בו כאמור בסעיף 91(ב)(3), ולא יהיה רשאי להתנות את הסכמתו כאמור אלא בהמצאת בטוחה חלופית מספקת להבטחת החוב המובטח להנחת דעתו.
 (ב) לענין סעיף זה, ייחשב כבטוחה חלופית מספקת שיעבוד של זכויות לגבי מקרקעין אחרים שערכם אינו נמוך משיעור מן הסכום המובטח במועד המצאת הבטוחה, המקובל אצל אותו נושה לגבי הלוואות מאותו סוג, ובלבד שאינו עולה על 150 אחוזים מן הסכום כאמור.
102. סייג לפרעון מידי
 (א) על אף האמור בכל הסכם, הפינוי של בית מגורים בשטח מפונה, כשלעצמו, לא יהווה עילה להעמדת הלוואה לפרעון מידי.
 (ב) על אף האמור בכל דין ובכל הסכם, לא יוטל קנס או חיוב בשל

פרעון מוקדם של הלוואה שלהבטחתה שועבדו זכויות לגבי בית מגורים, של הזכאי לפיצוי בשל אותו בית מגורים.

103 נכסים פטורים מעיקול
שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע הוראות לענין זכויות לפיצויים וכספים מתוך כספי הפיצויים, שאינם ניתנים לעיקול, בשים לב למטרות חוק זה ולהגנות הניתנות לחייב בדין.

סימן ד': אגודות שיתופיות התיישבותיות

104 הגדרות
בסימן זה -
"הרשם" - רשם האגודות השיתופיות;
"תאגיד קשור" - תאגיד שאגודה שיתופית התיישבותית היא בעלת השליטה בו, לבדה או ביחד עם אגודות שיתופיות אחרות, במישרין או בעקיפין.

105 פירוק אגודות שיתופיות התיישבותיות
(א) אגודה שיתופית התיישבותית תפורק בהתאם להוראות פקודת האגודות השיתופיות ורשם האגודות השיתופיות ימנה לה מפרק (בסימן זה - המפרק), ואולם, לענין ערעור, דין החלטה סופית של הרשם כדין פסק דין של בית משפט שלום ודין החלטה אחרת של הרשם כדין החלטה אחרת של בית משפט שלום; בית המשפט המוסמך לענין זה יהיה בית המשפט המחוזי בירושלים.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ביקשה אגודה שיתופית התיישבותית להתקשר בהסכם לענין העתקת פעילותה, לפי סעיף 85, לא תפורק לפי סימן זה אלא אם כן סורבה בקשתה או שנקבע בהסכם לפי הסעיף האמור כי היא תפורק, ובהתאם לאמור בהסכם.

(ג) היו באותו יישוב מפונה יותר מאגודה שיתופית התיישבותית אחת, ימונה להן אותו מפרק.

106 תשלום פיצויים לאגודה שיתופית התיישבותית
(א) כספי הפיצויים שלהם זכאית אגודה שיתופית התיישבותית, ככל שישנם כאלה, יהיו חלק מקופת הפירוק שלה והוראות סימן ב' לא יחולו.

(ב) יתרת כספים או נכסים שנותרה באגודה שיתופית התיישבותית לאחר תשלום כל חובותיה, תחולק שווה בשווה בין היחידים שהיו חברים באגודה השיתופית ביום הקובע, אף אם נקבע אחרת בתקנון האגודה, אלא אם כן הרשם, באישור שר המשפטים, קבע כי חלוקה אחרת הוגנת יותר בנסיבות הענין.

(ג) בפירוק לפי סעיף 105, יחולו הוראות סעיף 72(ח) כך שלא יובא בחישוב התמורה בעד זכויות החבר באגודה חלק יחסי מסכום הפיצוי לפי סימן ד' לפרק ה', כיחס שבין חלקו של החבר בזכות ליתרת הכספים שנותרו לחלוקה בהתאם לסעיף קטן (ב) לכלל

זכויות החברים באותה יתרה.

- הוראות מיוחדות לענין תאגיד קשור
107. (א) הוראות סימן ב' יחולו על תאגיד קשור הזכאי לפיצויים, ואם ביקש שימונה לו מנהל מסדיר - רשאית המינהלה למנות למנהל המסדיר את המפרק של האגודה השיתופית ההתיישבותית שהיא בעלת השליטה בתאגיד.
- (ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ועם הרשם, רשאי לקבוע הוראות מיוחדות לענין תאגידי קשורים, כולם או חלקם, לרבות תאגידי כאמור המוחזקים במשותף על ידי מספר אגודות שיתופיות התיישבותיות, ובכלל זה הוראות בדבר -
- (1) שינוי מבני בתאגיד קשור;
- (2) הקניית זכויותיה של אגודה שיתופית התיישבותית בתאגיד קשור, כולן או חלקן, לחברי האגודה, במישרין או בעקיפין;
- (3) הקניית זכויותיה של אגודה שיתופית התיישבותית לגבי מקרקעין, כולן או חלקן, לתאגיד קשור ללא מכרז.
- (ג) (1) על אף האמור בכל דין, בפירוק של אגודה שיתופית התיישבותית שכל נכסיה הם מניות בתאגיד קשור או שחלק מנכסיה הוא מניות בתאגיד קשור והיא העבירה אליו אגב הפירוק לפי סימן זה ובהתאם להוראות לפי סעיף זה את כל יתרת נכסיה ואת פעילותה (בסעיף קטן זה - הנכסים המועברים) בתמורה להקצאת מניות בו (בסעיף קטן זה - המניות המוקצות), לא יחול סעיף 93 לפקודת מס הכנסה בפירוק אותה אגודה (בסעיף קטן זה - האגודה המתפרקת), והיא לא תחוייב בכל מס, אם התקיימו כל אלה:
- (א) מכירת הנכסים המועברים לתאגיד הקשור היא ללא תמורה נוספת מעבר למניות המוקצות;
- (ב) המניות המוקצות מוקצות לכלל החברים באגודה המתפרקת, לפי חלקם כפי שנקבע לענין סעיף 106(ב) (בסעיף קטן זה - המחזיקים);
- (ג) היחס בין שווי השוק של כל המניות המוקצות למחזיקים לבין שווי השוק של התאגיד הקשור מיד לאחר ההקצאה הוא כיחס שבין שווי השוק של הנכסים המועברים לבין שווי השוק של התאגיד הקשור מיד לאחר העברת הנכסים המועברים;
- (ד) כל מניות התאגיד הקשור שבידי האגודה המתפרקת חולקו בין המחזיקים בהתאם לחלקם כפי שנקבע לענין סעיף 106(ב);
- (ה) התאגיד הקשור מחזיק בנכסים המועברים למשך שנתיים ממועד ההעברה;
- (ו) כל אחד מהמחזיקים מחזיק בכל המניות של התאגיד הקשור שקיבל מהאגודה המתפרקת ושהוקצו לו כאמור בסעיף זה, במשך תקופה של שנתיים לפחות מיום הפירוק של האגודה המתפרקת; שר האוצר רשאי לקבוע כי לא יראו מכירה של מניות בתקופה האמורה כאי קיום של תנאי זה, אם יתקיימו לגביה נסיבות מיוחדות שיקבע, לפי סוג מחזיק, סוג רוכש, או תנאי מכירה, והכל עד לתקרה של שיעור מכלל החזקות במניות של התאגיד הקשור,

כפי שיקבע.

(2) המחיר המקורי של כל אחד מהנכסים המועברים, יתרת המחיר המקורי שלו, שווי הרכישה שלו ויום הרכישה שלו, לפי הענין, יהיו כפי שהיו באגודה המתפרקת אילו לא פורקה ואילו לא הועבר ממנה הנכס המועבר; לגבי נכס שהוא מלאי, ייראו כעלות המלאי את הסכום שנקבע כמלאי סופי בשומה לשנת המס שבה הסתיים פירוק האגודה המתפרקת לפי פקודת מס הכנסה.

(3) יראו כמחיר מקורי של מניות התאגיד הקשור בידי המחזיק את המחיר המקורי של הזכויות שהיו למחזיק באגודה המתפרקת, ויראו כיום הרכישה של המניות כאמור את יום רכישת זכויות המחזיק באגודה המתפרקת.

(4) שר האוצר רשאי לקבוע כי הוראות סעיף זה יחולו גם לגבי שינויי מבנה אחרים בפירוק אגודה שיתופית התיישבותית, בהתקיים כל התנאים הקבועים בפסקה (1), בשינויים המחויבים ובשינויים נוספים שיקבע.

(5) מסמך שפקיד שומה אישר כי הוא קשור במישרין להעברת יתרת נכסים ופעילות תמורת מניות וכי התקיימו כל התנאים המפורטים בפסקה (1), לא יחוייב במס בולים.

(6) לכל מונח בסעיף קטן זה תהא המשמעות הנודעת לו בפקודת מס הכנסה או בחוק מיסוי מקרקעין, לפי הענין, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.

(א)	108.	הוראות מיוחדות לענין מושב שיתופי
		היו חבריה של אגודה שיתופית התיישבותית שסווגה לפי פקודת האגודות השיתופיות כמושב שיתופי (בסעיף זה - מושב שיתופי), זכאים לפיצויים, יועבר סכום הפיצויים שלו הם זכאים, למעט פיצויים לפי סימנים א' ו-ב' לפרק ה', לאגודה השיתופית ההתיישבותית, ויחולו לגבי הוראות סימן זה.
(ב)		שר המשפטים, בהתייעצות עם הרשם, רשאי לקבוע הוראות מיוחדות לענין מושב שיתופי, לרבות הוראות בדבר אופן חלוקת הפיצוי לחברים וחישוב הפיצויים המגיעים ישירות לחברים.

סימן ה': הוראות כלליות

(א)	109.	תקנות
		שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לביצוע פרק זה ובכלל זה, לענין סימנים ב' ו-ג' -
(1)		הוראות לענין אופן פרסום הודעות המינהלה והודעות של מנהל מסדיר, לרבות הודעות על העברת כספי פיצויים ועל מינויו של מנהל מסדיר;
(2)		הוראות בדבר הגשת תביעות חוב בידי נושים למנהל מסדיר;
(3)		דרכי תשלום חובות בהתחשב בהוראות לפי פקודת החברות או פקודת פשיטת הרגל, לפי הענין, לרבות בענין סדרי הקדימה בין נושים שונים ומעמדם של נושים מובטחים;

- (4) סוגי תאגידיים שעליהם לא יחולו הוראות פרק זה לענין מנהל מסדיר, כולן או חלקן;
 (5) סדרי הדין בפני מנהל מסדיר.
 (ב) שר המשפטים רשאי לקבוע, בצו, כי הוראות פרק זה לענין מנהל מסדיר, כולן או חלקן, יחולו על תאגיד שהוא מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 79, או על סוגי תאגידיים כאמור.

- עיקול אצל המדינה 110 זכויות הזכאי לפיצויים לא יהיו ניתנות לעיקול אצל המדינה.
- ניכוי חובות מס 111 מסכום הפיצויים, למעט הפיצויים לפי סימנים א', ב' או ג' לפרק ה', ינוכו סכומי מסים שביום תשלום הפיצויים הגיע המועד שבו הזכאי לפיצויים חייב לשלם.
- הוראות לענין מס בשל מחילת חובות 112 מחלה ההסתדרות הציונית העולמית על חובות בשל הלוואות שנתנה, והמחילה היתה על פי פניית הממשלה ובתנאים שעליהם החליטה הממשלה, לשם סיוע להשגת מטרות חוק זה, ולהקלה על המתיישבים והאגודות השיתופיות בהמשך פעילותם, לרבות בהתיישבות חלופית, ללא נטל החובות, יחולו הוראות אלה:
- (1) על אף האמור בסעיף 3(ב) לפקודת מס הכנסה, הלוואה שנתנה ההסתדרות הציונית העולמית לזכאי לפיצוי לפי סימן ד' לפרק ה' לצורך ייצור הכנסתו, שנמחלה לו, לא יראו אותה כהכנסה;
- (2) היה לזכאי כאמור בפסקה (1) הפסד כאמור בסעיף 28 לפקודת מס הכנסה, יוקטן סכום ההפסד בסכום שבו הותרו בניכוי הוצאות בשל הלוואה מהכנסתו של הזכאי או בסכום של 25 אחוזים מסכום הלוואה שנמחלה, לפי הגבוה, עד לגובה סכום ההפסד כאמור;
- (3) מחילת הלוואה שניתנה לעוסק לא תחשב כחלק ממחיר עסקאותיו לפי סעיף 12 לחוק מע"מ; לענין זה, "עוסק" ו"עסקה" - כהגדרתם בחוק מע"מ;
- (4) מסמך שענינו מחילת הלוואה כאמור בסעיף זה לא יחויב במס בולים.

פרק ז': רשויות מקומיות

סימן א': המועצה האזורית, המועצה הדתית, תאגידיים קשורים וועדים מקומיים מסויימים

- הגדרות 113 בפרק זה -
 "מפרק מסדיר" - מי שמונה לפי הוראות סעיף 116 להיות מפרק מסדיר של רשות מקומית;
 "רשות מקומית" - המועצה האזורית חוף עזה, המועצה הדתית חוף עזה,

תאגידי קשורים וועד מקומי של יישוב מיישובים אלה: ניסנית, נווה דקלים וכדים;
 "תאגידי קשורים" - התאגידי המפורטים בתוספת הרביעית.

רשות מקומית לא תהיה זכאית לפיצויים ויחולו עליה הוראות סימן זה.	114	דין רשות מקומית
(א) ביום הפינני של יישוב מיישובים אלה: ניסנית, נווה דקלים וכדים, יחדל לפעול, לכל דבר וענין, הועד המקומי של אותו יישוב, ויראו אותו כאילו ניתן לגביו צו פירוק כמשמעותו בפקודת החברות.	115	הפסקת פעילות של רשות מקומית
(ב) ביום הפינני של היישוב המפונה האחרון בחבל עזה, יחדלו לפעול, לכל דבר וענין, המועצה האזורית חוף עזה, המועצה הדתית חוף עזה, וכן התאגידי הקשורים, ויראו אותם כאילו ניתן לגביהם צו פירוק כמשמעותו בפקודת החברות.		
(ג) ראש הממשלה רשאי לקבוע כי הוראות סעיף קטן (ב) יחולו במועד מוקדם יותר על רשות מקומית המנויה בו, כפי שיקבע.		
(א) המינהלה, בהתייעצות עם שר הפנים, תמנה לרשות מקומית מפרק מסדיר, לא יאוחר מן המועד שבו חדלה לפעול כאמור בסעיף 115; לרשות מקומית מסוימת ולתאגידי הקשורים שהיא בעלת זכויות בהם ימונה אותו מפרק מסדיר.	116	מינוי מפרק מסדיר
(ב) המפרק המסדיר יפעל בהתאם להוראות סימן זה להסדרת חובותיה וזכויותיה של הרשות המקומית.		
(ג) על מפרק מסדיר יחולו הוראות סעיף 93.		
(ד) המינהלה תפקח על פעילותו של מפרק מסדיר.		
(א) על הליכי פירוק של רשות מקומית יחול הדין החל בפירוק בידי בית משפט לפי פקודת החברות, בשינויים המחוייבים ובשינויים המפורטים בסימן זה, ולמפרק מסדיר יוקנו, נוסף על סמכויות מפרק לפי הדין האמור, גם הסמכויות המוקנות לבית משפט לפי הדין האמור, וכן סמכויות המוקנות לרשות המקומית על פי הדין ותחיקת הביטחון, כנדרש לשם הסדרת זכויותיה וחובותיה של הרשות המקומית, והכל אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים ושר האוצר.	117	סמכויות מפרק מסדיר
(ב) במימוש נכסי רשות מקומית יתייעץ המפרק המסדיר עם המינהלה, ולא ימומש נכס אשר המינהלה, לאחר התייעצות עם המנהל הכללי של משרד הביטחון או המנהל הכללי של משרד הפנים, או מי שהם הסמיכו לענין זה, הורתה כי אין לממשו.		
(ג) מפרק מסדיר יברר את תביעות החוב שיוגשו לו גם על פי הדין ותחיקת הביטחון שחלו על הרשות המקומית.		

118. דיווח למינהלה ותשלום מוקדם
- (א) בתום בירור תביעות החוב נגד הרשות המקומית ולפני התשלום לנושיה, יגיש המפרק למינהלה ולנושים, את החלטותיו בדבר החובות שהכיר בהם, בצירוף דוח אודות נכסי הרשות המקומית וריכוז החובות האמורים.
- (ב) לא יוגש ערעור על החלטת המפרק המסדיר בנוגע לחוב אלא לאחר הגשת ההחלטות והדוח כאמור בסעיף קטן (א), זולת על החלטתו בדבר תשלום מוקדם שעליה הודיע כאמור בסעיף קטן (ה), ויראו, לצורך הגשת הערעור, את יום הגשת ההחלטות והדוח או את יום הודעת המפרק על ההחלטה בדבר תשלום מוקדם, לפי הענין, כיום מתן ההחלטה.
- (ג) ביקש המפרק המסדיר לשלם חוב שהכיר בו לפני הגשת ההחלטות והדוח כאמור בסעיף קטן (א), יגיש למינהלה את בקשתו בפירוט נימוקיה.
- (ד) המינהלה רשאית להודיע למפרק המסדיר, בתוך 14 ימים מיום קבלת בקשתו, על התנגדותה לתשלום המוקדם המבוקש, בצירוף נימוקיה; הודיעה כאמור, ישלח המפרק המסדיר העתק מהודעתה ומנימוקיה לנושה הנוגע בדבר, והנושה רשאי לערער על החלטתה כאמור בסעיף 119 כאילו היתה החלטה סופית של המפרק המסדיר, וכן רשאי המפרק המסדיר לערער עליה כאמור.
- (ה) לא הודיעה המינהלה על התנגדותה לתשלום מוקדם בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ד), יודיע המפרק לנושים ולמינהלה על החלטתו בדבר התשלום המוקדם, כאמור בבקשתו.
119. ערעור על החלטות מפרק מסדיר
- (א) לענין ערעור, דין החלטה סופית של מפרק מסדיר כדין פסק דין של בית משפט שלום, ודין החלטה אחרת של מפרק מסדיר כדין החלטה אחרת של בית משפט שלום; בית המשפט המוסמך לענין זה יהיה בית המשפט המחוזי בירושלים, שידון בערעור בדין יחיד.
- (ב) ערעור על החלטה של מפרק מסדיר יכול שיוגש על ידי נושה של הרשות המקומית או על ידי היועץ המשפטי לממשלה וכן, ברשות בית המשפט - על ידי אדם אחר הרואה עצמו נפגע מן ההחלטה; הערעור יוגש בתוך 30 ימים מיום מתן ההחלטה.
- (ג) הוגש ערעור, יומצא העתק ממנו, בתוך 48 שעות, למינהלה וליועץ המשפטי לממשלה, ותינתן להם הזדמנות להביע את עמדתם בהליך.
120. הסדרת חובות
- (א) חובות הרשות המקומית כפי שהוכרו על ידי המפרק המסדיר ישולמו מתוך נכסיה של הרשות המקומית ומתוך הכספים שהתקבלו על ידי המפרק המסדיר בהליכי הפירוק של רשות מקומית, לרבות ממימוש נכסיה הניתנים למימוש (בסימן זה - קופת הפירוק של הרשות המקומית).
- (ב) מפרק מסדיר לא ישלם חוב שהכיר בו לפני תום התקופה לערעור על החלטתו, כאמור בסעיף 119(ב).
- (ג) הוגש ערעור כאמור בסעיף 119 על החלטת מפרק מסדיר שענינה הסכום לתשלום, לא ישלם המפרק המסדיר את הסכום על פי החלטה עד לסיום הליכי הערעור, זולת הסכום שאינו שנוי

במחלוקת, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.

(ד) נותרה יתרת כספים או נכסים בקופת הפירוק של הרשות המקומית לאחר תשלום חובותיה והוצאות שהוצאו במסגרת הפירוק, יעביר המפרק המסדיר את היתרה למדינה, בצירוף דין וחשבון המפרט את החובות שהכיר בהם, נכסי הרשות המקומית, הכספים שהתקבלו וההוצאות שהוצאו במסגרת הפירוק.

(ה) (1) לא ניתן לפרוע את חובותיה של הרשות המקומית אשר הוכרו על ידי המפרק המסדיר מתוך-קופת הפירוק של הרשות המקומית, יפנה המפרק המסדיר למינהלה בבקשה שתעביר לידיו את הסכום הנדרש לתשלום יתרת החוב שלא נפרעה; לבקשה יצרף המפרק המסדיר דין וחשבון כאמור בסעיף קטן (ד), להנחת דעתה של המינהלה.

(2) החלטת המינהלה בבקשה לפי פסקה (1) תהיה מנומקת, תינתן בכתב ותימסר למפרק המסדיר; המפרק המסדיר ישלח העתק מן ההחלטה לנושים הנוגעים בדבר.

(3) על החלטת המינהלה רשאים המפרק המסדיר או נושא לערער, בתוך 30 ימים מיום מתן ההחלטה, בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, שידון בערעור בדין יחיד.

(4) המינהלה תשלם בהתאם להחלטתה כאמור בפסקה (2), ואם הוגש עליה ערעור לפי פסקה (3) - בהתאם להכרעת בית המשפט בערעור.

(ו) תשלום כאמור בסעיף זה לא ייחשב כפיצויים לפי חוק זה.

121. (א) עם השלמת הליכי הפירוק של רשות מקומית יודיע המפרק המסדיר על כך למינהלה; להודעתו יצרף המפרק המסדיר דין וחשבון סופי המפרט את החובות שהכיר בהם, נכסי הרשות המקומית, הכספים שהתקבלו והוצאות שהוצאו במסגרת הפירוק.

(ב) הודיע המפרק המסדיר על השלמת הליכי הפירוק, תחדל הרשות המקומית מלהיות אישיות משפטית.

122. (א) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים ושר האוצר, רשאי לקבוע תקנות לביצוע הוראות סימן זה, לרבות לענין הבטחת תשלום קצבה המשתלמת בשל פרישה מקופת הרשות המקומית לעובדים, לגימלאים ולנושאי משרה שלה הזכאים לכך.

(ב) שר המשפטים, בהסכמת שר הפנים ובהתייעצות עם המינהלה, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית.

סימן ב': ועדים מקומיים

הגדרות 123. בסימן זה - "הרשם" - רשם האגודות השיתופיות;

משרד המשפטים

"ועד מקומי" - ועד מקומי של יישוב מפונה למעט ניסנית, נווה דקלים וכדים.

- דין ועד מקומי 124. ועד מקומי לא יהיה זכאי לפיצויים ויחולו עליו הוראות סימן זה.
125. הפסקת פעולתו של ועד מקומי ביום הפינוי של יישוב מפונה למעט ניסנית, נווה דקלים וכדים, יחדל לפעול, לכל דבר וענין, הועד המקומי של אותו יישוב, ויראו אותו כאילו ניתן לגביו צו פירוק כמשמעותו בפקודת האגודות השיתופיות.
126. (א) ועד מקומי יברר בהתאם לפקודת האגודות השיתופיות בשינויים המחויבים, ובשינויים המפורטים בסימן זה, ורשם האגודות השיתופיות ימנה לו ולאגודה השיתופית ההתיישבותית באותו יישוב (בסימן זה - האגודה) אותו מפרק (בסימן זה - המפרק); מינוי המפרק טעון אישור היועץ המשפטי לממשלה.
- (ב) המפרק יבדוק את תביעות החוב שיוגשו לו לגבי הועד המקומי גם על פי הדין ותחיקת הביטחון שחלו על הועד המקומי, ויוקנו לו סמכויות המוקנות לועד המקומי על פי הדין ותחיקת הביטחון, כנדרש לשם הסדרת זכויותיו וחובותיו של הועד המקומי.
- (ג) במימוש נכסי ועד מקומי יתייעץ המפרק עם המינהלה, ולא ימומש נכס אשר המינהלה, לאחר התייעצות עם המנהל הכללי של משרד הביטחון או המנהל הכללי של משרד הפנים, או מי שהם הסמיכו לענין זה, הורתה כי אין לממשו.
- (ד) לענין ערעור, דין החלטה סופית של הרשם כדין פסק דין של בית משפט שלום, ודין החלטה אחרת של הרשם כדין החלטה אחרת של בית משפט שלום; בית המשפט המוסמך לענין זה יהיה בית המשפט המחוזי בירושלים.
127. (א) המפרק יפריד בין נכסיו וחובותיו של הועד המקומי לבין נכסיה וחובותיה של האגודה, ימנע ביצוע עסקאות ביניהם לגבי נכסים וחובות אלה, וימציא למינהלה דוח מפורט על הפרדה שעשה.
- (ב) הליכי הפירוק יתנהלו באופן שיישמרו האישיות המשפטית הנפרדת של הועד המקומי ושל האגודה, ותישמר בכל עת הפרדה כאמור בסעיף קטן (א).
128. (א) בתום ברור תביעות החוב נגד הועד המקומי ולפני התשלום לנושיו, יגיש המפרק לרשם, למינהלה ולנושים, את החלטותיו בדבר החובות שהכיר בהם, בצירוף דוח אודות נכסי הועד המקומי וריכוז החובות האמורים.
- (ב) לא יוגש ערעור על החלטת המפרק בנוגע לחוב אלא לאחר הגשת החלטות והדוח כאמור בסעיף קטן (א), זולת על החלטתו בדבר תשלום מוקדם שעליה הודיע כאמור בסעיף קטן (ה), ויראו, לצורך הגשת הערעור, את יום הגשת החלטות והדוח או את יום הודעת המפרק על החלטה בדבר תשלום מוקדם, לפי הענין, כיום מתן

ההחלטה.

- (ג) ביקש המפרק לשלם חוב שהכיר בו לפני הגשת ההחלטות והדוח כאמור בסעיף קטן (א), יגיש למינהלה את בקשתו בפירוט נימוקיה.
- (ד) המינהלה רשאית להודיע למפרק, בתוך 14 ימים מיום קבלת בקשתו, על התנגדותה לתשלום המוקדם המבוקש, בצירוף נימוקיה; הודיעה כאמור, ישלח המפרק העתק מהודעתה ונימוקיה לנושה הנוגע בדבר, והנושה רשאי לערער על החלטתה כאילו היתה החלטה של המפרק, וכן רשאי המפרק לערער עליה כאמור.
- (ה) לא הודיעה המינהלה על התנגדותה לתשלום מוקדם בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ד), יודיע המפרק לנושים ולמינהלה על החלטתו בדבר התשלום המוקדם, כאמור בבקשתו.

זכות ערעור 129. נוסף על האמור בפקודת האגודות השיתופיות, רשאית גם המינהלה לערער על החלטות המפרק, לרבות החלטותיו בענין הפרדה כאמור בסעיף 127, בדרך הקבועה לענין זה לפי פקודת האגודות השיתופיות, בשינויים המחויבים ובשינויים הקבועים בפרק זה.

הסדרת חובות וזכויות של ועד מקומי 130. (א) חובות הועד המקומי כפי שהוכרו על ידי המפרק ישולמו מתוך נכסיו של הועד המקומי וכן מתוך הכספים שהתקבלו על ידי המפרק בהליכי הפירוק של הועד המקומי, לרבות ממימוש נכסיו הניתנים למימוש (בסימן זה - קופת הפירוק של הועד המקומי).

(ב) מפרק לא ישלם חוב של הועד המקומי שהכיר בו לפני תום התקופה הקבועה על פי פקודת האגודות השיתופיות לערעור שתחילתה במועד הגשת ההחלטות והדוח כאמור בסעיף 128(א) או במועד הודעת המפרק על תשלום מוקדם כאמור בסעיף 128(ה), לפי הענין.

(ג) הוגש ערעור על החלטת מפרק שענינה הסכום לתשלום, לא ישלם המפרק את הסכום על פי ההחלטה עד לסיום הליכי הערעור, זולת הסכום שאינו שנוי במחלוקת, אלא אם כן קבע אחרת בית המשפט או הרשם, לפי הענין.

(ד) נותרה יתרת כספים או נכסים בקופת הפירוק של הועד המקומי לאחר תשלום חובותיו והוצאות שהוצאו במסגרת הפירוק, יעביר המפרק את היתרה למדינה, בצירוף דין וחשבון המפרט את החובות שהכיר בהם, נכסי הועד המקומי, הכספים שהתקבלו וההוצאות שהוצאו במסגרת הפירוק.

(ה) (1) לא ניתן לפרוע את חובותיו של הועד המקומי אשר הוכרו על ידי המפרק מתוך קופת הפירוק של הועד המקומי, יפנה המפרק למינהלה בבקשה להעביר לידי את הסכום הנדרש לתשלום יתרת החוב שלא נפרעה; לבקשה יצרף המפרק דין וחשבון כאמור בסעיף קטן (ד) להנחת דעתה של המינהלה;

(2) החלטת המינהלה בבקשה לפי פסקה (1) תהיה מנומקת, תינתן בכתב ותימסר למפרק המסדיר; המפרק המסדיר ישלח העתק מן ההחלטה לנושים הנוגעים בדבר.

(3) על החלטת המינהלה בבקשה רשאים המפרק או נושה

לערער, בתוך 30 ימים מיום מתן ההחלטה, בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, שידון בערעור בדין יחיד.

(4) המינהלה תשלם בהתאם להחלטתה כאמור בפסקה (2), ואם הוגש עליה ערעור לפי פסקה (3) - בהתאם להכרעת בית המשפט בערעור.

(ו) תשלום כאמור בסעיף זה לא ייחשב כפיצויים לפי חוק זה.

131 החלת הוראות סימן א'
שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, רשאי, לבקשת המינהלה או מיזמתו, לקבוע בצו כי הוראות סימן א' יחולו על הסדרת חובותיו וזכויותיו של ועד מקומי מסוים, לרבות לענין מינויו של אדם שאינו המפרק להסדרת חובותיו וזכויותיו כאמור, אם נוכח כי תהיה זו דרך מתאימה יותר לפירוק הועד המקומי, וזאת אף אם כבר החלו הליכי הפירוק של הועד המקומי.

132 סיום הליכי הפירוק
(א) עם השלמת הליכי הפירוק של ועד מקומי יודיע המפרק על כך לרשם, וימסור העתק מהודעתו למינהלה; להודעתו יצרף המפרק דין וחשבון סופי המפרט את החובות שהכיר בהם, נכסי הועד המקומי, הכספים שהתקבלו וההוצאות שהוצאו במסגרת הפירוק.

(ב) הודיע המפרק על השלמת הליכי הפירוק, יחדל הועד המקומי מלהיות אישיות משפטית.

(ג) לא יסתיימו הליכי הפירוק של האגודה אלא לאחר שהועד המקומי באותו יישוב חדל להיות אישיות משפטית כאמור בסעיף קטן (ב).

133 תקנות
שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, רשאי לקבוע תקנות לביצוע הוראות סימן זה, ובכלל זה הוראות שלפיהן יפעלו המפרק והרשם בפירוקו של ועד מקומי, לרבות בענין הפרדה כאמור בסעיף 127.

פרק ח': הוראות שונות

סימן א': יחוד העילה והסמכות

134 ייחוד העילה
(א) לא יינתן פיצוי ולא תהיה זכות, עילה או תביעה לפיצוי מאת המדינה או מאת רשות מרשויותיה ומי שפעל מטעמה, בשל תכנית ההתנתקות ובשל הפינוי, לרבות בשל ביטול זכויות כאמור בחוק זה, ובשל החלטות של רשויות המדינה הקשורות לתכנית ולפינוי כאמור, או בשל נזק או הפסד הכרוכים בהם, אלא מכוח חוק זה ולפי תנאיו.

(ב) לא תהיה מכוח משא ומתן, הסכם, החלטה, הבטחה, הוראה או מסמך אחר, כל זכות לפיצוי או עילת תביעה אחרת כלפי המדינה או כלפי רשות מרשויותיה ומי שפעל מטעמה, בשל הפינוי, אלא אם כן התגבשו בחוק זה או בהסכם לפי חוק זה.

135. פטור מאחריות המדינה
 (א) אין באמור בחוק זה כדי להטיל אחריות על המדינה, על רשות מרשויותיה או על מי שפעל מטעמה, בשל חובות והתחייבויות של אדם אחר.
 (ב) לא תהיה עילת תביעה נגד המדינה, נגד רשות מרשויותיה או נגד מי שפעל מטעמה, בשל העדר זכות לממש שיעבוד או עיקול על נכס בשטח המפונה לאחר יום הפינוי.
136. ייחוד הסמכות
 לא תהיה סמכות לקבוע זכאות לפיצויים או סכום פיצויים לענין חוק זה, אלא לפי הוראה של חוק זה.

סימן ב': הועדה המיוחדת

137. הועדה המיוחדת וסמכויותיה
 (א) ראש הממשלה ימנה ועדה מיוחדת שאלה חבריה:
 (1) מנהל המינהלה, והוא יהיה יושב ראש הועדה;
 (2) משפטן שימונה באישור היועץ המשפטי לממשלה;
 (3) נציג החשב הכללי במשרד האוצר.
 (ב) הועדה המיוחדת מוסמכת לדון בעניינים כאמור בסעיפים 68, 69(ד) ו-75, וכן לאשר תשלום מיוחד, לפני משורת הדיון, למי שלא מתמלא בו תנאי מתנאי הזכאות לפיצויים לפי חוק זה, אם ראתה, מטעמים שתפרט בהחלטתה, כי בשל נסיבותיו המיוחדות של המבקש מן הצדק לעשות כן (בסעיף זה - תשלום מיוחד).
 (ג) סכומו של תשלום מיוחד, מועדיו, אופן תשלומו ותנאים נלווים לתשלומו ייקבעו לפי שיקול דעתה הבלעדי של הועדה המיוחדת.
 (ד) החלטתה של הועדה המיוחדת אינה ניתנת לערעור, אלא אם כן נקבע אחרת בחוק זה.
 (ה) על הגשת בקשה לועדה המיוחדת ועל הטיפול בה יחולו הוראות סימנים ב' ו-ד' לפרק ג', בשינויים המחויבים, והיו נתונות לועדה המיוחדת סמכויות ועדת זכאות לפי הוראות הסימנים האמורים.

סימן ג': הוראות נוספות

138. נכסים שנרכשו לאחר היום הקובע
 לא יינתנו פיצויים לפי חוק זה בעד נכס או זכות שנוצרו או שנרכשו לאחר היום הקובע.
139. הצמדה
 שר המשפטים, באישור שר האוצר, רשאי לקבוע כללים לעדכון סכומים של פיצויים הנקובים בחוק זה או המחושבים לפי הוראות חוק זה, ובלבד שעדכון כאמור לא יעלה על שיעור עליית המדד.

- מקדמות 140. (א) כל מקדמה ששילמה המדינה, לרבות בדרך של הלוואה שתהפוך לפיצוי עם קביעת זכאותו של מקבל ההלוואה לפיצויים, וכל סכום ששולם על פי החלטת ועדת הזכאות כאמור בסעיף 11(3), יראו אותם כתשלום על חשבון הפיצויים המגיעים לפי חוק זה; לענין זה ישוערך כל סכום כאמור לפי שינוי המדד מן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום תשלומו עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום תשלום הפיצוי לזכאי.
- (ב) לענין סעיף 134(ב), יראו הסכם בדבר תשלום. מקדמה כהסכם לפי חוק זה.
- (ג) הסכם בדבר תשלום מקדמה, וכן הסכם כאמור בסעיף 11(4), לא יחוייבו במס בולים.
- פטור ממכרז בעסקה במקרקעי ישראל 141. מועצת מקרקעי ישראל רשאית לקבוע כי התקשרויות של מינהל מקרקעי ישראל לביצוע עסקה במקרקעי ישראל, שייערכו עם זכאים לפי סעיפים 35, 36, 38, או 63, או עם אגודה שיתופית התיישבותית כאמור בסעיף 85, לא יאוחר משלוש שנים מיום הפינוי, יהיו פטורות מחובת מכרז, לגבי אזורים ובתנאים שייקבעו בהחלטת המועצה; החלטת המועצה לפי סעיף זה תתקבל לאחר התייעצות עם המינהלה והיא טעונה אישור שר האוצר.
- סודיות 142. לא יגלה אדם מידע הנוגע לתובע, שהגיע אליו בתוקף תפקידו לפי חוק זה, ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לצורך ביצוע הוראות חוק זה, או בקשר עם הליך פלילי, או לפי צו של בית משפט; העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר שנה.
- שכר טרחת עורכי דין 143. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע שיעורים ותעריפים מרביים לשכר טרחת עורך דין בשל טיפול בתביעות ובהליכים לפי חוק זה או בקשר אליהם.
- (ב) תקנות כאמור בסעיף קטן (א) יכול שיחולו גם לגבי הסכם בדבר שכר טרחה שנכרת לפני תחילתו של חוק זה.
- מי שלא תבע 144. מי שנחזה למינהלה כזכאי לפיצוי לפי סימן א' לפרק ה' ולא הגיש תביעה לפיצוי כאמור עד תום שלושים חודשים מיום הפינוי, רשאית ועדת הזכאות, לפי הצעת המינהלה, לקבוע את זכאותו ואף את הסכום המגיע לו, והוא יוכל לערער על ההחלטה כאמור בסימן ג' לפרק ג'.
- ביצוע ותקנות 145. ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

סימן ד': תיקונים עקיפים

בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 -

- (1) בסעיף 1 -
- (א) אחרי ההגדרה "גיל הפרישה" יבוא:
- "גמול פרישה" - גמול פרישה חודשי לפי הוראות סעיף 55 לחוק תכנית ההתנתקות;";
- (ב) אחרי ההגדרה "גמלה" יבוא:
- "דמי הסתגלות מיוחדים" - דמי הסתגלות לפי הוראות סעיף 51 לחוק תכנית ההתנתקות;";
- (ג) אחרי ההגדרה "חוק שכר מינימום" יבוא:
- "חוק תכנית ההתנתקות" - חוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2004;";
- (2) בסעיף 48, בהגדרה "היום הקובע" בסופה יבוא "ולענין מבוטחת שזכאית לדמי הסתגלות ולא עבדה בתקופת הריון כאמור - היום האחרון שבעדו השתלמו לה דמי הסתגלות מיוחדים בעודה בהריון";
- (3) בסעיף 50(ב)(1), אחרי "דמי אבטלה" יבוא "דמי הסתגלות מיוחדים";
- (4) בסעיף 54(ב) בפסקה (1) להגדרה "הכנסה", אחרי "דמי ביטוח" יבוא "וכן הכנסה מדמי הסתגלות מיוחדים";
- (5) בסעיף 55, בסופו יבוא:
- "(6) באישור ועדת העבודה והרווחה - לגבי מבוטחת שהיא עובדת עצמאית הזכאית לפיצוי לפי סימן ד' בפרק ה' לחוק יישום תכנית ההתנתקות, כללים ותנאים, אף בשונה מהוראות פרק זה, לענין קביעת היום הקובע ולענין חישוב הכנסתה כאמור בסעיף 54(ב).";
- (6) בסעיף 162 -
- (א) ברישה, במקום "(1) עד (4)" יבוא "שלהלן";
- (ב) בסופו יבוא:
- "(5) היעדרות מעבודה בתקופה שבעדה שולמו דמי הסתגלות מיוחדים - לפי תקופת הזכאות לדמי הסתגלות כאמור בסעיף 52 לחוק תכנית ההתנתקות.";
- (7) בסעיף 175(א), אחרי "מקצבת פרישה" יבוא "או מגמול פרישה", ובמקום "מקצבה כאמור" יבוא "מקצבה או מגמול כאמור";
- (8) בסעיף 320 -
- (א) בסעיף קטן (ז), אחרי פסקה (4) יבוא:
- "(4א) דמי הסתגלות;";
- (ב) בסעיף קטן (ח), אחרי "לדמי אבטלה" יבוא "או לדמי הסתגלות מיוחדים";
- (9) אחרי סעיף 406 יבוא:

"דמי הסתגלות מיוחדים וגמול פרישה - הוראות מיוחדות
407. (א) לצורך חישוב הכנסה לפי חוק זה, לרבות לענין דמי
ביטוח המשתלמים מהם -

- (1) יראו דמי הסתגלות מיוחדים כדמי אבטלה;
(2) יראו גמול פרישה כפנסיה מוקדמת כהגדרתה
בסעיף 345ב.

(ב) לענין הוראות סעיפים 248 ו-257 יראו את התקופה
שבעדה שולמו לאדם דמי הסתגלות מיוחדים
כתקופה שבה שולמו בעדו דמי ביטוח כעובד.

(ג) המינהלה כהגדרתה בחוק תכנית ההתנתקות תנכה את דמי
הביטוח מדמי ההסתגלות המיוחדים ומגמול הפרישה ותעבירם
למוסד."

147. בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, בסעיף 14 -

תיקון חוק
ביטוח בריאות
ממלכתי

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא:

"דמי הסתגלות מיוחדים ו-גמול פרישה" - דמי הסתגלות
וגמול פרישה חודשי לפי סימן ג' לפרק ה' לחוק יישום תכנית
ההתנתקות, התשס"ה-2004 (בסעיף זה - חוק תכנית
ההתנתקות).";

(2) בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא:

"(4) המדינה תשלם למוסד דמי ביטוח בריאות בעד מי שמקבל
דמי הסתגלות מיוחדים, בסכום השווה למכפלה של השיעור
האמור בסעיף קטן (ב)(1) בדמי ההסתגלות המיוחדים;
המינהלה כהגדרתה בחוק תכנית ההתנתקות תנכה את דמי
ביטוח הבריאות מדמי ההסתגלות המיוחדים ותעבירם
למוסד.";

(3) בסעיף קטן (ה1), אחרי "בסעיף 345 לחוק הביטוח הלאומי"
יבוא "או גמול פרישה".

148. בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980³¹ -

תיקון חוק
הבטחת הכנסה

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "חוק העונשין" יבוא:

"חוק תכנית ההתנתקות" - חוק יישום תכנית ההתנתקות,
התשס"ה-2004";

(2) בסעיף 9(ג) -

(א) בהגדרה "נכס", אחרי "לשם השתכרות או ריווח" יבוא
"(בסעיף זה - דירת מגורים).";

(ב) בהגדרה "סכום שאינו מובא בחשבון" -

(1) אחרי "סכום שאינו מובא בחשבון" יבוא
"זכות כמפורט להלן:";

(2) הקטע החל במלים "סכום כסף" עד המלים "כפול"

³¹ ס"ח התמשי"א, עמ' 30.

משרד המשפטים

ש"ש" יסומן "(1)" ואחריו יבוא:

"(2) סכום שהתקבל בעד מכירת דירת מגורים, ליבות פיצוי לפי הוראות סימן א' בפרק ה' לחוק תכנית ההתנתקות, והכל לתקופה שתחילתה ביום קבלת הסכום או הפיצויים כאמור וסיומה בתום 12 חודשים מאותו מועד או ביום שבו רכש הזכאי דירת מגורים אחרת, לפי המוקדם."

סימן ה': הוראות מעבר

- הוראות מעבר 149. (א) הסכם בדבר מקדמה שנכרת לפני תחילתו של חוק זה בין זכאי לבין הממשלה, תהיה המינהלה אחראית להמשך ביצוע התחייבויות הממשלה לפיו ולניכוי המקדמה ששולמה לזכאי מכספי הפיצויים שיקבל לפי חוק זה.
- (ב) מי שמונו לפני תחילתו של חוק זה להיות מנהל המינהלה לסיוע למתיישבי עזה וצפון השומרון במשרד ראש הממשלה, משנהו או סגנו, יראו אותם כמי שמונו לפי חוק זה.

התוספת השנייה
(סימן א' לפרק ה')

פיצוי בשל בית מגורים

- הגדרות 1. בתוספת זו -
- "אזור עדיפות א'" - אזור עדיפות לאומית א' לענין שיכון, שנקבע בהחלטה בדבר אזורי עדיפות;
- "המאגר" - מאגר של נחלות בישובים שתוכננו כישובים חקלאיים באזור עדיפות א' בנגב ובגליל, שיוכן לצורך הקצאת נחלות כאמור בסעיף 3 (ד);
- "ותק" - משך תקופת המגורים הרצופה של הזכאי בתכוף לפני היום הקובע בתחום המועצה האזורית שאליה שייך היישוב המפונה שבו נמצא בית המגורים, ולגבי בעל זכות שכירות בדיור ציבורי - משך תקופת המגורים כאמור בבית המגורים שלגביו יש לו זכות שכירות;
- "מ"ר" - מטר רבוע;
- "שטח הבית" - שטח המחושב לפי השטח למטרה עיקרית כמשמעותו בתקנות התכנון והבניה (חישוב שטחים ואחוזי בניה בתכניות ובהיתרים), התשנ"ב-1992³², שהיה בנוי בפועל ביום הקובע, בתוספת 15 אחוזים, ובלבד שלא יעלה על השטח שהיה מותר לבניה על פי תכנית התכנון התקפה; היה השטח למטרה עיקרית פחות מ-70 מ"ר, יראו את השטח למטרה עיקרית כ-70 מ"ר.
- הפיצוי במסלול א' 2. (א) סכום הפיצוי בשל בית מגורים שישולם לזכאי כאמור בסעיף 35 לחוק יחושב לפי שטח הבית בהתאם להוראות סעיף קטן (ב), על בסיס הסכום הנקוב למ"ר לאותו סוג של בית מגורים (בסעיף זה - הסכום למ"ר), כמפורט להלן:
- (1) בבית מגורים שנבנה בבנייה טרומית-מתועשת על ידי משרד הבינוי והשיכון או על ידי חברת בנייה - 2,700 שקלים חדשים למ"ר;
- (2) בבית מגורים אחר שנבנה על ידי משרד הבינוי והשיכון או על ידי חברת בנייה - 3,375 שקלים חדשים למ"ר;
- (3) בבית מגורים שנבנה בבנייה עצמית על ידי בעל זכות בבית המגורים או על ידי מי מטעמו - 4,050 שקלים חדשים למ"ר.
- (ב) החישוב ייעשה כמפורט להלן:
- (1) לגבי כל מ"ר מ-160 המטרים הרבועים הראשונים שבשטח הבית - 100 אחוזים מהסכום למ"ר;
- (2) לגבי כל מ"ר מ-40 המטרים הרבועים שמעל השטח האמור בפסקה (1) - 90 אחוזים מהסכום למ"ר;
- (3) לגבי כל מ"ר מיתרת שטח הבית שמעל 200 מ"ר - 80 אחוזים מהסכום למ"ר.
- הפיצוי 3. (א) סכום הפיצוי בשל בית מגורים שישולם לזכאי כאמור בסעיף 36 לחוק,

³² ק"ת התשנ"ב, עמ' 798.

יכלול סכום כאמור בסעיף 2, וכן סכום כמפורט להלן כשהוא מוכפל במקדם הוותק כאמור בסעיף קטן (ב):

(1) בבית מגורים שנחלה ביישוב שתוכנן כיישוב חקלאי - 360,000 שקלים חדשים;

(2) בבית מגורים אחר - 225,000 שקלים חדשים.

(ב) מקדם הוותק שבו יוכפל הסכום האמור בפסקאות (1) או (2) של סעיף קטן (א), לפי הענין, יהיה כמפורט להלן:

(1) אם הוותק הוא שנתיים או יותר, אך פחות משלוש שנים - שביעית;

(2) אם הוותק הוא שלוש שנים או יותר, אך פחות מארבע שנים - שתי שביעיות;

(3) אם הוותק הוא ארבע שנים או יותר, אך פחות מחמש שנים - שלוש שביעיות;

(4) אם הוותק הוא חמש שנים או יותר, אך פחות משש שנים - ארבע שביעיות;

(5) אם הוותק הוא שש שנים או יותר, אך פחות משבע שנים - חמש שביעיות;

(6) אם הוותק הוא שבע שנים או יותר, אך פחות משמונה שנים - שש שביעיות;

(7) אם הוותק הוא שמונה שנים או יותר - 1.

(ג) היו שניים או יותר זכאים לפיצוי לפי סעיף 36 לחוק בשל אותו בית מגורים, והוותק שלהם אינו זהה, יהיה מקדם הוותק לגביהם לפי הוותק הארוך יותר.

(ד) זכאי לפיצוי לפי סעיף 36 לחוק בשל בית מגורים שנחלה ביישוב שתוכנן כיישוב חקלאי, רשאי לבקש מהמינהלה להציע לו נחלה ביישוב שתוכנן כיישוב חקלאי באזור עדיפות א' בנגב או בגליל; ביקש כאמור, תציע לו המינהלה נחלה מתוך המאגר, מבין הנחלות שנותרו ביום בקשתו; קיבל הזכאי את הצעת המינהלה והאגודה השיתופית של היישוב שבו נמצאת הנחלה המוצעת הסכימה לכך, יקצה לו מינהל מקרקעי ישראל את הנחלה ללא תשלום בפטור ממכרז, ולא ישולם לו סכום כאמור בסעיף קטן (א), ואם הוא זכאי לפיצוי בשל עסק לפי סימן ד' לפרק ה' לחוק, בשל עסק שפעל בנחלה שבה היה בית המגורים - ינוכה מהפיצוי האמור פיצוי בשל הקרקע לפי סימן ד' האמור והתוספת השלישית.

הפיצוי לשוכר בדיוור הציבורי 4. (א) בסעיף זה, "בסיס הפיצוי" - סכום שהיה מחושב לגבי בית מגורים של בעל זכות שכירות בדיוור ציבורי לפי סעיף 2 אילו התמלאו בו התנאים האמורים בסעיף 35 לחוק.

(ב) סכום הפיצוי שישולם לבעל זכות שכירות בדיוור הציבורי הזכאי לפיצוי כאמור בסעיף 38 לחוק, יהיה כמפורט להלן:

(1) אם הוותק הוא שנתיים או יותר, אך פחות משלוש שנים - 20 אחוזים מבסיס הפיצוי;

(2) אם הוותק הוא שלוש שנים או יותר אך פחות מארבע שנים - 40 אחוזים מבסיס הפיצוי;

(3) אם הוותק הוא ארבע שנים או יותר - בסיס הפיצוי בתוספת סכום כמפורט להלן:

(א) אם הוותק הוא ארבע שנים או יותר, אך פחות מחמש שנים - 32,000 שקלים חדשים;

(ב) אם הוותק הוא חמש שנים או יותר, אך פחות משש שנים - 64,000 שקלים חדשים;

(ג) אם הוותק הוא שש שנים או יותר, אך פחות משבע שנים - 96,000 שקלים חדשים;

(ד) אם הוותק הוא שבע שנים או יותר, אך פחות משמונה שנים - 128,000 שקלים חדשים;

(ה) אם הוותק הוא שמונה שנים או יותר - 160,000 שקלים חדשים.

(ג) היו שניים או יותר זכאים לפיצוי לפי סעיף 38 לחוק בשל אותו בית מגורים, והוותק שלהם אינו זהה, יחושב סכום הפיצוי לפי סעיף זה לפי הוותק הארוך יותר.

(ד) היה לבעל זכות השכירות בדיור הציבורי ביום תשלום הפיצוי חוב בשל דמי שכירות, ינוכה סכום החוב מן הפיצוי.

(א) 5. זכאות להלוואה לדיור כהשלמה לפיצוי בסעיף זה, "הלוואה לדיור" - הלוואה לדיור כהגדרתה בחוק הלוואות לדיור, בתנאים שזכאי להם מי שצבר יותר מאלף נקודות לפי הכללים כהגדרתם באותו חוק, שתינתן לפי הוראות סעיף זה לשם רכישה או בניה של דירה בישראל או לשם רכישת זכויות בדירה בישראל.

(ב) מי שקיבל פיצוי לפי סעיף 2 זכאי להלוואה לדיור בסכום השווה ל-20 אחוזים מסכום הפיצוי שקיבל.

(ג) מי שקיבל פיצוי לפי סעיף 3, והוותק שלו הוא שנתיים או יותר אך פחות משמונה שנים, זכאי להלוואה לדיור בסכום ההפרש שבין הסכום המלא הנקוב בפסקאות (1) או (2) של סעיף 3(א) לפי הענין, לבין הסכום שקיבל בהתאם למקדם הוותק שחל לגביו.

(ד) מי שקיבל פיצוי לפי סעיף 4(ב)(3), והוותק שלו הוא ארבע שנים או יותר, אך פחות משמונה שנים, זכאי להלוואה לדיור בסכום ההפרש שבין 160,000 שקלים חדשים לבין הסכום שקיבל בהתאם לוותק שלו.

- (4) בשל קרקע חקלאית שאינה נחלה כאמור בפסקה (3) - 4,000 שקלים חדשים לדונם;
- (5) בשל קרקע אחרת - סכום שיקבע השמאי הממשלתי הראשי.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הפיצוי בשל קרקע לגבי מקרקעין המוחזקים כדיון בידי העסק לצורך בנייה, מכירה או השכרה של בתי מגורים, יהיה העלות המתואמת של הקרקע.
- (ג) משולם הפיצוי לפי העלות המתואמת של הקרקע, והמחיר המקורי שלפיו חושב כולל מחיר של מבנה הבנוי עליה, לא ישולם פיצוי לפי סעיף 4 בשל אותו מבנה.
4. הפיצוי בשל מבנה כאמור בסעיף 2(א)(2) יהיה העלות המתואמת של המבנה.
5. הפיצוי בשל פריטי הרכוש הקבוע
- (א) הפיצוי בשל פריטי הרכוש הקבוע יהיה -
- (1) לגבי פריטי הרכוש הקבוע אשר טרם הופחתו במלואם על-פי הדוחות הכספיים עד הדוח לשנת 2003 - 80 אחוזים מן העלות המתואמת שלהם;
- (2) לגבי פריטי הרכוש הקבוע שהופחתו במלואם על-פי הדוחות כאמור בפסקה (1) - 40 אחוזים מן העלות המתואמת שלהם.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), עלתה העלות המתואמת של סך כל פריטי הרכוש הקבוע על 500,000 שקלים חדשים, יופחת מן הפיצוי סכום השווה ל-50 אחוזים מן העלות המופחתת המתואמת של פריטי הרכוש הקבוע.
6. הפיצוי בשל מלאי
- הפיצוי בשל מלאי יהיה 10 אחוזים מערך המלאי הממוצע על פי שני הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים שהגיש העסק לפקיד השומה לפני היום הקובע.
- חלק ב': פיצוי לפי השווי הפיננסי
7. הגדרות
- בחלק זה -
- "השכר הממוצע" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי, בשנת הדוח;
- "התקופה הקובעת" - כהגדרתה בסעיף 62 לחוק;
- "רווח תפעולי" - הרווח התפעולי השנתי שייקבע לפי הוראות סעיף 10;
- "המכפיל לעסק" - מכפיל הרווח התפעולי המחושב לעסק לפי הוראות סעיף 11, בהתאם לענף שאליו משתייך העסק, לצמיחה של העסק ולמידת המינוף שלו.
8. נוסחת הפיצוי לפי השווי הפיננסי
- הפיצוי לפי השווי הפיננסי יחושב על ידי הכפלת ממוצע הרווח התפעולי של העסק בתקופה הקובעת (בסעיף זה - הרווח התפעולי הממוצע), לאחר הפחתה של 35 אחוזים ממנו, במכפיל לעסק.
- נוסחת חישוב הפיצוי היא כלהלן:
- שווי העסק = הרווח התפעולי הממוצע * 0.65 * המכפיל לעסק.

9. הפחתה
 על אף האמור בסעיף 8, עלתה העלות המתואמת של סך כל פריטי הרכוש הקבוע על 500,000 שקלים חדשים, יופחת מן הפיצוי סכום השווה ל-50 אחוזים מן העלות המופחתת המתואמת של פריטי הרכוש הקבוע, וכן סכום השווה ל-10 אחוזים מערך המלאי הממוצע כאמור בסעיף 6.

10. קביעת הרווח התפעולי
 (א) (1) הרווח התפעולי ייקבע בהתאם לדוח כספי נומינלי שהוגש לפקיד השומה לפני היום הקובע לגבי אותה שנה.

(2) לא הוגש לפני היום הקובע דוח לשנת 2003, רשאי התובע לצרף לתביעתו דוח שהוגש לפקיד השומה אחרי היום הקובע לגבי השנה האמורה, כשהוא מבוקר בידי רואה חשבון; דוח מבוקר שהוגש למינהלה לפי פסקה זו ייבחן על ידי רואה חשבון מטעם המינהלה, והוא ימליץ לוועדת הזכאות אם לקבלו לצורך קביעת השווי הפיננסי, לדחותו, או לערוך בו שינויים.

(ב) הפיצוי יחושב לפי הרווח התפעולי לפני "הוצאות מימון ומסים" ולפני "הוצאות אחרות" ו"הכנסות אחרות" כמצוין בדוח כאמור בסעיף קטן (א), כשהוא מתוקן לפי אלה:

(1) הוספת עלות השכר שניתן לבעל העסק בשנת הדוח, אם ניתן;

(2) הפחתת עלות השכר הנורמטיבית, בין אם ניתן שכר לבעל העסק ובין אם לאו, ובלבד שהסכום המופחת לא יעלה על מחצית מן הרווח התפעולי לפני התיקון לפי סעיף קטן זה; לענין זה, "עלות השכר הנורמטיבית" - סכום כמפורט להלן:

(א) לגבי עסק שבו היחס בין מספר העובדים לבין מספר בעלי העסק (בפסקה זו - היחס) אינו עולה על 10 - סכום השווה לשכר הממוצע כפול 1.6 כשהוא מופעל במספר בעלי העסק;

(ב) לגבי עסק שבו היחס עולה על 10 ואינו עולה על 50 - סכום השווה לשכר הממוצע כפול 2.8 כשהוא מופעל במספר בעלי העסק;

(ג) לגבי עסק שבו היחס עולה על 50 - סכום השווה לשכר הממוצע כפול 4 כשהוא מופעל במספר בעלי העסק;

(3) הוספת הסכום אשר בדוח התאמה לצרכי מס שהוגש לפקיד השומה נרשם בדוח לאותה שנה כהפרשה לפיצויי פיטורים ולא שולם בפועל, או הפחתת סכום שנרשם בדוח התאמה לצרכי מס שיוגש לפקיד השומה כסכום ששולם בפועל ולא נרשם כהפרשה כאמור;

(4) תיקונים שוועדת הזכאות תמצאם לנכון, אם שוכנעה כי הדוח לא נערך לפי כללי חשבונאות מקובלים.

11. מכפיל הרווח התפעולי לעסק יחושב לפי נוסחה זו:
 המכפיל לעסק = (מקדם צמיחה + 1) * (מקדם מינוף + 1) * מכפיל ענפי התפעולי

לענין זה -

(1) שר האוצר יקבע בצו, בהתייעצות עם ועדת מומחים, מכפיל ענפי לכל אחד מענפים אלה: תעשייה, מסחר, שירותים וחקלאות, אשר יבטא את היחס הנהוג בשוק בין מחיר המכירה של עסק בענף כאמור לבין הרווח התפעולי שלו לאחר מס; ועדת המומחים תהיה בת שלושה חברים שימנה שר האוצר, והם: דיקן של פקולטה למינהל עסקים במוסד להשכלה גבוהה, חבר שימונה לפי המלצת מועצת רואי חשבון וכלכלן או רואה חשבון שהוא עובד המדינה;

(3) מקדם הצמיחה של העסק יהיה כלהלן:

(א) לעסק ששיעור הצמיחה השנתי שלו הוא עד 10 אחוזים - 0;

(ב) לעסק ששיעור הצמיחה השנתי שלו עולה על 10 אחוזים אך קטן מ-20 אחוזים - 0.1;

(ג) לעסק ששיעור הצמיחה השנתי שלו הוא 20 אחוזים או יותר - 0.2.

(3) שיעור הצמיחה של העסק יחושב על בסיס הנתונים שנכללו בדוחות כאמור בסעיף 10 ובדוחות שהוגשו לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, לפי נוסחה זו:

מקדם צמיחה =

$$\frac{1}{2} \times \left(\left[\frac{\text{השקעה מצטברת בציווד בתקופה הקובעת}}{\sqrt{R} \cdot \text{הוצאות פחת הציווד בתקופה הקובעת}} \right] - 1 \right)$$

ועוד

$$\frac{1}{2} \times \left(\left[\frac{\text{מכירות בשנה האחרונה בתקופה הקובעת}}{\sqrt{R} \cdot (\text{שיעור שינוי המדד}) \times (\text{מכירות בשנה הראשונה בתקופה הקובעת})} \right] - 1 \right)$$

לענין זה -

השקעה מצטברת בציווד בתקופה הקובעת חלקי הוצאות פחת הציווד בתקופה הקובעת, לא יקטן מ-1;

מכירות בשנה האחרונה בתקופה הקובעת חלקי מכפלת מכירות בשנה הראשונה בתקופה הקובעת בשיעור שינוי המדד, לא יקטן מ-1;

R - מספר השנים בתקופה הקובעת פחות 1;

שיעור שינוי המדד - המדד של החודש האחרון בשנה האחרונה בתקופה הקובעת, חלקי המדד של החודש האחרון בשנה הראשונה בתקופה הקובעת;

(4) מקדם המינוף של העסק יהיה, לפי מידת המינוף של העסק ביום 31 בדצמבר 2003, ואם העסק לא הגיש לפני היום הקובע דוח לשנת 2003 - לפי מידת המינוף של העסק ביום 31 בדצמבר 2002, כלהלן:

- (א) לעסק שמידת המינוף בו היא שליש או פחות - 0;
- (ב) לעסק שמידת המינוף בו עולה על שליש אך קטנה משני שלישים - 0.05;
- (ג) לעסק שמידת המינוף בו היא שני שלישים או יותר - 0.1.
- (5) מידת המינוף תחושב על בסיס הדוח לשנת 2003 או 2002, לפי הענין, לפי נוסחה זו:
- מידת המינוף = $\frac{\text{התחייבויות כספיות בניכוי נכסים כספיים}}{\text{סך המאזן}}$
- (6) ההשקעה מצטברת בצידוד, הוצאות פחת הצידוד, המכירות, ההתחייבויות כספיות, הנכסים כספיים וסך מאזן יהיו בהתאם לדוחות כאמור בסעיף 10.

התוספת הרביעית

(סעיף 113)

תאגידים קשורים למועצה האזורית חוף עזה

1. החברה המרכזית לפיתוח חוף הנגב בע"מ.
2. חברת הצמיחה האוסטרלית בע"מ.

דברי הסבר

פרק א': פרשנות ותחולה

סעיף 1

בהתאם להחלטת הממשלה, מטרת החוק הן להסדיר את הפינוי של הישראלים ונכסיהם מחבל עזה ומשטח בצפון השומרון, לאחר שיוחלט על הפינוי, מתן פיצוי הוגן וראוי לזכאים, וסיוע לזכאים בתהליך הפינוי וההתארגנות להמשך חייהם מחוץ לשטח המפונה.

סעיפים 2 ו-3

כאמור במבוא, היום הקובע לעניין הפיצויים הוא יום החלטת הממשלה בדבר אישור תכנית ההתנתקות - י"ז בסיון התשס"ד (6 ביוני 2004). יום הפינוי טרם נקבע, וקביעתו תהיה בצו של ראש הממשלה באישור הממשלה. התחום הגיאוגרפי שחוק זה חל לגביו הוא שטח חבל עזה, וכן השטח בצפון השומרון המתואר במפה שבתוספת הראשונה לחוק. "שטח מפונה" מוגדר לצורך החוק כשטח שניתן לגביו צו, באישור הממשלה, הקובע לו יום פינוי, ו"יישוב מפונה" הוא יישוב ישראלי בשטח מפונה, דהיינו היישובים המנויים בתוספת לצו בדבר הקמת המועצה האזורית חבל עזה וכן ארבעת היישובים שנקבעו בהחלטת הממשלה, המנויים בתוספת לצו בדבר הקמת המועצה האזורית שומרון, וכן אזור התעשייה ארז.

פרק ב': המינהלה ותפקידיה

סעיף 4

מוצע כי במשרד ראש הממשלה תפעל מינהלה לסיוע למתיישבי חבל עזה וצפון השומרון וליישום תכנית ההתנתקות. המינהלה תהיה מופקדת על ביצוע הוראות החוק, ככל שביצוען אינו מוטל על כוחות הביטחון, או - לפי הוראות החוק - על רשות אחרת כלשהי.

מוצע להסמיק את המינהלה, לצורך ביצוע הוראות החוק, לפעול בעניינים אלה:

- א. לשלם את הפיצויים לזכאים, כפי שייקבעו על פי הוראות החוק, ובהתאם למנגנוני התשלום הקבועים בפרק ז', וכן לערוך הסכמים לענין פיצויים לפי החוק, הנדרשים לאישור ועדת הזכאות;
- ב. לאסוף ולבחון את המידע והנתונים הנדרשים לצורך קביעת הזכאות לפיצוי וקביעת סכומי הפיצויים. בכלל זה תוסמך המינהלה גם ליוזם שמאוויות והערכות, אף כי שמאוויות מקרקעין יערכו על ידי השמאי הממשלתי הראשי. כן תוסמך המינהלה להיכנס לנכסים בשטח המיועד לפינוי על מנת לברר עובדות, לקיים מדידות וכיוצא בזה. מוצע כי סמכות זו תוגבל אם הנכס הוא נכס המשמש למגורים בלבד;
- ג. לקבל את החזקה בנכסי המקרקעין שיפונו, עד לתום תקופת הפינוי, אלא אם הממשלה תורה על מועד מוקדם יותר, ולארגן פינוי של מיטלטלין, בעצמה או באמצעות אחרים;
- ד. להנחות את רשויות המדינה בכל הקשור לביצוע הוראות החוק;
- ה. לתאם בין רשויות המדינה, וביניהן לבין גורמים אחרים ובהם הסוכנות היהודית לארץ ישראל, בכל הקשור להתיישבות חלופית ולסיוע בתקופת ההתארגנות וההסתגלות;
- ו. לתת למפונים סיוע, ייעוץ וליווי שיהיו נחוצים להם עקב הפינוי בתקופת ההתארגנות וההסתגלות למעבר למקומות מגורים חדשים ולמקומות תעסוקה חדשים; במסגרת זו ניתן לתת ייעוץ וסיוע הנחוצים ובין היתר סיוע נפשי וסיוע בתחום הרווחה וכן סיוע נדרש לצרכים המיוחדים של אנשים עם מוגבלות.

7. לבצע כל פעולה אחרת הנדרשת לביצוע החוק או שהממשלה תטיל על המינהלה.

סעיפים 5 עד 7

מנהל המינהלה ימונה על ידי ראש הממשלה, והוא יהיה ממונה על ביצוע תפקידיה.
מנהל המינהלה ועובדיה יהיו עובדי מדינה, וניתן יהיה להעזר גם בנותני שירותים חיצוניים.
מנהל המינהלה יהיה מוסמך לדון, להחליט ולתת הנחיות בכל נושא שבסמכות המינהלה, שלא נמסר לסמכותם של ועדה או גוף אחר.
בהתייעצות עם מנהל המינהלה, ימנה ראש הממשלה סגן, אחד או יותר, למנהל, שלהם ניתן יהיה לאצול מסמכויות המנהל, ואחד מהם ימונה למשנה וממלא מקום המנהל, אשר יהיה מוסמך למלא את תפקידי המנהל בהעדרו.
הודעות על מינוי מנהל המינהלה, על מינוי ממלא מקומו וכן על אצילת סמכויות למי מסגניו, יפורסמו ברשומות.

סעיף 8

מוצע לקבוע כי מנהל המינהלה או ממלא מקומו יהיו רשאים, יחד עם החשב שיפעל עם המינהלה, להתקשר מטעם הממשלה בהסכמים בדבר תשלומים על חשבון הפיצויים, בהסכמים עם תובעים בעניין פיצויים, שיהיו טעונים אישור ועדת הזכאות, ובהסכמים אחרים הנדרשים לצורך ביצוע תפקידי המינהלה והוראות החוק.

סעיף 9

הואיל ומדובר במשימה שאינה של קבע, מוצע לקבוע בחוק כי המינהלה תחדל לפעול עם סיום תפקידיה או במועד אחר שיקבע ראש הממשלה. קבע ראש הממשלה מועד אחר לסיום פעולתה של המינהלה, יהיה רשאי להסמיק גורם אחר לבצע תפקיד מתפקידי המינהלה שטרם הושלם, ולתת הוראות שיידרשו לשם כך, לרבות לענין המידע שנאגר ברשותה של המינהלה.

פרק ג': קביעת זכאות

סעיף 10

מוצע כי יוקמו ועדות זכאות, אחת או יותר, בהרכב זה: משפטן עובד המדינה, שיחיה היושב ראש, מנהל המינהלה או נציגו וחשב המינהלה או נציגו.

אם ימונו מספר ועדות, מוצע כי אחד מבין יושבי ראש הוועדות ימונה להיות ראש ועדות הזכאות, אשר יוסמך לתת לוועדות הזכאות הנחיות בענין סדרי עבודתן ופרסום החלטותיהן, כדי להבטיח אחידות בעניינים אלה.

סעיף 11

ועדת הזכאות תקבע את זכאותו של תובע לפיצוי לפי החוק, ואת סכומי הפיצוי המגיעים לזכאי. כמו כן מוצע כי הוועדה תהיה מוסמכת לאשר הסכמים שערכה המינהלה עם תובעים בענין מתן פיצויים, וכן, בנסיבות מיוחדות, לאשר תשלומים על חשבון הפיצויים שיינתנו גם לפני שנקבע סופית מהו הפיצוי המגיע לתובע.

סעיף 12

מוצע לקבוע כי הגשת התביעה והטיפול בה יתקיימו כלהלן:

התובע זכות או פיצוי לפי החוק יידרש להגיש את תביעתו לוועדת הזכאות באמצעות מנהל המינהלה. התביעה תהיה מפורטת, יצורפו לה הראיות הנדרשות, והיא תיתמך בתצהיר המאמת את העובדות הכלולות בה.

מנהל המינהלה יהיה מוסמך לקבוע הוראות לענין אופן הגשתה של התביעה ושל הראיות וכן לקבוע טפסים או שאלונים שיידרש התובע למלא. הוראות אלה יועמדו לעיון הציבור ויפורסמו בדרך שתקבע על ידי המנהל, כגון באתר האינטרנט של המינהלה. הודעה בדבר קביעתן של ההוראות ובדבר הדרך לעיון בהן תפורסם ברשומות.

סעיף 13

מוצע לקבוע כי ניתן יהיה להגיש תביעות לפיצויים לפי החוק עד תום שלוש שנים מיום הפינוי. תקופה זו מאזנת בין הצורך לתת לתובע שהות להתארגן, לבין הצורך לתחום את תקופת פעילותן של המינהלה, ועדות הזכאות ושאר מנגנוני הטיפול בתביעות, ולתת את הפיצויים במועד שבו יוכלו להשיג את מטרותם בסיוע להמשך חייהם התקינים של המתישבים והעסקים שיפוננו.

סעיף 14

התובע זכות או פיצוי לפי החוק יהיה מחוייב למסור למנהל המינהלה ולועדת הזכאות כל פרט, עובדה או מסמך שיידרשו לדעתם לבירור התביעה.

בין היתר הם יוכלו לבקש מעסקים מידע ומסמכים על עסקאותיהם עם צדדים קשורים ועסקאות אחרות אשר יתכן שנעשו שלא בתנאי שוק והשפיעו על הנכסים וההתחייבויות שלהם.

סעיף 15

לשם מילוי תפקידיה תקבע ועדת הזכאות את סדרי עבודתה ובכלל זאת את סדרי בירור התביעות והדיון בהן. הועדה לא תהיה קשורה בסדרי הדין ובדיני הראיות הנוהגים בבתי המשפט, פרט לדיני חסינות עדים וראיות חסויות. כן מוצע כי יוקנו לוועדה סמכויות של ועדת חקירה לענין זימון עדים, כאמור בסעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968.

ועדת זכאות תהיה רשאית להחליט בתביעה על-פי חומר בכתב, אולם אם התובע יבקש להשמיע טענות בעל-פה ולהציג ראיות, יינתן לו הדבר.

ועדת הזכאות תהיה רשאית להסתמך על נתונים, מסמכים, שמאוויות וכיוצא בזה מידע שאספה ובררה המינהלה על פי סמכויותיה, נוסף על אלו שיגיש לה התובע. זאת, בתנאי שנתנה לתובע הזדמנות לטעון טענות לענין המידע הנוסף, בכתב או בעל פה, כפי שתקבע הועדה.

כמו כן מוצע לקבוע כי אם התובע לא מסר מידע שנדרש למסרו, או הפריע בדרך אחרת לברור התביעה, תהא ועדת הזכאות מוסמכת, לפי שיקול דעתה, לקבוע ממצאים על פי החומר שבפניה, ואף לדחות את התביעה, כולה או חלקה.

סעיף 16

מוצע כי ועדת הזכאות תיתן את החלטותיה בכתב, כשהן מנומקות. ההחלטות יתקבלו ברוב דעות, אך תידרש חתימת כל חברי הועדה.

תמצית של כל החלטה, בהשמטת פרטים מזהים ונתונים עסקיים, תפורסם ברבים על פי הנחיות של ראש ועדות הזכאות. כך יישמר איזון בין הצורך בשקיפות כלפי הציבור וכלפי תובעים אחרים, לבין הצורך לשמור על פרטיות וסודות מסחריים.

סעיפים 17 עד 18

מוצע כי הזכות לערעור על קביעות בענין הזכאות לפיצוי והליכיהם יהיו כדלקמן:

לתובע תינתן זכות לערער על החלטת ועדת הזכאות בענין קביעת זכאותו או סכומי הפיצויים שישולמו לו, בתוך 45 ימים מיום שהחלטה נשלחה אליו. הערעור יהיה לבית משפט השלום.

המשיבה בערעור תהיה ועדת הזכאות, אשר תיוצג על ידי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, והיא תגיש באמצעותו לבית המשפט את תגובתה בצירוף כל החומר שהיה בפני ועדת הזכאות.

בית משפט השלום הן בערעורים אלה לא יקבל ראיות נוספות ולא ישמע עדויות, זולת במקרים מיוחדים, וידון בערעור בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה. מטרותן של

הוראות אלה היא להבטיח ביקורת שיפוטית יעילה וסיום ההליכים לפי החוק בזמן סביר, ועם זאת לשמור על זכותו של התובע להביא את מלוא טענותיו בפני בית המשפט.

מוצע כי על החלטת בית משפט השלום בערעור ניתן יהיה לערער לבית המשפט המחוזי, אשר ידון בערעור כשופט אחד.

מוצע לקבוע סמכות מקומית ייחודית לבתי המשפט בירושלים לדון בערעורים לפי חוק זה. בית המשפט השלום בירושלים, ובית המשפט המחוזי בירושלים כערכאת ערעור עליו, ידונו בהליכים לפי החוק הן בעניין תושבי חבל עזה והן בעניין תושבי צפון השומרון, ובכך הם יפתחו מומחיות בנושא. הדבר יבטיח עד כמה שאפשר יעילות בדיונים ואחידות בפסיקה.

במידת הצורך, בית המשפט השלום בירושלים יקיים ישיבות במקום הסמוך לשטח המפונה. שר המשפטים יוסמך להתקין תקנות סדרי דין לדיון בערעורים כמפורט לעיל, ככל שיהיה צורך בכך.

סעיפים 19 עד 21

מוצע כי הגשת ערעורים לא תעכב את תשלום הפיצויים שאינם שנויים במחלוקת.

הפיצויים ישולמו במועדים שייקבעו בהחלטות ועדת הזכאות או בהסכמים עם הזכאים, בכפוף למנגנונים שנקבעו בפרק ז' ושמטרתם להגן על נושים של הזכאים ובהם עובדים, ולהסדיר חובות, ובכפוף לכך שלפחות 25 אחוזים מסכום הפיצויים לא ישולמו אלא אם כן הזכאי פינה את השטח המפונה ומסר את החזקה במקרקעין שבהם היו לו זכויות.

עוד מוצע לקבוע כי סכסוך בשאלת הזכאות לפיצוי, בשאלת גובה הפיצוי או כל הליך משפטי בעניינים הקשורים בכך, לא יהוו עילה לעיכוב הפינוי.

פרק ד': פינוי, ביטול זכויות ומסירה

סעיפים 22 עד 26

החוק דן בשטח חבל עזה הכולל את כל היישובים הישראליים באזור זה ואת אזור התעשייה ארו. כמו כן החוק דן בשטח בצפון השומרון המתואר בתוספת לחוק, והכולל את היישובים גנים, כדים, חומש ושא-נור.

מוצע כי את השטחים שיפוננו ואת היום שבו יפונה כל שטח יקבע ראש הממשלה, בצו או בצווים באישור הממשלה. יום זה יהיה המועד האחרון שבו על הישראלים הנמצאים בשטח לפנותו.

ראש הממשלה, בהתייעצות עם שר הביטחון והשר לביטחון הפנים, יוסמך לקבוע מועד מוקדם מיום הפינוי, אשר החל ממנו תוגבל כניסת אנשים לשטח המיועד לפינוי. מיום זה ועד יום הפינוי, יהיו רשאים להיכנס לשטח זה ולשהות בו רק תושבי ישראלים, ומי שהמפקד הצבאי התיר לו להיכנס לשטח. הכוונה היא לאפשר לתושבים הישראלים בשטח להוסיף ולשהות בו ולקיים אורח חיים תקין עד יום הפינוי, וכן לאפשר כניסה לספקי שירותים חיוניים וכדומה, ובד בבד למנוע כניסתם של גורמים העלולים להפריע לביצוע הפינוי.

מוצע כי החל מיום הפינוי יחול איסור על כל ישראלי, וכן על אדם שאינו תושב ישראל אך ניתן לו רישיון ישיבה בישראל, כגון תייר שהגיע לישראל, להיכנס לשטח המפונה או לשהות בו ללא היתר.

מוצע לקבוע כי כוחות הביטחון ימנעו כניסה לשטח בניגוד לחוק, היינו - ללא היתר, וכי הם יפעלו להוציא מן השטח את כל מי שישעה בו שלא כדון לאחר המועד שבו הוגבלה הכניסה אליו, ולהביאו לישראל. כוחות הביטחון, שהוגדרו בסעיף 2 כצה"ל, המשטרה, שירות הביטחון הכללי ושירות בתי הסוהר, יהיו רשאים להשתמש בכוח סביר לשם ביצוע משימות אלה.

למפקדי כוחות צה"ל באזורים יש סמכויות על פי הדין ותחיקת הביטחון החלים באזורים, לרבות בעניינים הנדונים בחוק. מוצע להבהיר כי החוק בא להוסיף על סמכויות המפקד הצבאי ולא לגרוע מהן, וזאת הן לגבי השטח שהחוק דן בו והן לגבי שאר חלקיו של האזור.

סעיף 27

מוצע לקבוע עבירות מיוחדות לענין כניסה לשטח ושהייה בו בניגוד להוראות החוק, הפרעה לכוחות הביטחון ולגורמים אחרים הפועלים לפי החוק, ובהם נציגי המינהלה, בביצוע משימותיהם, הפרת הוראות לצאת מהשטח, והשתתפות בהתפרעות המפריעה לביצוע הוראות החוק. עוד מוצע לקבוע כי תקיפת איש כוחות הביטחון או אדם אחר הפועל לפי החוק, כמוה כתקיפת שוטר.

סעיף 28

לישראלים בשטחים המיועדים לפינוי, וכן לרשויות מקומיות ולתאגידים ישראלים, יש זכויות לגבי מקרקעין על-פי חוזים עם הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי או עם מי שהוא היקנה להם זכויות כאמור. מוצע לקבוע כי כל הזכויות לפי חוזים אלה יהיו בטלות החל מיום הפינוי, או מיום שנקבע בהסכם בדבר מקדמה או פיצויים, לפי המוקדם, וכי כל החוזים שלפיהם הוקנו זכויות לגבי מקרקעין בשטח המפונה בטלים, ולא תהא זכות לממש שעבוד או עיקול שהוטל עליהן.

סעיף 29

מוצע להטיל חובה על בעל הזכויות במקרקעין ועל המחזיק במקרקעין בשטח למוסרם לממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש, באמצעות המינהלה, במועד שבו בוטלו הזכויות או שבו המחזיק במקרקעין יעזוב את השטח המפונה, או ביום הפינוי, לפי המוקדם.

סעיף 30

לישראלים ולתאגידים ישראלים יש מיטלטלין בבעלותם הנמצאים בשטח, והם רשאים לפנות את מיטלטליהם מן השטח המפונה עד יום הפינוי. מוצע כי מיטלטלין שלא יפנו מן השטח עד יום הפינוי - יראו אותם כמיטלטלין שבעליהם ויתרו עליהם, והמדינה תהא רשאית לנהוג בהם כבנכסים שאין להם בעלים. המדינה תהא רשאית להוציא את הנכסים מן האזור, להשמידם או למוסרם לאחר, לפי שיקול דעתה והנסיבות. אין בכך, כמובן, כדי להרשות למי שאינו מוסמך לכך ליטול לעצמו מיטלטלין שנשארו בשטח.

לא תהיה זכות לממש שיעבוד או עיקול שהוטל על מיטלטלין שהושארו בשטח אחרי יום הפינוי.

סעיף 31

מוצע להבהיר, להסרת ספק, כי ביטול הזכות במקרקעין ומסירתם או עזיבתם בשטח לא ייחשבו במכירה לענין דיני המס.

פרק ה': פיצויים

סימן א': פיצוי בשל בית המגורים

כללי

תכליתו של הפיצוי בשל בית המגורים היא למזער את הפגיעה באורחות החיים של המתיישבים כתוצאה מן הפינוי, ולאפשר לזכאים המתגוררים בשטחים שיפנו לעבור להתגורר בבית מגורים חלופי. לכן מוצע, כי במקרים שבהם ניהל המתיישב אורחות חיים בשטח המפונה למשך תקופה ארוכה דייה כך שהדבר משקף מרכז חיים קבוע, נקודת המוצא לחישוב הפיצוי בשל בית המגורים לא תהיה בהכרח ערכו הכלכלי של הבית המפונה, אלא מתן פיצוי שיאפשר פתרון דיור חלופי הולם והוגן בנסיבות הענין, גם אם הוא עולה על השווי הכלכלי של בית המגורים המפונה. נקבעו מספר מסלולי פיצוי, כמפורט בסימן זה.

להשלמת התמונה בדבר הפיצוי בשל בית המגורים יש לקרוא סימן זה ודברי ההסבר לו ביחד עם התוספת השנייה ודברי ההסבר לה.

סעיף 32

ההגדרה "בעל זכות בבית מגורים" משקפת את הקביעה כי זכאים לפיצוי בשל בית המגורים הם בעלי זכות חכירה או רשות שנובעת מן הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש, במישורין או באמצעות החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, חברה משכנת או חברת בנייה, אך למעט שוכרים בדיור הציבורי, אשר זכאותם תיקבע לפי סעיף 38.

ההגדרה כוללת אף את מי שלמעשה רכשו זכויות לגבי בית המגורים, בחוזה רכישה עם קבלן שיש לו חוזה פיתוח עם הממונה, אך טרם חתמו באופן פורמאלי על חוזה חכירה עם הממונה. זכאי זה הוא בגדר "בעל זכות לקבלת זכות חכירה".

ההגדרה אף כוללת את החברים ביישוב מפונה שהוא מושב שיתופי. אלה אינם חתומים אישית על חוזה בר הרשות עם ההסתדרות הציונית, שכן האגודה השיתופית היא החתומה על החוזים. ההצעה הנה שהפיצוי בשל בית המגורים ישולם ישירות לחבר האגודה שגר בבית המגורים, ולא באמצעות האגודה השיתופית. תנאי לפיצוי בשל בית המגורים לחבר במושב שיתופי הוא שמרכז חייו של החבר היה במושב השיתופי, היינו, מדובר בחברות בפועל ולא רק באופן רשמי, וכי הוא גר בבית המגורים שלמושב יש זכויות בו כבר רשות מההסתדרות הציונית.

סעיף 33

מוצע להבהיר כי פיצוי בשל בית מגורים אינו ניתן בשל המבנה בלבד, אלא הוא כולל פיצוי בשל הקרקע שעליה הוא בנוי. כשבית המגורים הוא בנחלה ביישוב חקלאי, כולל הפיצוי בשל בית מגורים את חלקת המגורים של הנחלה. בשל יתרת הנחלה יינתן פיצוי לפי סימן ד', העוסק בפיצוי בשל עסק.

סעיף 34

חלק מרכיבי הפיצוי בשל בית המגורים ניתן רק לזכאים אשר מרכז חייהם היה בשטח המפונה. קביעת מרכז החיים תיעשה לפי בחינת מכלול קשריו המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים של בעל בית המגורים, ובהם, בין השאר: מקום המגורים, חברות באגודה שיתופית של יישוב מפונה ומקום מוסדות החינוך. מובן כי הסעיף אינו מונה את דרכי ההוכחה של מרכז החיים, אשר יכולות לכלול נתונים כמו הכתובת הרשומה במרשמים המתנהלים על פי דין ותשלומים ששולמו לגופים מוניציפליים ובעד צריכת חשמל, מים, טלפון וכדומה.

סעיף 35

הפיצוי לפי מסלול אי מחושב על-פי ערכו הכלכלי הטיפוסי של בית המגורים המפונה. זכאים לפיצוי זה כל מי שביום הקובע היו בעלי זכות בבית מגורים ביישוב מפונה, על-פי ההגדרה שבסעיף 32. הפיצוי מחושב בהתאם לסוג המבנה של בית המגורים ושטחו, כמפורט בסעיף 2 לתוספת השנייה.

מי שזכאי לפיצוי לפי מסלול זה זכאי לקבל הלוואה משלימה לרכישת דיור חלופי, כמפורט בסעיף 4(א) ו-4(ב) לתוספת השנייה.

סעיף 36

פיצוי לפי מסלול בי מוסיף על ערכו הכלכלי של בית המגורים המפונה כאמור במסלול אי, תוספת המשקפת ערך קרקע באזור ייחוס מתאים בנגב ובגליל. מוצע כי הזכאים למסלול זה יהיו בעלי זכות בבית המגורים אשר ביום הקובע מרכז חייהם היה ביישוב מפונה למשך תקופה של לפחות שנתיים רצופות לפני היום הקובע. הפיצוי מחושב לפי סוג המבנה של הבית המפונה ושטחו, כמפורט בסעיף 2 לתוספת השנייה, בתוספת רכיב קרקע, אשר נגזר מערך הקרקע באזור הייחוס, כמפורט בסעיף 3 לתוספת השנייה. מוצע כי סכום הפיצוי בשל הקרקע ישתנה בהתאם לוותק המגורים של הזכאי. ככל שתקופת מגוריו של הזכאי בשטח המועצה האזורית שבה מצוי בית המגורים הוא ארוך יותר, כך הפיצוי שישתלם לו גבוה יותר. מוצע כי הסכום המרבי ישולם למי שתקופת מגוריו הרצופה בשטח המפונה לפני היום הקובע היא שמונה שנים או יותר.

מי שזכאי לפחות מן הסכום המרבי זכאי לקבל הלוואה לדיור בסכום ההפרש, כמפורט בסעיף 4(א) ו-2(ג) לתוספת השנייה.

סעיף 37

בעל זכות בבית מגורים יוכל לבחור במקום מסלולי הפיצוי א' או ב' שלעיל, בפיצוי על-פי שומה פרטנית של ביתו המפונה. תנאי לקבלת פיצוי בדרך זו הוא כי בקשה לפעול לפי מסלול זה תוגש בתוך 90 ימים מיום הצו הקובע את יום הפינוי של היישוב שבו נמצא הבית או 30 ימים לפני הפינוי, על-פי המוקדם, וזאת כדי לאפשר ביקור של השמאי ועריכת השומה.

השומה תיעשה על-ידי השמאי הממשלתי הראשי או נציגו, ותקבע את ערך הבית ביום הקובע בהתאם לכללי שומה מקובלים. השמאי הממשלתי יאפשר לזכאי להציג בפניו ראיות ומסמכים, וכן שמאות שנערכה מטעם הזכאי.

הזכאי יאפשר לשמאי להיכנס לבית מגוריו וימסור כל מידע או מסמך הנוגעים לבית המגורים בהתאם לדרישת השמאי. שיתוף הפעולה של בעל בית המגורים הנו תנאי לקבלת פיצוי בדרך זו. על זכאי אשר לא שיתף פעולה יחולו הוראות סעיף 13(ו), המקנות לועדת הזכאות סמכות לקבוע ממצאים ולהניח הנחות לפי שיקול דעתה והחומר שבפניה, ואף לדחות בשל כך את התביעה, כולה או חלקה.

מוצע כי מי שביקש לקבל פיצוי לפי שומה פרטנית יוכל לחזור בו מבקשתו, ולבקש פיצוי לפי מסלול הפיצוי שהוא זכאי לפיו, בתנאי שביטול הבקשה לשומה פרטנית יהיה לפני מתן החלטה של ועדת הזכאות. אם לפני שחזר בו כבר נערכה שומה, הוא ישא בהוצאותיה. מאחר שהשומה תיעשה באופן פרטני, ולפי בחירת הזכאי, יחויב הזכאי בסכום של 3000 שקלים חדשים לכיסוי עלויות השומה, אם יחזור בו מבקשתו לקבל את הפיצוי לפי שומה אחרי שזו כבר נעשתה.

סעיף 38

מוצע לקבוע כי לבעל זכות שכירות בדיור הציבורי, אשר חוזה השכירות שלו הוא עם אחד מן הגופים המנהלים את הדירות בעבור המדינה - חברת עמידר, חברת שיכון ופיתוח או ההסתדרות הציונית, מכוח חוזה בין לבין המדינה, וכן עם האגודה השיתופית ההתיישבותית של היישוב ומרכז חייו ביישוב מפונה, ישולם פיצוי בשל בית המגורים בהתאם לסעיף זה, על אף שאינו נכלל בהגדרת "בעל זכות בבית מגורים". מוצע כי הפיצוי לשוכר בדיור הציבורי יחושב בצורה שונה מהפיצוי לבעלי זכות בבית מגורים, בשים לב לאופי הזכויות השונה בבית המגורים.

תנאי לקבלת פיצוי בגין שכירות בדיור הציבורי, הוא מגורי קבע על פי שכירות כדון ביום הקובע ובמשך שנתיים רצופות לפני היום הקובע. מוצע כי סכום הפיצוי ישתנה בהתאם לוותק. ככל שתקופת המגורים כאמור ארוכה יותר, כך הפיצוי שישתלם לשוכר בדיור הציבורי יהיה גבוה יותר. אופן חישוב הפיצוי לשוכר בדיור הציבורי מפורט בתוספת השנייה.

שוכר שתקופת מגוריו 4 שנים או יותר יהיה זכאי לקבל גם הלוואה לדיור, כמפורט בסעיפים 4 ו-5 לתוספת השנייה.

סעיף 40

מוצע כי במקרה של שותפים בנכס, כגון במקרה שיותר מאדם אחד חתום על חוזה החכירה, הפיצוי ישתלם עבור בית המגורים פעם אחת בלבד, ואם אחד מהם זכאי לפיצוי לפי מסלול ב' ואחר לפיצוי לפי מסלול א', הפיצוי יהיה על-פי מסלול ב' אשר מקנה את סכום הפיצוי הגבוה יותר.

מוצע כי בחירה בשומה פרטנית תהיה טעונה הסכמה של כל השותפים.

סעיף 41

מי שזכאי לפיצוי בשל יותר מבית מגורים אחד בשטח המפונה, בשל היותו בעל זכות ביותר מבית מגורים אחד, לבדו או עם אחר, יוכל לקבל פיצוי לפי מסלול ב' המקנה ערך בית באזור ייחוס, רק ביחס לבית מגורים אחד, לפי בחירתו. בשל בתי המגורים האחרים שיש לו זכויות לגביהם יוכל לקבל פיצוי לפי מסלול א' - שווי בית המגורים על-פי השווי הכלכלי של בית המגורים הטיפוסי, או לבקש שומה פרטנית.

לפינוי אנשים מבתיהם בשל תכנית מדינית, לאחר שמרכז חייהם היה במשך תקופה ממושכת ביישוב מפונה, יש השלכות אישיות מעבר לעלויות השירות הנגרמות כתוצאה מן הצורך לעבור למקום מגורים חדש. לפיכך ראוי להעניק להם מענק אישי מיוחד, אשר יהיה ביחס לאורך התקופה שבה מרכז חייהם היה ביישוב המפונה.

סעיף 47

נוכח החשיבות הלאומית בהתיישבות בנגב ובגליל, מוצע כי בעל זכות בבית מגורים אשר מרכז חייו ביום הקובע היה בחבל עזה או ביישוב מפונה בצפון השומרון, והוא רוכש בית מגורים או קרקע לבניית בית מגורים באזורי העדיפות הלאומית א' בנגב או בגליל, ישולם סכום של 90,000 שקלים חדשים, נוסף על הפיצוי, זאת כתמריץ וכעידוד להתיישב באזורים אלה.

על מנת להבטיח שהזכאי אכן יתיישב באזור כאמור, המענק יינתן בדרך של הלוואה בהתאם לתנאי הלוואות לדיור של משרד השיכון, אשר תהפוך למענק אם בתום חמש שנים לא הועברו הזכויות בבית המגורים. אם הזכאי רכש באזור כאמור קרקע לבית מגורים, תנאי נוסף להפיכת ההלוואה למענק הוא בנית בית מגורים על הקרקע.

סעיף 48

כדי להקל על המתפנה בענין העלויות הנלוות לביסוס חייו מחוץ לשטח המפונה מוצע שהמדינה תשפה את הזכאי לפיצוי בגין בית המגורים שהתפנה במועד, על מס הרכישה ששילם בשל רכישת דירה, או קרקע שעליה ייבנה בית מגורים בתוך חמש שנים מיום הפינוי, ובלבד שהדירה או הקרקע נרכשו בתוך שנתיים מיום הפינוי.
סכום השיפוי יהיה לפי סכום תשלום מס הרכישה ששולם במועד, ולא יעלה על סכום מס הרכישה אשר הזכאי היה מתחייב בו ברכישת דירה במלוא כספי הפיצוי שקיבל בשל בית המגורים. השיפוי יינתן בשל רכישה של דירת מגורים אחת בלבד.

סימן ג': עובדים

כללי

ככל שמדובר בעובדים, הקשיים הרבים ביותר כתוצאה מן הפינוי אמורים להיות מנת חלקם של עובדים שגם התגוררו בשטח המפונה וגם עבדו בשטח המפונה, זאת מכיוון שכתוצאה מן הפינוי עובדים אלו יאלצו לעזוב הן את מקום מגוריהם והן את מקום עבודתם.

מטרתן של הוראות סימן זה היא להקנות לעובדים אלו דמי הסתגלות חודשיים לתקופה מוגבלת, שיקלו עליהם את ההתמודדות עם אובדן מקום העבודה והצורך למצוא מקום עבודה חדש. לגבי עובדים כאמור שגילם הוא מעל 57, ההנחה היא שסיכוייהם למצוא עבודה חדשה פחותים מאשר סיכוייהם של עובדים צעירים יותר, ולכן מוצע לתת להם גמול חודשי עד גיל הפרישה, כמפורט בהמשך.

תשלום פיצוי פיטורים לעובדים שיפוטרו עקב הפינוי או יתפטרו עקב הפינוי, ייעשה בידי מעבידיהם. עם זאת, במסגרת פרק ז' ייקבע מנגנון שיבטיח שהמעבידים הזכאים לפיצוי בשל העסק שלהם ישלמו את פיצויי הפיטורים לעובדים מתוך כספי הפיצויים שיקבלו.

סעיף 49

ההגדרות בסעיף זה נועדו להגדיר את הזכאים להטבות לפי סימן זה, דהינו אותם עובדים שביום הקובע מרכז חייהם ומקום עבודתם היו בשטח מפונה, ואחרי היום הקובע הם חדלו להתגורר בשטח המפונה והתפטרו מעבודתם לפני תום ששה חודשים מיום שחדלו להתגורר בשטח, או פוטרו עקב הפינוי.

סעיף 50

ההטבות האמורות לא יינתנו גם לעובדים שחלים עליהם הסכמים קיימים המסדירים את זכויותיהם במצב של פינוי, דהיינו, ההסכם הקיבוצי מיום 25.7.80 שבין ממשלת ישראל לבין ההסתדרות הכללית (פינוי סיני) או ההסכם הקיבוצי מיום 31.12.93 שבין ממשלת ישראל לבין ההסתדרות הכללית והסתדרות עובדי המדינה (פינוי אזורים בחבל עזה).

כמו-כן יש כוונה לערוך הסכם לגבי עובדי המדינה, ולגבי עובדי הוראה שההטבות לפי סימן זה אינן מתאימות לתנאי העסקתם. לצורך נסיבות שבהן לא יכרת הסכם לגבי עובדים אלו בשל מניעה משפטית או מסיבות אחרות, מוצע כי שר האוצר, בהסכמת שר התעשייה המסחר והתעסוקה, ולאחר התייעצות עם ארגון עובדים שלדעת שר האוצר הוא נוגע בדבר, יהיה רשאי להחיל על עובדים אלו, בהתאמות ובשינויים שיקבע: הוראות של הסכם קיבוצי בעניין הפינוי, או את הוראות סימן זה והוראות חוק הביטוח הלאומי וחוק ביטוח בריאות ממלכתי, כנוסחן בסימן ד' לפרק ח'.

כן לא יינתנו דמי הסתגלות מיוחדים וגמול פרישה לבעל עסק שקיבל פיצוי לפי סימן ד' לעניין עבודתו בעסקו ולחבר באגודה שיתופית שהיא מושב שיתופי לעניין עבודתו באגודה.

עוד מוצע כי אם המעביד העתיק את מקום העבודה אל מחוץ לשטח המפונה ומוכן להמשיך ולהעסיק את העובד, אך העובד התפטר מהעבודה, לא יהיה העובד זכאי להטבות אלא אם המרחק בין מקום העבודה החדש למקום מגוריו החדש של העובד עולה על 40 קילומטר.

סעיפים 51 עד 53

על מנת שבתקופת ההסתגלות לא תהיה ירידה בשכרו של הזכאי לדמי הסתגלות, מוצע כי סכום דמי ההסתגלות יהיה שווה לשכר החודשי הממוצע של העובד בשנה שקדמה לסיום עבודתו ולא יפחת משכר המינימום לחודש כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"א-1981. עם זאת דמי ההסתגלות לא יעלו על פעמיים השכר הממוצע במשך. לגבי עובד שעבד במשרה חלקית יותאמו הרצפה והתקרה האמורים לפי חלקיות משרתו.

דמי ההסתגלות יינתנו מידי חודש. תקופת הזכאות תיקבע על פי הוותק של העובד אצל המעביד האחרון או במקום העבודה האחרון, כך שכל שנת ותק תקנה חודש זכאות לדמי הסתגלות. תקופת הזכאות לא תעלה על שישה חודשים.

דמי ההסתגלות יעודכנו לפי עדכוני השכר בהתאם להסכמי תוספת יוקר או תוספת התייקרות.

סעיף 54

לגבי זכאי לדמי הסתגלות שמעבידו הפריש בגינו לקופת גמל לקצבה, ועל מנת לעודד את הזכאי לא למשוך את הכספים המופקדים בגינו בקרן הפנסיה, מוצע כי המדינה תשלם לקופת הגמל את אותו סכום חודשי שהיה על המעביד לשלם ערב סיום יחסי העובד-מעביד, בתנאי שהעובד ישלם את הסכום שהיה עליו לשלם לקופת הגמל ערב סיום יחסי העובד-מעביד, ובתנאי שהעובד לא משך את הכספים שנצברו לזכותו בקרן הפנסיה.

מוצע לקבוע את ההתאמות הנדרשות לצורך פקודת מס הכנסה בנוגע להפקדות האמורות.

סעיפים 55 עד 57

מוצע כי מי שקיבל דמי הסתגלות, יהיה זכאי לגמול פרישה, אם ביום הקובע מלאו לו 57 שנים, ובארבע השנים שלפני היום הקובע מרכז חייו היה בשטח מפונה, והוא עבד לפחות 36 חודשים אצל "מעביד בשטח מפונה" כהגדרתו בסעיף 49, ולעניין עובד שביום הקובע מעבידו שילם בעדו תשלומים לקופת גמל לקצבה - בתנאי נוסף שהעובד לא משך סכומים העומדים לזכותו בחשבון בקופת הגמל.

סכום הגמול יהיה שווה ל-60% מדמי ההסתגלות, ואולם הוא לא יעלה על 70% מהשכר הממוצע במשך ולא יפחת משכר המינימום לחודש, ולגבי עובד במשרה חלקית, התקרה והרצפה

האמורים יותאמו לפי חלקיות המשרה. גמול הפרישה ישולם לתקופה שתחילתה בתום תקופת הזכאות לדמי הסתגלות וסיומה בגיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.

סעיף 58

כדי לסייע לזכאי לגמול פרישה עם הגיעו לגיל הפרישה, מוצע כי המדינה תשלם בגין הזכאי לקופת גמל לתגמולים שתיבחר על ידו. התשלום יהיה שווה ל-5% מסכום הגמול, בתנאי שהזכאי ישלם אף הוא לקופת הגמל סכום כאמור, ובתנאי שהזכאי לא ימשוך את הכספים העומדים לזכותו בקופת הגמל.

מוצע כי התשלום יהיה לקופת גמל לתגמולים ולא לקופת גמל לקצבה, משום שנראה כי ברוב המקרים תשלום לקופת גמל לקצבה בגיל מבוגר יזיק לזכאי או שלא יועיל לו במידה משמעותית, זאת אף אם מעבידו לשעבר שילם בגינו לקופת גמל לקצבה.

מוצע לקבוע את ההתאמות הנדרשות לצורך פקודת מס הכנסה בנוגע להפקדות האמורות.

סעיף 59

דמי ההסתגלות וגמול הפרישה יחוייבו במס כקיצבה חבת מס המשולמת על ידי המוסד לביטוח לאומי, הן לענין פקודת מס הכנסה והן לענין מס שכר לפי חוק מע"מ.

סעיף 60

תושב השטח המפונה שעבד מחוץ לשטח שהחוק דן בו לא יהיה זכאי להטבות לפי החוק, מאחר שההנחה היא שהפינוי לא ישפיע על קיומו של מקום עבודתו, ואותו אדם יוכל להמשיך להיות מועסק באותו מקום. עם זאת, לגבי עובד כאמור שיבחר להעתיק את מקום מגוריו עקב הפינוי למקום יישוב הרחוק 40 ק"מ או יותר ממקום העבודה ועקב כך ייאלץ להתפטר, מוצע כי ביחסים שבין מעבידו לענין חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, יראו את ההתפטרות כפיטורים, ובלבד שהמרחק בין מקום המגורים החדש ומקום העבודה, עולה גם על המרחק שבין מקום המגורים הקודם ומקום העבודה.

כן מוצע כי יראו כפיטורים לפי חוק פיצויי פיטורים גם התפטרות של תושב השטח שהחוק דן בו ממקום עבודה הנמצא בשטח האמור, אם ההתפטרות היתה עקב העתקת מקום מגוריו של העובד אל מחוץ לשטח האמור.

סעיף 61

מוצע כי המינהלה תדווח למוסד לביטוח לאומי על מקבלי ההטבות לפי סימן זה, כדי למנוע כפל תשלומים כגון דמי הסתגלות ודמי אבטלה.

סימן ד': עסקיםכללי

מטרתו של סימן זה היא להסדיר את הפיצוי לעסקים אשר פעלו בשטח המפונה. הוראות פרק זה חלות על כל סוגי העסקים אשר פעלו בשטח המפונה, מאוגדים ובלתי מאוגדים, לרבות מפעלים באזור התעשייה ארו ובעלי נחלות חקלאיות. מוצע להבחין בין שני סוגי עסקים: עסקים שהיו פעילים ביום הקובע ועסקים שלא היו פעילים ביום הקובע אך ביום הקובע עדיין היו בעלי זכות במקרקעין בשטח המפונה ששימשו לצרכי העסק.

בעל עסק פעיל יוכל לבחור בין שתי חלופות בדבר אופן חישוב הפיצוי: האחת - פיצוי לפי שווי הנכסים, והשניה - פיצוי לפי השווי הפיננסי. עסק כאמור לעיל שלא היה פעיל ביום הקובע, יקבל את החזר השקעתו במקרקעין ובמבנה הנמצאים בשטח המפונה.

מסד הנתונים הבסיסי לפיצוי יהיה דיווחי העסק לרשויות המס.

לקבלת תמונה מלאה בדבר הפיצוי בשל עסק יש לקרוא סימן זה ודברי ההסבר לו ביחד עם התוספת השלישית ודברי ההסבר לה.

סעיף 62

התקופה שלפיה ייקבע הפיצוי ושלגביה יידרש העסק להגיש דוחות כספיים היא השנים 1999 עד 2003. אם העסק החל לפעול במהלך תקופה זו - התקופה הקובעת לגביו בשנה שאחרי יום תחילת פעילותו.

תנאי הזכאות של עסק או סניף הם: עיקר הפעילות של העסק או הסניף היתה בשטח מפונה, בעל השליטה, בעל השליטה בעסק או בסניף הוא ישראלי, וכי היתה לו זכות חכירה, הרשאה או שכירות לגבי מקרקעין בשטח המפונה, שאותה קיבל מאת הממונה או מכוח הקנייה מאת הממונה.

מוצע כי סניף יוגדר כ"סניף פעיל" בתנאי שועדת הזכאות תיקבע שסגירתו של הסניף תשפיע באופן מהותי על הכנסותיו של העסק אשר הסניף היה חלק ממנו. תנאי זה נובע ממורכבות הנסיבות האפשריות של סניף ובהתחשב בכך שמצד אחד עסק שאינו ממוקם בשטח מפונה אינו זכאי לפיצוי, ומצד שני מדובר בסניף הפועל בשטח המפונה.

ההוכחה כי עסק או סניף היה פעיל ביום הקובע תהיה הגשת דוחות מע"מ והעסקת עובדים במשך 6 חודשים לפחות במשך השנה שקדמה ליום הקובע.

בענין זהות מקבל התשלום מוצע כי כאשר העסק הופעל על ידי תאגיד הפיצוי ישולם לתאגיד לבעל העסק, ובמקרה של שותפות - ישולם לשותפים על פי חלקם היחסי בו, וכאשר העסק אינו מואגד הפיצוי ישולם למי שהוא בעל הזכויות במחצית לפחות מנכסי העסק, כאמור בהגדרה "בעל העסק" שבסעיף 62.

סעיף 63

מוצע כי הפיצוי ישולם לעסק או סניף שהתקיימו בהם ההגדרות בסעיף 62. הפיצוי ישולם לתאגיד, כאשר התאגיד הוא הזכאי לפיצוי, ולבעלי העסק כאשר הזכאי לפיצוי אינו תאגיד. בשותפות, ישולם הפיצוי לשותפים בהתאם לחלקם היחסי בנכסי השותפות.

סעיף 64

בעלים של עסק פעיל יהיה זכאי לבחור אחת משתי חלופות לצורך חישוב הפיצוי: חישוב לפי שווי הנכסים וחישוב לפי השווי הפיננסי. שיטות החישוב בשתי חלופות אלה מפורטות בתוספת השלישית לחוק.

סעיף 65

במסגרת הפיצוי לפי שווי נכסי יינתן פיצוי בשל הקרקע המשמשת את העסק. מוצע כי במקרה שבו העסק פעל בבית מגורים כך שבעל העסק זכאי לפיצוי בשל הקרקע במסגרת הפיצוי בשל בית המגורים, הוא לא יהיה זכאי לפיצוי נוסף על הקרקע במסגרת הפיצוי לעסק.

סעיף 66

עסק יהיה זכאי לפיצוי על פי מסלול שווי פיננסי בגין סניף פעיל, אולם לאור העובדה שסניף איננו מדווח באופן עצמאי לרשויות המס, יהיה העסק חייב, במקרה שבו בחר בפיצוי בשל סניף לפי שווי פיננסי, להגיש דוחות מבוקרים על ידי רואה חשבון לגבי פעילות הסניף. אם לא יוגשו דוחות כאמור, המבוססים על נתונים מבוקרים בזמן אמת, יהיה בעל הסניף זכאי לפיצוי לפי שווי הנכסים, ויהיה עליו להוכיח כי המבנים והרכוש הקבוע שבגינם הוא תובע פיצוי שימשו את הסניף בלבד.

סעיף 67

מוצע כי עסק או סניף אשר לא היו פעילים ביום הקובע לא יהיו זכאים לפיצוי לפי השווי הפיננסי או שווי הנכסים, אלא יהיו זכאים לפיצוי בסכום ההוצאות אשר הוציאו בפועל לרכישת זכויות חכירה או הרשאה לגבי מקרקעין שהיו להם ביום הקובע בשטח המפונה, לרבות לבניית המבנה לפני היום הקובע, בתוספת הפרשי הצמדה למדד.

סעיף 68

במקרים יוצאי דופן שבהם מצטברות נסיבות אישיות מיוחדות של בעלי העסק ונסיבות של עסק אשר הפיצוי המוצע איננו תואם את אופיו הייחודי, תוכל הועדה המיוחדת שתוקם לפי סעיף 130 להגדיל את הפיצוי לעסק לבקשת הזכאי, על פי הכללים והתנאים שיקבע שר המשפטים בהסכמת שר האוצר, ולאחר שתישמע את עמדת ועדת הזכאות אשר דנה בעניינו של אותו עסק. יודגש כי הכוונה אינה ליצור ערכאת ערעור נוספת על ועדת הזכאות, שכן התנאים להגדלת פיצוי שונים בתכלית מן התנאים לקבלת פיצוי.

סעיף 69

מוצע כי במקרים יוצאי דופן, שבהם שיטות החישוב המוצעות אינן מתאימות לנסיבותיו המיוחדות של העסק, והתוצאה היא שהפיצוי המחושב לפיהן גבוה במידה ניכרת מפיצוי ראוי. והוגן ביחס למטרות החוק, וזאת ללא טעם כלכלי סביר, תהיה רשאית ועדת הזכאות להפחית את סכום הפיצוי.

עוד מוצע כי הועדה תהיה רשאית, לצורך חישוב הפיצוי, לבצע התאמות לגבי דוחות שהגיש העסק, במקרים שבהם נוכחה כי בוצעו עסקאות אשר אינן סבירות כלכלית, או שאינן על פי תנאי שוק, ויש בתוצאות של אותן עסקאות כדי להשפיע באופן מלאכותי על מסד הנתונים שעליו מתבסס תחשיב הפיצוי.

החלטה כאמור תתקבל רק לאחר שניתנה לזכאי אפשרות להשמיע את כל טענותיו באשר לנסיבות שעליהן מבקשת ועדת הזכאות לבסס את הפחתת הפיצוי. כדי לקיים בקרה נוספת על כך, מוצע כי ההחלטה תהיה טעונה אישור הועדה המיוחדת.

סעיף 70

כדי לעודד עסקים להמשיך את פעילותם ולהעסיק עובדים ישראלים לאחר הפינוי, מוצע לתת מענק מיוחד לבעל עסק אשר העתיק את העסק שהיה לו בשטח המפונה למקום אחר (להלן - המענק המיוחד). המענק המיוחד יהיה בגובה של 10% מן הסכום שהשקיע בפועל בעסק החדש בשנים עשר החודשים שלאחר יום הפינוי, כולל הוצאות העתקה, אך לא יותר מ-10% מסכום הפיצוי שקיבל בעל העסק במסגרת הפיצוי על פי סימן זה, ואולם אם בעסק החדש הושקע סכום העולה על 60% מן הפיצוי שקיבל, יהיה זכאי למענק מיוחד בגובה 10% מן הפיצוי.

בעל עסק תעשייתי, אשר מקור ההכנסה שלו איננו בחקלאות יהיה זכאי למענק נוסף לפי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959, בסך 32% מכל סכום שהשקיע במפעל התעשייתי החדש העולה על סכום הפיצוי, לרבות המענק המיוחד, אם באר להעתיק את עסקו לאזור פיתוח א' בנגב או בגליל. אין בכך כדי לגרוע מזכותו של הזכאי המקיים מפעל חדש, לבקש את ההטבות המקובלות לפי החוק האמור.

מוצע כי גם בעל עסק בחקלאות יהיה זכאי להטבות לפי חוק לעידוד השקעות בחקלאות, התשמ"א-1980, בשל השקעות שהשקיע בעסק החדש מעבר לסכום הפיצוי, לרבות המענק המיוחד.

סעיף 71

מוצע להבהיר כי לא יינתן כפל פיצוי בשל עסק אחד או נכס עסקי אחד.

סעיף 72

מוצע כי על הפיצוי לעסק, לרבות המענק המיוחד לעסק ממשיך, ולמעט ההטבות לפי חוקי העידוד, יחול מס מיוחד בשיעור של 10% בלבד, אשר יבוא במקום כל חיוב במס כלשהו - מס הכנסה, מס רווח הון, מס שבח, מס מכירה ומע"מ, והפיצוי לא יחשב כחלק מהכנסתו של הזכאי בשנת המס.

המס המיוחד הוא מס סופי, ולפיכך אין זכות לניכוי, לקיזוז, לפטור או להפחתה כלשהם.

המס המיוחד ינוכה במקור על ידי המינהלה. מס בשל פיצוי לעסק ששולם כמקדמה בדרך של הלואה לפני שנקבעה זכאותו של מקבל ההלואה לפיצויים, ישולם על ידי המינהלה לפקיד השומה. את המס המיוחד יראו כאילו היה ניכוי מהכנסה שהמינהלה חייבת בניכוי לפי סעיף 164 לפקודת מס הכנסה.

על שימוש בכספי הפיצויים יחולו דיני המס הרגילים, בכפוף להסדרי הפירוק המיוחדים לפי חוק זה.

מוצע לקבוע הוראות מיוחדות לנושא מכירת מניות בתאגיד זכאי, שמטרתן להבטיח כי רווחים שמקורם בפיצוי בשל העסק יובאו בחישוב רווחים ראויים לחלוקה.

כמו כן, מוצעת הוראה מיוחדת בנסיבות שבהן התאגיד הזכאי מתפרק בסמוך לקבלת הפיצוי, שלפיה לא ייגבה מס נוסף על אותו הפיצוי בידי החברים בתאגיד.

הוראות סעיף זה יחולו גם על מיסוי תשלומים שיכולמו לגורמי תשתית ולמוסדות ציבור לפי סימן ה' וסימן ו' להלן, וכן תשלומים לאגודות שיתופיות להתיישבות כאמור בסימן ז' לפרק ו'.

סימן ה': תשתיות**סעיף 73**

גורמי תשתית הם גורמים שפעולתם טעונה רישיון על פי הדין בישראל או תחיקת הביטחון, המעניקים שירותי תשתית בשטח המפונה מכוח חובה שהוטלה עליהם על פי דין בישראל או בשטח המפונה, ואשר היה הכרח שיקימו תשתית בשטח המפונה לצרכי מתן שירותי התשתית בו. גורם יחשב כגורם תשתית אם הקמת התשתיות שנדרשה נעשתה, ולו בחלקה, במימונו העצמי.

שירותי תשתית הם שירותים הניתנים על פי רישיון ובהם שירותי חשמל, מים ותקשורת, ואשר על פי תנאי הרישיון או ההיתר מחוייב הגורם המעניק אותם להקים תשתית.

מוצע להגדיר "תשתית" לענין זה כרשת של הולכה או הפצה, הכוללת מתקנים וציוד, לרבות כבלים צינורות ומשדרים, ואינה כוללת מתקנים וציוד המותקנים במסגרת ההתקשרות האינדיבידואלית שבין הצרכן לנותן השירות, כגון ציוד קצה המותקן בחצרי חלקות.

סעיפים 74, 75 ו-78

גורמי תשתית אינם עסקים שעיקר פעילותם וניהולם הם בשטח המפונה ולכן אינם כלולים בגדר "עסק בשטח המפונה" כהגדרתו בסעיף 60. בשל כך, ובשים לב להסדרים הקבועים על פי דין לפעולתם של גורמים אלה, ולהצעה המפורטת להלן בדבר התחשבות בהשקעות בתשתיות ובהוצאות הפיננסי, מוצע להבהיר במפורש כי גורמי תשתית לא יהיו זכאים לפיצוי לפי סימן ד' בגין פעילותם והשקעותיהם בשטח המפונה כגורם תשתית.

עם זאת מוצע כי הועדה המיוחדת שתוקם לפי סעיף 130 לחוק המוצע תהיה רשאית לקבוע, לבקשתו של גורם תשתית, כי המדינה תשלם לו תשלומים בגין התשתיות שהיו נחוצות לצורך מתן שירותיו ובגין הוצאותיו עקב עלויות הפיננסי, בתנאים שייקבעו, ובלבד שהקמת התשתיות בשטח המפונה מומנה על ידי גורם התשתית, כי השקעות אלה אינן מוחזרות לו, לא הוכרו במסגרת תעריפיו, ולא הופחתו, ושגורם התשתית איננו מקבל או אינו עתיד לקבל תמורה אחרת בעד התשתיות.

על התשלום שייקבע יחול מס בשיעור של 10%, כפי שנקבע לפיצוי בשל עסק.

הועדה המיוחדת תדון בבקשת גורם התשתית בהתחשב בשיקולים שיפורטו להלן, ולאחר שתיוועץ עם מי שהוסמך על פי דין להסדיר את מתן השירותים על ידי גורם התשתית, עם הממונה על התקציבים במשרד האוצר ועם כל מי שתמצא לנכון.

מוצע כי על החלטות הועדה המיוחדת לפי סימן זה ניתן יהיה לעתור לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים.

סעיף 76

מוצע כי בבואה לשקול קביעת תשלום לגורם תשתית, תביא הועדה בחשבון, בין שיקוליה, את השיקולים המפורטים להלן:

- א. היקף החובה שהוטלה על גורם התשתית בענין מתן השירותים בשטח המפונה;
 - ב. התשתיות שנחוץ היה להקימן לצורך מתן השירותים בשטח המפונה, תוך שימת לב לשירותים שניתנו באמצעות תשתיות אלה למקומות שמחוץ לשטח המפונה;
 - ג. הזכויות הנתונות לגורם התשתית בתשתיות;
 - ד. ההוצאות שהוציא גורם התשתית למימון הקמת התשתיות. הכוונה היא רק למימון שלא היה במקורו מתקציב המדינה, תקציב הרשויות המקומיות, ההסתדרות הציונית העולמית או גורמים בבעלותם או שפעלו מטעמם ומימנו את הקמת התשתיות באמצעות העברת כספים לגורמי התשתית;
 - ה. העלות המופחתת המתואמת של התשתיות ביום הפיננסי, או ביום שהופסק מתן השירותים - אם הופסקו מוקדם יותר;
 - ו. מבנה התעריפים של הגוף ודרך חישובם, לרבות לענין שאלת ההכרה בהשקעות או בפחת במסגרת זו;
 - ז. האפשרות, הצורך והכדאיות לפנות את התשתיות וערכן לאחר הפיננסי, כמו גם אפשרות השימוש בהן לאחר הפיננסי;
 - ח. אופן ורציפות מתן השירותים על ידי גורם התשתית עד תום תקופת הפיננסי.
 - ט. ההפחתה בהוצאות גורם התשתית, ככל שתיגרם עקב הפיננסי.
- באמצעות שיקולים אלה תוכל הועדה, בין היתר, להכריע בשאלת היקף התשתיות הרלוונטיות, המימון הממשי של התשתיות על ידי בעל התשתית, ערכן הנוכחי, ומידת ההחזר בפועל של המימון שנעשה, כמו גם בשאלת ההצדקה לפיננסי התשתיות, כדאיות הפיננסי ועלותו.

סעיף 77

כדי למנוע הפרעה בסדר החיים התקין בשטח המפונה עד יום הפינוי, מוצע לקבוע כי גורם התשתית ימשיך במתן שירותי התשתית בשטח המפונה עד תום תקופת הפינוי. שירותים אלה יינתנו בהתאם להוראות החלות על גורם התשתית לענין מתן השירותים והמחייבות את מתן השירותים על פי הדינים הכלליים המסדירים את פעולתו, ובהתאם להוראות נוספות, אם יינתנו לו, מכוח הסמכויות הנתונות על פי דין.

עוד מוצע כי מנהל המינהלה יוסמך להנחות את הגורם המסדיר את מתן שירותי התשתית, בכל הקשור לפעילות גורם התשתית בשטח המפונה בתקופת הפינוי.

מוצע להבהיר כי אין בהוראות הסימן כדי לגרוע מהסמכויות הנתונות על פי הדינים החלים על מתן שירותי התשתית. בכלל זה אין בכך משום גריעה מן הסמכויות בענין עונשין ועיצומים בשל הפרת הוראות נותן הרישיון או הוראות שניתנו לגורם התשתית לפי רישיונו.

סימן ו': מוסדות ציבור**סעיף 79**

מוסד ציבור הוא תאגיד רשום, הפועל שלא למטרה של חלוקת רווחים לבעליו או לחברים בו, ותקנונו אוסר חלוקה כאמור, גם בעת פירוקו. עוד נדרש כי מוסד ציבור יהיה מי שעיקר פעילותו ביום הקובע היה בשטח המפונה או שהפעיל בו סניף או שלוחה. מוסד ציבור עשוי להיות עמותה שהיא ישיבה או בית כנסת, שפעלה בשטח המפונה ומתקיימים בה התנאים הקבועים בסימן זה, או מלכ"ר שהפעיל מבנה ציבור אחר לצורכי הקהילה והחברה, וכיוצא באלה גופים. לא יימנו על מוסד ציבור אגודה שיתופית, ההסתדרות הציונית העולמית, רשות מקומית או תאגיד בניהול או בבעלות מי מאלה.

לענין זה תיכלל בהגדרת "רשות מקומית" רשות מקומית לפי ההגדרה המוצעת בסעיף 80, ועד מקומי בהגדרתו המוצעת בסעיף 113, ותאגיד בבעלותם או בבעלות רשויות מקומיות בישראל, כגון מפעל הפיס.

כן מוצע להגדיר מבנה ציבור כמבנה או מתקן של קבע בשטח המפונה, המיועד לצרכי ציבור, ואשר אינו משמש למגורים; לעסק או למתן שירותי תשתית, כפי שהם מוגדרים בחוק המוצע, ולהבהיר כי המונח אינו כולל מיטלטלין ומחוברים הניתנים לפירוק, שאותם ניתן להוציא אל מחוץ לשטח המפונה.

סעיף 80

מוצע כי ועדת הזכאות תהיה רשאית להחליט על תשלום של המדינה למוסד ציבור בשל השקעות שהשקיע במבנה ציבור.

מוצע כי תשלום כאמור ייקבע על פי השטח המבונה שמוסד הציבור הוכיח כי הקים כמבנה ציבור או הרחיב כמבנה ציבור לצורך פעילותו, אשר נעשו כדין, בהתאם לערך ממוצע של 850 ש"ח למ"ר מבני ציבור באזור.

בקביעת תשלום כמוצע בשל השקעות במבנה ציבור לא יבואו בחשבון סכומים שמקורם בתקצוב, מימון, העברה או תמיכה מטעם המדינה, רשות מקומית, ההסתדרות הציונית העולמית, תאגיד שהוקם בחוק או תאגיד שהוא בבעלותם של מי מאלה המנויים לעיל. זאת, כמובן, גם אם סכומים אלה הוקצו למוסד הציבור והוא שהשקיעם במבנה.

עוד מוצע כי ועדת הזכאות תהיה רשאית לקבוע למוסד ציבור תשלום להחזר הוצאות סבירות, אשר המוסד הוכיח כי עקב הפינוי נשא בהן להובלת מיטלטלין אל מחוץ לשטח שעליו חל החוק.

תשלום כאמור, אם ייקבע, יוענק באופן, במועדים ועל פי תנאים שתקבע ועדת הזכאות. תנאים אלה יכללו תנאים להבטחת השימוש בכספים שיתקבלו למטרות מוסד הציבור, או - אם יפורק, תנאים שיבטיחו את העברת התשלום, או יתרת הנכסים, לגוף בעל מטרות דומות.

מוצע כי החלטות ועדת הזכאות לפי סימן זה יתקבלו לאחר שהתייעצה עם רשם העמותות ועם המשרד הממשלתי שפעילותו של מוסד הציבור היא בתחום אחריותו.

צוי כעסק וכן לא יהיה זכאי לתשלומים כגורם

תופיות התיישבותיות

נפרד לכל יישוב, אגודות שיתופיות המאגדות
אלה העניקו לחבריהן וסוגי הפעילויות
לאופי היישוב, לצרכי החברים והאגודות וכיוצא
לקהילה ובביצוע פעילויות עסקיות שונות.
רותים מוניציפליים על ידי הגורמים המוניציפליים
מהווה אישיות משפטית נפרדת מהאגודה.

מך על עקרונות הפיצוי הכלליים שבחוק זה, אולם
פיות התיישבותיות יש צורך להתאים את רכיבי
אלו. לפיכך מוצע כי הפיצוי לאגודות אלו לא
השינויים וההתאמות הנדרשים. יובהר כי לגבי
בותית, יחולו כללי הזכאות לפיצוי לפי חוק זה,

סק הזכאי לפיצוי, מוצע לקבוע כי היא תהיה
ת סימן ד'. עם זאת, המקרקעין המשמשים את
לצורך הקמת היישוב ולצרכיו השוטפים על פי
של השכרת המקרקעין. כך גם לגבי מבני הציבור,
יכך, מוצע שלא לראות בפעילות של השכרת
תנהלת במבנה ציבור, עסק שבשלו זכאית אגודה

יק את פעילותה מחוץ לשטח המפונה באופן
ילתית משותפת, מוצע כי המינהלה תהיה רשאית
נים בכך, באישור ועדת הזכאות, שבו ייקבעו
כי בהסכם כאמור יוסדר הפיצוי שיינתן במקרה
ה, וכי לא יינתן פיצוי נוסף לפי חוק זה. לפיכך,
יתן לפי חוק זה, על כל הנובע מכך, ובכלל זה,

ת שר האוצר לקבוע הוראות לענין העתקת פעילותה
ן זכויות החברים באגודה כאמור, לרבות הוראות
נר למיקום החדש.

ת.ת.ת.ת.ת.ת.

ת.ת.ת.ת.ת.ת.

פרק ו': מנגנוני התשלומים

כללי

מטרת פרק זה היא להסדיר את אופן העברת הפיצויים לזכאים להם, כך שיתאפשר, ככל שניתן, ליחיד או לתאגיד, הזכאי לפיצויים, להשתמש בכספי הפיצויים לצורך המשך ניהול חייו או עסקיו, תוך התחשבות בנושיו, ככל שקיימים. לפיכך, ככלל, קובע הפרק, כי בפני הזכאי יעמדו שתי חלופות בעניין דרך העברת הפיצויים: הזכאי יוכל לבחור בהעברה ישירה של כספי הפיצויים לחשבון הבנק שלו, ולהתמודד באופן עצמאי עם נושיו, ככל שישנם, עם מתן אפשרות לנושים לנהל הליכים כנגדו, או לבחור במינוי של מנהל מסדיר, אשר ינהל הליכים לאישור הסדר נושים עבור החייב, בתקופה שבה יוקפאו הליכים כנגד הזכאי.

לגבי אגודות שיתופיות התיישבותיות קובע סימן ג' בפרק זה כי הן יפורקו בידי רשם האגודות השיתופיות, וכי הפיצויים ישולמו במסגרת הליכי הפירוק, וזאת זולת אם הוסכם בין המינהלה לבין אגודה שיתופית התיישבותית, לבקשת האגודה, להעתיקה אל מחוץ לשטח המפונה, כאמור בסעיף 85.

הפרק מחולק לסימנים בהתאם לסוג הזכאים לפיצויים - תאגידים, יחידים או יישובים. ואולם מאחר שההליכים בנוגע לתאגיד ובנוגע ליחיד דומים, ומאחר שסימן ג' העוסק ביחיד, מחיל את רוב הוראותיו של סימן ב' העוסק בתאגיד, יובאו דברי ההסבר, כל עוד אין הבדל בין ההליכים, בלשון "זכאי לפיצויים" או "הזכאי". הסימן העוסק ביישובים יידון בנפרד.

סעיף 86

בסעיף זה מובאות הגדרות שעיקרן נוגע לחובות המובטחים בשיעבודים של מקרקעין הנמצאים בשטח המפונה, שיטופלו על פי הוראות הפרק. מאחר שלפי הצעת החוק מתבטלות הזכויות במקרקעין במועד הקבוע בסעיף 28 (א), החובות המובטחים בהתאם להגדרה המוצעת, הם החובות שהיו מובטחים עם ביטול הזכויות במקרקעין כאמור בשעבוד רשום, בשעבוד שאינו רשום ובלבד שהוכח שכוחו יפה כלפי הדמינה או בשעבוד לפי פקודת המסים (גבייה). כמו כן סכום מובטח יוכר רק אם הזכאי לפיצוי או הנושה הודיעו למנהלה על קיומו של החוב המובטח.

סעיף 87

מוצע לקבוע כי הוראות הפרק בדבר דרך תשלום הפיצויים, התשלומים והמענקים הקבועים בחוק יחולו גם על תשלומים הנעשים אחרי תחילת החוק על פי הסכם בדבר מקדמה.

סעיף 88

כאמור לעיל, ככלל, מוצע כי כספי הפיצויים ישולמו ישירות לזכאי לפיצויים, או, לבקשתו, ינוהל עבורו הסדר נושים על ידי מנהל מסדיר. ואולם, אם מתנהלים נגד הזכאי לפיצויים הליכי פירוק, פשיטת רגל, הסדר או פשרה, או הליכי כינוס נכסים, לא ניתן להעביר את הכספים ישירות לזכאי לפיצויים, ואף אין מקום לניהולו של הליך מקביל בפני מנהל מסדיר. לפיכך מוצע לקבוע כי על הזכאי להודיע אם מתנהלים נגדו הליכים כאמור, ובמקרים אלה יועברו הפיצויים רק בהתאם להוראות בית המשפט שבפניו מתנהלים ההליכים.

עם זאת, מוצע לאפשר לבית המשפט שבפניו מתנהלים הליכים כאמור, לבקשת הזכאי לפיצויים, לעכב את ההליכים על מנת לנסות לגבש הסדר נושים בפני מנהל מסדיר, שכן יתכן כי דרך זו תהיה מהירה ויעילה יותר. זאת במיוחד במקרה שבו ההליכים בפני בית המשפט רק החלו.

סעיף 89

בכל מקרה שבו אין מתנהלים הליכים כאמור בסעיף 88 יהיה על התובע פיצויים להגיש, לפי בחירתו, בקשה לתשלום ישיר או בקשה למינוי מנהל מסדיר. מוצע כי כשהתובע הוא חברה או תאגיד אחר, תתקבל החלטה על הבחירה בידי הדירקטוריון או הגוף המנהל.

מוצע כי המבקש תשלום ישיר יצרף לבקשתו תצהיר ואישורים בדבר קיומם או אי קיומם של חובות מובטחים כאמור בהגדרה.

המבקש כי ימונה לו מנהל מסדיר, יצרף לבקשתו תצהיר בדבר חובותיו ונכסיו, וינמק את הצורך בניהול ההליך בפני מנהל מסדיר לצורך הסדרת חובותיו. תצהיר זה נדרש מאחר, שככלל, אין מקום לניהולם של הליכי הסדר ולויתור כלשהו של נושים על נשייתם, אם נכסיו של הזכאי, לרבות סכום הפיצויים, עולים בהרבה על חובותיו. מאותו טעם, ועל מנת שהסדר הנושים ישקף את יכולתו הכלכלית של הזכאי לפיצויים, יש לאפשר למנהל המסדיר לבחון את מצבו הכלכלי של הזכאי, ולשם כך נדרש הזכאי לחתום על כתב ויתור על סודיות.

עסק הזכאי לפיצויים בשל סניף שהוא מקיים באזור, גורם תשתית ומוסד ציבור, וכן אגודה שיתופית התיישבותית - כנובע מהגדרת "תאגיד" בסעיף 86, אינם זכאים לבקש כי ימונה להם מנהל מסדיר. עם זאת, בכל הנוגע למוסד ציבור, מוצע להסמיך את שר המשפטים להחיל את הוראות הפרק לענין מנהל מסדיר, כולן או חלקן.

סעיף 90

אם ביקש תובע כי הפיצויים ישולמו לו בתשלום ישיר, מוצע כי המינהלה תפרסם לפחות 45 ימים מראש כי בכוונתה להעביר את הפיצויים לחשבון הזכאי בסניף בנק שיצוין בהודעה ובמועד שיצוין בה. הודעה זו נועדה להגן על נושיו של הזכאי לפיצויים, באופן שתינתן להם אפשרות להיערך לנקיטת ההליכים הדרושים לגביית המגיע להם, לטענתם.

נוסף לכך, וכדי לוודא שישולמו הכספים שלהם זכאים עובדים מכוח יחסי עובד-מעביד בינם לבין הזכאי לפיצויים, מוצע כי, כל עובד שיש לו תביעה כאמור יוכל להודיע על כך למינהלה, וזו תעכב את תשלום הכספים הללו לזכאי, כפי שיפורט בהמשך. להוראה זו יש מקום במיוחד נוכח העובדה שעסקים רבים יפסיקו לפעול עם הפינוי.

כמו כן, ועל מנת שלא לפגוע במעמדם של נושים שחובם הובטח בשיעבוד של זכויותיו של הזכאי לגבי מקרקעין בשטח המפונה, אשר יהיו בטלות עם הפינוי כאמור בסעיף 28 להצעת החוק, מוצע לאפשר לנושים אלה להגיש למינהלה הודעה בדבר הסכום המובטח כאמור, בצירוף תדפיס או אישור בדבר רישום השיעבוד, כאשר רישום כזה נדרש. יצוין כי שיעבוד מכוח סעיף 11א(1) לפקודת המסים (גבייה) אינו דורש רישום. הסכומים המובטחים לא יועברו לזכאי לפיצויים בלי הסכמת הנושים, כפי שיפורט בהמשך.

סעיף 91

מוצע כי בתוך 7 ימים מהמועד הנקוב בהודעה שפורסמה כאמור בסעיף 90, יועברו כספי הפיצויים לחשבון הזכאי, למעט הסכומים המובטחים והסכומים הנתבעים על ידי עובדים.

מוצע כי סכום מובטח ישולם בהתאם להסכמת הנושה המובטח, או לחשבון התאגיד אם השיעבוד הוסר על ידי הנושה המובטח לפני שהזכויות במקרקעין פקעו. בהעדר הסכמה כאמור, מוצע שהסכום המובטח יועבר לחשבון בנק נפרד לכל נכס משועבד שהתאגיד יפתח למטרה הזו בלבד, ובלבד שאם רובצים על נכס אחד מספר שיעבודים, סך הסכומים שיועברו לחשבון המיוחד לא יעלה על ערך הזכויות המשועבדות של אותו נכס. החשבון ישועבד לטובת הנושה המובטח, או לטובת מספר נושים מובטחים ביחס לאותו נכס - בהתאם לדרגת שיעבודם. לא ניתן יהיה לעשות פעולה כלשהי בחשבון זה, לרבות קיזוז בידי הבנק שבו מתנהל החשבון, אלא בהסכמת הנושה המובטח, בהתאם לדרגת שיעבודו בנכס המקורי.

הסכום אשר מעוכב נוכח תביעות העובדים, כאמור בסעיף 90, יועבר לעובד אם התאגיד הסכים לכך, או אם ניתן פסק דין המקבל את תביעתו של העובד. ואולם מוצע שסכום הפיצויים האמור לא יעוכב לתקופה העולה על 60 ימים ממועד הפינוי או ממועד שנקבע להעברת הפיצויים, כאמור בהודעת המינהלה, לפי המאוחר, אלא אם התאגיד יסכים להארכת תקופת העיכוב או אם יוכח למינהלה כי העובד הגיש תביעה נגד התאגיד ושאלת הזכאות לכספים אלו תלויה ועומדת בפני בית משפט. עם זאת, בית המשפט יוכל לקבוע כי סכום התביעה כולו או חלקו, לא יעוכב.

סעיף 92

מוצע לקבוע כי למינהלה יהיה שיקול דעת אם למנות מנהל מסדיר לזכאי לפיצויים בהתאם למצבו הכלכלי, מהנימוקים אשר צוינו בדברי ההסבר לסעיף 89. כמו כן הזכות למינוי מנהל מסדיר, המהווה הטבה מיוחדת לזכאים לפי חוק זה, תינתן לאלה אשר פעלו כדין ועזבו את השטח לא יאוחר מן היום שנקבע לכך לפי החוק.

סעיף 93

מאחר שמוקנות למנהל המסדיר סמכויות של בית משפט בהליך לפי סעיף 350 לחוק החברות מוצע לקבוע שימונה למנהל מסדיר רק מי שכשיר להיות שופט. מאחר שמוצע לקבוע כי ניתן יהיה לערער על החלטותיו של המנהל המסדיר בבית משפט מחוזי, מוצע שכשירותו של המנהל המסדיר תהיה כשל שופט שלום.

מוצע לקבוע, כי פעולותיו של המנהל המסדיר במסגרת חוק זה לא ישמשו עילה למשפט אזרחי כנגדו, אם פעל בתום לב.

סעיף 94

כדי לאפשר למנהל המסדיר לפעול לגיבושו של הסדר נושים מוצע להקפיא את ההליכים כנגד הזכאי לפיצויים, אם מונה לו מנהל מסדיר, באופן שלא ניתן יהיה לפתוח או להמשיך בהליכים נגדו, לרבות הליכי הוצאה לפועל.

סעיף 95

מוצע כי רק הזכאי לפיצויים יהיה רשאי להציע הצעה להסדר עם נושיו, שכן הכוונה היא לסייע לזכאי, באמצעות המנהל המסדיר, להסדיר את חובותיו, ולא לכפות עליו הסדר שבו הוא אינו מעוניין. עם זאת מובן, כי המנהל המסדיר ואף כל נושה רשאים להציע לזכאי לפיצויים הצעה להסדר, ואם ירצה, יגישה למנהל המסדיר כהצעה מטעמו.

מוצע לקבוע, כי אם אישר המנהל המסדיר את ההצעה, די ברוב של המצביעים המחזיקים ב-75% מהערך המיוצג בהצבעה, כדי לחייב את כל נושיו של הזכאי לפיצויים, וזאת, בדומה להוראות סעיף 350 לחוק החברות, ועל מנת שלא לתת כוח למיעוט למנוע מרוב הנושים ומהזכאי להגיע להסדר יעיל והוגן. מובן כי, אם יתברר למנהל המסדיר שההסדר המוצע אינו הוגן כלפי המיעוט המתנגד, רשאי הוא שלא לאשר את הצעת ההסדר. כמו כן רשאי התאגיד לבטל את המינוי של המנהל המסדיר.

עוד מוצע לקבוע, כי אם לא ניתן לגבש הסדר בתקופת הקפאת ההליכים, או שלא ראוי לאשר הסדר נושים נוכח מצבו הכלכלי של הזכאי לפיצוי, יועבר סכום הפיצויים כפי שמועבר התשלום לבקשת מי שביקש תשלום ישיר, תוך מתן הודעה מוקדמת הן על פקיעת הקפאת ההליכים והן על הכוונה להעביר את כספי הפיצויים לחשבון הזכאי, בתנאי שלא יועברו לפני שחלפו שלושה חודשים ממועד ההודעה. הדבר יאפשר לזכאי, וכן לנושיו, להגיש בקשה לפירוק או להסדר או פשרה לבית המשפט, או להיערך בדרך אחרת.

סעיף 96

מוצע לקבוע כי על ההליכים בפני המנהל המסדיר יחול הדין החל לגבי הסדר לפי סעיף 350 לחוק החברות. ואולם מאחר שהכוונה היא שההליך בפני המנהל המסדיר יהיה מהיר ופשוט יותר, מוצע לקבוע כי לא יהיה ליווי של ההליך על ידי בית המשפט, כפי שנעשה בהליך לפי סעיף 350, וכי סמכויות בית המשפט, ולא רק סמכויות בעל התפקיד אשר מונה על ידו בהליכים אלו, יוקנו למנהל המסדיר. כל זאת זולת אם ייקבע אחרת בתקנות.

מוצע להבהיר כי החלטות המנהל המסדיר אינן יכולות להעמיד לחלוקה סכום פיצויים הגבוה מן הסכום שייקבע לזכאי לפי החוק, והן כפופות להחלטות ועדת הזכאות ובתי המשפט בדבר הזכאות ובדבר סכום הפיצויים.

FRANKLIN

סעיף 97

מאחר שכאמור, מוקנות למנהל המסדיר סמכויות נרחבות, מוצע לקבוע כי ניתן יהיה לערער על החלטותיו כפי שמערערים על החלטות של בית משפט שלום, ואולם בית המשפט המחוזי ידון בערעורים בדין יחיד.

סעיף 98

על מנת שלא להרע את מצבם של עסקים המעתיקים את פעילותם אל מחוץ לשטח המפונה, מוצע לקבוע כי על אף כל הסכם, הפינוי, כשלעצמו, לא יהווה עילה להעמדת הלוואה לפרעון מיידי או לגיבושו של שעבוד צף.

סעיפים 99 ו-100

מוצע לקבוע כי על יחיד הזכאי לפיצויים יחולו ההוראות החלות על תאגיד הזכאי לפיצוי, בשינויים המחוייבים ובשינויים שיפורטו בהוראות סימן ג'. כך למשל, הודעה שעל הזכאי יחיד לתת בענין הליכים המתנהלים נגדו, תתייחס להליכי פשיטת רגל.

מוצע לקבוע כי המינהלה תפרסם הודעה על כוונתה להעביר כספי פיצויים ליחיד רק אם מדובר בפיצוי בשל עסק, וזאת על מנת להשוות ככל שניתן את מצבו של היחיד לזה שבו היה לולא הפיצויים. כך, לדוגמה, אם היה הזכאי מוכר את ביתו מרצון, לא היתה מתפרסמת הודעה על חשבון הבנק שאליו עתידים היו לעבור כספי התמורה.

מוצע לקבוע כי הסדר הנושים לא יחייב נושה שלא הסכים לו, ואשר הזכאי לפיצויים לא היה מקבל הפטר ממנו אילו היה בהליכי פשיטת רגל. זאת על מנת לא לפגוע בנושים, כגון נושי מזונות, שעל פי הדין הרגיל לא היה ניתן לחייבם בהסדר נושים.

בנוסף מוצע לקבוע כי נושה מובטח ידרש להודיע למנהלה על חובו לעניין פיצוי שאינו פיצוי בשל עסק, תוך 21 יום ממועד פרסומו של החוק.

סעיף 101

מוצע לחייב נושה שח'בו הובטח בשעבוד מקרקעין ששימשו למגורים, להסכים להמיר את בטוחתו בבטוחה מספקת, קרי בטוחה שערכה אינו נופל מגובה הבטוחה המקובלת אצל הנושה בהלוואות מאותו סוג, ושאינו עולה על 150% מהסכום המובטח.

סעיף 102

בדומה לסעיף 98, ולצורך הבהרה, מוצע לקבוע, כי עצם פינויו של בית מגורים לפי החוק לא יהווה עילה להעמדת הלוואה לפרעון מיידי. כמו כן מוצע לקבוע, כי על אף האמור בהסכם החלואה, ניתן יהיה לפרוע הלוואה המובטחת במקרקעין ששימשו למגורים בשטח המפונה, ללא שיוטל קנס או חיוב אחר בגין הפרעון המוקדם.

סעיף 103

מוצע להסמיך את שר המשפטים בהסכמת שר האוצר להתקין תקנות שמטרתן להגן מפני עיקול על חלק מן הכספים הניתנים במסגרת הפיצוי, וזאת בשים לב להגנות שניתנות בדין הכללי. כך, לדוגמה, אם לפי הדין הכללי קיימת לחייב בהוצאה לפועל הגנת בית מגורים, יש מקום לשקול הענקה של הגנה דומה לכספים שניתנו לזכאי לפיצוי בגין בית המגורים.

סעיפים 104 ו-105

סימן ד' דן במקרה הייחודי של תאגיד שהוא אגודה שיתופית התיישבותית, קרי, אגודה שיתופית המאגדת את תושביו של יישוב מפונה, שהוקמה לשם התיישבותם ביישוב זה. ככלל, לאחר הפינוי אין עוד הצדקה להמשך קיומה. לאור האמור, ובמבחן מתאגיד רגיל, שהחוק לא קובע לגבי חובת פירוק אלא מותיר את שאלת הפירוק לשיקול דעתו של התאגיד, מוצע כי תיקבע חובת פירוק לגבי אגודות שיתופיות התיישבותיות, כתוצאה מהפינוי. זאת, למעט לענין אגודה שיתופית

התיישבותית שמבקשת להעתיק את היישוב בכללותו אל מחוץ לשטח המפונה כאמור בסעיף 85, ובהתאם להסכם שנכרת עמה.

כדי לייעל את הליך הפירוק ככל הניתן ולצמצם דיונים אפשריים בבתי המשפט מוצע כי הפירוק יהיה על פי דיני הפירוק הכלליים לפי פקודת האגודות השיתופיות כאשר רשם האגודות השיתופיות ממנה מפרק לאגודה השיתופית ההתיישבותית. זאת, להבדיל מהאפשרות האחרת הקיימת בפקודת האגודות השיתופיות, שלפיה הכונס הרשמי ישמש כמפרק, ואז הוא כפוף לבית המשפט וחלים דיני הפירוק של פקודת החברות, ואולם מוצע לקבוע בשונה מהוראות פקודת האגודות השיתופיות ולאור הנסיבות המיוחדות, אפשרות לערער על החלטות רשם האגודות השיתופיות בבית המשפט המחוזי בירושלים.

סעיף 106

מוצע כי כספי הפיצויים המגיעים לאגודה שיתופית התיישבותית, יועברו לקופת הפירוק. לאור זאת, אין מקום להחלת הוראות סימן ב' לפרק זה בנוגע להעברת תשלום ישיר, למינוי מנהל מסדיר או ליצירת הסדרי נושים.

ככל שתיוותר יתרת כספים או נכסים לאחר תשלום כל חובות האגודה השיתופית, מוצע כי היא תחולק שווה בשווה בין חברי האגודה השיתופית היחידים שהיו חברים בה ביום הקובע. זאת, אלא אם כן קבע רשם האגודות השיתופיות, באישור שר המשפטים, דרך חלוקה אחרת, הוגנת יותר בנסיבות העניין, אשר תגשים את מטרות החוק.

סעיף 107

כאמור, מוצע כי לאגודה שיתופית התיישבותית לא ניתן יהיה למנות מנהל מסדיר. עם זאת, יתכן שלתאגיד שהאגודה השיתופית ההתיישבותית שולטת בו ימונה מנהל מסדיר בהתאם לבקשת התאגיד, כאמור בסימן ב'. במקרה כזה, מוצע כי המינהלה תהיה רשאית למנות את המפרק שמונה לאגודה השיתופית ההתיישבותית כמנהל המסדיר של תאגיד הקשור לה, כמובן בכפוף להתקיימותם של תנאי הכשירות הנדרשים מהמנהל המסדיר.

התאגידים הקשורים לאגודה שיתופית התיישבותית מהווים חלק מנכסיה, ולכן המפרק עשוי להידרש לממשם. עם זאת, הסוגיה מורכבת שכן ייתכן כי יידרשו שינויים מבניים בתאגידים הקשורים, לרבות הפיכתם לחברה או הקניית הזכויות בהם ישירות לחברים באגודה השיתופית ההתיישבותית, או שיהיה צורך להקצות קרקע של האגודות השיתופיות ההתיישבותיות הנמצאת בישראל ללא מכרז. יש קושי לצפות את כל האפשרויות השונות ולתת בחוק מענה לכל אחד מסוגי התאגידים הקשורים לגופו, על הבעיות המיוחדות המאפיינות אותם. לכן, מוצע להסמיק את שר המשפטים, בהתייעצות עם רשם האגודות השיתופיות, לקבוע בתקנות, ככל שהדבר יידרש, הוראות מיוחדות לעניין התאגידים הקשורים, לרבות השינויים המבניים בהם.

מוצע לתת הקלת מס בפירוק אגודה שיתופית התיישבותית המתבצע תוך שינוי מבנה שבסיומו חברי האגודה השיתופית ההתיישבותית יחזיקו בכל נכסיה באמצעות חברה בשליטתם ובלבד שלא השתנה יחס האחזקות הכלכלי. בנסיבות אלו לא יחויבו אירועי המס הנוגעים לשינוי המבנה בכל מס שהוא והמס יידחה לשלב מכירת הנכסים בידי התאגיד החדש או לשלב מכירת המניות על ידי בעל המניות, לפי העניין. כדי להשיג מטרה זו יוסמך שר האוצר להתקין תקנות במידת הצורך.

סעיף 108

על פי תקנוני האגודות השיתופיות המסווגות כמושבים שיתופיים, הכנסות החברים מועברות לאגודה השיתופית ההתיישבותית. עם זאת, כמושבים שיתופיים שבשטח שחוק זה דן בו מתבצע הליך של שיוך בתי המגורים לחברים. בהתאמה לעקרונות אלו מוצע כי, ככל שיש זכאות לתשלום לפי חוק זה לחברים, כגון דמי הסתגלות אם לחבר תהיה זכאות לכך, יועברו תשלומים אלה לאגודה השיתופית ההתיישבותית. זאת למעט פיצויים ומענקים לפי סימנים א' ו-ב' לפרק ה', קרי פיצוי בשל בית מגורים, מענק הוצאות והובלה, מענק לדמי שכירות ושיפוי בגין מס רכישה אשר תכליתם סיוע ברכישת בית מגורים חלופי, ואשר ישולמו לחבר באופן אישי. יצוין, כי חברי המושב השיתופי זכאים לקבל את הכספים והנכסים שיוותרו בקופת הפירוק של האגודה, ולחלקם ביניהם על בסיס שוויוני כמפורט בסעיף 106. בכך נשמרים עקרונות השוויון שעל פיהם פועלים המושבים השיתופיים.

לאור העובדה כי הזכאות לפיצוי היא, ככלל, של המושב השיתופי בלבד, מוצע להסמיק את שר המשפטים, בהתייעצות עם רשם האגודות השיתופיות, לקבוע הוראות מיוחדות בדבר אופן חלוקת הפיצויים לחברים וחישוב הפיצוי המגיע ישירות לחברים. זאת כדי לדאוג, בין היתר, לכך שחברי המושב השיתופי יוכלו לקבל את כספי הפיצויים באופן מהיר ככל הניתן.

סעיף 109

מוצע להסמיק את שר המשפטים לקבוע תקנות לביצוע פרק ז', לרבות בענין אופן פרסום הודעות של המינהלה ושל מנהל מסדיר, הגשת תביעות חוב למנהל מסדיר, סדרי קדימה בין נושים וסדרי דין.

כן מוצע לאפשר החלת הוראות פרק ז' לענין מנהל מסדיר על מוסד ציבור.

יצוין כי הסדר זה דומה במהותו לסמכותו של שר המשפטים לפי סעיף 380 לפקודת החברות להחיל על עמותה בצו את הוראות סעיף 350 לחוק החברות, שאינן חלות עליה בדרך כלל.

סעיף 110

מוצע כי לא ניתן יהיה להטיל עיקולים על כספי הפיצוי של זכאי כל עוד הם נמצאים ברשות המדינה. ניתן יהיה להטיל עיקולים, בהתאם לדין הכללי, רק לאחר שהכספים ישולמו בפועל לזכאי, בהתאם להוראות פרק זה.

סעיף 111

מוצע כי מן הפיצוי שאינו פיצוי בשל מגורים או פיצוי לעובדים לשעבר, ינוכו חובות מס שהגיע מועד תשלומם, דהיינו חובות מס שנקבעו סופית ולא הוגשו עליהם השגה או ערעור.

סעיף 112

מוצע לקבוע כי אם ההסתדרות הציונית תמחל על חובות בשל הלוואות שנתנה, והמחילה היתה לפי פניית הממשלה ולשם סיוע להשגת מטרותיו של חוק זה, תקום חזקה לפיה חלק משמעותי מההלוואה ששימשה להון העסק - שלושה רבעים - לא יחויב במס כהכנסה, ורק רבע מההלוואה הנמחלת יחויב במס כהכנסה, מתוך הנחה ששימש לצורכי העסק השוטפים.

בנסיבות שבהן נתבעה בניכוי הוצאה בשל הלוואה בסכום הגבוה מ-25% מהחוב הנמחל, יראו כהכנסה את הסכום בגובה ההוצאות שהותרו כאמור.

סיוע בדרך של מחילה על חוב בשל הלוואה כאמור שניתנה לעסק לא יחויב במס ערך מוסף, ומסמך בענין מחילה כאמור בסעיף זה לא יחויב במס בולים.

פרק ז': רשויות מקומיות

סימן א': המועצה האזורית, המועצה הדתית, תאגידי קשורים וועדים מקומיים מסויימים

סעיף 113

ההגדרה "רשות מקומית" נועדה למנות את הגופים המוניציפליים הפועלים בשטח המפונה שאת פירוקם מוצע להסדיר על פי הוראות סימן א', שהם המועצה האזורית חוף עזה, המועצה הדתית חוף עזה, הועדים המקומיים ביישובים ניסנית, נוה דקלים וכדים, וכן תאגידי קשורים המפורטים בתוספת הרביעית.

ביתר היישובים בשטח שחוק זה חל עליו מתקיימת זהות ועדים, קרי - חברי הועד המקומי של היישוב משמשים גם כחברי ועד האגודה השיתופית הפועלת באותו יישוב. לפיכך מוצע כי לגביהם לא יחולו הוראות סימן א', וכי הועד המקומי ביישובים אלה יפורק באותו אופן שבו תפורק האגודה השיתופית, כאמור בסימן ב' לפרק זה.

סעיף 114

מוצע לקבוע כי רשות מקומית אינה זכאית לפיצוי בגין הנכסים המוניציפליים והפעילות המוניציפלית שבתחומה, מאחר שאין כל משמעות לפיצוי במקרה זה.

סעיף 115

מוצע כי הועדים המקומיים שסימן זה חל עליהם יחדלו לפעול ביום הפינוי, מאחר ואין כל הצדקה להמשך קיומם לאחר הפינוי של כל יישוב ויישוב. המועצה האזורית חוף עזה והמועצה הדתית חוף עזה, ותאגידי קשורים להם המפורטים בתוספת הרביעית, יחדלו לפעול ביום פינוי של כל אזור חבל עזה, אלא אם כן קבע ראש הממשלה כי יחדלו לפעול מוקדם יותר. ביום שבו יחדלו לפעול כאמור יראו אותם כאילו ניתן לגביהם צו פירוק.

סעיפים 116 עד 119

לשם פירוק הרשות המקומית בהליך מהיר יעיל ומזורז, מוצע כי פירוקה יתבצע על ידי מפרק מסדיר שימונה על ידי המינהלה בהתייעצות עם שר הפנים.

מאחר שהמפרק המסדיר מנהל את ההליכים ללא ליווי של בית משפט, מוצע לראות בהחלטות של מפרק מסדיר החלטות של בית משפט שלום, והערעור עליהן יידון על ידי שופט יחיד של בית המשפט המחוזי בירושלים. על החלטות של מפרק מסדיר שהן בגדר החלטה סופית יהיו רשאים לערער היועץ המשפטי לממשלה, נושה של הרשות המקומית וברשות בית המשפט - כל אדם אחר הרואה עצמו נפגע מן החלטה. היועץ המשפטי לממשלה והמינהלה יהיו רשאים להביע את עמדתם בהליך שהוגש על ידי אחר.

בכל הנוגע למימוש נכסים של הרשות המקומית מוצע לקבוע כי מפרק מסדיר יתייעץ עם המינהלה. בנוסף, לא ימומש נכס שהמנהלה הורתה כי אין לממשו. כמו כן, מוצע להבהיר, למען הסר ספק, כי במסגרת בחינת תביעות החוב יבחן מפרק מסדיר, בין היתר, אם החוב נוצר כדיון על ידי הרשות המקומית, בהתחשב בדיני הרשויות המקומיות ובתחיקת הבטחון אשר חלים עליה.

מוצע לקבוע כי על מפרק מסדיר יחולו הוראות הכשירות, השכר והאחריות כשל מנהל מסדיר שמונה על ידי המינהלה לפי פרק ו'.

סעיף 120

מוצע כי המפרק המסדיר ישלם לנושים מתוך כספי הרשות המקומית, לרבות הכספים ממימוש נכסי הרשות המקומית. מטבע הדברים הכוונה לנכסים ברי מימוש בלבד, וברור כי נכסי מקרקעין בשטח המפונה, לא יהיו ניתנים למימוש.

ככל שתיוותר יתרת כספים או נכסים לאחר תשלום מלוא החובות לנושים, היא תועבר למדינה. ככל שתיוותר יתרת חובות שהוכרו על ידי המפרק המסדיר - יפנה המפרק המסדיר למינהלה בבקשה להעברת כספים לתשלום החובות שהוכרו על ידו, בצירוף דין וחשבון על הליכי הפירוק.

מוצע לקבוע כי על החלטת המינהלה לעניין בקשתו של המפרק המסדיר יוכלו נושה או המפרק המסדיר לערער לבית המשפט המחוזי. המינהלה תעביר כספים בהתאם להחלטתה כאמור, או בהתאם להכרעת בית המשפט אם הוגש ערעור על החלטתה. העברת כספים כאמור לא תחשב כפיצוי כמשמעותו בחוק זה.

סעיף 121

מוצע כי לאחר השלמת הליכי הפירוק ותשלום החובות, ימסור המפרק המסדיר הודעה על כך למינהלה, בצירוף דין וחשבון סופי. במועד מתן ההודעה, תחדל להתקיים האישיות המשפטית של הרשות המקומית.

סעיף 122

מוצע להסמיך את שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים ושר האוצר לקבוע תקנות לביצוע סימן זה, לרבות לענין הבטחת תשלום פנסיה תקציבית לעובדים וגימלאים של הרשות המקומית.

סימן ב': ועדים מקומיים

סעיף 123

מטרתו של סימן ב' היא להסדיר את פירוקם של הועדים המקומיים כשמתקיימת זהות ועדים קרי, מקום שחברי הועד המקומי של יישוב מסויים מכהנים גם כחברי ועד האגודה השיתופית הפועלת באותו יישוב. במקרה כזה, מוצע שלא להחיל את הוראות הפירוק המיוחדות של רשות מקומית לפי סימן א', אלא לקבוע שהועד המקומי יפורק באותו אופן שבו תפורק האגודה השיתופית ההתיישבותית. זאת, לשם הגברת היעילות ועל מנת שגורם אחד יוכל לבחון את החובות והזכויות ולשייכם לפי העניין לוועד המקומי או לאגודה השיתופית, בהתחשב בכך כי, ככלל, עיקר הפעילות מתבצעת במסגרת האגודה השיתופית הפועלת ביישוב ולא במסגרת הועד המקומי.

סעיף 124

מוצע לקבוע, בדומה לאמור לגבי רשות מקומית אחרת, כי הועד המקומי אינו זכאי לפיצוי בגין הנכסים המוניציפליים והפעילות המוניציפלית שבתחומו.

סעיפים 125 ו-132

מוצע לקבוע הוראות דומות בעיקרן להוראות לעניין רשויות מקומיות בכל הנוגע להפסקת פעילותו של הועד המקומי ביום הפינוי של היישוב, וחיסול האישיות המשפטית של הועד המקומי. עם זאת, מאחר והליכי הפירוק של האגודה השיתופית ההתיישבותית מתקיימים במקביל להליכי הפירוק של הועד המקומי, ותידרש בדיקה מקבילה של החובות והזכויות שיש לייחס לאגודה השיתופית ההתיישבותית ולועד המקומי, מוצע כי לא יסתיימו הליכי הפירוק של האגודה השיתופית ההתיישבותית בטרם חדלה האישיות המשפטית של הועד המקומי באותו יישוב מלהתקיים.

סעיף 126

כאמור, מוצע כי הועד המקומי יפורק לפי פקודת האגודות השיתופיות, בשינויים המחוייבים ובשינויים שנקבעו בסימן זה.

לשם השגת תכלית היעילות, מוצע שהמפרק שימונה על ידי רשם האגודות השיתופיות לוועד המקומי ביישוב מסויים יהיה אותו מפרק שימונה לאגודה השיתופית ההתיישבותית שבינה לבין הועד המקומי קיימת זהות הועדים. עוד מוצע כי היועץ המשפטי לממשלה יאשר את זהותו של מפרק כאמור, שנדרש לפעול בשני תפקידים בבואו לפרק את הועד המקומי וכן את האגודה השיתופית ההתיישבותית כאמור וכי, בדומה לקבוע בפרק ו', מימוש נכסים של הועד המקומי על ידי המפרק יהיה בהתייעצות עם המינהלה ולא ימומש נכס שהמנהלה הורתה כי אין לממשו. ציוין כי, מטבע הדברים, הבחינה המהותית של חובות הועד המקומי תתבצע בין היתר בשים לב

לדין המהותי החל על הועד המקומי, ויש לבחון אם החוב נוצר כדין על ידי הועד המקומי. כמו כן יוקנו למפרק גם סמכויות הועד המקומי, למשל בכל הנוגע לגביית מסים מוניציפליים.

סעיפים 127 ו-133

בין הפעולות הראשונות שיבצע המפרק יהיו יצירת הפרדה בין החובות והנכסים של הועד המקומי לבין החובות והנכסים של האגודה השיתופית ההתיישבותית. להפרדה זו חשיבות מיוחדת לאור השוני המשמעותי בין הפיצויים המגיעים לאגודה שיתופית התיישבותית לעומת תשלום החובות בועד המקומי. לאור זאת מוצע לקבוע במפורש כי במהלך הליכי הפירוק יידרש המפרק לשמור, בכל עת, על הפרדת הנכסים והחובות כאמור ועל ההפרדה בין האישיות המשפטית של הועד המקומי והאישיות המשפטית של האגודה השיתופית ההתיישבותית, וימנע עסקאות בחובות ובנכסים ביניהם. עוד מוצע כי שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, יהיה רשאי לקבוע הוראות בכל הנוגע לפירוקו של הועד המקומי, ובכלל זה הוראות בנוגע לשמירת הפרדה כאמור.

סעיפים 128, 129 ו-130

לעניין אופן הסדרת התשלום לנושים של הועד המקומי, מוצע לקבוע הוראות דומות במהותן להוראות החלות על רשות מקומית לפי סימן א'. כך, מוצע כי המפרק ישלם לנושים של הועד המקומי מתוך כספי הועד המקומי, לרבות הכספים שנתקבלו ממימוש נכסים של הועד המקומי. מטבע הדברים, הכוונה לנכסים ברי מימוש בלבד, וזכויות במקרקעין בשטח המפונה מטבען אינן ניתנות למימוש.

ככל שתיוותר יתרת כספים או נכסים לאחר תשלום החובות לנושים - היא תועבר למדינה. ככל שתיוותר יתרת חובות שהוכרו על ידי המפרק - יפנה המפרק למינהלה בבקשה להעברת כספים לתשלום החובות שהוכרו על ידו. מוצע לקבוע כי על החלטת המינהלה לעניין בקשתו של המפרק יוכל נושה או המפרק לערער לבית המשפט המחוזי. המינהלה תעביר כספים בהתאם להחלטתה כאמור או בהתאם להכרעה השיפוטית אם הוגש ערעור על החלטתה. תשלום כאמור לא ייחשב כפיצויים כמשמעותם בחוק זה.

עוד מוצע כי, לפני תשלום לנושים, בטרם יעביר המפרק את יתרת הכספים או הנכסים למדינה ובטרם יגיש בקשה לקבלת תשלום לכיסוי יתרת החובות למינהלה - ימסור המפרק דיווח מתאים למינהלה. המינהלה, במידת הצורך, תהיה רשאית להגיש ערעור לרשם האגודות השיתופיות על החלטות המפרק, בדרך הקבועה להגשת ערעור על החלטות מפרק לפי פקודת האגודות השיתופיות.

סעיף 131

הועד המקומי דומה במהותו לרשות מקומית, ולשם היעילות בלבד נקבעה דרך פירוק שונה. לכן, מוצע לאפשר לשר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, ולרבות לבקשת המינהלה, לקבוע בצו כי יחולו הוראות הפירוק של רשויות מקומיות, כולן או חלקן על ועד מקומי, אף אם מתקיימת זהות ועדים, ולרבות הוראות לעניין מינויו של אדם אחר, שאינו המפרק של האגודה השיתופית ההתיישבותית, כמפרק מסדיר של הועד המקומי. וזאת, אף אם כבר הוחל בהליכי הפירוק של הועד המקומי לפי סימן זה.

פרק ח': הוראות שונות

סעיף 134

לאור ההיקף והאופי הייחודי של הפיצויים המשולמים לפי חוק זה מוצע לקבוע כי, לא תהא כל עילה לפיצוי מאת המדינה, רשות מרשויותיה ומי שפעל מטעמה בשל הפינוי, בשל תכנית ההתנתקות ובשל החלטות רשויות המדינה הקשורות לפינוי ולתכנית, או בשל נזק או הפסד הכרוכים באלה, אלא מכוח חוק זה ולפי תנאיו בלבד.

יובהר כי אין בכך כדי לפטור את המדינה מאחריות לנזקים בנסיבות שברגיל היא היתה אחראית להם, כגון בשל תאונות דרכים שבהן מעורב רכב של המדינה, או מחובותיה כמעבדה.

כמו כן, על מנת להבטיח שקיפות ואחידות, מוצע לקבוע כי זכות לפיצוי או עילת תביעה כלפי המדינה, רשויותיה ומי שפעל מטעמה יצמחו רק אם התגבשו בחוק או בהסכם לפיו חוק זה. בענין זה נקבע בסעיף 132(ב) כי הסכם מקדמה כמוהו כהסכם שנעשה לפי חוק זה.

סעיף 135

מובהר כי חרף ההסדרים המיוחדים הקבועים בחוק זה לתשלום הפיצויים, להקלה על הפינוי ולסיוע למפונים, אין באמור בחוק זה כדי להטיל על המדינה, לרבות רשויותיה ומי שפעל מטעמה, אחריות בשל חובות והתחייבויות לא לה.

כמו כן מוצע לקבוע, כי המדינה לא תהא אחראית בגין העדר יכולת לממש שיעבוד או עיקול על נכס בשטח מפונה לאחר המועד הקבוע בסעיפים 28(ג) ו-30(ב).

סעיף 136

על מנת להבטיח יעילות, פישוט הליכים, אחידות ועקביות, מוצע לקבוע כי לא תהא סמכות לקבוע פיצויים או זכאות לפיצויים לפי החוק, אלא לפי הוראותיו.

סעיף 137

מוצע למנות ועדה מיוחדת, אשר תהא מורכבת ממנהל המינהלה, משפטן שימונה באישור היועץ המשפטי לממשלה ונציג החשב הכללי. הועדה המיוחדת תהא מוסמכת לאשר תשלום מיוחד, לפני משורת הדין, למי שאינו זכאי לפיצויים לפי החוק, אם ראתה כי צודק לעשות כן בשל נסיבות מיוחדות של המבקש, ובתנאים שייקבעו על ידה. מאחר והמדובר כאמור בהחלטה שלפנים משורת הדין, החלטה כאמור של הועדה המיוחדת לא תהא נתונה לערעור.

כמו כן, תהא הועדה המיוחדת מוסמכת להחליט על הגדלת פיצוי בשל עסק, כאמור בסעיף 68, על הקטנת פיצוי בשל עסק, כאמור בסעיף 69(ד), וכן לקבוע תשלום לגורם תשתית, כאמור בסעיף 75. החלטות הועדה המיוחדת בדבר הקטנת פיצוי בשל עסק וקביעת תשלום לגורם תשתית נתונות לערעור.

מוצע כי דרך הגשת בקשה לועדה המיוחדת וסדרי הדיון בה יהיו דומים לאלה שנקבע לגבי תביעה לפיצויים.

על מנת לאפשר לועדה המיוחדת למלא את תפקידיה כראוי, מוצע להקנות לועדה המיוחדת את הסמכויות הנתונות לועדת זכאות, בדבר קביעת סדרי עבודה וסמכויות עזר, ובדבר קבלת מידע נוסף.

סעיף 138

מובהר כי, לא תהא זכאות לפיצוי בעד נכס או זכות שנוצרו או נרכשו לאחר היום הקובע, שהוא כאמור, על פי החלטת הממשלה מסי' 1996 מאותו יום - 6 ביוני 2004 - היום שלפיו תיקבע הזכאות לפיצוי.

סעיף 139

מוצע להקנות לשר המשפטים באישור שר האוצר סמכות לעדכן סכומים הקבועים בחוק או על פיו. העדכון לא יעלה על שיעור עליית המדד.

סעיף 140

מוצע לקבוע כי כל סכום ששילמה המדינה כמקדמה על חשבון הפיצויים, על פי החלטת הממשלה בדבר מקדמות, לרבות בדרך של הלוואה שנקבע לגביה כי היא תהפוך לפיצוי עם קביעת זכאות הלווה לפיצויים, וכן כל סכום ששולם על פי החלטת ועדת הזכאות כתשלום על חשבון הפיצויים כאמור בסעיף 12(4), יראו אותם כתשלום על חשבון הפיצויים המגיעים לפי החוק, ולענין זה ישוערך הסכום ששולם למדד.

סעיף 141

על מנת להקל על התושבים המפונים במציאת מקום מגורים חדש, ובשל הרצון לעודד וליצור תמריצים להתיישבות באזורים מסויימים במדינה, מוצע לקבוע כי התקשרות של זכאי כאמור בסעיף עם מינל מקרקעי ישראל תהיה פטורה מחובת מכרז עד שלוש שנים מיום הפינוי. מוצע שהחלטת מועצת מקרקעי ישראל לפי סעיף זה תתקבל לאחר התייעצות עם המינהלה ובאישור משרד האוצר.

סעיף 142

הואיל ולצורך בירור הזכאות לפיצויים, ובמיוחד לגבי עסקים, תקבל המינהלה מידע מפורט על נכסים והתחייבויות של התובעים, מוצע להטיל חובת סודיות על כל אדם שקיבל מכוח תפקידו לפי חוק זה מידע על ענייניו של תובע, ולאסור על גילוי של המידע, אלא לצורך ביצוע החוק או בקשר עם הליך פלילי, או לפי צו של בית משפט מוסמך.

סעיף 143

לאור העובדה כי בחוק המוצע נקבעים מסלולים מוגדרים והסדרים מפורטים לקבלת הפיצויים, ועל מנת להבטיח כי כספי הפיצויים ישמשו להסדרת הפינוי ולסיוע לזכאים, מוצע להסמיק את שר המשפטים לקבוע בתקנות תקרה על שכר טרחת עו"ד בשל טיפול בהליכים לפי חוק זה, כולם או חלקם, וכן להסמיכו לקבוע זאת אף לגבי סכומים המשולמים על פי הסכמי שכר טרחה שנחתמו לפני תחילתו של החוק.

סעיף 144

בהתחשב בתקופה הקבועה להגשת תביעות על פי סעיף 16, ועל מנת להקטין את האפשרות כי זכאות לפיצויים תרד לטמיון, מוצע לקבוע כי אם המינהלה נוכחה כי מי שנחזה כזכאי לפיצוי לא הגיש תביעה לפיצוי בתום שלושים חודשים מיום הפינוי, תהא היא רשאית להציע לוועדת הזכאות כי היא תקבע את זכאותו לפיצויים בשל בית המגורים ואת שיעורם; קבעה ועדת הזכאות כאמור, רשאי יהיה מי שהחלטה ניתנה בעניינו לערער עליה.

סעיף 146**לפסקה (2)**

מבוטחת שלא עבדה בעודה בהריון, אין לה יום קובע כהגדרתו בסעיף 48 לחוק הביטוח הלאומי, ומשכך אין היא זכאית לדמי לידה לפי סימן ג' לפרק ג' לחוק הביטוח הלאומי. מוצע כי למבוטחת כאמור שבעודה בהריון קיבלה דמי הסתגלות לפי חוק יישום תוכנית ההתנתקות (בסעיף זה – דמי הסתגלות מיוחדים), יהיה יום קובע, ומשכך היא תהיה זכאית לדמי לידה.

לפסקה (3)

סעיף 50(ב) לחוק הביטוח הלאומי מונה תקופות שבמהלכן תחשב עובדת כמי ששילמה דמי ביטוח לעניין חישוב תקופת ההכשרה לקבלת דמי לידה. מוצע שגם תקופה שבה אישה קיבלה דמי הסתגלות מיוחדים תחשב כתקופה שבעדה שולמו דמי ביטוח כאמור.

לפסקה (4)

סעיף 54 לחוק הביטוח הלאומי קובע הוראות לעניין חישוב ההכנסה שעל פיה מחושבים דמי לידה. מוצע כי הכנסה מדמי הסתגלות מיוחדים תחשב כהכנסה כאמור.

מאחר שיש קושי להסדיר את סוגיית הפיצוי האמור מבלי להסדיר את מעמדם של סכומים שהתקבלו בעד מכירת דירת מגורים, מוצע כי גם סכומים כאמור לא ייחשבו כהכנסה לעניין קביעת הזכאות לגמלה וקביעת סכום הגמלה, זאת לתקופה של 12 חודשים מיום קבלת הסכום או מיום רכישת דירת מגורים אחרת, לפי המוקדם

סעיף 149

על-פי החלטת הממשלה הוקמה במשרד ראש הממשלה מינהלה לסיוע למתיישבי עזה וצפון השומרון, ומונו לה מנהל וסגנים. מינהלה זו הוסמכה לשלם מקדמות למי שיבקשו להתפנות מן השטח שחוק זה דן בו עוד לפני אישורו של חוק זה בכנסת, וזאת בדרך של הלוואה שתהפוך למענק אם זכאותו תוכר לפי חוק זה. הוראות המעבר המוצעות יוצרות רציפות בין מינהלה זו ופעילותה לבין המינהלה שיש להקים לפי חוק זה וההחלטות שיתקבלו לפיו.

התוספת השנייה: פיצוי בשל בית מגורים

סעיף 1

חישוב הפיצוי המשתלם על בסיס שווי בית מגורים באזור ייחוס (מסלול ב') לוקח בחשבון את תקופת המגורים של המתישב באזור המפונה. מאחר שתנאי לפיצוי הוא כי המדובר במגורים המגיעים לכדי "מרכז חיים" מוצע, כי כל תקופת המגורים בשטח המועצה האזורית שבה נמצא היישוב המפונה תיחשב לצורך צבירת השנים. בשל אופי הזכויות השונה בדיור הציבורי, תקופת הותק הנדרשת לצורך הזכאות לפיצוי בדיור הציבורי היא משך תקופת המגורים והשכירות בבית המגורים בנינו משולם פיצוי.

שטח הבית, לצורך הפיצוי בשל בית המגורים יחושב על-פי כללים אלה:

שטח הבית יחושב לפי בניה בפועל, ובלבד שלא יעלה על השטח שניתן לבנות בפועל לפי התכנית המאושרת.

לשטח הבית העיקרי יתווספו 15%, כשטח שירות נורמטיבי.

בית ששטחו פחות מ-70 מ"ר יראו כבית ששטחו 70 מ"ר.

סעיף 2

הפיצוי על-פי מסלול א' ישתלם על בסיס שווי כלכלי של בית המגורים הטיפוסי של המפונה באזור.

ככלל, כתוצאה ממדיניות הממשלה ביחס לשיווק הקרקעות באזור, עלה היצע הקרקעות על הביקוש, וכפועל יוצא מכך, מחיר הקרקעות נשאר זניח ביחס לעלויות הבניה. בשל העדר עסקאות להשוואה בשנים האחרונות בשטח המופנה לא ניתן להעריך את שווי בתי המגורים, על-פי עסקאות דומות. לפיכך, מוצע כי שווי בית המגורים ייגזר מעלות בנית בית המגורים, בלי להפחית התאמות המתבקשות מן הביקוש באזור, שהיה נמוך נוכח היצע גדול של דירות ומצב הבית בפועל. יצוין כי רכיב הקרקע, שכאמור הנו נמוך מאד, נלקח בחשבון בקביעת שווי עלות הבניה. בקביעת השווי לא נעשתה הפחתה בגין מענקים שקיבלו המתיישבים ששימשו למימון רכישת הזכויות.

מוצע לקבוע את הבסיס לחישוב הפיצוי לפי שלושה טיפוסי בתים בהתאם לעקרונות שמאיים מקובלים (איכות הבניה, תשתיות, מבני צבור וכדו'). הטיפוס האחד הוא מבנה הנבנה על ידי משרד הבינוי והשיכון או חברת בנייה, בבנייה טרומית סטנדרטית. הטיפוס השני הוא מבנה הנבנה על ידי משרד הבינוי והשיכון או חברת בנייה בבנייה סטנדרטית ברמת גימור טובה. הטיפוס השלישי הוא מבנה מגורים חד-משפחתי או דו-משפחתי, אשר נבנה בבנייה עצמית על ידי בעל הזכויות ברמת טיב גבוהה.

לכל טיפוס בית נקבע מחיר עלות בנייה למ"ר.

מוצע כי חישוב הפיצוי על פי עלות בניה למ"ר יהיה באופן פרוגרסיבי. על 160 המ"ר הראשונים יינתנו 100% מעלות הבנייה לפי טיפוס הבית; על 40 המ"ר הבאים, היינו, עד 200 מ"ר, יינתנו 75% מעלות הבנייה; על 50 המ"ר הבאים, היינו, עד 250 מ"ר, יינתנו 50% מעלות הבנייה; ועל כל מ"ר מעל 250 מ"ר יינתן רק 25% מעלות הבניה.

סעיף 3

הפיצוי על-פי מסלול ב', הניתן לבעל זכות בבית מגורים אשר מרכז חייו ביישוב המפונה היה שנתיים רצופות או יותר, מחושב בהתאם לערך בית מגורים באזור ייחוס מתאים. רכיבי הפיצוי הם פיצוי בשל המבנה ופיצוי בשל הקרקע.

הפיצוי בשל רכיב המבנה נקבע בהתאם לפיצוי שמשולם במסלול א', כאמור בסעיף 2.

כאמור, הפיצוי במסלול זה, מוסיף על ערכו הכלכלי של בית המגורים המפונה כאמור במסלול א', תוספת המשקפת ערך קרקע באזור ייחוס מתאים בנגב ובגליל. לפיכך מוצע כי למשך תקופת המגורים בשטח המועצה האזורית שבה נמצא היישוב המפונה תהיה השפעה על גובה הפיצוי שישולם במסלול זה. ככל שמרכז החיים באזור הנו למשך תקופה ארוכה יותר, כך יקבל הזכאי פיצוי גבוה יותר. "מקדם הוותק" אשר בו יוכפל סכום הפיצוי בשל הקרקע בלבד, הוא שביעית לכל שנה או חלק ממנה החל מן השנה השלישית, כך שמי שהתגורר בשטח המפונה שמונה שנים או יותר מקבל את הפיצוי המרבי.

במקרה ששני אנשים או יותר שותפים בנכס וזכאים לפיצוי אחד עבור בית המגורים, תיקבע תקופת המגורים על-פי הזכאי אשר תקופת מגוריו בשטח המפונה היא הארוכה ביותר.

בעלי זכות בבית מגורים בתנאי נחלה ביישוב חקלאי מתוכנן הזכאים לפיצוי לפי מסלול ב', יוכלו לקבל, במקום רכיב הקרקע על-פי החישוב האמור לעיל, נחלה בעין. המינהלה תציע לזכאים לבחור בנחלה מתוך מאגר נחלות באזורי עדיפות א' בנגב ובגליל שיוכן לצורך זה. חקלאי אשר הוקצתה לו נחלה, לא יקבל פיצוי בשל רכיב הקרקע במסגרת הפיצוי לעסק החקלאי.

סעיף 4

בהתאם לסעיף 38 לחוק, הפיצוי לזכאי השוכר בדיוור הציבורי יחושב באופן שונה מהפיצוי לבעלי זכות חכירה או הרשאה ארוכת טווח, בשים לב לאופי הזכויות בשכירות בדיוור הציבורי. כאמור, ותק המגורים הנדרש גם הוא יחושב באופן שונה, והוא מבוסס על מגורים בבית בגינו משולם פיצוי.

שוכר בדיוור הציבורי אשר התגורר בדיוור ציבורי בחבל עזה או ביישוב מפונה בצפון השומרון שנתיים או יותר אך פחות משלוש שנים, יהיה זכאי לקבל 20% מהפיצוי שהיה מקבל לו היה זכאי לפיצוי בגין בית מגורים בהתאם למסלול א'. אם התגורר כאמור מעל לשלוש שנים אך פחות מארבע שנים, יהיה זכאי לקבל 40% מהפיצוי האמור.

שוכר בדיוור הציבורי אשר הוותק שלו הוא 4 שנים או יותר, יהיה זכאי לפיצוי אשר יחושב על-פי עקרונות דומים לעקרונות הפיצוי בהתאם למסלול ב', כאשר מערך הקרקע יופחת סכום נורמטיבי המשקף את עלות מחיר האופציה לרכוש את הבית מהמדינה.

מוצע כי חובות בגין דמי שכירות בדיוור הציבורי יקוזזו מסכום הפיצוי.

סעיף 5

מטרת הלוואת הדיוור היא לסייע למפונים ברכישת בית מגורים בישראל במקרים שבהם מסלולי הפיצוי שהם זכאים להם אינם מקנים להם מלוא ערך במזומן של בית מגורים באזור ייחוס. ההלוואה תינתן רק לבעלי זכויות בבתי מגורים אשר יבקשו לרכוש בפועל, מחוץ לשטח המפונה, בית מגורים או מגרש לבניית בית מגורים.

תנאי הלוואה ייקבעו בהתאם לזכאות על-פי חוק הלוואות דיוור, התשנ"ב-1992, על-פי צבירה של 1000 נקודות.

בעל זכות בבית מגורים הזכאי לפיצוי על-פי מסלול ב', המחושב לפי ערך בית באזור ייחוס, יוכל לקבל הלוואה לדיור בסכום ההפרש שבין ערך הקרקע שניתן לו במזומן בהתאם למקדם הוותק שלו, לבין מלוא ערך הקרקע באזור הייחוס. כך למשל, בעל בית מגורים שהתגורר באזור 4 שנים רצופות יקבל שלוש שביעיות מערך קרקע באזור ייחוס במזומן. את ההשלמה, בסכום השווה לארבע שביעיות מערך הקרקע, יוכל לקבל הלוואה לדיור.

בעל זכות בבית מגורים אשר זכאי לפיצוי לפי מסלול א', המקנה פיצוי על-פי שווי הבית הטיפוסי המפונה, יוכל לקבל הלוואה לדיור בגובה 20% מסכום הפיצוי שניתן לו.

התוספת השלישית: פיצוי בשל עסק

כללי

תוספת זו כוללת את פירוט אופן חישוב הפיצוי בשל עסקים בשטח המפונה, בהתאם לשני אופני החישוב החלופיים הנזכרים בסימן ד' לחוק: פיצוי לפי שווי הנכסים ופיצוי לפי השווי הפיננסי. שני אופני החישוב נסמכים על דיווחי העסק לרשויות המס כמקור בלעדי ומחייב לנתונים על הפעילות של העסק. בחירה באחת מן החלופות משמעה בחירה בכל תנאי החלופה ונוסחאות החישוב שלה בלבד, ולא ניתן לבחור במרכיבים שונים מחלופות שונות.

סעיף 2

מוצע להגדיר במפורש כי הפיצוי במסלול שווי הנכסים יינתן אך ורק בשל רכיבי הרכוש המפורטים בסעיף קטן (א), ולהבהיר כי בעל העסק אינו זכאי לפיצוי במסלול זה בשל נכסים בלתי מוחשיים לרבות מוניטין. לבעל עסק אשר מעוניין לקבל פיצוי בשל ערך העסק כולו, לרבות הנכסים הבלתי מוחשיים והמוניטין, עומדת החלופה של פיצוי לפי השווי הפיננסי.

סעיף 3

לצורך חישוב הפיצוי מוצע להפריד בין הקרקע לבין המבנה הבנוי עליה. הפיצוי בשל הקרקע יחושב, לפי בחירת בעל העסק, לפי שווי קרקע באזור ייחוס ובהתאם לסוג הקרקע, או לפי העלות בפועל של רכישת הקרקע בתוספת הפרשי הצמדה למדד. מוצעים הסדרים מיוחדים לפיצוי בשל קרקע לצורך בנייה למגורים ולקרקע אשר נרכשה עם מבנה.

הסכום הקבוע בסעיף זה כפיצוי בשל קרקע שהיא נחלה ביישוב חקלאי מתוכנן משקף פיצוי בשל הזכויות בגין אותם חלקים של הנחלה ביישוב חקלאי מתוכנן, שאינם חלקת המגורים ושלא נמצאים בתחום מדינת ישראל. הפיצוי בשל חלקת המגורים ניתן במסגרת הפיצוי בשל בית המגורים לפי סימן א' לפרק ה' והתוספת השנייה. הזכויות בגין אותם חלקים של הנחלה ביישוב חקלאי מתוכנן, הנמצאים בתחומי מדינת ישראל, אינן בטלות לפי חוק זה ועל כן לא יינתן פיצוי בגין. סעיף 107 לחוק המוצע מאפשר הסדרים באשר לזכויות בקרקעות אלה. עם זאת, הפיצוי האמור משקף גם את השינוי בזכויות בקרקעות אלה.

סעיף 4

פיצוי בשל מבנה, לרבות התוספות והשינויים אשר נעשו בו, יהיה על פי העלות המתואמת של המבנה, דהיינו - העלות על פי הדיווחים לרשויות המס בטופס י"א, בתוספת הפרשי הצמדה למדד.

סעיף 5

מוצע כי הפיצוי בשל הציוד של העסק יינתן על בסיס העלות המתואמת של פריטי הרכוש הקבוע שאינם קרקע, מבנים וכלי רכב, שנרכשו בין 1 בינואר 1996 לבין היום הקבוע. מוצע להבחין בין פריטי הרכוש הקבוע אשר הופחתו במלואם, שבגינם יקבל הזכאי 40% מן העלות המתואמת שלהם, לבין פריטי רכוש אשר טרם הופחתו במלואם, שבגינם יקבל הזכאי 80% מן העלות המתואמת שלהם.

במקרה שבו העלות המתואמת של כל פריטי הרכוש בעסק הזכאי לפיצוי עולה על סך של 500,000 שקלים חדשים, יופחת מן הפיצוי בגין פריטי הרכוש הקבוע סכום השווה ל-50% מהעלות לאחר ניכוי פחת, כשהיא מתואמת למדד.

יצוין כי אין חובת מסירה לגבי הציוד, ובעל העסק יהיה רשאי להוציא את כל פריטי הרכוש הקבוע מן השטח המפונה ולעשות בהם כרצונו.

סעיף 6

מוצע כי יינתן פיצוי בשיעור 10% מהסכום הכולל של מלאי חומרי הגלם ותוצרת בעיבוד, וזאת על פי ממוצע של שווי המלאי האמור כמפורט בשני הדיווחים האחרונים לרשויות המס לפני היום הקובע. המלאי המצוי בפועל בעסק איננו משפיע על סכום הפיצוי ברכיב זה. לא יינתן פיצוי על מלאי מוצרים אשר תהליך ייצורם הסתיים.

סעיף 8

נוסחת החישוב המוצעת לפיצוי לפי השווי הפיננסי של עסק מורכבת מן הרווח התפעולי שלו בהפחתה של 35% אשר משקפת שיעור הפחתה מקובל בגין מס בהערכות שווי פיננסי, כפול ערך מסוים המבטא את המכפיל הענפי של אותו עסק, שייקבע כאמור בסעיף 11(ב)(1), את הצמיחה של העסק ואת מידת המינוף שלו.

סעיף 9

מכיוון שתחשיב השווי הפיננסי כולל גם פיצוי בגין הרכוש הקבוע והמלאי אשר נשארים בידי בעל העסק, מוצע כי כאשר השווי שלו עולה על 500,000 שקלים חדשים יופחת מן הפיצוי סכום השווה ל-50% מן העלות המופחתת המתואמת של הרכוש הקבוע וסכום השווה ל-10% מערך המלאי המוצע כאמור בסעיף 6.

סעיף 10

מוצע כי בעת ביצוע חישוב הרווח התפעולי יבוצעו התאמות שונות על מנת ליצור אחידות בפיצוי בין עסקים שונים, באופן אשר יבטל השפעות על הרווח התפעולי אשר אינן נובעות בהכרח מטעמים כלכליים. ההתאמות אשר יבוצעו כוללות הוספת שכר בעלי עסק לרווח התפעולי והפחתת שכר נורמטיבי בגין אותם בעלי עסק על פי מפתח כמפורט בסעיף, התאמות בגין הפרשות לפיצויי פיטורין ותיקונים שועדת הזכאות תמצא לנכון לבצע בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

סעיף 11

מוצע כי "המכפיל הענפי" ייקבע על ידי שר האוצר לאחר שיתיעץ עם ועדת מומחים.

מוצע כי בנוסף למכפיל הענפי יובאו בחשבון באופן פרטני לכל עסק שיעור הצמיחה ומידת המינוף שלו, בהתאם לנוסחאות שבסעיף.

הפיצוי הבסיסי לפי השווי הפיננסי נקבע על פי מכפיל רווח תפעולי ענפי. בעסק צומח, הרווח צפוי לגדול, ולפיכך יש לתקן את הפיצוי בהתאם. על מנת לשקף את הצמיחה העתידית יחושב לכל עסק מקדם צמיחה המתבסס על מגמת הצמיחה של העסק, כפי שהיא מתבטאת בגידול במכירותיו בארבע השנים האחרונות, ועל פוטנציאל הצמיחה במכירות או ברווח המתבטא בגידול הריאלי בהשקעותיו בציוד ובמכונות שנעשו בשנים האמורות. התוספת למכפיל בגין מקדם הצמיחה תהיה בשיעור של עד 20% מן המכפיל הענפי.

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

נס"ד

כ"ה בתשרי תשס"ה
10 באוקטובר 2004
2004-0041-6352

לכבוד
מר יהושע שופמן
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
משרד המשפטים
ירושלים

הנדון: חוק יישום תוכנית ההתנתקות, התשס"ה - 2005

אף שאני שולל את תכנית ההתנתקות והצבעתי, ואמשיך להצביע, נגדה, אני מוצא לנכון להביא בפניך את הסתייגויותיי לנוסח המוצע בתזכיר החוק שהופץ בנדון.
חלק א' של הסתייגויותיי מתייחס לגופו של התזכיר.
חלק ב' של הסתייגויותיי מתייחס להשוואה בין תזכיר החוק לבין חוק פיצוי מפוני ימית התשמ"ב-1982.

חלק א'

1. סעיף 2 - (הגדרות) -

ההגדרה המוצעת של "אגודה שיתופית התיישבותית" היא אגודה שיתופית המאגדת את תושביו של יישוב מופנה לשם התיישבות ביישוב. הגדרה זו אינה מתאימה למצב בשטח ואף אינה מדויקת דיה. לא ברור אם הכוונה היא לכל התושבים או מרביתם. כמו כן, קיימים יישובים באזור המיועד לפינוי בהם פועלות אגודה חקלאית וגם קהילתית.

לכן מוצע לשנות את ההגדרה כדלקמן: "אגודה שיתופית המאגדת תושבים באזור למטרת התיישבות".

2. סעיף 18 - (ערעור על החלטת ועדת זכאות) -

המטרה המוצהרת של סעיף זה הינה, בין היתר, לאפשר הכרעה צודקת ומהירה בערעור על החלטת ועדת זכאות וכן לסיים את ההליכים הכרוכים בכך בתוך זמן סביר.

קיים חשש שהמנגנון המוצע, דהיינו הגשת ערעור לבית משפט השלום בירושלים ולאחר מכן אפשרות של הגשת ערעור נוסף לבית המשפט המחוזי בירושלים, לא ישיג את המטרה המבוקשת ועלול לעכב באופן משמעותי את קצב הטיפול בערעורים על ועדות זכאות.

לכן מוצע להקים ועדות ערר ייעודיות ומקצועיות שיורכבו ממשפטן ונציגי ציבור, לרבות נציג ציבור מטעם התנועה המתישבת באזור. כן מוצע לקבוע הגבלות ברורות של זמן בהן ניתן לדון בערעור וזאת ע"מ לסיים את כל התהליך באופן מהיר ובזמן קצר.

בנוסף לכך, מוצע לאפשר ערעור על ועדות הערר בפני בית המשפט המחוזי במחוז הדרום ולא

מדינת ישראל

שר הרווחה

Minister of Social Affairs

בירושלים, וזאת לאור קרבתו למקום מגוריהם של האנשים שיפוננו.

3. סעיף 32 - (פיצוי בשל בית מגורים - הגדרות) -
לפי הנוסח המוצע, בית מגורים מוגדר כ"בית מגורים או דירת מוגרים בישוב מופנה... " כאשר בפרק א' של הצעת החוק "יישוב מופנה" מוגדר כ- "יישוב ישראלי בשטח מופנה וכן אזור תעשייה ארז, לעניין זה, "יישוב ישראלי"- ישוב המיוני בצו בדבר הקמת המועצה האזורית הרלוונטית על פי תחיקת הביטחון".

מאחר שהגדרה זו אינה כוללת את כל המתישבים באזור המיועד לפינוי והיות שיש בתים שנמצאים ביישובים שאינם מנויים בצו האמור, מוצע להגדיר בית מגורים כבית מגורים "באזור" במקום ב"יישוב מופנה" וזאת כדי לכלול בהגדרה זו את כל המתישבים באזור המיועד לפינוי.

כמו כן, לפי הנוסח המוצע, בעל זכות בבית מגורים מוגדר בין היתר כ"כבעל זכות חכירה או הרשאה לגבי בית מגורים על פי חוזה שנחתם לפני היום הקובע בינו לבין הממונה או על פי חוזה בינו לבין ההסתדרות הציונית העולמית שנחתם מכח חוזה בינה לבין הממונה". יצויין כי להגדרה זו חשיבות רבה מכיוון שמי שמוגדר כבעל זכות בבית מגורים זכאי להטבות לפי הצעת החוק.

היות שבפועל אין לכל מי שיש לו בית מגורים בהרשאה מההסתדרות, גם חוזה כנדרש, מוצע לשנות את ההגדרה של זכות בבית מגורים באופן בו היא תכלול כל "מי שהוא בעליו, חוכר, ברשות ו/או מחזיק, לרבות בעל אופציה לרכוש בית אותו מחזיק כשוכר, הכל למעט שוכר מאדם פרטי".

4. סעיף 36 - (שומה פרטנית לפי בחירה) -
ההסדר המוצע בסעיף זה אינו סביר מאחר שהוא אינו מאפשר עריכת שומה שלא ע"י שמאי ממשלתי. בסעיף זה מדובר למעשה בשומה ממשלתית ולא בשומה פרטנית. יצויין כי אכן קיימים הסדרים של שומה פרטנית בהקשרים אחרים כגון הליך שומה מול מנהל מקרקעי ישראל, כך שאופציה זו אכן מוכרת כלגיטימית בהליכים ממלכתיים אחרים.

5. סעיף 37 - (פיצוי לשכור בדיוור ציבורי) -
ההבחנה המוצעת בין דיוור ציבורי לבין זכויות בעלות לצורך קביעת זכאות לפיצויים, אינה מתיישבת עם המטרה המוצהרת של חוק שהיא הענקת פיצוי הוגן וראוי למתיישבים המפונים.

ההבחנה המוצעת תפגע בחלק מציבור המתיישבים המופנים ותשאיר אותם עם סכום נמוך יותר שלא יספיק לרכישת בית בעלות מינימלית.

בנוסף לכך, אין הצדקה לשוני בחישוב הפיצוי בין מי שיש לו זכות בעלות (שמקבל פיצוי על כל מטר בניה ללא קשר להיתר) לבין פיצוי לשוכר (שמקבל פיצוי על פי הסכם השכירות כאשר בפועל יש בין כאלה שהוסיפו קומה ויותר לבתיהם).

כמו כן, לפי הנוסח המוצע אף אין כל פיצוי לדוור בשכירות פרטית שישקף את הגדלת עלויות השכירות שלו בעתיד.

בהקשר לבעיה זו יש להדגיש במיוחד כי:

מדינת ישראל

שר הרווחה

Minister of Social Affairs

(א) הכללת דיירים שיש להם הסכם שכירות עם ההסתדרות אינה סבירה מאחר שבמשך השנים לא התייחסה ההסתדרות למרכיב השכירות והיא עוד אפשרה למתיישבים לבנות ולהרחיב את בתיהם כאילו הם היו שלהם.

(ב) יש לכלול גם תושבים בעלי וותק של שנים שהחזיקו באופציה לרכישת דיור ציבורי ולהתייחס אליהם כמי שהייתה לו ציפייה להחזיק בבית ללא הגבלת זמן ולשלם סכום סמלי כדי לקבל זכויות בעלות ולתת להם זכות דומה (דהיינו ניכוי מחירי האופציה והשוואה לזכות בעלות).

לנוכח הקשיים המפורטים לעיל מוצע לאמץ הגדרה אחרת ולהתייחס גם למי שכר מההסתדרות ועמידר / משרד השיכון כבעל אופציה לרכישה. ההבחנה היחידה שצריכה להישאר היא ניכוי האופציה ותו לא. באשר לדיירים משכירות פרטית, יש לפצות דיירים כאלה, כשהם בעלי וותק מינימלי של 5 שנים, בהפרשי שכירות לעומת המקובל בשכירות עירונית (\$75 מ"ר לשנה) מהוון למספר שנים.

6. סעיף 44-45 - (מענק הוצאות הובלה והתארגנות ומענק לדמי שכירות) -

עיון בסכומים שנקבעו בסעיפים אלה ממחיש עד כמה נמוכים הסכומים המצויינים בפרק הדיור. אין התחשבות בעובדה שבתקופת החיפוש אחרי דיור חילופי, מרבית המתיישבים המפונים יהיו נטולי פרנסה וכי יהיו להם הוצאות הכרוכות ברכישת בית מעבר למיסים. כמו כן, אין כל פיצוי עבור אובדן מחוברים.

לכן מוצע לקבוע כי הסכום עבור הובלה, אבדן זמן וכי באיתור דיור חילופי יעמוד על 80,000 ₪. בנוסף לכך יש לקבוע זכאות לפיצוי עבור אובדן מחוברים וזאת לפי העלות בפועל בהתאם לערכי כינון או סכום של 50,000 ₪ לפי הגבוה ביניהם.

7. סעיף 46 - (שיפוי) -

השיפוי המוצע פוגע באופן לא הוגן במתיישבים שגרים בדיור ציבורי. לפי הנוסח המוצע, השיפוי מוגבל לסכום של מס רכישה שהיה משתלם כאילו עבור רכישת בית במחיר זהה לפיצוי שנתקבל. יוצא איפוא שאם המתיישב המופנה ינסה לרכוש בית חילופי במחיר מלא הוא יקבל שיפוי חלקי בלבד ממס רכישה וזאת בנוסף לקבלת פיצוי מוקטן.

לאור הבעיה המתוארת לעיל, מוצע ליתן פטור ושפוי מלא (פעם אחת) למתיישב מופנה שרוכש בית מגורים וכן להאריך את התקופה למיצוי הפטור ל- 4 שנים (במקום השנתיים המוצעות בהצעת החוק).

8. סעיף 47 - (עובדים הגדרות ותחילה) -

לפי הנוסח המוצע רק עובד שגם היה מתיישב מפונה יהיה זכאי לפיצוי. לא ברור מדוע הוצא מקבוצת הזכאים גם עובד שאינו מתיישב מפונה, שעקב הפנוי ולא עקב החלטת מעבידו, יפסיד את מקום עבודתו. לכן מוצע לכלול גם עובד כאמור בין העובדים הזכאים לפיצוי לפי סימן ג'.

9. סעיף 48 - (סייגים לתחילה) וסעיף 58 - (מתפטר כדין מפוטר) -

לפי הנוסח המוצע, ציבור גדול של עובדים לא יהיו זכאים לפיצויים לפי החוק וזאת, ככל הנראה, היות שהחוק רואה אותם עובדים כאילו פוטרו במהלך הרגיל של עבודתם. הנחה זו היא הנחה שגויה.

משרד הרווחה

98

מדינת ישראל

שר הרווחה

Minister of Social Affairs

בנוסף לכך לא ברור מדוע חבר מושב שיתופי העובד במושב לא יהיה זכאי לדמי הסתגלות. לפי סעיף קטן 4 לסעיף 48, בעל עסק או שותף בעסק אינו מקבל פיצוי כשכיר. יחד עם זאת, עלות עבודתו של אותו בעל עסק או שותף בעסק נכנסת לחישוב רווח תפעולי לעסק (בתוספת השלישית). יוצא איפוא, שיש סתירה בין שתי ההוראות הללו.

הכרת שכרו של בעל עסק כהוצאה לעניין רווח תפעולי מבלי שיינתן פיצוי לאותו בעל עסק כשכיר, יפגע בו פעמיים ולכן מומלץ לאפשר לבעל עסק לקבל פיצוי גם כשכיר.

יתרה מזו, לא ברור מדוע עובד שאינו עובר 40 ק"מ יהיה מחויב למקום עבודתו הקודם.

בקשר להכרת הפינוי כעילה מוצדקת לקבלת פיצויי פיטורין, יודגש כי הכרה זו יוצרת בעייתיות רבה. מחד גיסא, המדינה היא זו שגורמת לאובדן מקום עבודתו של השכיר ומאידך גיסא, היא גם מטילה על המעביד הפרטי לשלם פיצויים מכיסו כאשר לא הוטלה עליו חובה משפטית לעשות כך קודם לכן. מצב זה אינו מוצדק ובפרט כאשר המעסיק בעצמו עלול להיות גם מפונה.

לאור הנסיבות הללו, מן הראוי שהמדינה תקבל על עצמו אחריות לפיצוי הולם לאותם עובדים. כמו כן, מן הראוי שמעסיק הזכאי לפיצוי עבור עסקו לא יהיה חייב לשלם פיצויי פיטורין שלא הופרשו בפועל (שלא באשמתו). יתרה מזו, לא ברור מדוע יוטל מס רגיל על פיצויי הפיטורין לשכירים.

לפיכך, חשוב לשנות את ההסדר המוצע ולהחליפו בהסדר אשר על פיו, יפוצו שלוש קטגוריות של עובדים ע"י המדינה וזאת כמפורט להלן:

(א) עובד שהוא גם מפונה ועובד באזור.

(ב) עובד שהוא גם מפונה ועובד מחוץ לאזור (יש לאפשר לעובד כאמור להחליט אם להמשיך לעבוד אם לאו, בדומה לבעל עסק שבוחר האם להמשיך את עסקו אם לאו).

(ג) עובד מחוץ לאזור המועסק באזור.

בנוסף לכך, יש לכלול בפיצוי שיינתן, את המרכיבים הבאים:

(א) פיצוי לתקופת מעבר - דמי הסתגלות.

(ב) פיצוי עבור אובדן מקום עבודה - מוצע להנהיג הסדר דומה להסדר שחל על פרישה מחברה ממשלתית (כדוגמת חברת בזק או חברת מקורות). תנאי הסדרים כאלה כוללים פנסיה לבעלי וותק מסויים באחוזי פנסיה מוגדלים ומשופרים ולוותיקים פחות, אחוזי פיצויי פיטורים מוגדלים.

כמו כן, יש לקבוע במפורש כי עובדים פלשתינאיים לא יהיו זכאים לזכויות לפי חוק זה וזאת ע"מ למנוע אפשרות של הגשת תביעות מטעמם כנגד מעסיקיהם עקב פנוי האזור.

10. סעיף 60 - (הגדרות - עסקים) -

לפי הנוסח המוצע זכאות נקבעת באמצעות "זכות חכירה, הרשאה או שכירות לגבי מקרקעין שנקנתה לפני היום הקובע מאת הממונה או מכח הקנייה מאת הממונה".

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

הגדרה זו אינה מקיפה את כל העסקים הפועלים באזור המיועד לפניו היות שיש עסקים שמתנהלים לא מכח מתן זכות ע"י הממונה אלא ע"י הרשאה של גורם אחר כגון עסק בתוך מושב שמתנהל עפ"י הסכמת המושב.

לכן מוצע לשנות את ההגדרה כדלקמן:

"זכות מקרקעין - זכות חכירה, הרשאה או שכירות לגבי מקרקעין באזור".

כמו כן, בהגדרה של "עסק בשטח מפונה" נראה כי סעיף קטן (3) (דהיינו "עיקר ניהול נעשה בשטח מפונה") הינו מיותר לאור התנאים האחרים שמופיעים באותה הגדרה ולכן יש למחוק אותו.

בסעיף זה אף מוגדרת התקופה הקובעת כשנים 2000-2003 (יצויין כי לפי התוספת השלישית הממוצע של תקופה זו נלקח בחשבון לצורך קביעת הפיצוי).

מוצע לקבוע אפשרות שהפיצוי לעסק יכול להקבע על סמך הדו"ח לשנת 2004 או ע"ס כל אחד מהדו"חות לשנות 2000-2004, לפי בחירתו של המפונה.

11. סעיף 65 - (פיצוי בשל עסק או סניף שלא היה פעיל ביום הקובע) -

לפי הנוסח המוצע, עסק לא פעיל או סניף לא פעיל ביום הקובע יקבל פיצוי רק בגין סכום ההוצאות שהוציא לרכישת הזכויות במקרקעין בתוספת הפרשי הצמדה.

הסעיף המוצע אינו לוקח בחשבון את האפשרות שהפעילות של העסק הופסקה לפני היום הקובע עקב אירועי האינתיפאדה (כדוגמת הפסקת פעילות של בית מלון).

במקרה כאמור, יש להחיל על העסק או על הסניף, הסדר אחר של פיצוי ולאפשר לו לבחור במסלול הפיננסי והנכסי לצורך הערכת שווי העסק לשם פיצוי.

12. סעיף 67 (א) - (הקטנת פיצוי יוצאי דופן) -

הנוסח של סעיף זה מעורפל וכללי מדי. לא נקבעו בסעיף זה קריטריונים או הגדרות מתאימות. יש להדגיש שקיים שוני בין היישובים השונים בתוך האזור המיועד לפינוי. מצד אחד, יתכן שההסדר המוצע יתאים לעסקים שתיפקודם בתקופה הקובעת היה רגיל פחות או יותר, כגון עסקים באזור התעשייה ארז. מצד שני, באזור גוש קטיף המצב היה שונה לחלוטין ושם תיפקדו כל העסקים במצב של מלחמה מתמדת וקשה במשך 4 שנים ללא הפסקה. מציאות זו גרמה לשורה של החלטות מדיניות לבנות מסלול פיצוי ייחודי לעסקים באזור זה (כגון בתחום מס רכישה). לכן, יש להתחשב בשוני האמור גם כאן, ובפרט לגבי עסקים בגוש קטיף.

לאור האמור לעיל, מוצע להוסיף מסד נתונים חילופי לעסקים שבאזור גוש קטיף, על בסיס נתונים ממשלתיים בלבד. הצעה זו תאפשר התייחסות מיוחדת למצב בו היישובים האלה היו נתונים ותאפשר גם קביעת ערכים משוחזרים לרווח תפעולי של עסקיהם תוך ויתור על המסלול של מקדם צמיחה ומינוף /או שווי נכסי, וזאת כמפורט להלן;

(א) לכל העסקים - על בסיס הערכים לרווח תפעולי בשומות מס רכוש שנערכו לעסק בשנים 2000-2003.

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

(ב) לעסק חקלאי - על בסיס הערכים לרווח תפעולי לפי סוג גידול של מס רכוש של השנים 2000-2003 או לפי בחירה, על בסיס מפתח ענפי של משרד החקלאות.

(ג) לעסק אחר, על בסיס מדריך נציבות מס הכנסה לרווח גולמי.

13. סעיף 78 - (פיצוי עבור עסק) -

מוצע לבטל את ההגבלה בסעיף זה אשר על פיה אגודה שיתופית התיישבותית אינה זכאית לפיצוי עבור עסק של השכרת מקרקעין ועבור עסק שמתנהל במבנה שנועד לשמש לצרכי ציבור.

14. סעיף 109 - (פירוק אגודות שיתופיות התיישבותיות) -

לפי הנוסח המוצע, אגודה שיתופית התיישבותית שבאזור המפונה תפורק בהתאם להוראות פקודת האגודות השיתופיות. כמו כן, יתמנה לאגודה כזו מפרק ע"י רשם האגודות השיתופיות. ההסדר המוצע עלול לגרם לקשיים לא מעטים, וזאת בשל מספר סיבות: ראשית - הפקודה שתוחל על הליך הפירוק אינה מתאימה למצב שיווצר עקב הפינני ועדיף כי במקומו יוחל הליך של פירוק חברות. על פי הליך של פירוק חברות, יכולה החברה שבחירה להתפרק, לבחור את מפרקה ולנהל בעצמה את הפירוק. מינוי מפרק חיצוני, במיוחד במושבים שיתופיים, יהווה מעורבות מיותרת, מעכבת ומזיקה של המדינה וישאיר סמכויות רבות ורחבות בידי הרשם באופן לא רצוי.

לכן מוצע שפירוק אגודות שיתופיות התיישבותיות באזור. המפנה יתנהל כמפורט להלן:

(א) יתמנה מפרק ע"י האסיפה הכללית של האגודה ובלבד שהמפרק המוצע יהיה כשר להיות שופט בבית משפט מחוזי.

(ב) הפירוק יתנהל בהתאם להוראות פקודת האגודות השיתופיות ובלבד שתפקידו של הרשם יוחלף במנהלה ובפרט בעניין הפיקוח.

יצויין גם כי בנוסח המוצע של סעיף זה אין התייחסות למועד הפירוק ורצוי לתת את הדעת גם לכך.

15. סעיף 110 - (תשלום לאגודה שיתופית התיישבותית) -

יש לתקן סעיף זה באופן בו תחולק יתרת כספים או נכסים שנתרו לאחר תשלום כל חובות האגודה, לחברים בני אדם בלבד ועל אף כל הוראה אחרת בתקנון או עפ"י דין.

תיקון זה נדרש מאחר שקיימות אגודות שיתופיות התיישבותיות שבהן יש חברים שאינם בני אדם, כגון גופים מיישבים כדוגמת הפועל המזרחי או ברית פיקוח. יודגש כי המניע להשתתפותם של גופים כאלה באגודות שיתופיות לא היה חלוקת נכסים ורווחים. היות שהרציונל המעשי שמאחורי החוק הוא לפצות את המתיישבים שיאלצו לפנות את האזור, אין מקום לפצות גופים כאלה שאינם בני אדם.

16. סעיף 111 - (הוראות מיוחדות לעניין תאגיד קשור) -

מאחר שלפי מיטב ידיעתנו יש רק שני מקרים של תאגידים קשורים שכל בעלי הזכויות בהם נמצאים באזור (דהיינו מ.ח.ע. - משקי חבל עזה בע"מ והדרי קטיף בע"מ), ומאחר ששני

התאגידים הללו עלולים להתפרק בעקבות יישום החוק, התעורר צורך בהתייחסות ספציפית לשני המקרים הללו. לכן, לאחר סעיף קטן (ג) בסעיף 111, מוצע להוסיף סעיף קטן חדש (ד)

תקנות ופיקוח

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

לפי הנוסח המפורט להלן:

"על אף כל האמור בסעיף זה לעיל לעניין התאגידים - מ.ח.ע. - משקי חבל עזה בע"מ והדרי קטיף בע"מ, תחולנה ההוראות הבאות:

(א) מניות תאגידים אלו יחולקו לחברי האגודות השיתופיות ההתיישבותיות שהינן בעלות המניות בתאגידים אלו ביום הקובע, על פי מפתח הבעלות כפי שהוא ביום הקובע.

(ב) לתאגידים יוענקו זכות חכירה ל-49 שנים ממניהל מקרקעי ישראל בכל הקרקעות שהיו מוחזקות על ידיהם ביום הקובע וכן תוענק מכסת מים השווה למכסות מים שהוענקו לתאגידים ו/או בעלי מניותיהם לשימוש התאגידים בעבר ועד ליום הקובע.

(ג) כל אחד מהמחזיקים, לאחר תקופה של שישה (6) חודשים מהמועד בו התפרקה האגודה, ולמשך תקופה של שלוש (3) שנים, יהיה רשאי למכור למדינה את מניותיו וזאת על פי הערכת שווי של התאגיד הקשור על בסיס הכללים לחישוב שווי פיננסי, כאמור בחלק ב' לתוספת השלישית."

17. סעיף 126 - (הוראות לעניין מס בשל מחילת חובות) -

לפי הנוסח המוצע, מחילת חובות ע"י ההסתדרות הציונית העולמית נותרת בשיקול דעתה ובשיקול דעתה של הממשלה, וזאת לפי התנאים המפורטים בסעיף זה. ע"מ לממש את המטרה המוצהרת של הצעת החוק שהיא מתן פיצוי הולם לתושבי האזור עקב פינויים ממנו, מוצע לקבוע במפורש שהחובות של כל התושבים, אגודות ועסקים באזור כלפי ההסתדרות הציונית העולמית וכן כלפי חברת עידוד (שבאמצעותה ניתנו חלק מההלוואות), יימחקו וזאת ללא הבדל ביניהם.

כמו כן, אין להטיל כל מס על מחיקת החובות הנ"ל לנוכח מהותן.

בנוסף לכך, ניתנו הלוואות ע"י משרד התעשייה והמסחר ומשרד החקלאות לזכאים בתוך האזור ע"מ לעודד השקעות ופיתוח. הלוואות אלה אמורות להפוך למענקים במילוי התנאים שנקבעו לגביהם ובתום מועדים שנקבעו ע"י המשרדים הנ"ל. אין לפגוע בזכאים אלה מחמת הפינוי ולכן מוצע שגם נושא זה יוסדר וזאת באמצעות סעיף קטן נוסף כמפורט להלן;

"מענקים שקיבל זכאי ממרכז ההשקעות של משרד התעשייה, המסחר ו/או משרד החקלאות יהפכו למוחלטים גם אם במועד הפינוי טרם נתקבל דו"ח ביצוע סופי בגין ההשקעות שבוצעו ו/או גם אם טרם הגיע המועד שנקבע להפיכת המענקים למוחלטים."

תוספת שלישית (פיצוי בשל עסק) -

18. (הגדרות) -

לפי הנוסח המוצע של ההגדרה של "פריטי הרכוש הקבוע" רק פריטים שנרכשו לאחר 1.1.1996 נלקחים בחשבון לצורך קביעת הפיצוי לעסק. הגבלה זו אינה סבירה ומוציאה פריטים כגון חממות רבות שנרכשו לפני שנת 1996 אך ממשיכות לשמש נאמנה את חקלאי האזור.

לפיכך מוצע למחוק את ההגבלה הנ"ל ולאפשר להוכיח את הציוד הקיים בפועל ועלותו המותאמת של כל פריט לצורך חישוב הפיצוי.

משרד הרווחה

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

19. סעיף 3 - (הפיצוי בשל רכיב הקרקע) -
המחירים שמופיעים בסעיף קטן (א) (1) אינם משקפים את השווי האמיתי של הקרקע ולכן מוצע להחליף אותם כמפורט להלן: (1) בקרקע באזור התעשייה ארז - שטח הקרקע מוכפל בסכום של 180,000 שקלים חדשים לדונם, בקרקע שהיא נחלה ביישוב חקלאי מתוכנן - סכום כולל בסך 1,350,000 שקלים חדשים לנחלה, בשל יתרת השטח שמעבר לשטח חלקת המגורים של הנחלה ולמעט אותם חלקים של הנחלה הנמצאים בתחום מדינת ישראל ובקרקע אחרת - סך 150,000 שקלים חדשים לדונם;

20. סעיף 5 (הפיצוי בשל פריטי הרכוש הקבוע) -
לפי סעיף קטן (ב) של הנוסח המוצע של סעיף 5, ישולם פיצוי מופחת עבור פריטי רכוש קבוע שעלות המותאמת שלהם עולה על 500,000 ₪.

הוראה זו אינה תואמת את המטרה המוצהרת של החוק שהיא פצוי הולם והוגן למי שנאלץ לפנות את האזור.

לא ברור מדוע יש ליצור שוני על בסיס של עלות הרכוש ומדוע אדם שרכש רכוש מעל 500,000 ₪ צריך לקבל פיצוי מופחת ולשאת נטל יותר גדול מאדם אחר.

יישום ההוראה המוצעת יגרום לתוצאה הפוכה מאחר שלפי הנוסח הנוכחי, ההפחתה לא תחול רק על החלק של הרכוש שמעל 500,000 ₪ אלא היא תחול מהשקל הראשון של עלות הרכוש. כך למעשה יופחת סכום גבוה מהפיצוי עבור פריטים חדשים ואילו יופחת סכום נמוך עבור פריטים ישנים. לכן מוצע למחוק כליל את סעיף קטן (ב).

21. סעיף 6 - (הפיצוי בשל מלאי) -
לפי הנוסח המוצע של סעיף זה יינתן פיצוי של 10% מערך המלאי הממוצע. הפיצוי המוצע אינו הולם ולכן מומלץ להעלות את שיעורו ל-20%.

בנוסף לכך, יש צורך בהתייחסות מיוחדת למלאי מתכלה כגון מזון.

מוצע לאפשר לאדם הזכאי לפי החוק לבחור בין שני המסלולים המפורטים להלן לצורך פיצוי עבור מלאי מתכלה, תוך התחשבות בכך שהמלאי הנייל לא יהיה ניתן לשימוש לאחר הפינוי;

(א) הפיצוי בשל מלאי יהיה שווה לעשרים אחוזים מערך המלאי הממוצע על פי שני הדו"חות הכספיים השנתיים האחרונים שהגיש העסק לפקיד השומה לפני היום הקובע.

(ב) הפיצוי בשל מלאי מתכלה יהיה לפי בחירת בעל העסק, על פי סעיף קטן א' לעיל או עבור מלאי אשר יוכח קיומו בפועל במועד הפינוי בשיעור מלוא המלאי.

22. סעיף 8 - (נוסחת הפיצוי לפי השווי הפיננסי) -
לפי הנוסח המוצע של סעיף זה הפיצוי לפי השווי הפיננסי יחושב על ידי הכפלת ממוצע הרווח התפעולי של העסק בתקופה הקובעת.

אין מקום להפחתה זו מאחר שהיא עומדת בסתירה לכוונה להנהיג משטר מס מיוחד של 10% בחוק זה, היות שיש עסקים במסלול מס מופחת בכל מקרה (כגון מפעל מאושר) וכן מכיוון שהוא גם אינה עולה בקנה אחד עם מדיניות המס החדשה הנחזית (30% ולא 35%).

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

לפיכך מוצע כי במקום התוכן הנוכחי של הסעיף זה, ייקבע כי חישוב שווי פיננסי ייערך לפני מס ולאחר מכן יוחל הסדר המיסוי המתאים.

23. סעיף 9 - (הפחתה) -

לא ברור מדוע במסגרת הפיצוי לפי השווי הפיננסי, יש הפחתה עבור רכוש קבוע, מלאי וערך המלאי. נראה שיש בסעיף זה ערבוביה של שתי שיטות להערכת שווי עסק. לכן מומלץ לבטל סעיף זה לחלוטין.

24. סעיף 10 - (קביעת הרווח התפעולי) -

הדרך בה קובע הסעיף המוצע רווח תפעולי לצורך חישוב הפיצוי לעסק יפגע קשות בעסקי גוש קטיף.

לפי הנוסח המוצע, הרווח התפעולי ייקבע בהתאם לדוחות כספיים שהוגשו לפקיד שומה.

כפי שכבר צויין לעיל, דוחות אלה אינם יכולים לשקף את הפגיעה בצמיחה בעסקים אלה בשנים 2000-2004 וגם את הפגיעה המיוחדת בעסקים עקב החלטת הממשלה בעניין הפנוי, אשר מונעת מעסקים אלה לתפקד בתנאים עסקיים רגילים.

לכן מוצע לקבוע את הרווח התפעולי לפי חלופות כגון שומות מס רכישה, לפי ענפים של משרד החקלאות (תרומה א') או לפי מפתחות ענפיים של מס הכנסה, וזאת ע"מ לחשב את הפיצוי על בסיס אמיתי יותר שישקף את המצב בו היו נתונים ישובי האזור במשך השנים האחרונות.

באשר לסעיף קטן (ב), וכפי שכבר ציינתי קודם, ההכרה בשכרו של בעל עסק כהוצאה לעניין רווח תפעולי ללא מתן פיצוי כשכיר יפגע בו פעמים לכן מוצע לאפשר לבעל עסק לקבל פיצוי גם כשכיר.

25. סעיף 11 - (מכפל הרווח התיפעולי) -

לפי הנוסח המוצע, שר האוצר בהתייעצות עם ועדת מומחים, יקבע בצו מכפיל ענפי לגורמים כגון תעשייה, מסחר, חקלאות, שירותים וכדו'. מאחר שהמכפיל הענפי הוא מספר מאוד משמעותי, מוצע לקבוע אותו באופן מפורש בחוק ולא להשאיר את העניין לשיקול דעת.

ההסדר המוצע הוא קביעה מראש של מקדם היוון של 7% לחקלאות גידולי שדה, שירותים וחנויות / מכולות ו-8% לענפים אחרים.

26. הערה כללית - (עגמת נפש) -

עיון בהצעת החוק מגלה שהיא אינה כוללת מרכיב חשוב ומוכר בתחום הנוזיקין, שהוא פיצוי עבור עוגמת נפש על עצם העקירה הכפויה מן הבית והישוב אותם בנו תושבי האזור במשך שנים רבות ואחרי דור של השקעה והקרבה.

מוצע לפרוק את ראש הנזק למרכיבים כגון וותק, גיל, גודל משפחה, היות המשפחה משפחה מייסדת ומפונים שנית.

מן הראוי שהפיצוי לנוק זה יהיה משמעותי בדומה שהסדר שהונהג בזמנו לגבי מפוני ימית.

27. הערה כללית (סיוע נפשי ומתן שירותי רווחה) -

בהמשך להערה הקודמת, רצוי שהצעת החוק גם תסדיר את הנושא של מתן סיוע נפשי ושירותי רווחה

104

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

לתושבים המפונים לאחר הפינוי (כפוף למתן תוספת תקציבית מתאימה).

28. הערה כללית – (סיכול) -

הצעת החוק גם אינה מתייחסת כלל וכלל לנושא של "סיכול" בהקשר של הפינוי המתוכנן והשלכותיו של הפנוי על התקשרויות, לרבות התקשרויות עם גורמים בחו"ל.

לכן מוצע לקבוע כי חיוב חוזי שביצעו סוכל עקב הפנוי ייחשב כאילו סוכל עפ"י סעיף 18 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה) התש"א-1970. סעיף זה מעניק פטור מאחריות בשל אונס או סיכול חוזה.

כמו כן, מוצע כי המדינה תשפה אדם שיהיה זכאי לפי הוראת חוק זה, על נזק שייגרם לו עקב כך שנתבע עפ"י דין זר בגין חיוב שסוכל מחמת הפינוי.

חלק ב' :

1. חוק פיצוי מפוני סיני התשמ"ב – 1982 מתייחס למספר פרמטרים לפיצוי:

פיצוי בגין הרכוש האישי (בית ונהלה);
פיצוי בגין אובדן העסק/פיצוי בגין אובדן ההכנסה
פיצוי אישי – מענק ביסוס אישי
פיצוי בגין נכסי אגודה

2. בפועל, תזכיר החוק מעתיק תוך שינוי וסרוס של חוק פיצוי מפוני סיני התשמ"ב-1982 (שהתפרס על אורך דומה) תוך שימת דגש על מספר היבטים:

א. חיזוק סמכויות המינהלה

ב. הרחבת מעמד הממשלה בוועדות הזכאות – הקובעות את זכויות המפונים (במקום מבנה קודם של וועדות זכאות בנות 5 משתתפים, כשכל אחת כללה שני נציגי מתיישבים, הוצאו המתיישבים אל מחוץ למסגרת הוועדות).

ג. הורדת מעמד הגוף המבקר וצמצום זכויותיו (בית משפט שלום – ומחוזי) במקום קודם בית המשפטי המחוזי – על ידי שופט בדימוס ועל ידי שופט בית משפט עליון.

ד. הוספת הוראות שלא היו קיימות בחוק פיצוי מפוני סיני – הטלת קנסות ויצירת עבירות פליליות בשל אי פינוי (עד 5 שנות מאסר).

ה. הושמטו חלקים נרחבים מתוך חוק פיצוי מפוני סיני.

המנגנונים הקובעים את ערכי הנכסים החליפיים – או את איזורי הייחוס הומרו במקומות באיזורים - שאינם נותנים מענה שמאי ויכולת מעשית לרכישת בתים חליפיים.

ו. הושמטו כל ההוראות שהקנו מענקי ביסוס אישי למתפנים – שהיו חלק נכבד – כלכלית – בפיצוי מפוני סיני.

התורה

105

מדינת ישראל

שר הרווחה

Minister of Social Affairs

1. הוספו בסיסי מס שלא היו קיימים בחוק פיצוי מפונה סיני.

3. להלן – בקליפת אגוז – מספר הערות מרכזיות בענין הפיצוי בלבד

ללא קשר לעמדה העקרונית בענין ההתנתקות כולה, הרי, ברור, כי יש להבטיח את זכאותו של כל אדם המפונה מביתו, בנסיבות אלו, לזכאות נכסית מלאה ובצירוף מענק ביסוס אישי.

4. הפיצוי הנכסי - האישי

מנגנון הפיצוי המוצע בתזכיר הצעת החוק, עונה על חלק קטן בלבד מתוך מסלולי הפיצוי המצטברים שנתן חוק פיצוי מפוני סיני.

בסיטואציה המוצעת, לא מקבל המפונה, פיצוי מתאים עבור נכס חלופי, שלא לדבר על ביטול הזכאות לפיצוי בגין נכסי האגודה.

הפיצוי בגין אובדן הבית - הנחלה

בניגוד לחוקי ההפקעה, ולו גם המנדטורים, אשר מסווגים ב"מקפחים" ואשר על פיהם מוענק קודם כל הבסיס לנכס חלופי, הרי, כאן, אין די בפיצוי כדי לאפשר רכישת נכסים חלופיים.

במקום להעניק תוספת בנקודות עבור מענק ביסוס אישי – כפי שניתן בחוק פיצוי מפונה סיני, השתמשה וועדת אברמוביץ בשנות הותק האישי כמנגנון להפחתת הפיצוי הנכסי, במדרגות של עד 8 שנים, בדרך שאינה מאפשרת אפילו את קבלת הפיצוי (המתאים בעיניה) בגין הנכס המתפנה, תוך שהסכומים מתהפכים לכדי הלוואות ומזומן, ונגרעים בשים לב לוותק של המתפנה.

5. הפיצוי בגין אובדן ההכנסה

מעוקר מתוכנו כאשר הוא מוסט רק לאלו המועסקים על ידי הרשויות המקומיות באזור – היסט שאינו מעשי ואינו הגיוני, מוגבל בתקרה של 6 חודשים, ומותנה באי מימוש הזכות למענק אבטלה מהביטוח הלאומי.

6. מענק ביסוס אישי – הושמט ויש להחזירו ולהוסיף עליו התאמות למצב דהיום

חוק פיצוי מפוני סיני קבע:

"נקודה"

מחצית השכר השנתי הממוצע לעובד שכר (למעט עובדים בשטחים המוחזקים), כפי שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנה הגרגוריאנית 1981, בתוספת שיעור ההצמדה למדד כפי שהוא מקובל מעת לעת בהסכמי תוספת היוקר לשכירים לתקופת ינואר 1982 ועד למועד התשלום. עד לפרסום כאמור יפעלו המנהלות לפי אומדן זמני שיערכו לגבי השכר הממוצע לשנת 1981 ועם הפרסום מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, יערכו את החשבונות הסופיים לפיד.

סכום זה, עומד בערכי היום על כ- 42,000 ₪.

המחלקה

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

סעיף 11 לחוק פיצוי מפוני סיני קבע:

(א) פיצו למתיישב לפי פרק זה, ישולם לפי ראשי פיצוי אלה בלבד:

- א. פיצוי בשל מבנים
- ב. פיצוי בשל יחידת משק על כל רכיביה בהתאם לטיפוס עליו נימנית האגודה (להלן: "טיפוס המשק").
- ג. פיצוי בשל השקעות שהשקיע המתיישב מעבר לרכיבי טיפוס המשק.
- ד. מענק ביסוס אישי
- ה. מענק לממשיך בחקלאות
- ו. פיצוי בשל אובדן הכנסה
- ז. הוצאות העברה של מתקנים ותכולת בתי הצמיחה אל מקום אחר בארץ ישראל

(ב) הפיצוי למתיישב לפי פרק זה יחושב לפי הוראות תוספת ג.

נספח ו' לתוספת ג' לחוק קבע את ההוראות הרלבנטיות ל"מענק ביסוס אישי".

מענק

מענק הביסוס האישי הושתת על מספר פרמטרים:

- א. ותק מגורים למשפחה (לפי שנות המגורים) ותוך האצה (אקסלרציה) של תקופת השהייה האחרונה.
 - ב. גודל המשפחה, לפי גיל
 - ג. ניקוד מואץ למי שהיה מעל גיל 45
 - ד. ניקוד נוסף (למשפחה שהתגוררה כל תקופת שהותה בישוב החקלאי בקרוואן או בטונדה).
- באופן דומה גם הפיצויים לעירוניים, היקנו מענקי ביסוס לפי פרמטרים שפורטו בתוספת ז' (מכה סעיף 33 לחוק).

- א. מענקים בשל ותק מגורים
- ב. בשל גודל המשפחה
- ג. בשל גיל

7.2 פרקים אלו, שמשקלם בערכים כלכליים רב, על פי הניקוד המתאים שנקבע בחוק לכל פרמטר, נמחקו באופן מוחלט ממנגנון הפיצוי. לצורך נוחות רצ"ב נספח - המשקף את הניקוד בחוק פיצוי מפוני סיני.

107

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

הכרחי להותיר את מענק הביסוס האישי - שהמחוקק הכיר בו מתכונת המקורית ואף להוסיף עליו, את הרכיבים המתייחסים למצב החקיקתי החדש - המייחד את אנשי גוש קטיף ויו"ש.

שנות האינתיפאדה הוסיפו רכיבים מיוחדים, אותן ספגו בעיקר תושבי יו"ש וגוש קטיף (להבדיל ממפוני סיני) ויש לפצותם בגין כך.

כמו כן, יש לפצות את אותם מתיישבים שנאלצו ולו זמנית, לעזוב את מרכז חייהם שם ולשכור דירות מחוץ ליו"ש או לגוש קטיף בשל פגיעות אותן ספגו בעקבות האינתיפאדה - לדוגמא משפחות שעברו סיטואציות של ירי ואחרות.

7. הפיצוי בגין נכסי האגודות - למעשה, בוטל - ויש להחזירו על כנו.

8. פיצוי על בית מגורים

בכל החקיקה והפסיקה המקובלת עד היום מוכר המושב "דיור חלוף" או "שיכון חלוף" בתזכיר חוק הנדון מדובר על מתן "פיצוי הוגן וראוי בנסיבות המיוחדות של העניין לזכאים לכך".

לדוגמא: סעיף 39 לחוק בינוי ופינוי של אזורי שיקום קובע חובת מתן דיור חלוף בהליכי הפקעה:

"(א) מחזיק הגר במקרקעין מופקעים או שיש לו בהם עסק לא יידרש לפנותם אלא אם הוצע לו דיור חלוף באותו אזור או אזור אחר או שיש לו דיור כאמור ובלבד שלא יהיה הדיור החלוף באזור המיועד לשיקום בעתיד הנראה לעין.

(ב) דיור חלוף לענין סעיף קטן (א) צריך שיהא ראוי לשמש לייעוד אשר לו שימשו בידי המחזיק המקרקעין המופקעים, ואם שימשו המקרקעין למגורים - ייקבע הדיור החלוף בהתחשב בגודל המשפחה של המחזיק בהתאם לתקנות שיתקין שר השיכון, באישור ועדת העבודה של הכנסת".

מהו דיור חלוף

פיצוי כספי מהווה סידור חלוף רק כאשר ניתן להשיג באמצעותו מקום דיור שיתאים לצרכיו של הדייר אולם כאשר גם בעזרת הפיצוי אין להשיג כלל דירה הולמת, כי אז לא יהיה בפיצוי הכספי כשלעצמו משום סידור חלוף. כך חזר בית המשפט העליון בע"א 470/83 שלמה ברזני נ' לאה קרסנר פ"ד לח(3), 54, עמ' 56-57, על הלכת אלוש הנ"ל.

"אלא שבנסיבות המקרה לא ראה בית המשפט בפיצוי הכספי המוצע משום סידור חלוףי הולם, כאמור בע"א 147/65, בעמ' 102, ברובם של מקרי הפינוי: "...תכליתו של "הסידור" חייבת להיות לספק לו (לדייר - ז.א.) אותו הדיור החלוף או את האמצעים להשגתו".

המחוקק

108

מדינת ישראל

שר הרווחה

Minister of Social Affairs

הפיצוי המוצג בתזכיר איננו מאפשר דיור חלוף ראוי למשפחה המפונה לתוך הקו הירוק
הואיל והסכומים המוצעים הינם נמוכים במידה ניכרת ממחירי השוק לבתים זהים.

בתזכיר המוצע קיים מושג של "מקדם ותק" לפיו אם המתיישב גר מעל שמונה שנים הוא
זכאי לקבל את מלוא הפיצוי המוצע עבור קרקע, ככל שהוותק קטן יותר הפיצוי הולך
ויורד, אין תוספת פיצוי על וותק של מעל שמונה שנים.

לצורך המחשה : ניקח בית ממוצע בשטח 120 מ"ר בצפון השומרון בו מתגורר זוג עם 2
ילדים שש שנים:

\$ 50,000	- פיצוי עבור קרקע לותק מעל שמונה שנים -
\$ 35,714	5/7 דהיינו -
\$ 90,000	- פיצוי עבור הבנייה 120 מ"ר X 750 \$ -

\$ 125,714

הפיצוי עבור הבית

יוער כי הפיצוי הנדון אינו משולם כולו במזומן אלא חלקן בהלוואה

בית חלופי בישובים קהילתיים בסביבות עפולה (המקומות הקרובים גיאוגרפית לצפון
השומרון) נע בגבולות \$ 210,000 - \$ 230,000.

דהיינו הסכומים המוצעים בתזכיר החוק מהווים כמחצית בלבד מהסכום הראוי לדיור
חלוף.

אם אותו מתיישב גר בכל השנים ביישוב אבל בשנתיים האחרונות לא עמד בלחץ
האינתיפאדה או נפגע תחת אש ועזב את הישוב הוא לא יקבל את הסכום בגין מרכיב
הקרקע.

בברכה,

 ח"כ זבולון אורלב
 שר הרווחה

מדינת ישראל

מדינת ישראל
שר הרווחה
Minister of Social Affairs

(נספח)
חוק פיצוי מפוני סיני, התשמ"ב-1982
נספח ו' לתוספת ג'

מענק ביסוס אישי

המענק יהיה לפי פרטים אלה וצירופיהם, לפי העניין:

א. ותק מגורים למשפחה

נקודות

1	בשל כל שנת מגורים באזור עד 30.9.78
1.25	בשל שנת מגורים ראשונה באזור לאחר 30.9.78
1.50	בשל שנת מגורים שניה באזור לאחר 30.9.78
1.75	בשנת שנת מגורים שלישית באזור לאחר 30.9.78
2.50	למשפחה שהתיישבה בישוב חקלאי בשנים הקלנדריות 1971, 1972 ו-1973, בשל כל אחת מהשנים הניקוד יחושב יחסית לחלקי שנה לרווקים, לרווקות, לגרושים ולגרושות תינתן מחצית ממספר הנקודות שלפי פרט זה.
	מי שהתיישב כבודד באישור מוסד מיישב, ונישא לפני היום הקובע, ובן-זוגו עבר להתגורר עימו, ייחשב ותיקו של כל אחד מבני הזוג כבודד עד יום הנישואין ומאותו יום - כזוג נשוי
	מי ששירת בצבא הגנה לישראל בשירות סדיר לא תיחשב תקופת שירותו כתקופת ותק מגורים
1	למשפחת מייסדים שהתיישבה בישוב חקלאי תוך שנה מיום עלייתו על הקרקע, לפי נתוני מוסד מיישב

ב. גודל משפחה

1	בודד
2	זוג נשוי, אלמן או אלמנה
1	ילד ראשון
0.5	ילד שני
0.25	כל ילד נוסף

ג. גיל

1	מי שנולד אחרי 31.3.37 אך לא אחרי 31.3.47
2	מי שנולד לפני 31.3.37

ד. ניקוד נוסף

1	למשפחה שהתגוררה כל תקופת שהותה בישוב החקלאי בקרוון או בבטונדה
---	---

הערה: לענין נספח זה, תאריך במסמך שלפיו מחושב ותק, בין שצויין ובין שלא צויין

110

מדינת ישראל

היועצת המשפטית למערכת הביטחון

תאריך: כ"ח תשרי תשס"ה
 13 באוקטובר 2004
 סימוכין: יועמ"ש-200904-19326

ענת קבילי - ע' מנכ"ל משרד המשפטים
 יהושע שופמן - המשנה ליועמ"ש למששלה - חקיקה

הנדון: הערות לתזכיר חוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה - 2004

א. להלן הערות לתזכיר חוק שבנדון. חלק מההערות מוצעות, בשים לב לכך, שיש להניח שפעולות רבות שתיעשנה ע"י החוק תותקפנה באמצעות עתירות לבג"צ ולכן חשוב שהחוק יכסה גם נושאים פרוצדוראליים, לוגיסטיים, בצורה מפורשת ככל האפשר.

ב. להלן ההערות:

1. סעיף 8 - מאחר וחלק מהפעולות המפורטות בסעיף 8 תבוצענה, באמצעות גופים שונים (בין אם משרדי ממשלה ובין אם חברות אזרחיות), מוצע להביא לידי ביטוי שהפעולות המפורטות בסעיף 8 תוכלנה להיות מבוצעות ע"י גורמים ממשלתיים נוספים ובדגש על פעילויות משרד הבטחון בטיפול בתחום פינוי נכסי מטלטלין, איכלוס המפונים בתקופת הביניים, הריסה וכיוצ"ב.

2. סעיף 23 (ב) - מוצע, שצו ראש הממשלה לא יקבע את יום הגבלת הכניסה אלא "את יום תחילת הגבלת הכניסה". הערה זו מיועדת לאפשר גמישות לכוחות הבטחון ולחדד שמדובר בפרק זמן מתמשך. (בדומה יתוקן סעיף 25א).

3. סעיף 24 - הגם שנכונה ההוראה בדבר שמירת סמכויות מפקד לפי תחיקת הבטחון, לא ברורים יחסי הגומלין באשר לצו סגירת השטח. האם יהיה המפקד רשאי לסגור את השטח, בהקשר לחוק זה, טרם

ת.ד. 1010

מדינת ישראל

111

היועצת המשפטית למערכת הביטחון
הוצאת הצו ע"י ראש הממשלה, כפי שהוא מוסמך כיום? ולאחר "יום
הפינוי"?

4. סעיף 25 (א)(2) - לאור הדיון בקבינט בנושא זה, מוצע לשקול להוסיף
לרשימת אלה שהמפקד יוכל להתיר כניסתם לשטח, גם בני משפחה
מדרגה ראשונה הבאים לביקור משפחה ביישוב בשטח.
אני ערה לבעייתיות הכרוכה בהוכחת הקרבה המשפחתית האמורה.
נושא לשיקול.

5. סעיף 28 - מוצע להוסיף לעבירות גם הפרעה לאנשי המינהלת או
לגורמים הפועלים מטעמה, לגורמי משרד ממשלה העוסקים ביישום
תוכניות ההתנתקות כאמור לעיל וכן, לגורמים הפועלים מטעמם
לרבות חברות אזרחיות שיתקשרו עמן למטרות אלה.

לעניין זה, יובהר כי, לדוגמא, סעיף קטן 28(א)(4) מתייחס אמנם
להפרעה לאיש כוחות הבטחון או ל"אדם אחר הפועל לפי חוק זה".
אך זו הגדרה מדי צרה. בתחום של אריזה, הריסה או אטימה צפוי
שתפעלנה חברות אזרחיות ולא ברור האם ניתן יהיה לראות בהן
"אדם אחר הפועל לפי חוק זה". הוא הדין לגבי רשויות מדינה
נוספות.

6. סעיף 29(א) - מוצע לחדד הרישא בסעיף זה, ע"י התייחסות ל: "כל
זכויות מכל סוג שהוא".

כמו כן: האם נדרשת הבהרה לגבי מעמד המקרקעין לאחר ביטול
הזכויות, של תושבי היישוב?

7. יש לכלול הוראות הקובעות הסמכות להרוס, לאטום או למסור
המבנים/ המקרקעין לכל גורם שהמדינה תחליט עליו, גם אם בסופו
של דבר פעולות אלה לא יבוצעו.

8. סעיף 31 - לעניין סעיף זה הנוגע לגורל מטלטלי המפונים, מוצע כי
מבין שתי האפשרויות:

א. זכות המדינה לנהוג בנכסים כמנהג בעלים (נוסח החלטת
הקבינט); לעומת:

112

מדינת ישראל

היועצת המשפטית למערכת הביטחון

ב. הגדרת המטלטלין כנכס שאין לו בעלים. (נוסח תזכיר החוק).

יש לבחור באפשרות אשר מטילה את האחריות המצומצמת ביותר על המדינה ואשר תקטין חשיפת המדינה או אחרים לתביעות אזרחיות למינימום.

בעניין זה ראוי לציין כי הגדרת נכס כ"נכס עזוב" לפי הגדרת חוק האפוטרופוס הכללי מחייבת את המדינה בהודעה לאפוטרופוס הכללי על הנכס והעברתו אליו, פעולות אשר יכבידו על המדינה ועלולות להוות עילה לתביעות נזיקיות.

לאור האמור לעיל, נדרש להוסיף סעיף מפורש הקובע כי לא ניתן יהיה לתבוע בנזיקין את המדינה, או מי שפועל מטעמה, בשל כל נזק אשר נגרם לרכוש המפונים, אם לא פינהו במועד שנקבע על פי חוק.

ג. כמו כן, מוצע, להוסיף סעיף הקובע כי הוראות החוק יעוגנו ככל הנדרש בתחיקת בטחון מקבילה ואו משלימה, שכן, היא התחיקה החלה באזור.

ד. מסמך זה אינו כולל הערות לנושא הפיצויים ותשלומם.

ה. לרשותכם להבהרות, ככל הנדרש.

בברכה,

צ'כ'ה סאז

צביה גרוס, עו"ד

היועצת המשפטית למערכת הביטחון

העתק: שר הבטחון

התחילת

113

מדינת ישראל

היועצת המשפטית למערכת הביטחון

נספח לפרק ו', סעיפים 83-84, 87-88

1. סעיפים אלה קובעים כי ימונה מפרק מסדיר לרשות המקומית, לשם הסדרת זכויותיה וחובותיה, ובכלל זה מימוש נכסיה.
 - א. מבוקש להחריג מהסדר זה "מרכיבי ביטחון" - ציוד ותשתיות אשר נרכשו ו/או הוקמו באזורים נשוא התזכיר, לשם הבטחת ביטחון תושביהם, מתקציב משרד הביטחון ו/או פיקוד העורף, וזאת בין במימון מלא ובין תוך השתתפות גורמים נוספים במימון - משרדי הפנים, החינוך, הסוכנות היהודית והרשות המקומית עצמה.
 - ב. כדוגמא למרכיבי ביטחון נציין - גדרות (כולל אלקטרוניות), גנרטורים, ציוד למקלטים, תאורה, מחסני נשק, רכבים (כולל ממוגנים/אוטובוסים), מוקדי חירום, ציוד אישי מתקדם לכוחות כוננות, כיתות לימוד בטחוניות, שערים חשמליים, מצלמות ועוד. ערכו של ציוד זה רב (נעשות עמ"ט להערכתו), חלקו הגדול ניתן לניוד ולניצול במקום אחר בו נדרש מטעמי ביטחון.
 - ג. לפיכך, מבוקש שלא לראות מרכיבי ביטחון כ"נכס" או "זכות" של הרשות [למרות שעם רכישתו/הקמתו נקבע כי הבעלות בו היא של הרשות] הנותנים, לפי התזכיר, למימוש ע"י המפרק לרבות לכיסוי חובות לנושים.
 - מרכיבי הביטחון מומנו גם/רק מתקציבי ביטחון, ליעד ביטחוני, תוך שהרשות - שנקבעה כבעלת מרכיבי הביטחון - התחייבה עם קבלת המימון להשתמש בהם ליעדם בלבד.
 - ד. בהתאם, מוצע להוסיף לסי' 84 לתזכיר פיסקה לפיה המונחים "נכסים" ו"זכויות" בפרק זה אינם כוללים מרכיבי ביטחון (כהגדרתם בהוראות משרד הביטחון שנכנסו ו/או הוקמו, באופן מלא או חלקי, מתקציב משרד הביטחון ו/או צה"ל, ו/או גורמים נוספים, ולא תחול לגביהם סמכות המפרק. מרכיבי הביטחון יועברו (במועד שיקבע _____) לדי ולבעלות מערכת הביטחון (לבחון הסדר כשמספר גופים ממנו) לשם ניצולם החוזר.

סעיף 47:

* ההגדרה "עובד במשרה חלקית" - יש לציין האם חלקיות המשרה מתבטאת ביחס למשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או ביחס לשעות העבודה ה"רגילות" לפי חוק שעות עבודה ומנוחה או צווי ההרחבה.

* פסקה (2) להגדרה "עובד לשעבר" - הגבלת הזכאות רק לעובד שהתפטר תוך 6 חודשים מיום שחדל להתגורר בשטח המפונה מצמצמת בצורה בלתי סבירה. הן לענין קביעת הזמן, והן לענין ההתחשבות דווקא בהעתקת מקום המגורים של העובד: יתכן שהעובד חדל להתגורר באזור לפני יותר מ- 6 חודשים, אך רק עתה התפטר, משום שרק עתה המעביד העתיק את מקום העבודה משטח המפונה - מדוע במקרה כזה ייגרע חלקו של העובד? לפיכך נראה שהגדרה הזכאות צריכה להסתפק בכך שהיתה התפטרות עקב הפינוי (כפי שקיים לענין פיטורים), מבלי להגביל זאת בזמן, ובוודאי שלא דווקא בזמן שהלך מהעתקת מקום מגוריו של העובד.

סעיף 48 (א):

* פסקה (2) - מפסקה זו עלולה להשתמע שלילה של הזכאות, במקרה שניתנים לעובד פיצויי פיטורים מוגדלים לפי הסכם קיבוצי החל על עובד באזור, יש להבהיר שלא לכך הכוונה.

* פסקה (5) - ההצדקה לשלילת זכאותו של חבר אגודה שיתופית כעובד קיימת רק אם עבודתו בוצעה במסגרת חברותו באגודה, ראוי להוסיף סיפה לפסקה זו: "... במסגרת חברותו בה".

סעיף 48 (ב): יש להתנגד לקביעת תנאי זה מן הטעמים הבאים:

- (א) מאחר ומתקיים התנאי שהתפטרות היא עקב הפינוי (לפי הגדרת עובד לשעבר וכו'), אין הצדקה להתחשבות בגורם המרחק. יצוין כי אין זה ראוי לכבול את העובד למקום עבודה, אם הוא סובל עקב הפינוי, משינוי הן במקום מגוריו והן במקום עבודתו, ואין זה משנה מה המרחק בין מקום מגוריו החדש למקום עבודתו החדש.
- (ב) מהחרגה זו משתמעת גם שלילה של הזכאות לפיצויי פיטורים למתפטר בנסיבות אלה, יש חשש מיוחד לפגיעה חמורה בעובדים אלה על ידי שלילת זכותם לפיצויי פיטורים - בעיקר לנוכח קביעת הסדר מיוחד של התפטרות בדין מפוטר לעובדים שמקום עבודתם מחוץ לשטח, שגם הוא קובע תנאי של מרחק (סעיף 58). אם מכקשים לותר הוראה זו על כנה, יש לקבוע בסעיף מיוחד את זכותו של כל עובד בשטח מפונה שהתפטר עקב הפינוי, לפיצויי פיטורים, ההחרגה נוקטת בלשון של שלילת "כל הטבה", דבר זה מהרף את החשש לשלילת פיצויי פיטורים לעובד כזה. נדרש צמצום ויתר דיוק בלשון זו.
- (ג) הערות טכניות: יש לציין אם העובד צריך להיות "עובד לשעבר" או "עובד בשטח המפונה". כמו כן יש להבהיר כי הכוונה היא למקום המגורים החדש.

סעיף 50 (ג):

* במקום "או משך" צריך להיות "או כמשך".

* במקום "לרבות תקופה שבמהלכה מקום העבודה היה מחוץ לשטח מפונה" צריך להיות, "לרבות תקופת עבודתו אצל המעביד לשעבר במקום עבודה שמחוץ לשטח מפונה" - בכך יובהר ההבדל בין "מקום העבודה" שבו מדובר לפי החלופה הראשונה (התלויה במעביד) לבין "מקום העבודה" לפי החלופה השנייה.

סעיף 51 (א):

* הישוב דמי ההסתגלות לעובד במשרה חלקית עלול להביא לכך שעובד זה יקבל סכום שהוא נמוך בהרבה מזה שהיה מקבל כהבטחת הכנסה, גם אם יש בכך "שימור" של הכנסתו הקודמת של העובד, יש להתחשב בכך שכלל מערכות חייו של העובד עברו זעזוע קשה עקב הפינוי, ויתכן שסכום שהיה די בו בשעה שהוא ובן זוגו היו עובדים כשבתם ניצב על מכונו, אינו יכול להבטיח להם תנאי קיום מינימאליים, במצב החדש שנוצר.

לא ברור האם תשלום זה שולל את הזכאות לדמי אבטלה.
יש לציין האם חלקיות המשרה מחוושבת ביחס למשרה מלאה פנהוג במקום העבודה, או ביחס לשעות העבודה ה"רגילות" לפי חוק שעות עבודה ומנוחה או צווי ההרחבה.

סעיף 51(ג):

אין מובהר שהמדובר בשכר "ברוטו" ולא "נטו"? עצם הקביעה שמסכומים אלה ינוכה מס במקור, עדיין איננו מבהיר כי מלכתחילה יחושבו הסכומים לפי השכר הממוצע "ברוטו"? לא ברור מה הטעם להשאיר בידי שר התמ"ת סמכות. כאשר היא למעשה מרוקנת מתוכן (שכן החוק מבהיר עד לפרטים את דרך הישוב השכר). בעת שבמצבים מקבילים לא השר הוא הקובע את דרך החישוב (למשל, דרך הישוב השכר לפי חוק הביטוח הלאומי). ובשעה שיש שיקולי מדיניות שהפעלתם הולמת יותר את המינהלת מאשר את השר האחראי על כלל מגורי העובדים (כך למשל, ראוי שהמינהלת תכליל את כלל מרכיבי השכר, ובפרט התוספות המיוחדות הקשורות בהוצאות העובד באיזור, אם החלטה כזאת תהיה בידי השר, ייתכן שיהיה עליו לשקול שיקולים הקשורים בכלל מערכת יחסי העבודה במשק, אשר למעשה לא ראוי שישפיעו על נושא הפיצויים לפי החוק המדובר).

סעיף 52:

לסעיף קטן (א): האם מבחינת הניסוח יתכן שביום הקובע כבר היה המעביד מעביד לשעבר, לפסקה (2) בס"ק (א): האם הניסוח "משלם" חל גם על מקרה שבו שיעור ההשתתפות של העובד היה ונשאר 70?
לסעיף קטן (ג) - במקום "המשכרות הבסיסית תיחשב כמשכורת" צריך להיות "דמי ההסתגלות ייחשבו כמשכורת" (ראה בהשוואה הוראה מקבילה לענין גמול הפרישה).
לסעיף קטן (ד) - ראוי להתאים בין הגדרת המשכורת הבסיסית לבין הגדרת המשכורת הממוצעת המשמשת לחישוב דמי ההסתגלות, ולא להשתמש בשתי גדרות שונות לדבר זה.

סעיף 53(4):

האם ישנה הצדקה לשלול את הזכאות לגמול פרישה ממי שלאחר היום הקובע, אך לפני יום פרסומו של חוק זה, משך את כספי הקופה - למשל משום שנקלע למצוקה כלכלית חריפה?

סעיף 55(ב):

חישוב גמול הפרישה לעובד במשרה חלקית עלול להביא לכך שעובד זה יקבל סכום שהוא נמוך בהרבה מזה שהיה מקבל כהבטחת הכנסה, אין בכך כדי להשיג את המטרה של הבטחת תנאי קיום בסיסיים לעובד כאמור.
ראוי להבהיר, ולו גם בדברי ההסבר, מה היחס בין תשלום זה לבין הזכאות להבטחת הכנסה, יש לציין האם חלקיות המשרה מחוושבת ביחס למשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או ביחס לשעות העבודה ה"רגילות" לפי חוק שעות עבודה ומנוחה או צווי ההרחבה.

סעיף 56:

לסעיף קטן (א): האם הפרשה בשיעור של 5% משמרת זכויות לצורך הפרשה, למשל לקופת גמל לקצבה?
לסעיף קטן (ב): ראוי לאפשר לעובד להמשיך ולהפריש כספים לקופת הגמל לקצבה שעד ליום הקובע הופרשו עבורם כספים אליה.

סעיף 58:

אין כל הצדקה להשוות בין המרחק ממקום מגוריו החדש של העובד למקום העבודה ביום הפיטורים, לבין המרחק ממקום מגוריו הקודם למקום העבודה ביום הפיטורים. יתכן שגם מקום העבודה שינה את מקומו (למרות שהוא מחוץ לשטח המפונה). צריך להשוות את הרעת המצב הכוללת של העובד עקבהעתקת מקום מגוריו, לכן הנתונים הרלוונטיים שביניהם יש להשוות הם המרחק שהיה קיים ממקום המגורים הקודם למקום העבודה ביום הקובע, לבין המרחק ממקום המגורים החדש למקום המגורים ביום הפיטורים.

* סעיף 94(3):

מדוע דורשים שזכויותיו של העובד נובעות דווקא מהפינוי? כיצד ייתכן שקיים חוב ל"שכר עבודה" עקב הפינוי? ראוי שההגנה תחול על מרכיבי החוב שקמו אחרי היום הקובע, גם אם מקורם אינו דווקא בפינוי.

משרד האוצר - הלשכה המשפטית

כ"ט בתשרי התשס"ה
14 באוקטובר 2004
ימ. 2004-4543

אל
מר יהושע שופמן
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
משרד המשפטים

שלום רב,

הנדון: הערות נוספות לתזכיר חוק ההתנתקות, התשס"ה-2004

בהמשך למכתבי מאתמול וכאמור בו, להלן הערות נוספות של החשב הכללי:

1. סעיף 15 - נבקש להוסיף הוראה לפיה ניתן להגיש לפי החוק תביעה אחת בלבד (על תובע למצות את מלוא זכאותו לפי החוק בתביעה אחת שיגיש).
2. סעיף 42 וסעיף 4 לתוספת השנייה - מנוסח הסעיפים לא ברור מי יעניק את ההלוואה, האם משרד השיכון (מכיוון שמדובר בהלוואות לדיור) או המנהלה (בהתאם לסמכותה לפי סעיף 8 לחוק).
3. סעיף 83 - נבקש לקבוע כי עלות העסקת המפרק תהיה, כמקובל, מתוך כספי הפידוק.
4. סעיף 107 - נבקש כי התקנות ייקבעו בהסכמת שר האוצר. כל קביעה הפוגעת בזכויות נושים צריכה להיות בהסכמת שר האוצר לאור השלכות הרוחב על המשק.
5. פרק ד' - האם ההסדר המוצע בפרק ד' לגבי נושים מובטחים אינו סותר את סעיפים 28(ג) ו-30(ב)? האם הסעיפים הנ"ל אינם מבטלים למעשה את השעבוד (ובכך הופכים את הנושה לנושה לא מובטח) או אמורים לבטל את רישום השעבוד (וכך הנושה לא יוכל להוכיח שהוא נושה מובטח).

בברכה,

נטע דורפמן-רכיב, עו"ד

העתק:

מר אהרון אברמוביץ, מנכ"ל משרד המשפטים
עו"ד ימימה מזוז - היועצת המשפטית, משרד האוצר
ד"ר ירון זליכה, רו"ח - החשב הכללי, משרד האוצר
מר ארנון איקן - סגן בכיר לחשב הכללי, משרד האוצר
מר הראל בלינדה - סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
גב' סימה פישר - השבת בכירה, משרד ראש הממשלה
רו"ח אליאור גבאי - עוזר סגן בכיר לחשב הכללי, משרד האוצר
מר גיל שכתאי - עוזר החשב הכללי, משרד האוצר

המחלקה הכלכלית

118
מדינת ישראל

משרד האוצר – הלשכה המשפטית

כ"ח בתשרי התשס"ה
13 באוקטובר 2004
י.מ. 2004-4537

אל
מר יהושע שופמן
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
משרד המשפטים

שלום רב,

הנדון: תזכיר חוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2004

להלן הערותינו לתזכיר החוק שבנדון:

1. סעיף 7:

א. נבקש למחוק את המלים "לרבות לצורך מתן סיוע לפיו". לא ברור לשם מה נחוצה תוספת זו, שהרי ממילא מותר להתקשר בכל עסקה לצורך ביצוע תפקידי המינהלה והוראות החוק. משמע שמדובר בהרחבה מעבר לכך, ואיננו יודעים כיצד תפורש הרחבה זו ומה יהיו ההשלכות התקציביות בשל כך.

ב. נבקש כי במקום המלים "לצורך ביצועם של תפקידי המינהלה והוראות חוק זה" ייכתב, כמקובל בחוקים אחרים, ברישא לסעיף "לצורך ביצוע הוראות חוק זה מורשים המנהל...", שהרי תפקידי המינהלה הם חלק מהוראות החוק ואינם באים בנוסף להן. הנוסח צריך לבטא את הדרישה שהמינהלה לא תוציא כספים או תחתום על הסכמים שאינם קבועים בחוק.

2. סעיף 10(ב): נבקש אחרי "להסמיך גורם" להוסיף את המילה: "ממשלתי". זאת על מנת שלא ייווצר מצב בו גורם שאינו ממשלתי יקבל לידיו את סמכויות המנהלה.

3. סעיף 15: נבקש כי לתביעה יצורף גם כתב ויתור על סודיות לגבי מידע המצוי ברשויות המס בנוגע לתובע. על פי החלטות ועדת המנכ"לים, מידע מרשויות המס יהווה בסיס נתונים עבור החלטות המנהלה ולכן יש לדרוש מהתובע כתב ויתור על סודיות.

4. סעיף 16: נבקש לקצר את תקופת הגשת התביעות לשנה במקום שנתיים. אנו סבורים כי פרק זמן של שנה הוא די והותר בכדי לפנות למנהלת להגשת תביעות. יש לזכור כי לתפעולה של המנהלת במשך שנה נוספת יש משמעות תקציבית גדולה.

5. סעיף 17:

א. סעיף קטן (א) – נבקש להוסיף אחרי "עובדה או מסמך" את המלים "לרבות כאלה המתייחסים לתשלום מסים".

ב. סעיף קטן (ג) – נראה שבסיפא של הסעיף במקום "לדעתם" צריך להיות "לדעתו", אחרת עשוי להשתמע שמדובר בדעתם של הגופים והרשויות האחרים.

- 6. סעיף 19: אנו סבורים כי לאור הערעור בזכות לבימ"ש השלום, הערעור על החלטת בית משפט השלום צריך להיות ברשות בלבד.
- 7. סעיף 21(א): נבקש להגדיל את האחוזים המצוינים בהקשר לתשלום האחרון, מ-15% ל 50%. הואיל ומתן הפיצויים למפונים נעשה בתמורה לפינוי המקרקעין שברשותם בשטח המפונה, יש מקום להתנות חלק גדול יותר מהפיצוי, בפינוי בפועל של הנכסים. יש לציין, שהמפונים מקבלים מענקים שונים עבור זמן ההתארגנות, ולכן אין הם זקוקים לכל כספי הפיצוי טרם עזיבתם את השטח.
- 8. סעיף 25(א)(2): נבקש להוסיף, שלעניין זה, לא יראו את מי שהעתיק את מקום מגוריו לשטח המפונה לאחר המועד הקובע, כמי שמקום מגוריו בשטח המפונה. העברת כתובת מגורים בכלל, ולתוך השטח המיועד לפינוי בפרט אינה מסובכת. יש למנוע מהלך מסיבי של מעבר לתוך השטח המיועד לפינוי של גורמים המתנגדים לו, מהלך שעלול לסבך מאוד את הפינוי בפועל בהמשך הדרך.
- 9. סעיף 27(א): נבקש להוסיף סעיף עונשי גם ביחס למי שמסייע לאדם אחר לפעול כאמור בסעיף 26.
- 10. פרק ה: נבקש להוסיף כתנאי להוכחת בעלות על הנכסים, תשלום כלל המסים הנדרשים על פי החוק לפני היום הקובע, בהתאם לאופי הנכסים שהתובע טוען לבעלות עליהם, ותובע בגינם פיצויים. בועדת המנכ"לים סוכם, כי בסיס הנחונים עבור הפיצויים יהיה דיווח על תשלום כלל המסים על פי החוק.
- 11. סעיף 36(א): נבקש לשנות את הנוסח כלהלן: במקום "מתן צו לפי סעיף 23(א)" יש לרשום "מיום כניסתו של החוק לתוקף". כמו כן, נבקש לשנות את הנוסח כך שיירשם "45 ימים" במקום "30 ימים". יש לאפשר תקופה ארוכה ככל האפשר להשלמת עבודת השמאים ולפיקח על פרק הזמן לבחירה בין המסלולים להסתיים מוקדם ככל האפשר. כמו כן, קביעת המועד האחרון בסמוך ליום הפינוי עלולה לגרום לריבוי פניות בסוף התקופה במטרה לחבל בעבודת המנהלה וכעילה לדרישה לדחיית הפינוי. בדוח המלצות ועדת המנכ"לים שאושר בקבינט הומלץ כי "הזכאי יודיע על רצונו בשומה פרטנית לפי מסלול זה תוך 90 יום מהמועד בו נחקק חוק הפיצוי".
- 12. סעיף 36(ד): נבקש לא לאפשר לתובע שבחר בשומה פרטנית, לחזור בו מהחלטתו. ההליך המוצע בתוק עלול ליצור עומס רב על המנהלה, ועבודה שמאית רבה שלא תהיה בה כל תועלת.
- 13. סעיף 37(ב): נבקש להוסיף תנאי לפיו מרכז חייו ביום הקובע ובשנתיים שלפני היום הקובע היה בישוב המפונה שבו מצוי בית המגורים, בדומה לתנאי שנקבע בסעיף 35.
- 14. סעיף 40: נבקש להוסיף את המלים "במימון המדינה" לאחר המלים "זכאי שקיבל הלוואה לרכישת בית המגורים". יש להבהיר שההלוואה המצוינת היא במימון המדינה ולא ניתנה מגוף אחר (כפי שמופיע גם בדברי ההסבר לחוק).
- 15. סעיף 42: נבקש להוסיף תנאי לפיו הזכאי התפנה במועד, כמשמעותו בסעיף 43. ההלוואה העומדת, כאמור בסעיף, ניתנת בנוסף לכל הפיצויים המגיעים לזכאי, ולכן יש להעניק אותה רק כתמריץ למי שהתפנה במועד ולא שהה בשטח המפונה שלא כדיון.

התאחדות המזרחית

16. סעיף 46(ד): נבקש להוסיף אחרי "מס הרכישה שהיה משולם אילו" את המלים "אילו דירת המגורים האחרת הייתה דירתו היחידה של הזכאי ואילו".
17. סעיף 48(א): נבקש לכתוב באופן מפורש שהוראות הסימן לא יחולו על עובדי מדינה ועובדי הוראה. נושא זה סוכם בוועדת המנכ"לים, ונדרש לציין עובדה זו במפורש, שכן לעובדי מדינה ועובדי הוראה יש הסדרים מוסכמים נפרדים. הסדרים אלה הינם נדיבים מאוד יחסית, ולרוב העובדים זכאים להסדרים של פנסיה במקרה של פיטורין לפני גיל הפרישה.
18. סעיף 50(ב): נבקש להשמיט את הסעיף. נושא זה אינו מופיע בדו"ח ועדת המנכ"לים ואף לא הוצג בקבינט. המשמעות התקציבית של הוספת סעיף זה עלולה להגיע ל- 10 - 15 מליון ש"ח.
19. סעיף 51: נבקש להוסיף הוראה לפיה יחיד הזכאי לקבל הן דמי הסתגלות לפי החוק והן דמי אבטלה לפי חוק הביטוח הלאומי, לא יוכל לקבל את שתי הגמלאות בגין אותה תקופה ויבחר איו גמלה לקבל בגין תקופת הזכאות החופפת. משמע, אם בחר בדמי אבטלה (ותקופת זכאותו לקבל דמי הסתגלות ארוכה יותר), יופחתו מספר הימים בהם הוא זכאי לקבל דמי אבטלה ממספר הימים בהם הוא זכאי לקבל דמי הסתגלות. אם בחר בדמי הסתגלות (ותקופת זכאותו לקבל דמי אבטלה ארוכה יותר), יופחתו מספר הימים בהם הוא זכאי לקבל דמי הסתגלות ממספר הימים בהם הוא זכאי לקבל דמי אבטלה.
- דמי ההסתגלות למי שמפוטר ממקום עבודתו, דומים במהותם לדמי אבטלה. עשוי להתעורר מצב שבו מי שזכאי לדמי הסתגלות יהיה זכאי גם לדמי אבטלה מהמוסד לביטוח לאומי בגין הפסקת אותה העבודה שבגינה הוא זכאי לדמי ההסתגלות והתיקון המבוקש נועד למנוע כפל תמיכה.
20. סעיף 52(א): נבקש להוסיף תנאי נוסף לקבלת תשלומים לקופת הגמל והוא שהמעביד ניכה משכרו של העובד את התשלומים לקופת הגמל סמוך לפני מועד הפיטורים. מטרת התשלום כולו, היא הבטחת המשכיות בהפרשות לקופת גמל, ולכן אין לשלם עבור מי שלא נוכה משכרו התשלום לקופה. כמו כן, מטרת התנאי הנוסף להבטיח כי אכן הייתה לעובד זכאות להפרשות כאמור, כשהוכחת הזכאות היא בעצם הניכוי מהשכר. בדוח המלצות ועדת המנכ"לים אף צוין כי מדובר במקרים בהם המעביד הפריש כספים לקופת הגמל וכי המדינה ממשיכה להפריש את אותם כספים שהופרשו ולא מדובר בזכאות תיאורטית כפי שמנוסח הסעיף כיום.
21. סעיף 55: נבקש כי הכללים בדבר דרך תשלום גמול הפרישה ועדכונו ייקבעו בהסכמת שר האוצר.
22. סעיף 63: נבקש להוסיף כי גם במסלול של שווי פיננסי, ינוכה מסכום הפיצוי שווי המקרקעין בגינם ניתן הפיצוי במסגרת הפיצוי על בית המגורים. הערה זו תקפה גם לגבי סעיף 64. מטרת סעיף זה היא למנוע פיצוי כפול על מקרקעין. הכללת הסעיף רק עבור מסלול "שווי הנכסים" יוצרת אפליה בין מסלול זה ומסלול "שווי פיננסי" ומאפשרת קבלת כפל פיצויים בגין המקרקעין.
23. סעיף 65: נבקש לנכות פחת על מבני העסקים ועל השקעות שנעשו בהם. בכל חישוב ערך נכסים יש להתחשב בפחת (דבר הבא לידי ביטוי גם במודל השווי הנכסי לעסקים פעילים). כמו כן, נדרש להבהיר שלא יינתן כפל תשלום על אותו מבנה שמהווה עסק לא פעיל ובית מגורים.

24. סעיף 75(ד): נבקש להוסיף חובת התייעצות עם הממונה על התקציבים במשרד האוצר. לסעיף זה משמעות תקציבית גדולה, ולפיכך יש לדרוש את מעורבות הממונה על התקציבים בהחלטה על גובה הפיצוי, בנוסף למעורבות הגופים המקצועיים האחרים.
25. סעיף 79(א): נבקש כי אחרי המילים "ועם החברים המעוניינים" יבוא "לפי הוראות כאמור בסעיף קטן (ב)" זאת כיוון שאין לאפשר מצב בו ייחתמו הסכמים ללא הוראות המנחות את המנהלה וועדת הזכאות לעניין הזכויות המוקנות בהסכם.
26. סעיף 79(ב): נבקש לשנות את הנוסח כדלקמן: "ראש הממשלה, שר האוצר ושר המשפטים רשאים לקבוע הוראות לעניין...". ההוראות לעניין העתקת הפעילות וזכויות החברים עשויות להיות בעלות השלכות תקציביות ניכרות, ולכן מן הראוי ששר האוצר יהיה שותף לקביעתן.
27. פרק ו': רשויות מקומיות: נבקש להוסיף סעיף בו יצוין, כי החל מכניסת החוק לתוקף, הרשות המקומית לא תעשה פעולות, לא תשקיע כספים ולא תקבל אשראי מכל גורם שהוא ללא קבלת אישור ממשרד הפנים.
28. סעיפים 82, 83: נבקש כי תיקבע בחוק הוראה לפיה ביום כניסתו של החוק לתוקף ימנה שר הפנים ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית ומועצת הרשות המקומית ("ועדה קרואה") וזאת עד למועד מינוי המפרק המסדיר. הוראה זו נחוצה על מנת למנוע התרת רסן ההוצאות של המועצה האזורית והועדים המקומיים בין יום קבלת החוק לבין יום הפינוי ויצירת גירעונות שהממשלה תאלץ לכסות לאחר מכן. ברוח המלצות ועדת המנכ"לים אף נקבע כי ייקבעו בחוק מנגנוני בקרה על פעילות הרשויות עד להשלמת הפינוי (ולא רק אחרי יום הפינוי).
29. סעיף 82: אנו מציעים כי במקום הסיפה המתחילה במלים "כאילו ניתן לגביו צו פירוק" יבוא "כאילו הוחלו לגביו הוראות פקודת החברות לעניין פירוק בצו, לפי סעיף 380(א) לפקודת החברות, וניתן לגביו צו פירוק כמשמעותו בפקודת החברות".
30. סעיף 83: בסעיף מוצע כי המנהלה בהתייעצות עם שר הפנים תמנה לרשות המקומית מפרק. אנו מציעים שהסדר יהיה הפוך, קרי, שר הפנים בהתייעצות עם המנהלה ימנה מפרק שכן שר הפנים הוא האמון על הבקרה והאכיפה על הרשויות המקומיות ולמשרד הפנים גם הכלים והמנגנונים המתאימים לבצע זאת.
31. סעיף 87(ה): נבקש לקבוע סנקציות, לרבות חיוב אישי, כנגד מקבלי ההחלטות ברשות המקומית (ראש הרשות, הגובר ומנכ"ל הרשות) במידה ואין בנכסי הרשות המקומית לפרוע את חובותיה שכן הדבר מצביע על התנהלות גירעונית. במידה ולא יקבעו סנקציות, אופי הסעיף מתמרץ למעשה את מקבלי ההחלטות ברשות לייצר גירעון שכן הוא יכולה בסופו של דבר על ידי המנהלת = ממשלה. בדיני הרשויות המקומיות קיימת אופציה לחיוב אישי, צריך להפנות לשם ולקבוע כי במידה ואין בנכסי הרשות לפרוע את חובותיה יופעל הסעיף הרלוונטי בדיני הרשויות המקומיות בכל חומרתו. (הסעיפים הם: סעיפים 221 ו-223 לפקודת העיריות (נוסח חדש), סעיף 189 לצו המועצות המקומיות, התשי"א - 1951 וסעיף 84 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות, התשי"ח - 1958)).
32. סעיף 97(ג): יש לציין שעלות העסקת המפרק המסדיר תהיה מתוך כספי הפיצויים של העסק.

33. סעיף 111(ב): נבקש לשנות את הנוסח ברישא: "השר, בהסכמת שר האוצר, ובהתייעצות עם הרשם...".

34. סעיף 125: נבקש לשנות את הנוסח כלהלן: "מסכום הפיצויים, למעט הפיצויים לפי סימן ב' לפרק ה', ינוכו סכומי מסים...". אין סיבה שניכוי חובות מס למדינה מסכומים שהמדינה מעבירה לחייב לא יתבצע לגבי פיצויים בגין בית המגורים ופיצויים בגין אוברן הכנסה.

35. סעיף 130:

- א. נבקש כי המשפטן שימונה לוועדה יהיה עובד המדינה.
 - ב. נבקש להוסיף לוועדה נציג של הממונה על התקציבים במשרד האוצר.
 - ג. נבקש להוסיף הוראות נוספות לעבודת הוועדה כדלקמן:
 - i. החלטות הוועדה יתקבלו בהסכמת כל חבריה.
 - ii. החלטות הוועדה יהיו מנומקות בכתב ויכללו את השיקולים המיוחדים לפיהם התקבלו.
 - iii. החלטות הוועדה יתקבלו על פי כללים שיאושרו ע"י שר האוצר.
- לוועדה המיוחדת ניתנות סמכויות רחבות ביותר ולמעשה כמעט בלתי מוגבלות בקבלת החלטות בעלות משמעות תקציבית גדולה ביותר. לפיכך, יש למנות בקרב חבריה נציג של הממונה על התקציבים, להגביל את סמכויותיה, ולאפשר ביקורת מרבית על החלטותיה.
36. סעיף 133(א): נבקש לקבוע בגוף החוק את השיעורים והתעריפים המרביים לשכר טרחת עורך דין. אם יש עניין להגביל את שכר הטרחה של עורכי דין בנושא זה באופן ממשי ויעיל, יש לעשות זאת מוקדם ככל האפשר ולקבוע זאת כבר בחוק עצמו.
37. סעיף 134: נבקש להשמיט את הסעיף. הגשת תביעה הכוללת את כל המידע הדרוש חייבת להיות תנאי לקבל פיצוי. אין זה מתפקיד המדינה להעניק פיצויים לאלו שאינם רוצים בכך.

הערות לתוספת השנייה:

1. סעיף 1: נבקש להוסיף הגדרה נפרדת לגבי ותק של שוכרים בדיוור הציבורי כדלקמן: "משך תקופת המגורים הרצופה של הזכאי לפני היום הקובע בבית המגורים ביישוב המפונה, שלגביו היה שוכר בדיוור הציבורי".
2. סעיף 4(א): נבקש לשנות את נוסח ההגדרה כדלקמן:

" הלוואה לדיוור – הלוואה לדיוור כהגדרתה בחוק הלוואות לדיוור, בתנאים הניתנים למי שזכאי להלוואת מקום על פי כללי משרד הבינוי והשיכון.

ההלוואה ניתנת בהתאם לתנאים המוענקים לפי כללי משרד השיכון, אך בסכום שמוגדר בסעיפים קטנים (ב) ו- (ג). לפי הנוסח הנוכחי עלול להשתמע כי הסכום שיינתן הוא סכום ההלוואה שמוגדר בחוק.

אנו סבורים כי התנאים צריכים להיות התנאים הניתנים בהלוואות מקום ולא התנאים הניתנים למי שזכאי ל- 1000 נקודות.

רח' קפלן 1 ירושלים 91036 ת.ד. 3100 טל': 02-53171111 פקס': 02-5695340

3. סעיף 5(א): נבקש כי בכל אחת מפסקאות המשנה במקום הרישא יבוא "אם היה שוכר בדיוור הציבורי, ובמשך שנתיים או יותר, אך פחות משלוש שנים (לכל פסקה יש להתאים את התקופה הרלוונטית) התגורר ברציפות בבית המגורים ביישוב המפונה שלגביו היה שוכר בדיוור הציבורי ובאותה תקופה מרכז חייו היה ביישוב המפונה שבו מצוי בית המגורים - יהיה זכאי..."
4. סעיף 5(ה): נבקש לשנות את הסעיף, כך שלאחר המלים "היה לשוכר ביום תשלום הפיצויים חוב בשל דמי שכירות", יופיע "או כל חוב אחר בגין שכירות בדיוור הציבורי".
5. סעיף 6: יש להשמיט את המילים "כשהוא מעוגל כלפי מעלה למכפלה הקרובה של 10 מ"ר". עיגול מספר המ"ר לא הופיע בדיוני ועדת המנכ"לים ולא מופיע בהמלצות שלה. הנושא לא הוצג בפורומים אחרים, ובכלל זה - הקבינט המדיני בטחוני. לסעיף זה אין הצדקה ועלותו היא עשרות מיליוני ש"ח. בנוסף, עיגול למכפלה הקרובה של עשרה מ"ר עלול ליצור פער בלתי מוצדק בפיצוי בין שני זכאים שההפרש בגודל בתיהם קטן (עד כדי פער של עשרות אלפי ש"ח בין שני בתים שההפרש ביניהם הוא מ"ר אחד בלבד).

הערות לתוספת השלישית לתזכיר החוק:

1. סעיף 3(א)(1): נבקש לשנות את הפיצוי עבור נחלה חקלאית מ 135,000 ש"ח ל- 45,000 ש"ח. הפיצוי שהוסכם עליו בוועדת המנכ"לים לגבי קרקע חקלאית הוא \$120,000 בסה"כ. מרכיבי הקרקע החקלאית הם: קרקע עליה נבנה בית המגורים ושטח חקלאי שחלקו נמצא בתוך הרצועה וחלקו נמצא במח"ע. עבור הקרקע לבית המגורים מתקבל פיצוי בסך 360,000 ש"ח (שווי ערך ל \$80,000). כיוון שערך הקרקע במח"ע הינו \$30,000, הפיצוי עבור הקרקע הנותרת הינו \$10,000 שהם שווי ערך ל- 45,000 ש"ח.
2. סעיף 9: נבקש להשמיט את המלים "אם העלות המתואמת של סך כל פריטי הרכוש הקבוע עולה על 500,000 שקלים חדשים". כמו כן נבקש לתקן את הסעיף כך שמהפיצוי הפיננסי ינוכה שווי 90% מערך המלאי (ולא 10% כמוצע בנוסח הנוכחי).
3. סעיף 10(ב)(2):
- נבקש להוסיף את המילה "במשק" בכל מקום בו מצוין "השכר הממוצע".
 - נבקש להשמיט את התנאי לפיו הסכום המופחת לא יעלה על מחצית הרווח התפעולי.
 - בסעיף קטן (א) נבקש לשנות את הנוסח, כך שבמקום: "כפול 1.3", יבוא "כפול 2".
בסעיף קטן (ב) נבקש לשנות את הנוסח, כך שבמקום: "כפול 2.6", יבוא "כפול 3".
בסעיף קטן (ג) נבקש לשנות את הנוסח כך שבמקום "כפול 3.9" יבוא "כפול 4".
- על פי התרשמותנו המספרים שנקבעו בסעיפים שלעיל נקבעו שרירותית, הם מוטעים כלפי מטה, ואינם משקפים את השכר הנורמטיבי בכל אחד מתתי הסעיפים. יודגש כי לנושא זה משמעות תקציבית גדולה.
4. סעיף 11(א): נבקש להשמיט את מקדם המינוף מהנוסחה וכן את סעיף 11(ב)(2) המתייחס אליו (נראה שהמספור שגוי והיה צריך להיות 11(ב)(3)).

5. סעיף 11(ב)(1): נבקש לשנות את ההגדרה של המשתתף הראשון המצוין בוועדת המומחים, כך שיירשם: "איש סגל פעיל במוסד אקדמי מוכר, אשר השכלתו בתחומי מנהל עסקים, כלכלה או חשבונאות, והינו בעל תואר שלישי לפחות". איננו רואים מניעה להרחיב את ההגדרה (המאוד מצומצמת) של המשתתף הראשון בוועדה.

6. סעיף 11(ג):

א. נבקש לתקן את הנוסחה כך שתייצג שיעור צמיחה ריאלי (על ידי חלוקה במרד המחירים בשנים האמורות). ללא חלוקה כאמור יתקבלו שיעורי צמיחה שכוללים רכיב שאינו משקף צמיחה אלא משקף עליית מחירים.

ב. נבקש להשמיט את ההערות: "לא יקטן מאפס" המתייחסות לשני הביטויים שבצד ימין. הערות אלה פוגעות בדיוק החישוב של שיעור הצמיחה ומעותות אותו. אם מטרת ההערות למנוע מצב בו יתקבל שיעור צמיחה שלילי, הרי שמטרה זו מושגת ממילא בסעיף 11(ב)(2), בו נקבע כי שיעור הצמיחה לא יהיה שלילי.

7. בסיפא לסעיף 11(ד): נראה כי ההגדרות מתייחסות גם לסעיף קטן (ג).

הערות לדברי ההסבר:

בפרק ה', סימן א', כללי- במטרות הפיצוי מצוין: "...מתן פיצוי שיאפשר פתרון דיור חלופי הולם והוגן בנסיבות העניין...". נבקש לשנות את הניסוח, כפי שצוין בהחלטות ועדת המנכ"לים: "מתן פיצוי שיאפשר למפונה פתרון דיור חלופי על מנת שימשיך את אורח חייו מחוץ לשטח המפונה".

בשל הדחיפות, מועברות אליכם ההערות היום, ואולם ייתכן שלחשב הכללי יהיו הערות נוספות, שיועברו אליכם מחר.

בברכה,

נטע דורפמן-רכיב, עו"ד

העתק:

- מר אהרון אברמוביץ, מנכ"ל משרד המשפטים
- עו"ד ימימה מזוז - היועצת המשפטית, משרד האוצר
- מר קובי הכר - הממונה על התקציבים, משרד האוצר
- מר הראל בלינדה - סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
- מר אמיר לוי - סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
- מר ניר רייס - רכז תקציבי ביטחון, משרד האוצר
- מר שי יפתח - רכז תעשייה ותיירות, משרד האוצר
- מר עמית לנג - רכז פנים ואיכות סביבה, משרד האוצר
- מר אודי בן-דרור - רכז ביטוח לאומי, משרד האוצר
- מר אורי ישראלי - רפרנט בטחון, משרד האוצר

1941 1941

מ.נ. 21137-2004

מדינת ישראל
STATE OF ISRAELסיכום דיון עם המועצה האזורית חוף עזה

בתאריך 27.12.04 נערכו דיון בראשות מנכ"ל משרד הפנים ובהשתתפות מר אבנר שמעוני-ר' מוא"ז חוף עזה, מר אליעזר יעקב-גזבר מוא"ז חוף עזה, ער"ד יהודה זמרת-לשכה משפטית, אליאב מימון-עוזר המנכ"ל.

להלן מהלך הדיון:

1. ר' המועצה סוקר את פעילות המועצה ומציין כי היא מנוהלת באופן תקין במשך שנים בצורה מאוזנת.
2. ר' המועצה מציין כי המועצה הסתמכה על תקציבי הבטחון שהיו אמורים להגיע אליה, אך העניין נמצא בדיון בבג"צ.
3. המנכ"ל מבהיר כי חלוקת 143 מלש"ח מתבצעת בימים אלה וככל הנראה עד סוף השבוע הכספים יגיעו לרשויות.
4. המנכ"ל חוזר על דרישת הממונה לקבל נתונים על הרשות.
5. ר' המועצה מתייחס לדרישת הממונה באופן הבא:
 - א. נפטרים - הנתונים מצויים במועצה הדתית.
 - ב. עובדים - תועבר רשימה למשרד הפנים.
 - ג. היתרי בניה - הנתונים מצויים בוועדת התכנון והבניה.
 - ד. ארנונה - יועבר היטל ארנונה מפורט ומלא.
6. לאור בקשת המנכ"ל מתחייב ר' המועצה האזורית חוף עזה כי כל הנתונים יועברו עד ליום חמישי 30.12.04.
7. הובהר לראש המועצה האזורית כי במידה ולא יועברו הנתונים או יעלה חשש כי הרשות משתמשת בתקציבים שלא למטרות שלשמן נועדו ושרשות מקומית (או אזורית) נדרשת ורשאית להציגן, יפעל המנכ"ל לקידום מינוי חשב מלווה למועצה האזורית.

רשם: אליאב מימון

משרד הפנים

חשב מיליוני

מסייגי.

הו"ה

לגבי שאלות אלו אלא.

חשב מיליוני

אם יתכן, קצתו
אנשי סביבתי, סיוע
כדי להבחין

MINISTRY OF THE INTERIOR
THE DIRECTOR GENERALמשרד הפנים
המנהל הכלליירושלים, כ"ט בטבת התשס"ה
10 בינואר 2005מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

מג. 513-2005

לכבוד
מר דוד בוסקילה
חשב מלווה

שלום רב,

הנדון: כתב מינוי חשב מלווה

בתוקף סמכותי לפי סעי' 142 לפקודת העיריות (נוסח חדש) ¹ (להלן: הפקודה) שהואצלה לי ² הריני ממנה אותך כחשב מלווה למועצה האזורית חוף עזה. סמכויותך ופעולותיך כחשב מלווה הם כאמור בפקודה כמפורט להלן ובכפוף לתנאי ההסכם שיחתם עמך.

תוקף המינוי מהיום ועד ליום 31.12.2005

מצ"ב העתק סעיפי הפקודה הרלבנטיים.

דבר המינוי יצויין ע"ג מסמכי העירייה כנדרש עפ"י סעי' 142 (ג) (3) ו - (5) לפקודה.

בברכה,
גדעון בר לב
המנהל הכללי

העתק:

מר אבנר שמעוני, ראש מ.א. חוף עזה
מר יצחק בלק, משנה למנכ"ל ומנהל מינהל שלטון מקומי
מר עמוס בן שאול, חשב משרד הפנים
מר יוסף אלטחון, קמ"ט פנים עזה

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8 עמ' 197
² י.פ. החסל"א. עמ' 1523

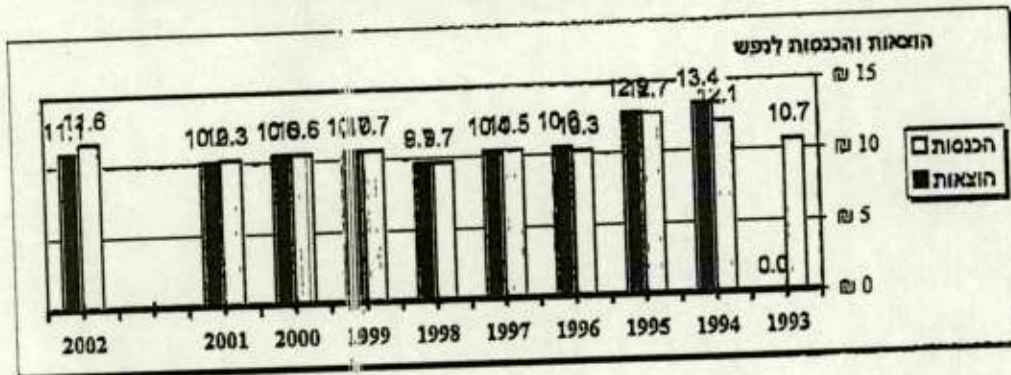
גמר - ההתקנה

משרד הפנים
המינהל לתיקצוב ופיתוח

20/1/05

נתוני תקציב על רשות חוף עזה (באלפי ש"ח)

הכנסות:		הוצאות:			שנה
ש"ש שנתי במחירי 2003	מחירי 2003	הכנסות	ש"ש שנתי במחירי 2003	מחירי 2003	
	45,289	23,357		0	1993
	51,248	29,179	אין נתון	56,412	1994
13%	60,968	40,686	9%	61,603	1995
19%	52,583	39,022	(11.6%)	54,435	1996
(14%)	57,450	47,997	4.7%	56,971	1997
9%	56,356	50,125	(1.2%)	56,293	1998
(2%)	67,204	60,586	19.0%	66,972	1999
19%	69,318	66,279	3.3%	69,154	2000
3%	70,774	68,686	2.2%	70,682	2001
2%	85,165	84,355	20.4%	85,134	2002
20%	84,355	84,355	(6.0%)	80,027	2003
(1%)					

גרעון שוטף:

שנה	גרעון שוטף	מחירי 2003	ש"ש שנתי במחירי 2003	אחוז מההכנסה
1993	0	0		
1994	2,940	5,164	אין נתון	10%
1995	425	637	(88%)	1%
1996	1,374	1,851	191%	4%
1997	(400)	(479)	(126%)	(1%)
1998	(56)	(63)	(87%)	(0%)
1999	(209)	(232)	268%	(0%)
2000	(157)	(164)	(29%)	(0%)
2001	(89)	(92)	(44%)	(0%)
2002	(31)	(31)	(66%)	(0%)
2003	(97)	(97)	210%	(0%)

גרעון מצטבר:

שנה	גרעון מצטבר	מחירי 2003	ש"ש שנתי במחירי 2003	אחוז מההכנסה
1993	0	0		
1994	8,497	14,924	אין נתון	29%
1995	4,279	6,412	(57%)	11%
1996	6,282	8,465	32%	16%
1997	5,882	7,040	(17%)	12%
1998	4,872	5,253	(25%)	9%
1999	(220)	(244)	(105%)	(0%)
2000	(527)	(551)	126%	(1%)
2001	(616)	(635)	15%	(1%)
2002	(647)	(653)	3%	(1%)
2003	(744)	(744)	14%	(1%)

גרעון בתבירים שנת 2003

גרעון סופי:	0
גרעון זמני בטו:	(946)

משרד הפנים
המינהל לתיקצוב ופיתוח

20/1/05

38372

נתוני תקציב על רשות חוף עזה

סבציאקונומי חדש - 4

נתוני אוכלוסיה			שנה
גידול מצטבר	שיעור גידול	אוכלוסיה	
		4,220	1993
	14%	4,790	1994
21%	7%	5,123	1995
30%	7%	5,483	1996
38%	6%	5,806	1997
48%	8%	6,255	1998
55%	5%	6,550	1999
64%	5%	6,902	2000
72%	5%	7,242	2001
78%	4%	7,512	2002
84%	4%	7,778	2003

מענק איזון				שנה	
אחוז מימוש	מענק מודל	ש"ש שנתית במילי	ש"ש שנתית במחירי 2004	מענק במחירי 2004	מענק נומינלי
				18,030	9,586
		43%	29%	23,299	13,676
		5%	(10%)	20,872	14,360
		10%	(1%)	20,703	15,839
		4%	(7%)	19,168	16,509
		4%	(2%)	18,806	17,244
79%	21,770	13%	11%	20,948	19,469
85%	22,706	3%	(3%)	20,320	20,030
		12%	10%	22,445	22,456
		(4%)	(6%)	21,125	21,571
		(7%)	(8%)	19,368	19,987
		(10%)	(7%)	17,916	17,916

בשנת 2003 קיבלה הרשות מענק חד פעמי, שלא נכנס לבסיס המענק, בסכום נול: 419

כיסוי גרעון:	
מענק לכיסוי גרעון מצבר	0
מענק שיפוי סה"כ מענק	0
שחרור לכיסוי גרעון מצבר	(1)
שחרור שיפוי פיסורין סה"כ שחרור	(1)

0	שוחרר 2001
0	שוחרר 2002
0	שוחרר 2003
0	שוחרר 2004

שנה	רובת שר
1999	1,900
2000	2,000
2001	1,000
2002	1,800
2003	0
2004	0

לכיסוי גרעון = 0

מענק קליטה		שנה
מענק במחירי 2002	מענק נומינלי	
נטולת מענק	נטולת מענק	1996
נטולת מענק	נטולת מענק	1997
נטולת מענק	נטולת מענק	1998
נטולת מענק	נטולת מענק	1999
נטולת מענק	נטולת מענק	2000
נטולת מענק	נטולת מענק	2001
נטולת מענק	נטולת מענק	2002

שנה	פרס ניהול
1999	0
2000	233
2001	150
2002	200
2003	200

מענק אוסלו ובטחון
מועצה אזורית חוף עזה

שנת 2003			שנת 2004			
	חוף עזה	סה"כ מענק		חוף עזה	סה"כ מענק	
11.78%	1026	8711		878	7212	מענק אוסלו
9.53%	6291	86000		2677	20000	מענק בטחון
			12.15%			
			13.39%			

רשות : חוף עזה

תאריך חדפסה : 20/01/2005

הערות	תאריך	רשימה תיקצוב	שיחרור	יתרה
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18010101.000 מענק לאיזון בלתי מיועד				
מקדמה ע"ח ינואר 2004 יבוא מאקסל	08/01/2004	20	852,416	
עח' ינואר 2004	08/01/2004	15	852,416	
מסגרת עבודה לשנת 2004 יבוא מאקסל	19/01/2004	32	12,102,868	
עח' ינואר 2004	25/01/2004	30	173,642	
עח' פברואר 2004	02/02/2004	60	1,026,059	
עח' מרץ 2004	03/03/2004	178	1,026,058	
קידום	17/03/2004	232	1,000,000	
תוספת למענק האיזון בגין חוזר קיצוץ יבוא מאקסל	31/03/2004	272	4,960,325	
ביטול תקצוב לצורך עדכון מערכת יבוא מאקסל	31/03/2004	274	-4,960,325	
תוספת למענק איזון בגין חוזר קיצוץ יבוא מאקסל	31/03/2004	279	4,960,325	
עח' אפריל 2004	31/03/2004	277	524,000	
עח' אפריל 2004	31/03/2004	280	1,071,698	
עח' מאי 2004	03/05/2004	338	1,492,371	
עח' יוני 2004	07/06/2004	472	1,492,370	
עח' יולי 2004	01/07/2004	606	1,492,370	
עח' אוגוסט 2004	03/08/2004	656	1,494,162	
עח' ספטמבר 2004	05/09/2004	1060	1,567,616	
עח' אוקטובר 2004	27/09/2004	1354	1,567,615	
עח' נובמבר 2004	02/11/2004	1735	1,567,616	
עח' דצמבר 2004	01/12/2004	1969	1,567,616	
תוספת מיוחדת וחד-פעמית למענק לשנת 2004	26/12/2004	2417	980,000	
עח' דצמבר 2004	27/12/2004	2424	980,000	
סה"כ לתקנה תקציבית			18,895,609	0
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18010101.040 מענק חד פעמי				
מקדמה ע"ח מענק האיזון לשנת 2005 / יבוא מאקסל	28/12/2004	2438	1,252,307	
חפ"י	28/12/2004	2439	1,252,307	
סה"כ לתקנה תקציבית			1,252,307	0
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18010104.000 תוספת למענק איזון אוסלו				
מענקי אוסלו - אישור מנכ"ל 7.12.04 יבוא מאקסל	07/12/2004	2224	876,115	
סה"כ לתקנה תקציבית			876,115	0
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18010140.000 מענק בגין מעבר לפנסייה צוברת				
שיפוי בגין מעבר מפנסייה תקציבית לצוברת יבוא מאקסל	15/12/2004	2295	164,549	
עדכון תקצוב המענק בגין הפנסייה יבוא מאקסל	23/12/2004	2402	-164,549	
תקצוב המענק בגין מעבר לפנסייה צוברת מחדש יבוא מא	23/12/2004	2405	160,535	
שיפוי נסיה צוברת	26/12/2004	2296	160,535	
סה"כ לתקנה תקציבית			160,535	0
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18010147.000 מענקים חד פעמים				
מענק בטחון לשנת 2004 יבוא מאקסל	07/12/2004	2226	2,677,500	
סה"כ לתקנה תקציבית			2,677,500	0
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18010168.000 שיפוי קופות גמל				
תימרוץ בגין טעיף 19 ג' קופ"ג שנים 2003-2004/יבוא מא	21/12/2004	2372	16,920	
שיפוי קופות גמל	22/12/2004	2380	16,920	
סה"כ לתקנה תקציבית			16,920	0

משרד הרישום
DIRECTOR INTERIOR
המחלקה למענקים ומלוות

רשות : חוף עזה

תאריך הדפסה : 20/01/2005

הערות	תאריך	רשימה תיקצוב	שיחרור	יתרה
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18030124.000 פרס לרשויות המקומיות				
פרס ניהול כספי לשנת 2003 / יבוא מאקטל	22/12/2004	2389	220,000	
פרס	26/12/2004	2390	220,000	
סה"כ לתקנה תקציבית				
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18030501.000 השתתפות ממשלה באגודי ערים				
	05/01/2004	2	445,000	
עח' ינואר 2004	08/01/2004	6	35,000	
עח' פברואר 2004	02/02/2004	64	35,488	
עח' מרץ 2004	03/03/2004	161	35,244	
עח' אפריל 2004	31/03/2004	260	35,200	
עח' מאי 2004	04/05/2004	342	37,068	
עח' יוני 2004	02/06/2004	408	37,069	
עח' יולי 2004	01/07/2004	575	37,068	
עח' אוגוסט 2004	02/08/2004	853	37,113	
עח' ספטמבר 2004	05/09/2004	1050	38,938	
עח' אוקטובר 2004	27/09/2004	1363	38,937	
	24/10/2004	1598	68,000	
	04/11/2004	1742	100,988	
עח' דצמבר 2004	13/12/2004	2228	44,887	
	21/12/2004	2349	15,000	
	23/12/2004	2401	-9,000	
	26/12/2004	2344	6,000	
סה"כ לתקנה תקציבית				
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18030508.000 תוספת שכר בגין טיפול				
	08/01/2004	8	37,000	
עח' ינואר 2004	08/01/2004	10	2,930	
עח' פברואר 2004	02/02/2004	66	2,931	
עח' מרץ 2004	03/03/2004	162	2,930	
עח' אפריל 2004	31/03/2004	262	2,927	
עח' מאי 2004	03/05/2004	343	3,082	
עח' יוני 2004	02/06/2004	409	3,082	
עח' אוגוסט 2004	02/08/2004	854	6,168	
עח' ספטמבר 2004	05/09/2004	1049	3,238	
עח' אוקטובר 2004	27/09/2004	1352	3,237	
עח' נובמבר 2004	02/11/2004	1731	3,238	
עח' דצמבר 2004	13/12/2004	2229	3,237	
סה"כ לתקנה תקציבית				
*** רשות : חוף עזה ***				
	0	519,000	519,000	0
	0	37,000	37,000	0
	3,553,615	21,101,371	24,654,986	

רשות : חוף עזה

תאריך הדפסה : 10/01/2005

הערות	תאריך	רשימה תיקצוב	שיחרור	יתרה
תקנה : 18010101.000 מענק לאיזון בלתי מיועד				
תקצוב ראשוני לשנת 2003 יבוא מאקסל	02/01/2003	18	20,492,645	
עח' ינואר 2003	05/01/2003	41		1,623,017
עח' פברואר 2003	05/02/2003	114		1,623,018
עח' מרץ 2003	05/03/2003	172		1,623,017
נדכון מענק ע"פ קיצוץ התקציב יבוא מאקסל	06/04/2003	300	-907,974	
תיקון יבוא מאקסל	06/04/2003	323	907,974	
עח' אפריל 2003	07/04/2003	327		1,620,969
קיצוץ ע"פ התכנית הכלכלי יבוא מאקסל	05/05/2003	395	-788,194	
עח' מאי 2003	06/05/2003	394		1,651,804
נדכון מערכת המג'יק	29/05/2003	487	262,332	
עח' יוני 2003	03/06/2003	474		1,651,804
מקדמה עח' הקטנת התקציב	03/06/2003	489		898,505
עח' יולי 2003	02/07/2003	575		1,545,775
עח' אוגוסט 2003	03/08/2003	701		1,545,775
עח' ספטמבר 2003	02/09/2003	893		1,545,775
קידום	08/09/2003	897		1,000,000
עח' אוקטובר 2003	09/10/2003	1032		712,000
עח' נובמבר 2003	02/11/2003	1073		962,000
עח' דצמבר 2003	03/12/2003	1198		1,963,324
סה"כ לתקנה תקציבית			19,966,783	0
תקנה : 18010101.040 מענק חד פעמי				
תוספת חד פעמית למענק האיזון יבוא מאקסל	02/10/2003	1018	344,241	
ח"פ תקציב מענק איזון	09/10/2003	1035		283,999
עח' נובמבר 2003	02/11/2003	1079		30,121
עח' דצמבר 2003	03/12/2003	1184		30,121
תקצוב יתרות מענק יבוא מאקסל	29/12/2003	1362	75,064	
חד פעמי	06/01/2004	1348		75,064
סה"כ לתקנה תקציבית			419,305	0
תקנה : 18010104.000 תוספת למענק איזון אוסלו				
תקצוב אוסלו לשנת 03' יבוא מאקסל	30/06/2003	568	1,026,376	
אוסלו עח' יולי 2003	02/07/2003	571		581,545
עח' אוגוסט 2003 אוסלו	03/08/2003	706		65,599
עח' ספטמבר 2003	02/09/2003	848		89,808
עח' אוקטובר 2003	02/10/2003	991		89,808
עח' נובמבר 2003	02/11/2003	1083		89,808
אוסלו עח' דצמבר	03/12/2003	1183		89,808
סה"כ לתקנה תקציבית			1,026,376	0
תקנה : 18010140.000 מענק בגין מעבר לפנסיה צוברת				
תקצוב עודפי שנת 2002 יבוא מאקסל	01/10/2003	999	218,107	
פנסיה צוברת 2002	22/10/2003	1004		218,107
שיפוי בגין מעבר מפנסיה תקציבית לצוברת יבוא מאקסי	18/12/2003	1285	168,898	
פנסיה צוברת	25/12/2003	1287		168,898
סה"כ לתקנה תקציבית			387,005	0
תקנה : 18010147.000 מענקים חד פעמים				
מענק בטוחון לשנת 2003 - יבוא מאקסל	22/09/2003	975	3,570,000	

רשות : חוף עזה

תאריך הדפסה : 10/01/2005

הערות	תאריך	רשימה תיקצוב	שיחורר	יתרה
מענק בטחון	02/10/2003	972	3,570,000	
תוספת מענק בטחון לשנת 2003	28/12/2003	1310		
בטחון	28/12/2003	1323	2,720,552	
סה"כ לתקנה תקציבית			6,290,552	0
רשות : חוף עזה				
עידכון	10/09/2003	928	85,000	
הנחות בתי מלון	16/09/2003	931	85,000	
סה"כ לתקנה תקציבית			85,000	0
רשות : חוף עזה				
פרס ניהול כספי לשנת 2002 יבוא מאקסל	11/12/2003	1216	200,000	
פרס	14/12/2003	1217	200,000	
סה"כ לתקנה תקציבית			200,000	0
רשות : חוף עזה				
תקנה : 18030203.000 משמר אזרחי				
חציון ב	15/12/2003	1242	12,800	
סה"כ לתקנה תקציבית	15/12/2003	1243	12,800	
רשות : חוף עזה			12,800	0
תקנה : 18030501.000 השתתפות ממשלה באגודי ערים				
עח' ינואר 2003	02/01/2003	3	445,000	
עח' פברואר 2003	05/01/2003	9	35,244	
עח' מרץ 2003	05/02/2003	93	35,244	
עח' אפריל 2003	03/03/2003	175	35,244	
עח' מאי 2003	06/04/2003	287	35,200	
עח' יוני 2003	05/05/2003	381	37,068	
עח' יולי 2003	05/06/2003	480	37,069	
עח' אוגוסט 2003	02/07/2003	564	37,066	
עח' ספטמבר 2003	03/08/2003	703	37,113	
עח' אוקטובר 2003	02/09/2003	850	38,938	
עח' נובמבר 2003	02/10/2003	995	38,937	
הגדלת תקציב	02/11/2003	1076	38,938	
עח' נובמבר 2003	16/11/2003	1113	35,000	
עח' דצמבר 2003	17/11/2003	1114	31,937	
תקציב	03/12/2003	1197	42,000	
עח' דצמבר 2003	15/12/2003	1258	157,000	
סה"כ לתקנה תקציבית	17/12/2003	1270	157,000	
רשות : חוף עזה			637,000	0
תקנה : 18030508.000 תוספת שכר בגין טיפול				
עח' ינואר 2002	02/01/2003	12	37,000	
עח' פברואר 2003	05/01/2003	11	2,930	
עח' מרץ 2003	05/02/2003	94	2,931	
עח' אפריל 2003	03/03/2003	176	2,930	
עח' מאי 2003	06/04/2003	288	2,927	
עח' יוני 2003	05/05/2003	383	3,082	
עח' יולי 2003	03/06/2003	482	3,082	
עח' אוגוסט 2003	02/07/2003	563	3,082	
עח' ספטמבר 2003	03/08/2003	705	3,086	
	02/09/2003	852	3,238	

רשות : חוף עזה

תאריך הדפסה : 20/01/2005

יתרה	שיחרור	רשימה תיקצוב	תאריך	הערות
	3,237	997	02/10/2003	עח' אוקטובר 2003
	3,238	1078	02/11/2003	עח' נובמבר 2003
	3,237	1194	03/12/2003	עח' דצמבר 2003
0	37,000	37,000		סח"כ לתקנה תקציבית
0	29,061.821	29,061.821		*** סח"כ לרשות ***

מוגבל
-1-

דחוף

מנהלת	תאום	וקישור
אזור	חבל	עזה
מתאם	משרד	חפנים
טלפון:	08-6741472	
פקס:	08-6892567	
מעצ-עזה	102988	
כ"ו	בכסלו	התשס"ה
9	בדצמבר	2004

לשכת המנהל הכללי

20-12-2004

נתקבל

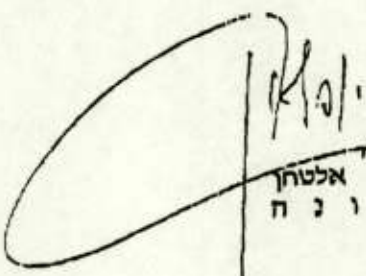
מס' 20293

לכבוד
מר אבנר שמעוני
ראש המועצה האיזורית חוף עזה
שלום רב,

הנדון: המצאת ידיעות לממונה

1. בהתאם לסמכותי לפי סעיף 130 לתקנון המועצות האיזוריות (אזור חבל עזה), התשלי"ט-1979, חריני לבקשך להעביר אלי את הנתונים הבאים:
 - א. פירוט תושבי המועצה אשר שילמו תשלומי ארנונה באופן סדיר בתקופה שקדמה לשנה האחרונה. על חרשימה לכלול את שם הנושב, תקופת התשלום (ממתי החל לשלם) וסכומי התשלום.
 - ב. פירוט שמי של עובדי המועצה לרבות פירוט לגבי תפקידם, מעמדם, הוותק שלהם וסוג חפנסייה לה הם זכאים.
 - ג. אישורים והיתרים שנתנה הועדה המקומית לתכנון ובניה, לרבות תאריך הוצאתם.
 - ד. פרטי הנפטרים חקבורים בבית הקברות שבתחומי המועצה וכן פרטי משפחותיהם.
2. אבקש לקבל נתונים אלה תוך שבועיים מיום הוצאת מכתב זה וזאת עפ"י בקשת מנכ"ל משרד חפנים.

בכבוד רב,
חסף אלטחן
א מ מ נ ח

הנתק:
מר גדעון בר לב - מנכ"ל משרד חפנים

GRANOT, STRAUSS, ADAR & CO. ADVOCATES **גרנות, שטראוס, אדר ועוזני, משרד עורכי דין**

Shai Granot
 Touvia Strauss
 Eilon Adar *
 Neil Smollett
 Richard Nalmer
 Michal Raviv
 Dana Kishnivy
 Yaron Akilov
 Mirella Aharon-Binenfeld
 Michal Cohen
 Galit Friedman-Noy
 Israel Bachar
 Chagit Winestock
 Erez Nahali
 Ronen Haalman
 Eoy Kimsely
 Barak Bing
 Dor Shlmshtowitz
 Itiv Raviv
 Shlomi Bachri
 Dr. Gal Erlich, Patent Attorney **
 Website: www.ipatent.co.il
 * Notary
 ** Of Counsel

Gilbor Sport House (28 Floor) (28 נקדמה סטורט)
 52521 Ramat Gan, 7 רמת גן
 7 Menahem Begin St., Ramat Gan 52521
 Fax: 972-3-5755527 ; טלפקס, Tel: 972-3-5755522 טל.
 Email: granot@granot-law.co.il
 Website: www.granot-law.co.il

Overseas Alliances
Yeo-Leong & Peh, LLC - Singapore
 20 McCallum Street, Singapore 069046
 Tel: (65) 62238168 Fax: (65) 62211238
 Website: www.ylp.com.sg

Yeo-Leong & Peh, LLC - China
 Jing-an District #11-06, Shanghai, China 200040
 Tel: (8621) 62490412 Fax: (8621) 624954118

שי גרנות
 טוומיה שטראוס
 אילון אדר *
 ניל סמולט
 ריצ'רד נלמר
 מיכל רביב
 דנה קישוני
 ירון עקילוב
 מירלה אהרון-בנינפלד
 מיכל כהן
 גלית פרידמן-נוי
 ישראל כהן
 חגית ווינשטוק
 ארז נהלי
 רוני הלמן
 רונן קמלי
 ברק בינג
 ליאור שמשוביץ
 נוב רביב
 שלומי בארי
 ד"ר גל ארליך, עורך פטנטים **
 אי מייל: patent@ipatent.co.il
 * נוטריון
 ** יו"ש

Our Ref: 308 מספרנו

27/12/2004

לכבוד
 מר יוסף אלטון, הממונה
 מנהלת תאום זקישור, אזור חבל עזה
מתאם משרד הגנים
 י"ט

דוגמת רישום

שלום רב,

הנדון: **המסמך הייעוץ למבטוח**
 סימוכין, מכתבך מיום 9.12.04

בשם מרשתי, המועצה האזורית חוף עזה, הריני לחשיב למכתבך שבסימוכין כדלקמן:

1. מסירת הנתונים המפורטים בסעיפים 1(A) ו-1(B) של מכתבך מחוזה פגיעה המורה בפרטיותם של תושבי מרשתי, ובהיותה אסורה על פי האמור בחוק הגנת הפרטיות, חתש"א-1981 ("החוק") מנועה מרשתי מלהעבירם אליך.
 לתשומת לבך, חסינג הקבוע בסעיף 23 לחוק חל מקום בו מסירת המידע "דרשה למטרת ביצוע חקוק או למטרה במסגרת חסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבליו". מאחר ובעינינו מסירת המידע אינה דרשה לקיום מטרות אלו, חרי שהיא אינה מותרת.
2. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, בכשתך לקבלת האישורים ותחיתורים שחעניקה הוועדה המקומית לתכנון ובניה הייתה צריכה להיות מוגמית אליה ולא אל מרשתי, בחיות כל אחת מן אישיות משפטית נפרדת.
3. באופן דומה, לשם קבלת פרטי הנפטרים חקבורים בבית הקברות שבתחומי המועצה וכן פרטי משפחותיהם, עליך לפנות למועצה הדתית. מרשתי אינו אחראית על רישום נתונים אלה.

U:Moazzha Hal Azzu; מכתבך תשומת - המסמך הייעוץ למבטוח 04

972 7 6392567

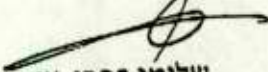
02-191-2005 10:05 FROM MISRAH HAPINIM 1 TO 026701585 P.01

972 7 6892567

גרנות, שטרואוס, אדר ושות', משוד עורכי דין L.A. NOT, STRAUSS, ADAR & CO., ADVOCATES

4. לאור האמור לעיל, אין באפשרותה של מרשתי להעביר לידך את הנתונים המבוקשים.

בכבוד רב,

שלומי בחרי, עו"ד

העתק:

מר אבנר שמעוני - ראש המועצה האזורית חוף עזה

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

מ.נ. 9884-2003

לשכת המנהל הכללי

הגדרת תחומי תפקוד
מס' 1000
מס' 1000

3 מיליון

תאריך: 5/13/10

אל: קצו כסן - מחנה מוטז צרום

מס' פקס:

מאת: אילן מילין

הנדון: סימון ארצות ממוסד רמ"ט סכ"ב

ישו דאקו ושאלו ליד קצין מחוז אור קצין אחר

- להוציא בקשה לשינוי המס' - אי הוציא

זים מסרה
ולגל -

ולגל אילן מילין

אנו מעבירים לכם בפקס 2 דפים (כולל דף ראשון זה).
אם לא התקבלו כל הדפים, אנא התקשרו לטלפון 02-6701412

בכבוד רב,

לחן לר

* * * TRANSMISSION RESULT REPORT (13.JAN.2005 12:18) * * *

TTI DIRECTOR INTERIOR

DATE	TIME	ADDRESS	MODE	TIME	PAGE	RESULT	PERS. NAME	FILE
13.JAN.	12:17	DAROM	TES	0'37"	P. 2	OK		900

שמור
-1-

מפקדת	פיקוד	חדר
לשכת		הרמ"ט
טל':		0702-2555/666
א"י:		652-3555/666
פקס:		0702-2655
אזרחי:		08-9902555/666

לשכת המנהל הכללי
12-01-2005
נתקבל
מס'

זימון לדיון בראשות רמ"ט פד"ם

הנדון: אילן מרחב כסופים לטוב א.י.ג.

1. בתאריך 17.1 בין השעות 19:30-17:30 יתקיים

דיון בנושא שבנדון בראשות רמ"ט פד"ם ב. בנין לשו"ת החק"ס קז"א.וי.15
הח"ן

2. מבוקש השתתפות נציגכם (צ"ח לש"ר וסני'ים)

3. בתודה מראש.

בברכה,

חדר אורקין רב"ט
מזכירת רמ"ט פד"ם

Over time needs
15-18
1988

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 10104/04 - ד'

בפני: כבוד השופטת ד' ביניש

העותרת: שלום עכשיו - שעל מפעלים חינוכיים

נגד

המשיבות: 1. רות יוסף, הממונה על הישובים היהודיים

ביהודה ושומרון

2. מועצה מקומית אלפי מנשה

3. עיריית ביתר עילית

4. מועצה אזורית גוש עציון

5. מועצה אזורית הר חברון

6. מועצה אזורית מטה בנימין

7. מועצה מקומית מעלה אפרים

8. מועצה מקומית קדומים

9. מועצה מקומית קריית ארבע

10. מועצה אזורית שומרון

11. מועצת יש"ע

עתירה למתן צו על-תנאי וצו ביניים

החלטה

העתירה לצו על תנאי וצו ביניים תידון בפני הרכב במועד מוקדם ככל הניתן.

ניתנה היום, כ"ה בטבת התשס"ה (6.1.2005).

שופטת

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 10104/04 - ג'

בפני: כבוד השופטת ד' ביניש

העותרת: שלום עכשיו-שעל מפעלים חינוכיים

נגד

המשיבות: 1. רות יוסף, הממונה על הישובים היהודיים

- ביהודה ושומרון
2. מועצה מקומית אלפי מנשה
3. מועצה מקומית אלקנה
4. מועצה מקומית אפרת
5. עיריית ביתר עילית
6. מועצה אזורית גוש עציון
7. מועצה אזורית הר חברון
8. מועצה אזורית מטה בנימין
9. עיריית מעלה אדומים
10. מועצה מקומית מעלה אפרים
11. מועצה מקומית קדומים
12. מועצה מקומית קריית ארבע
13. מועצה אזורית שומרון
14. מועצה מקומית חוף עזה
15. מועצת יש"ע

בקשה מטעם העותרת למחיקת המשיבות 3, 4, 9 ו-14 מן העתירה

החלטה

כמבוקש.

המשיבות 3, 4, 9 ו-14 תמחקנה מהעתירה.

ניתנה היום, כ"ד בכסלו התשס"ה (7.12.2004).

שופטת

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 10104/04 - ב'

בפני: כבוד השופטת ד' ביניש
המבקשת: מיכל ירט ת.ז. 043016864
העותרת: שלום עכשיו-שעל מפעלים חינוכיים

נ ג ד

- המשיבות: 1. רות יוסף, הממונה על היישובים היהודיים ביהודה ושומרון
2. מועצה מקומית אלפי מנשה
3. מועצה מקומית אלקנה
4. מועצה מקומית אפרת
5. עיריית ביתר עילית
6. מועצה אזורית גוש עציון
7. מועצה אזורית הר חברון
8. מועצה אזורית מטה בנימין
9. עיריית מעלה אדומים
10. מועצה מקומית מעלה אפרים
11. מועצה מקומית קדומים
12. מועצה מקומית קריית ארבע
13. מועצה אזורית שומרון
14. מועצה מקומית חוף עזה
15. מועצת יש"ע

בקשה מטעם המבקשת לעיון בעתירה

החלטה

אין מניעה לאפשר למבקשת לעיין בעתירה.

ניתנה היום, כ"ד בכסלו התשס"ה (7.12.2004).

שופטת

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 10104/04 - א'

בפני: כבוד השופטת ד' ביניש

העותרת: שלום עכשיו-שעל מפעלים חינוכיים

נגד

המשיבות: 1. רות יוסף, הממונה על הישובים היהודיים

- ביהודה ושומרון
2. מועצה מקומית אלפי מנשה
3. מועצה מקומית אלקנה
4. מועצה מקומית אפרת
5. עיריית ביתר עילית
6. מועצה אזורית גוש עציון
7. מועצה אזורית הר חברון
8. מועצה אזורית מטה בנימין
9. עיריית מעלה אדומים
10. מועצה מקומית מעלה אפרים
11. מועצה מקומית קדומים
12. מועצה מקומית קריית ארבע
13. מועצה אזורית שומרון
14. מועצה מקומית חוף עזה
15. מועצת ישיע

עתירה למתן צו על-תנאי וצו ביניים

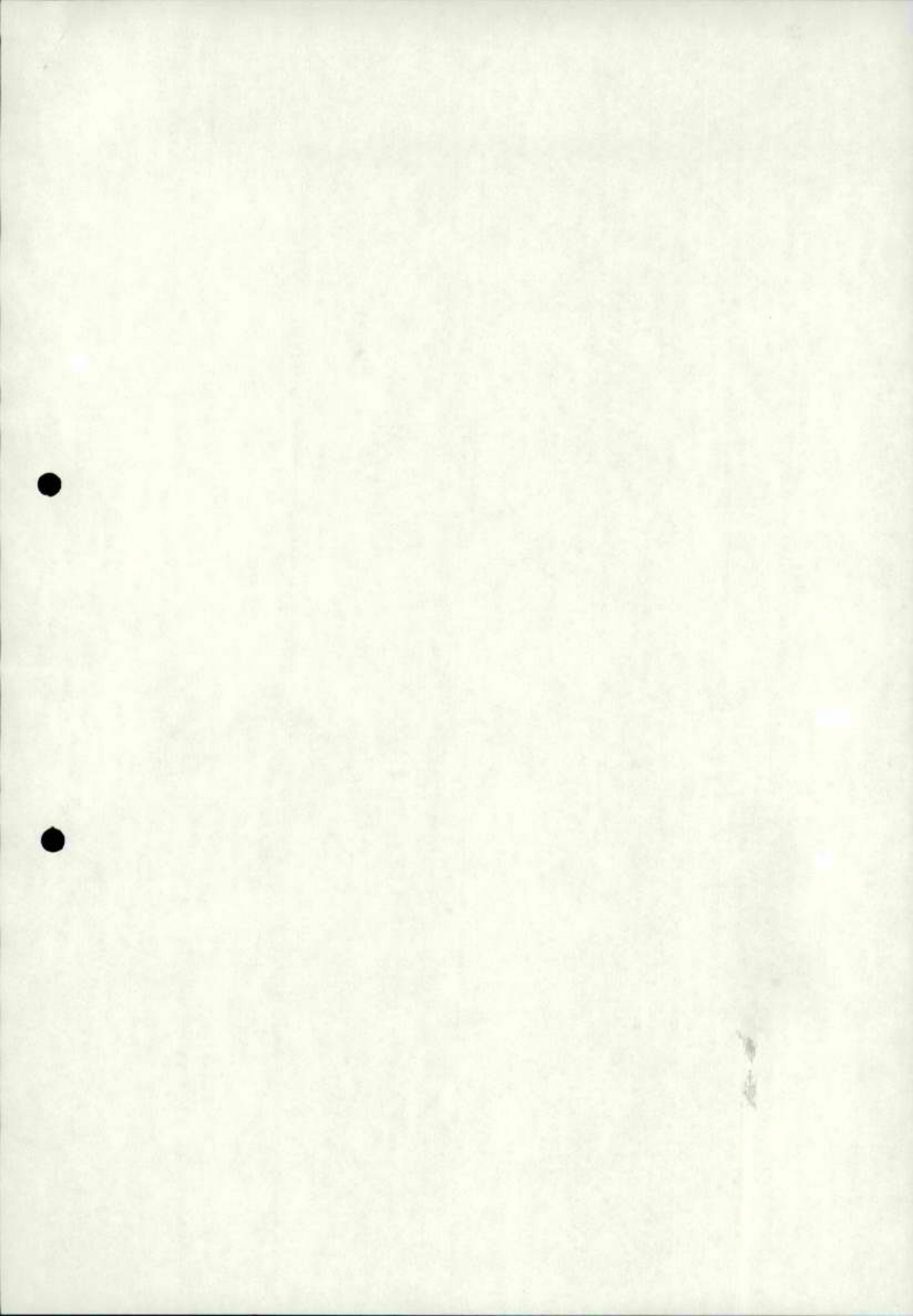
החלטה

פרקליטות המדינה תגיש תגובתה לעתירה לצו על-תנאי ולצו ביניים בשם המשיבה 1 בתוך 21 ימים.

המשיבות 2-15 רשאיות להגיש תגובתן במועד האמור.

ניתנה היום, כ"ז בחשון התשס"ה (11.11.2004).

שופטת

בג"צ 2838/95

חיים גרינברג ו-7 אח'

נגד

1. המועצה מקומית קצרין ו-3 אח'

2. שר הפנים

3. עמותת ישובי הגולן

4. ראש המועצה האזורית גולן

5. שר הפנים

6. עמותת ישובי הגולן

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[11.5.97]

המשנה לנשיא שי לויין
השופט אי גולדברג
השופטת די דורנר

עתירה למתן צו על תנאי בשם העותר

עו"ד אבנר מנוסביץ, עו"ד אשר קולה - בשם המשיבים 1-4

עו"ד מנדל אסנת - בשם המשיבה 5

עו"ד יונתן בך - בשם המשיבה 6

פ ס ק - ד י ן

המשנה לנשיא שי לויין

ביום 22.9.95 החלטנו ברוב דעות שיש לדחות את העתירה על מנת שפסק הדין יהיה בר תוקף אך החל משנת התקציב 1996. הרי נימוקי לפסק דיני: העותרים הם תושבי המועצה המקומית קצרין (להלן - קצרין) והמועצה האזורית גולן (להלן - גולן) אשר ברמת הגולן. המשיבים מס' 1-4 הם קצרין וגולן וראשיהן.

[הערת מערכת תקדין - נוסח פסק הדין שונה ע"פ החלטת כב' השופטים בבקשה בהסכמה]

לתיקון טעות סופר מיום 27.4.98.]

המשיב מס' 5 הינו שר הפנים. המשיבה מס' 6 הינה עמותה (להלן-העמותה) שחבריה נציגים משלושים ושנים ישובי הגולן מכל קצווי הקשת הפוליטית. מטרת העמותה, כמפורט בתקנונה הן שתיים אלה:

א. לפעול באופן חוקי לשם שמירת המשך ריבונות ישראל בכל שטח רמת הגולן ובהתאם לחוק רמת הגולן;

ב. לפעול אצל הגורמים המיישבים בממשלת ישראל, בסוכנות היהודית לארץ ישראל, בהסתדרות העולמית ובתנועות המיישבות להקמת יישובים נוספים ברמת הגולן ולפיתוחם, הרחבתם וביסוסם של יישובים קיימים.

במסגרת פעילותה ערכה המשיבה מס' 6 ברחבי הארץ מסע ציבורי הכולל "מיצג ענק של הגולן".

לבקשתם של העותרים ניתן צו על תנאי שצומצם במהלך הדיון להשגותיהם על הקצאות כספים על ידי קצרין וגולן לעמותה בשנים 1992-4 (קצרין בסכום כולל של 1,870,000 ש"ח וגולן בסכום של 6,500,000 ש"ח). הקצאות הכספים אושרו בשנים אלה על ידי משרד הפנים במסגרת האישור הכולל לתקציב. התקציב לשנת 1995 טרם אושר בעת הגשת העתירה, אך ברור הוא שההקצאה לשנה זו לא היתה אמורה להתאשר נוכח חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, שעמדו תפורט להלן.

ביום 17.9.95 החלטנו ברוב דעות, כנגד דעתה החולקת של השופטת דורנר, לדחות את העתירה. אליבא דדעתה של השופטת דורנר יש לקבל את העתירה ולהפוך את הצו מוחלט אך החל משנת התקציב 1996. לא עשינו צו להוצאות.

טענת העותרים היא כי בהקצאות הכספים לעמותה חרגו קצרין וגולן מסמכותן, שהרי בדינים המכוננים אותן הן לא הוסמכו אלא לדאוג לרווחת התושבים בתחום הכלכלי, הסוציאלי, החברתי והתרבותי. אין בכוחן - כך נטען - לטפל בעניינים בעלי משמעות פוליטית ארצית השנויים במחלוקת חריפה בציבור ואף בקרב תושבי רמת הגולן, כמו שאלת הנסיגה מרמת הגולן. מכאן שקצרין וגולן לא היו רשאיות להקצות כספים לעמותה למטרה זו. השאלה היחידה שהועלתה לפנינו על ידי העותרים בענין זה היא שאלת הסמכות ולא שאלת אופן השימוש בה, שעלתה על הפרק אך במהלך טיעוני העותרים שבעל פה, בלא שהונחה לה תשתית ראוייה. לפיכך נתייחס אך לענין זה.

ביום 95, בעוד העתירה תלויה ועומדת, כתב היועץ המשפטי לממשלה אל שר הפנים חוות דעת שבה קבע שקצרין אינה מוסמכת להקצות כספים לעמותה. השקפתו היא כי במסגרת ההסדר החקיקתי הקיים בישראל נתונות סמכויות העיסוק בנושאי חוץ ובטחון לממשלה ולכנסת ולא לרשות המקומית שסמכויותיה מוגבלות לתחום הפעולה המקומי ולא הלאומי. "אין זה" - כך כתב היועץ המשפטי לממשלה - "תפקידה אף לא סמכותה של הרשות המקומית לסייע לתושביה של רשות מקומית אחרת או לתמוך במוסדות שאינם מצויים בתחומה ואינם משרתים באופן ישיר אותה או את תושביה". מאבקה של העמותה הוא במישור הלאומי. אמנם תושבי קצרין יושפעו במישורין מכל מהלך או החלטה שיתקבלו בנושא הגולן "אולם המועצה... אינה הגוף שנבחר או הוסמך לעסוק בנושאי חוץ ובטחון מטעם של תושבים אלה...".

מנגד טענו קצרין, גולן וראשיהן וכן העמותה, כי הקצאות הכספים לעמותות נעשו כחוק. לטענתן מהווה מטרת פיתוח רמת הגולן ואיכלוסה, כמו כל פעולה אחרת המיועדת לשמירת ריבונות ישראל ברמת הגולן מטרת לגיטימית, שעל יסודן נבחרו ראשי המועצות לתפקידם. הן מודות כי סוגיית הריבונות בגולן היא סוגייה כלל ארצית, אולם לטענתן קיים בצדה גם היבט מקומי ייחודי שבו תלוי גורלם של תושבי הגולן. עוד נטען לפנינו כי בהיות הסוגייה ענין קיומי שבו תלוי עניינם של תושבי רמת הגולן רשאיות קצרין וגולן גם לסמוך על סמכותן הטבועה לשמור על עצם קיומן.

3. התשתית התחקיתית לדיון בנושא העתירה מצויה בעיקר בסעיף 146 לצו המועצות המקומיות (א), תשי"א - 1950 (להלן - צו המועצות המקומיות) וסעיף 63 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 (להלן - צו המועצות האזוריות). בסעיף 146 לצו המועצות המקומיות, בחלקיו הרלבנטיים, נקבע כדלקמן:

" המועצה מוסמכת, בשים לב להוראות השר ובמידה שאין בכך משום סתירה להוראות כל דין, לפעול בכל ענין הנוגע לציבור בתחום המועצה, ובכלל זה יהיו לה סמכויות אלה:

1. לקיים סדר, שלטון תקין ובטחון;

2. לדאוג לפיתוח תחום המועצה, לשיפור ולקידום עניניהם הכלכליים, הסוציאליים, החברתיים והתרבותיים של תושביו או של כל חלק מהם;

3. לשמש נאמן או אפוטרופוס לכל ענין ציבורי;

4. להקים, להחזיק ולנהל שירותים, מפעלים ומוסדות שהם, לדעת המועצה, לתועלת הציבור..."

סעיף 63 לצו המועצות האזוריות דומה בעיקרו לסעיף 146 ורישת סעיף 63(א) זהה לרישת סעיף 146(א). לענין שני סעיפים אלה יש להדגיש בעיקר את הסמכות "לפעול בכל ענין הנוגע לציבור בתחום המועצה..."

בפרק שנים-עשר לצו המועצות המקומיות, ובפרק שנים עשר לצו המועצות האזוריות, נקבעו הוראות לענין הכנת תקציב הטעון אישור המועצה המקומית או המועצה האזורית, לפי הענין, ואישורו של שר הפנים. קיימת קורלציה בין סמכויותיהן של המועצות הנוגעות בדבר כפי שנקבעו בסעיפים 63 ו-146-הנ"ל לבין ההקצאות הכספיות המותרות בגדר תקציבן; לפיכך שומה עלינו לברר אם הקצאת הכספים לעמותה באה בגדר הסמכויות האמורות ולענייננו - האם ניתן לכללה בגדר המלים שהודגשו לעיל. והנה - בדין טענה גב' מנדל, בשם המשיב מס' 5 והיועץ המשפטי לממשלה, שנוסחם של הסעיפים 63 ו-146-הנ"ל הוא גמיש ויכול להתיישב הן עם עמדת העותרים והן עם עמדת המשיבים מס' 1-4 והעמותה;

והמדינה אינה טוענת שמבחינה לשונית לא ניתן להביא את עניינם של העותרים בגדר הסמכות; אך הטענה היא שהמבחן לקביעת הסמכות הוא פונקציונלי ולא לשוני. מקום שבו המדובר בנושאים בעלי אופי לוקלי, מוסמכות המועצות לטפל בהם, מה שאין כן כאשר מדובר בנושאים המצויים מטבע בריתם בידי השלטון המרכזי במישור הארצי והלאומי. ומה הדין כאשר מדובר בנושא מעורב, הכולל בתוכו נושאים המצויים במישור הארצי או הלאומי, אך גם במישור הלוקלי? לענין זה הציעה לנו גב' מנדל את מה שהגדירה כ"מבחן השאלה העומדת במוקד ההכרעה" להבדיל מהמבחן "מה הן ההשלכות שיש בסוגיה זו על תושבי המקום". אליבא דשיטתה, הרי מאחר שהשאלה העומדת במוקד ההכרעה לפנינו מתייחסת לענין הריבונות ברמת הגולן, נושא המצוי במישור הארצי או הלאומי, אין המועצות מוסמכות לדון בה, אפילו אם תוצאות ההכרעה עשויות להיות הרות גורל לגבי תושבי קצרין וגולן.

4. הגעתי לכלל מסקנה, שהמבחן שהוצע לנו על ידי המדינה לא יוכל לסייע בידינו להחליט בעתירה הנוכחית: ראשית, משמעות החלתו של מבחן זה היא שיש לקרוא בנוסח סעיפים 63 ו-146-מילות הגבלה שאינן כלולות בהם, כמו: "ובלבד שאין המדובר בענין בעל חשיבות ארצית או לאומית" ולא ראיתי צידוק לעשות כן במקרה שלפנינו; שנית, המבחן עצמו מניח מראש את המבוקש, לאמור, הצגתו מניחה מלכתחילה שטיפול בשאלות המצויות במישור הארצי או הלאומי אינו יכול להיחשב "ענין הנוגע לציבור בתחום המועצה"; אפשר לקבוע באותה מידה של שכנוע גם מבחן הפוך הקובע ש"ענין נוגע לציבור בתחום המועצה" מצוי בסמכותה גם אם "יש בו השלכות במישור הארצי או הלאומי"; ושלישית, השאלה הקונקרטית העומדת לפנינו להכרעה היא אם הקצאות הכספים לעמותה מצויות בסמכות המועצות; המדובר הוא אך במעשה מוגבל של הקצאת כספים לשם מימון של פעולות מסויימות ולא בהחלטה מדינית לגבי גורלן של קצרין

וגולן, שאין חולקין על כך שהן מצויות בתחום סמכותו של השלטון המרכזי בלבד; הצגת המבחן האמור אינה יכולה לסייע בידינו כדי להכריע בשאלה אם שתי הסמכויות יכולות לדור בכפיפה אחת.

5. מקובל גם על בעלי הדין שהדיבור "לפעול בכל ענין הנוגע לציבור בתחום המועצה אינו מסמך את המועצות לפעול בכל ענין שהוא, ללא הגבלה, אלא צריך שהפעולה תשרת אינטרס לוקלי. לפיכך אין מועצה מקומית או אזורית מוסמכת להכריז מלחמה או לכונן יחסי חוץ עם מדינה זרה, או לעסוק באינטרס בלעדי המתייחס לרשויות מקומיות אחרות; העקרון הוא אמנם ברור, אך החלתו בנסיבות קונקרטיים מעורר לעתים קרובות קשיים משום שבעת הזאת אין כמעט פעילות בתחום הציבורי שאינה משלבת אינטרסים לוקליים ולאומיים. כמו שכתבו Jones & Stewart בספרם: The Case for Local Government London, 2nd ed; 1985p. 80

"... Central and local interests are intertwined and impinge on each-other in most of the services of local government ... Any attempt to divide services into local or national services would impose artificial categories into which services had to be fitted, leading to a weakening of local government by passing over to the centre services in which there was a significant local interest".

השאלה היא, איפוא, מה הן אמות המידה שיש בהן כדי לתחום את יחסי הגומלין בין השלטון המרכזי והשלטון המקומי במדינת ישראל ומידת תחולתן של אמות מידה אלו במקרה הקונקרטי נשוא העתירה שלפנינו. העותרים והמדינה הציגו לפנינו מודל הירארכי, שבו שואבת הרשות המקומית את סמכויותיה מהרשות המבצעת המרכזית. הם הניחו קיומו של קו ברור המבדיל בין המישור המקומי, בו פעילה הרשות המקומית, והמישור הלאומי, שהוא נחלתו הבלעדית של השלטון המרכזי. לעומת זאת הציגו לפנינו המועצות והעמותה מודל דינמי יותר של היחסים בין השלטון המרכזי לבין השלטון המקומי שבגדרו רשאית הרשות המקומית לפעול גם בענין בעל משמעות ארצית או לאומית ובלבד שיש בו נגיעה ממשית וספציפית לציבור שבתחום המועצות, ולא כל שכן כשהמדובר בענין שיש בו משמעות קיומית לציבור שבתחום הרשות המוניציפלית. ניתן, על כן, לדבר על קיומם של שני קטבים שבגדרם מתנהל הוויכוח אודות המצב הרצוי ביחסי הגומלין בין השלטון המקומי והמרכזי. מן הצד האחד, המודל ההירארכי-ריכוזי, ומן הצד האחר, המודל האוטונומי-ביזורי. מודל ביניים יראה את שתי המערכות כתלויות זו בזו באופן הדדי.

בעשורים האחרונים ניתן להצביע על מגמה כלל עולמית של מעבר מהמודל הריכוזי אל המודל הביזורי, לפחות בכל הנוגע לארצות מפותחות, וגם בארצות בעלות מסורת ריכוזית מובהקת, כגון צרפת (נחום בן אליא, לקראת מדיניות ביזור דיפרנציאלית בשלטון המקומי (1995) עמ' 7 והערה 3). מקור התופעה בסיבות שונות: אידיאולוגיות, לוגיסטיות ופסיקליות (ראה שם) ותהליכי העיור שהתחזקו לאחר מלחמת העולם השנייה:

L.J. Sharpe, The Growth and Decentralisation of the Modern Democratic State, 16 European (Journal of Political Research 365 (1988

המחבר מציג שם נתונים משמעותיים בדבר ירידת שיעור חלקו היחסי של השלטון המרכזי בכלל הוצאות הממשל.

6. אפשר להעלות כמה נימוקים המצדיקים באופן עיוני את חיזוקו של השלטון המקומי על חשבון השלטון המרכזי: (ראה Dily m. Hill, Democratic Theory and Local Government) London, 1994(222-224; Between Centre and Locality: The Politics of Public Policy)London , Stewart Ranson et al eds., 1985(311-312; Sharpe, 373; Jones Stewart 5-7, 116; Samuel Humes & Eileen Martin, The Structure of Local & Government: A Comparative Study of 81 Countries)The Hague, 1969(32-33 אליא, בע' .(22,-22, 29-30

ראשית, הנימוק הדמוקרטי. הגדלת סמכויותיהן של הרשויות המקומיות מאפשרת לאזרחים

הבוחרים את נציגיהם ליטול חלק של ממש בניהול ענייניהם, ומעניקה לכם תחושה של שותפות בקביעת גורלם. הנגישות של השלטון המקומי רבה יותר ועל כן השפעת האזרחים גוברת.

שנית, בחיזוקן של הרשויות המקומיות יש משום חלוקת הכח בין מוקדי שלטון שונים. מניעת צבירת הכח במוקד אחד, השלטון המרכזי, תבטיח מפני פעולה שרירותית.

שלישית, הענקת סמכויות לשלטון המקומי שמה דגש על השונות והייחוד של כל רשות ורשות ומאפשרת שלטון גמיש, המתחשב בנסיבות המקום. מבחינה זו, עדיף כי כל רשות תקבע לעצמה את הקריטריונים המתאימים על פני מצב של קביעת קריטריונים כלל ארציים נוקשים וכפיייתם על כל הרשויות.

רביעית, יש בהרחבת סמכויותיהן היחסיות של הרשויות המקומיות משום ייעול, הפחתת העומס המוטל על השלטון המרכזי ועידוד יוזמה מקומית.

7. תהליך דומה של ביזור אירע גם בישראל, לאו דווקא מתוך החלטה מכוונת אלא מכורח המציאות והנסיבות ההיסטוריות. בתקופת המנדט נודעה חשיבות רבה לשלטון המקומי, שכן רק במישור זה יכלו תושבי ארץ ישראל להשפיע על חייהם.

מחד גיסא עודד השלטון הבריטי מגמה זו, כיוון שביקש להפעיל שירותים ממשלתיים מינימליים, אך מאידך הטיל פיקוח צמוד על השלטון המקומי בדמות פקודת המועצות המקומיות, 1921, שהוחלפה בפקודת המועצות המקומיות, 1941, ופקודת העיריות, 1934. בבסיס דברי חקיקה אלה עמד עקרון ה-Ultra Vires האנגלי, לפיו מסורות לרשות המקומית, יציר כפיו של החוק רק הסמכויות הקבועות בחוק ואין היא יכולה לפעול מעבר להן.

עם קום המדינה הונהג מודל ריכוזי ביחסים בין השלטון המקומי והמרכזי.

הדבר נבע בעיקר מנסיבות השעה, שחייבו ריכוז השלטון בידי גורם אחד שיכתיב את סדר העדיפויות הלאומי, והוא פועל יוצא של תרבות פוליטית שהתייחסה בחשדנות לאוטונומיה מקומית: תפיסה זו של פטריארכליות שלטונית ראתה בשלטון המקומי קבלן משנה של השלטון המרכזי. אולם, לאחר מלחמת ששת הימים, וביתר שאת לאחר מלחמת יום הכיפורים, נחלשה הסמכות הלאומית ומרכז ההתעניינות עבר לבעיות מקומיות וסביבתיות. לתהליך הביזור תרמו גם הגידול באוכלוסית הערים וגיבושה של שכבת מנהיגות מקומית שאפתנית ובעלת יכולת.

כך הפכה הרשות המקומית מסוכן סביל לשותף אסטרטגי של השלטון, כאשר המגמה המצטיירת כיום היא של ראיית מערכת היחסים בין השלטון המרכזי והמקומי כמארג של רשתות רב מוקדיות ורב מימדיות. (ראה השלטון המקומי בישראל (דניאל אלעזר וחיים קלכהיים עורכים, 10, יח-יט, 22-23, 10; בן אליא, 8-10).

בשנת 1976 החליטה ממשלת ישראל להקים ועדה ממלכתית לעניני השלטון המקומי (ועדת זנבר). ועדה זו הגישה את מסקנותיה בשנת 1981. הועדה הדגישה כי ישראל היא מדינה שצמחה מתוך קהילותיה המקומיות ולא נועדה כדי לשלוט בהן.

כן הודגש כי בתרבות הפוליטית היהודית נהוג העקרון של חלוקת הכח השלטוני בין גורמים שונים, ועקרון זה מהווה בסיס ל"זכות לשלטון מקומי". הועדה קבעה כי המודל הרצוי ליחסי השלטון המרכזי והמקומי אינו המודל ההירארכי או המודל של המרכז לעומת הפריפריה, אלא מודל של פסיפס, בו מתפקדות יחדיו רשויות המדינה והרשויות המקומיות, כאשר כל אחת שואבת את סמכויותיה מהציבור. אמנם, המדינה היא זו שקובעת את מסגרת הפסיפס וזרועותיה אחראיות לתיפקודו, אך בגבולות המסגרת אחראיות הרשויות המקומיות באותה מידה למילוי תפקידיהן. מסקנותיה של הועדה היו כי השלטון המרכזי והמקומי מהווים יחד את המערכת השלטונית; כי ייעודן של הרשויות המקומיות הוא ייצוג התושבים והשקיפה על רווחתם הפיסיית, התרבותית והרוחנית, תוך שילובם ביעדי המדינה; כי לרשויות המקומיות מעמד שווה לזה של הממשלה בתחומי הפעולה המשותפים להם; וכי באספקת שירותים על ידי הרשויות, יקבלו ביטוי

הן השיקולים הכלל-ארציים והן השיקולים הספציפיים של צרכי המקום ורצון תושביו. הרעיון לבטל את דוקטרינת ה-Ultra Vires נדחה, אך הוצע לקבוע לרשויות המקומיות תחום סמכויות רחב, על ידי קביעת סטנדרטים כלליים בלבד, כאשר במסגרת תחום זה תוכל הרשות לבצע כל פעולה. (השלטון המקומי בישראל, דו"ח הוועדה הממלכתית לענייני השלטון המקומי, ירושלים 1981, ע' 24, 13-13). (ראה גם אלעזר וקלכהיים, כג-כד 35-Chaim Kalchheim, Limited Effectiveness of Central Government Control over Local Government, 7 Planning and Administration) 1980 (76, 36, 77).

הנה כי כן, כיום מתפקדת הרשות המקומית כמעין קהילה מדינית, הנוטלת על עצמה מגוון תפקידים רחב, הרחוקים מהתפקידים המוניציפליים המסורתיים של השלטון המקומי והפיקוח של השלטון המרכזי חלש משנוטים לחשוב.

8. אימוץ המודל הביזורי לתיאור תחום סמכויותיה של הרשות המקומית אין בו עדיין כדי ליתן תשובה לשאלה המיוחדת העומדת לדיון לפנינו, שהרי גם בגדרו של מודל זה עדיין אפשרי הוא שענין פלוני בעל היקף פרישה לאומי לא יכלול בסמכותה של רשות מקומית הגם שיש לו השפעה על אורחות חייהם של תושבי מקום פלוני כחלק מציבור אזרחי המדינה. הפסיקה הישראלית לא השיבה עד כה באורח חד משמעי על השאלה מה דין פעילות של הרשות המקומית שהיא בעלת משמעות לוקלית ספציפית ובעת ובעונה אחת מצויה היא במוקד ההתעניינות הלאומית במישור הארצי.

בפסקי דין כמו בג"צ 122/54 פ"ד ח' 1524 ות"פ 3471,2/87 פ"מ תשמ"ח(ב) 1531, שעניינם היה בחוקי עזר שהגבילו את חופש העיסוק (איסור מכירת בשר חזיר) וחופש המצפון (איסור פתיחת מקומות בילוי בשבת), נקבע שאין הרשות המקומית רשאית לפעול בענינים אלה בהיותם בעלי אופי כלל-ארצי, המחייבים הסדר תוך ראייה כוללת של צרכי הציבור כולו באמצעות חקיקה ראשית; אך יש לציין שהענינים שנדונו שם לא התייחסו לנושאים לוקליים ספציפיים שהם בעלי משמעות מיוחדת ונפרדת לענין תושבי הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר. לעומת זאת בפסקי דין כמו בג"צ 489/94 (טרם פורסם), בג"צ 5445/93 (טרם פורסם) (שינוי תחום שיפוטן של רשויות) ובג"צ 594/89 פ"ד מ"ד 558 (1) (הקמת תחנת המיסר "קול אמריקה"), נדונו ענינים שיכולו והרשות המקומית היתה מוסמכת לעסוק בהם, והיה בהם ענין ציבורי כללי, ועם זאת היסוד הלוקלי שבהם היה בעל משמעות דומיננטית.

המקרה היחיד שהובא לידיעתנו על ידי העמותה, שבו דן בית המשפט בשאלה הדומה למקרה שלפנינו, נדון בפסק הדין הסקוטי Commission for Local Authority Accounts in Scotland v. Grampian Regional Council, 1994

. Scot's Law times 1120 באותו ענין נדונה שאלת סמכותה של הרשות המקומית לממן מסע תעמולה למען כינון פרלמנט סקוטי. נוסח סעיף החוק הרלבנטי באותו ענין:

"... local authority may... incur expenditure which in their opinion is in the interest of their area or any part of it or all or some of its inhabitants...".

בית המשפט קבע כי:

: is enough to open up the subject for consideration by the local authority that the expenditure may be in some way, although not directly or exclusively, in the interests of the area or its inhabitants". (p. 1125).

בית המשפט קבע כי שאלת הקמתו של פרלמנט בסקוטלנד נכללת בגדר האינטרסים של תושבי המקום, שכן:

"The way in which the government is carried on generally, and the extent to which that will affect the functions of government to be performed locally within

the local authority, may indeed be a matter of legitimate concern to the inhabitants of that area... The desirability or otherwise of such an assembly or parliament is a matter of political controversy. But that fact in itself does not mean that it cannot be in the interests of the area or of its inhabitants... to contribute to the discussion". (p. 1126).

נראה לי שהתוצאה אליה הגיע בית המשפט בסקוטלנד איננה התוצאה הראויה, אם כי גישתו הכללית המרחיבה אינה משוללת יסוד. הטעם לדבר הוא שקיומו של פרלמנט נפרד בסקוטלנד לא היה בו כדי להצביע על אינטרס מיוחד לתושבי הרשות המקומית הנדונה, בנפרד מהאינטרסים של תושבי רשויות מקומיות אחרות.

9. על רקע סמכויותיהן הרחבות של המועצות, לפי המודל הביזורי או המשולב, נראה לי שהמבחן הנכון לקביעה אם רשאיות מועצה מקומית או אזורית לממן פעילות שהיא בעלת משמעות ארצית או לאומית הוא אם לנושא המימון השפעה מיוחדת ונפרדת על הציבור שבתחומיהן מעבר למשמעות הארצית או הלאומית.

פיקוח השלטון המרכזי נועד להבטיח שאינטרסים בעלי חשיבות לאומית לא ייפגעו בשל אינטרסים מקומיים צרים. כן נודעת חשיבות לבקרה מרכזית על מנת להבטיח סטנדרטי מינימום למניעת פערים חברתיים וכן כדי לתקן ליקויי תיפקוד של הרשות המקומית. אולם כאשר הרשות המקומית מתפקדת כראוי, והיא מקיימת אחר דרישות המינימום הראויות שהציב לה השלטון המרכזי, מוטב שהשלטון המרכזי יגביל את פעולתו; הכל בכפוף לכך שקיים אינטרס מקומי בענין העומד לדיון, החורג מהאינטרס הלאומי. ויש להדגיש: דן אני כאן אך בנושא הסמכות ולא באופן השימוש בה. לו נדרשתי להתייחס לענין זה, היה מקום לבחון במקרה ספציפי מה היא עצמת האינטרס הלוקלי הנפרד הנדרש במקרה המיוחד, אך, כאמור הנושא לא עלה לפנינו מבחינת אופן השימוש בשיקול דעתן של הרשויות.

נראה לי שבמקרה המיוחד שלפנינו הצביעו המועצות על קיומו של אינטרס לוקלי נפרד מהמשמעות הארצית והלאומית המצדיק הבאתו של הנושא בתחום סמכותן. כזכור היתה אחת משתי המטרות שבגדרן הוקמה העמותה שמירת המשך ריבונות ישראל ברמת הגולן לפי חוק רמת הגולן. מימון פעולתה של העמותה מיועד איפוא לקדם מאבק כנגד נסיגה ישראלית מתחומי רמת הגולן ובכלל זה מתחומי המועצות, ובפועל - הפסקת קיומן. ההגיון הפשוט מורה, כי המועצות רשאיות לעשות כל אשר לאל ידן - במסגרת החוק - כדי לשמור על קיומן ואין לך אינטרס לוקלי חשוב מזה; לשון אחרת: שאלת ריבונות ישראל ברמת הגולן, הגם שהיא כרוכה במדיניות ארצית או לאומית - המצויה בתחומי פעולתו של השלטון המרכזי - טומנת בחובה גם אינטרס מקומי מובהק השונה מהקשר לנושא האמור של שאר תושבי המדינה; כל החלטה שתתקבל לכאן או לכאן עשויה לשנות את מהלך חייהם של תושבי המועצות מן הקצה אל הקצה. ודוק: אין זה מענייננו כבית משפט להתייחס לשאלה אם החלטות המועצות הן ראויות מבחינת תכנן אם לאו; השאלה אם רצוי היה לקבל את החלטות אם לאו מסורה היתה לתושבי המועצות הפועלות באמצעות נציגיהן הנבחרים. איני סבור שהן לא היו מוסמכות לקבלן.

הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר לעמותה גם מטרה נוספת והיא לקדם הקמת ישובים חדשים ברמת הגולן ולפתח, להרחיב ולבסס ישובים קיימים. אכן לו קבענו שהקצאת כספים לעמותה היתה מחוץ לגדר סמכותן של המועצות היה עלינו להתייחס לשאלה מה דינה של הקצאת כספים על ידן לתאגיד בעל מטרות מעורבות; אך לאור האמור לעיל אין שאלה זו מתעוררת לפנינו.

העובדה שלפנינו ענין השנוי במחלוקת חריפה אין בה כדי להעלות או להוריד לענין תוצאות עתירה זו ובלבד שמדובר בענין שהינו בסמכות הרשות המקומית. אין חשיבות לשאלה כמה מתושבי הרשות תומכים באותו ענין וכמה מתנגדים לו, שהרי מדובר בגוף שנבחר בבחירות דמוקרטיות, על יסוד מצע פומבי. על כן אין צורך להיכנס לשאלת הקונסנזוס הקיים או שאינו קיים ברמת הגולן בנוגע לתמיכה בעמותה. קבענו לעיל כי ענין זה מצוי בסמכות המועצות הואיל והוא מעורר אינטרס מקומי מיוחד, מעבר לאינטרס הארצי, ודי בכך כדי להתיר הקצאת הכספים

לעמותה. אף העובדה שמדובר בענין הנמצא בעין הסערה הפוליטית אינה מעלה ואינה מורידה לענין הסמכות.

מטעמים אלה נחה דעתי שדין העתירה להידחות.

השופט ד' דורנר

1. רשות מקומית, ככל רשות מינהלית כפופה לעקרון חוקיות המינהל, ואין לה סמכות זולת הסמכויות שהוקנו לה בחוק או על-פיו.

השאלה המתעוררת בעתירה זו היא אם מועצה מקומית או אזורית (להלן: מועצה) מוסמכת לפעול נגד מדיניות חוץ וביטחון של השלטון המרכזי העלולה לפגוע באינטרס של תושביה, ובענייננו, אם מועצות מקומיות ואזוריות השוכנות בגולן מוסמכות לממן פעולות מחאה ושיכנוע להבטחת המשך הריבונות של מדינת ישראל בגולן.

2. חברי, המשנה-לנשיא, סבור כי מועצה מוסמכת לפעול כאמור מכוח הוראות שבתחיקת-משנה, והן סעיף 146 לצו המועצות המקומיות (א), תשי"א-1950, וסעיף 63 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) תשי"ח-1958 (להלן: הצווים). סעיפים אלה מסמיכים מועצה, "בשים לב להוראות השר ... לפעול בכל עניין הנוגע לציבור בתחום המועצה".

3. הצווים הותקנו מכוח סעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש], שבו נקבע:

"בצו הכינון [של מועצה] יוסדרו... תפקידיה, סמכויותיה, חובותיה".

בסעיף 146 לצו המועצות המקומיות נקבע:

" המועצה מוסמכת, בשים לב להוראות השר ובמידה שאין בכך משום סתירה לכל דין, לפעול בכל ענין הנוגע לציבור בתחום המועצה, ובכלל זה יהיו לה סמכויות אלה:

(1) לקיים סדר, שלטון תקין ובטחון;

(2) לדאוג לפיתוח תחום המועצה, לשיפורו ולקידום עניניהם הכלכליים, הסוציאליים, החברתיים והתרבותיים של תושביו או של כל חלק מהם;

(3) לשמש נאמן או אפוטרופוס לכל ענין ציבורי;

(4) להקים, להחזיק ולנהל שירותים, מפעלים ומוסדות שהם, לדעת המועצה, לתועלת הציבור;

(5) להקים ולקיים בנינים ולעשות עבודות ציבוריות;

(6) להסדיר, להגביל או לאסור את הקמתם ואת הנהלת עניניהם של כל שירות, מפעל ומוסד ציבורי..

(7) להסדיר, להגביל או לאסור את הקמתם של עסקים, מלאכות ותעשיות...

(8) לקבוע סדרים... כדי להבטיח את בריאות הציבור, את הסדר ואת הבטחון...

(9) להסדיר, להגביל או לאסור את גידולם, החזקתם או מכירתם של חזירים..

(10) להסדיר... רוכלות...

(11) להסדיר עניני השקאה, מרעה ומניעת סחף...

...

(13) לעשות את כל הדרוש להכנתו של המשק לשעת חירום..."

נוסחו של סעיף 63 הנ"ל לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) זהה בעיקרו לנוסח זה.

4. לדעתי, ההוראה בה תולה חברי את סמכות המועצה אינה יכולה לשאת את הפירוש שהוא נותן לה. שכן, פירושו של חברי אינו תואם את תכליתה של ההוראה, כפי שהיא משתקפת ממכלול התחיקה, לרבות התחיקה באותו עניין, מן החוק המסמיך וממעמדה של רשות מקומית במשטרנו.

5. פעולת הרשויות המקומיות מעוגנת בפקודת העיריות [נוסח חדש], ובפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש]. שתי הפקודות קובעות לרשויות המקומיות מיתחם מוגבל למדי של אוטונומיה, ומכפיפות אותן במידה רבה לשלטון המרכזי.

לשר הפנים השפעה מרכזית על פעולתה של רשות מקומית. שר הפנים הוא המוסמך לכונן עיריות ומועצות (סעיפים 5,3 ו-6 לפקודת העיריות, סעיף 1 לפקודת המועצות המקומיות). לשר אף סמכות לפזר מועצה נבחרת, להורות על בחירות חדשות או למנות ועדה קרואה במקום המועצה (סעיף 143 לפקודת העיריות, סעיף 38 לפקודת המועצות). לשר גם סמכות לשנות את תחומיהן של עירייה ומועצה מקומית (סעיפים 9 ו-8 לפקודת העיריות, סעיפים 7 ו-4 לפקודת המועצות המקומיות) ואף לבטלן כליל (סעיף 11 לפקודת העיריות, סעיף 42 לפקודת המועצות). חוקי-עזר שהתקבלו על-ידי עירייה או מועצה טעונים אישור השר (סעיף 258 לפקודת העיריות, סעיף 22 לפקודת המועצות). לממונה על המחוז במשרד הפנים סמכות לצוות על מועצה או עירייה לבצע חובה המוטלת עליהן או למנות אדם שימלא חובה זו (סעיף 41 לפקודת העיריות, סעיף 36 לפקודת המועצות). תקציבה של רשות מקומית שחלק ניכר ממנו ממומן על-ידי המדינה, טעון אישור שר הפנים, הרשאי אף לגרוע ממנו או להוסיף עליו (סעיפים 206 ו-207 לפקודת העיריות, סעיפים 27 ו-29 לפקודת המועצות). בחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1995, הותנתה קבלת אשראי על-ידי רשות מקומית באישור שר הפנים (סעיף 45), הוגבלה סמכות הרשות המקומית להטיל מיסים ואגרות (סעיף 31) והוטל איסור לערוך הסכם שכר עם עובדי רשות מקומית שלא בהתאם למקובל לגבי עובדי המדינה (סעיף 29).

6. הסמכויות שנקבעו בצווים הן כולן בעניינים מוניציפליים הנוגעים לתחום הרשות המקומית. כוחה של רשות מקומית בהפעלת סמכויותיה ממוגן, ולשר הפנים הזכות להתערב בהפעלתן. ברישא לצווים נאמר כי הסמכות נתונה "בשים לב להוראות השר", ובסיפא לסעיף 233 לפקודת העיריות נקבע, לעניין סמכויותיה של עירייה, כי "הכל כשאין הוראה אחרת מאת השר בעניינים אלה".

מכלול התחיקה מלמד איפוא כי תכלית הצווים היא להסמיך את הרשות המקומית לספק לציבור בתחום שיפוטה שירותים מוניציפליים. מכאן ש"העניין הנוגע לציבור בתחום המועצה" הוא עניין מוניציפלי שהרשות המקומית רשאית לפעול בו בתחום שיפוטה.

7. לעירייה, שהיא רמת-הדרג שברשויות המקומיות, סמכויות רחבות מאלה של מועצות. עם זאת, בפקודת העיריות לא מצויה הוראת-סל בדומה להוראה בצווים שבה, כאמור, מעוגן פירושו של חברי. בפקודת העיריות נקבע בסעיף 233:

"עיריה תעשה בתוך תחומה בעניינים המפורשים בסימן ב' [העוסק בחובותיה של העיריה] וכל פעולה אחרת שעיריה מצווה לעשות לפי הפקודה או לפי כל דין אחר, והיא מוסמכת בתחום העיריה או בשטח בנין עיר הכולל את תחום העיריה, לעשות בעניינים המפורשים בסימן ג' [העוסק בסמכויותיה של עיריה] והכל כשאין הוראה אחרת מאת השר בעניינים אלה, כולם או מקצתם, ובכפוף להוראות הפקודה ולכל דין אחר".

בסעיפים 235-249 אלפקודת העיריות נקבעו הסמכויות והחובות של עיריות, שכולן בעניינים מוניציפליים הנוגעים לתחום העירייה.

פקודת העיריות ופקודת המועצות המקומיות, לרבות הצווים שהוצאו מכוחה, הם באותו עניין (.)
in pari materia על-כן יש לתת להם, ככל שהדבר ניתן, אותו פירוש. עמד על-כך השופט אלון בבג"צ 608/82 פאנטומפ אוברסיז 1981 בע"מ נ' מרכז להשקעות ואח', פ"ד לח(766, 757):1

" יש לפרש באופן אחיד ככל האפשר, שני חוקים הדנים, *in pari materia*, באותו נושא ולשם אותה מטרה. מתפיסת שני חוקים באותו עניין כמערכת חקיקה אחת בעלת חלקים שונים מתחייב גם לתת פירוש זהה להסדרים בשני החוקים שיסודם באותה תכלית.

כך, למשל, ברע"א 265/89 ראבי נ' פקיד הבחירות לרשות המועצה המקומית ג' לגו'ליה ואח', פ"ד מג (437, 4) נדחתה טענה כי יש לפסול פתקי הצבעה לרשות מועצה מקומית שבהם הוסף שם המועמד בכתב-יד. בית-המשפט ביסס את פסיקתו, שנגעה לפירוש הוראה בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975, על הסדר שנקבע בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965. וכך, בין השאר, כתב השופט שלמה לזין בעמוד 440:

" פרשנות זו ראויה היא לצורך שמירת ההרמוניה בין החוקים ומניעת התוצאה הלא רצויה ששני פתקים המוכנסים לאותה מעטפה - אחד לבחירת המועצה והשני לבחירת ראשה - ידונו האחד להיחשב כקול כשר והאחר להיחשב כקול פסול, וזאת כאשר שניהם כתובים בכתב-יד שאינו של הבוחר".

ראו גם אהרון ברק, פרשנות במשפט (כרך שני, פרשנות חקיקה, תשנ"ג) 327, 327, 341.

8. בענייננו, יש להתאים את פירוש הצווים לאמור בפקודת העיריות, ולא ההיפך. לכך שלושה טעמים: ראשית, פקודת העיריות היא חיקוק בדרגה נורמטיבית גבוהה מזו של הצווים. שנית, פקודת העיריות היא מאוחרת לצווים.

בתחיקה באותו עניין מפרשים, בדרך-כלל, את החוק המוקדם באופן שיתאם את האמור בחוק המאוחר (ראו ברק, שם, 195). שלישית, ובכך העיקר, בפקודת העיריות אין כל עיגון לשוני לפירוש המעניק לעירייה את הסמכות הנדונה. לעומת זאת, אין קושי לפרש את הצווים כך שהסמכות לא תיראה ככלולה בהם.

9. את הצווים שהם תחיקת-משנה, יש לפרש על-יסוד תכלית החוק שמכוחו הותקנו, ויש לתת להם את הפירוש המגביל אותם לדלת אמות החוק המסמיך. עמד על-כך ממלא-מקום הנשיא שמגר:

" לא רק שתקנה אינה יכולה לסתור הוראות של כל חוק... אלא שהיא גם אינה יכולה לחרוג, מהותית או דיונית מן התחום שהותווה לה בחקיקה".

[בג"צ 337, מיטרני ואח' נ' שר התחבורה ואח' פ"ד לז(358, 337) [3].

בענייננו, תכליתה של פקודת המועצות, כפי שהיא משתקפת ממכלול הוראותיה ומפקודת העיריות, היא להטיל על רשות מקומית תפקידי ביצוע בתחומים מוניציפליים בגבולות שיפוטה.

10. אכן, יסודה של התחיקה בדבר רשויות מקומיות הוא בפקודות מנדטוריות, שתכליתן הייתה להבטיח שליטה מוחלטת של המדינה על הרשויות המקומיות. כיום מן הראוי לפרש את דיני השלטון המקומי בהתחשב בשינויים המדיניים והחברתיים שהתחוללו עם הקמתה של מדינת ישראל. ואולם, במשטרה הדמוקרטית של ישראל אין כדי לתמוך בפירוש שבו דוגל חברי. ההיפך הוא הנכון.

11. הפניית הטיפול בעניינים מקומיים לרשויות מקומיות מבוססת על ההשקפה כי מוטב שעניינים מקומיים יוסדרו לפי תנאי כל מקום וצרכיו. פיתרון ההולם בעיה מסוימת בישוב פלוני אינו מתאים בהכרח לישוב אלמוני. לרשות המקומית יש יתרון יחסי על-פני השלטון המרכזי בטיפול בבעיות המקום. בנוסף לכך, ראוי הוא משיקולים דמוקרטיים, שעניינים מקומיים יתנהלו לפי רצונם ושאיפותיהם של תושבי המקום, ועל-ידי נבחריהם. ראו אליהו וינוגרד, דיני רשויות מקומיות, (1). 1-2.

עם זאת, בכך אין כדי להעניק לרשויות מקומיות סמכות "מקבילה" לסמכויותיהן של רשויות המדינה בעניינים כלל-ארציים הנוגעים גם למקום מסויים. אף במדינות המקנות על-פי חוקתן לרשויות מקומיות אוטונומיה נרחבת ביותר בניהול המקום לא מוכר מודל המקנה לרשויות אלה אף סמכויות בתחומים שבתחום הטיפול של השלטון המרכזי, שבמרכזם ענייני חוץ וביטחון, לרבות גבולות המדינה. העובדה שהשלטון המרכזי מוסמך לעסוק, בין השאר, בתחומים הנוגעים במיוחד למקומות אלה ואחרים אינה מעלה או מורידה לעניין זה.

כך, למשל, בגרמניה, שבה מעמדן של רשויות מקומיות מובטח בחוקה, בסעיף 2 (28), נמסרה לידי השלטון המרכזי הסמכות לשנות גבולות שיפוט של רשות מקומית ואף לבטל את הרשות כליל. ראו, David P. Currie The Constitution of the Federal Republic of Germany (1994) 81-84.

באנגליה, שבה היקנה החוק (Local Government Act, 1972) לרשויות מקומיות מידה רבה של עצמאות בניהול ענייניהן המוניציפליים, פסל בית-המשפט החלטה של מועצת עיריית לונדון לממן מסע תעמולה נגד כוונת הממשלה לבטל את המועצה, שתוצאתה הייתה גם פיטורי R. v The Greater London Council, QBD, The Times, 31 Dec. 1984, עובדים. ראו 22,000.

בארצות-הברית מעוגנת סמכותו הבלעדית של השלטון הפדרלי לעסוק בענייני חוץ וביטחון בחוקה. ראו חוקת ארצות-הברית, סעיף 1 פסקה 8, וסעיף 2, פסקה 2. על-יסוד הוראות אלה נפסלו פעולות של מדינות שלא התיישבו עם מדיניות החוץ של הממשל הפדרלי. ראו, למשל, Laurence H. Tribe, American Constitutional Law (United States v. Pink, 315U.S. 203 (1942)), 230, 2d ed. 1988, ראו גם, אינה מוסמכת לפעול כדי להשפיע על קביעת גבולות המדינה, כמו על עניינים כלל-ארציים אחרים. עמד על כך הנשיא שמגר בהידרשו לתמיכת עיריית ירושלים במפגינים נגד ביקור ראש הרשות הפלסטינאית בעיר:

" מקובל על הכל, כי להוציא סיוע הומאניטרי המוגש על-ידי העירייה לשובתים המתמקמים מעת לעת כדין ברשות הרבים (מים, תאורה שירותים וכדומה), אין הרשות המקומית רשאית לתרום מתוך משאביה לפעילותם של תושבים או מפגינים, בנושאים השנויים במחלוקת פוליטית".

[בג"צ 3716/94 רז נ' ראש עיריית ירושלים (לא פורסם)].

בדומה, תאגיד סטטוטורי אינו מוסמך לעשות שימוש בכשרותו במשפט הפרטי בעניינים שבתחום סמכותן של רשויות אחרות. ראו, למשל, בג"צ 757/84 איגוד העיתונים היומיים בישראל נ' שר החינוך והתרבות ואח', פ"ד מא(385-385, 337, 4).

מן המקובץ עולה כי המועצות לא היו מוסמכות לתמוך מתקציבן בעמותה הפועלת נגד הנסיגה מן הגולן.

12. ממילא אין מתעוררת סוגיית המגבלות על שיקול-דעתן של רשויות מקומיות בעניין שמעיקרו מצוי בסמכותן.

בסוגיה זו סובר חברי, המשנה-לנשיא, כי מן הראוי לנקוט גישה מרחיבה, שתאפשר לרשות

מקומית להפעיל את סמכויותיה בעניין בעל היבט מקומי משמעותי, אף אם אותו עניין הוא ביסודו כלל-ארצי. גישה זו של חברי חדשה היא עימנו. כך, למשל, בפסיקה עקיבה וממושכת נקבע כי רשויות מקומיות לא יורשו להפעיל את סמכויותיהן כדי להסדיר עניינים שבדת, שביסודם בעיות כלל-ארציות. ראו, למשל, בג"צ 122/52 אקסל נ' ראש העיר, חברי המועצה ובני העיר של איזור נתניה, פ"ד ח 1532, 1524; בג"צ 72/55 מנדלסון ואח' נ' עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד י 729, 752; ע"פ 217/68 יזראמקס בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד כב(343) 2; בג"צ 87/60 קריבושי נ' עיריית רמת-גן, פ"ד יד 1510; בג"צ 155/60 אלעזר נ' ראש עיריית בת-ים ואח', פ"ד יד 1511; ת"פ (י-ם) 87, 265. מדינת ישראל נ' קפלן, פ"מ תשמ"ח (ב) 265. ראו גם בג"צ 113, חברת המזקקים של א"י נ' עיריית ראשון-לציון ואח', פ"ד ז 125, 113.

אך יהיה הדין בסוגיית השיקולים המותרים לרשויות מקומיות בעניינים שבסמכותן כאשר יהיה, אין בידי בית-המשפט להקנות לרשויות מקומיות, כמו לכל רשות אחרת, סמכות שלא ניתנה להן בחוק או על-פיו. ומשנמצא כי לרשויות מקומיות אין סמכות לפעול בעניינים של חוץ וביטחון - לרבות גבולות המדינה - מתחייבת קבלת העתירה.

13. תוצאה זו היא גם תוצאה ראויה.

שימוש על-ידי רשויות מקומיות בכספי אוצר המדינה למימון מחאה נגד מדיניות השלטון המרכזי, אף בנושא חשוב למועצה ולתושבים בתחומה, אינו מתיישב עם מינהל תקין. מימון כזה אף מביא לתוצאה בלתי-סבירה של מימון על-ידי כלל אזרחי המדינה של פעולות מחאה מטעם רשות מקומית נגד מדיניות הממשלה הנבחרת.

אכן, אפשרות מחאה נגד מדיניות הממשלה היא חיונית במדינה דמוקרטית, אך אין היא בתחום סמכויותיהן של הרשויות המקומיות.

14. מטעמים אלה דעתי הייתה כי יש לקבל את העתירה. עם זאת סברתי כי יש לדחות את תחילתו של הצו כך שהתמיכה נושא העתירה תופסק רק החל משנת 1996.

זאת בשל הסתמכות העמותה על מימון שאושר במשך שלוש שנים על-ידי משרד הפנים.

השופט א. גולדברג

1. השאלה הראשונה שעלינו לשאול היא, אם רשאית רשות מקומית לממן פעולות מחאה ושיכנוע להבטחת המשך קיומה הפיזי, נוכח האיום לעצם קיומה מקבלת החלטה על ידי השלטון המרכזי, הנועצה בטעמים מוניציפליים-ציבוריים "טהורים".

2. ככל שמדובר ברשות מקומית שהיא עיריה, מתבקשת תשובה חיובית לשאלה האמורה מסעיף 249(29) (לפקודת העיריות (נוסח חדש)). בסעיף זה, הנושא את כותרת השוליים "סמכות כללית", הוסמכה העיריה:

"לעשות בדרך כלל, כל מעשה הדרוש לשם שמירה על תחום העיריה..."

המושג "שמירה על תחום העיריה" הוא עמום, "הוא בלתי ברור... ולא קל לגלות מה שיש בו" (א') וינוגרד דיני רשויות מקומיות (תשמ"ח) עמ' 190 ה"ש 34).

אולם אין סיבה המונעת פרשנות לפיה מוסמכת העיריה להירתם לפעולות שתכליתן שמירה על קיומה הפיזי, כשפרשנות זו מתיישבת עם ההכרה "בזיקה שמפתח אדם למקום מגוריו" (רע"א 5817/95 רוזנברג נ' משרד הבינוי והשיכון, פ"ד נ(229, 221) 1).

3. אשר למועצות מקומיות, קובע סעיף 2 לפקודת המועצות המקומיות (נוסח חדש), כי "בצו הכינון יפורשו או יוסדרו הרכב המועצה המקומית, תקופת כהונתה, תפקידיה, סמכויותיה, חובותיה

ואזור-שיפוטה". וסעיף 146 לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950, קובע כי:

"המועצה מוסמכת, בשים לב להוראות השר ובמידה שאין בכך משום סתירה לכל דין, לפעול בכל ענין הנוגע לציבור בתחום המועצה, ובכלל זה יהיו לה סמכויות אלה:

...

(3) לשמש נאמן או אפוטרופוס לכל ענין ציבורי..."

לשון דומה נוקט סעיף 63 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958.

אף כאן איני מתקשה לפרש סעיפים אלה כך שנושא קיומה או חדלונה של מועצה מקומית, הינו "ענין הנוגע לציבור בתחום המועצה", וכי בפעולותיה בנדון זה, שהוא ענין ציבורי, משמשת המועצה "נאמן או אפוטרופוס" לתושביה.

4. הפרשנות האמורה, לסעיף 29(249) לפקודת העיריות; לסעיף 146 לצו המועצות המקומיות (א); ולסעיף 63 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), מביאה לאחידות בהיקף הסמכויות בנושא בו אנו דנים. שכן, "קשה לראות טעם הגיוני להבחנה... כאילו התושבים בתחומי המועצות המקומיות זקוקים ליותר אפוטרופסות של השלטון המקומי מאשר תושבי הערים" (בג"צ 287/71 דעבול נ' עירית רמת-גן, פ"ד כו (821), 2), 824).

5. השאלה השניה היא, אם יש לסייג את סמכותה של רשות מקומית לנקוט פעולות המיועדות להניא את השלטון המרכזי מקבלת החלטה אשר מעמידה בסכנה את המשך קיומה של הרשות המקומית, כאשר למאבק הקיומי מתלווה גם היבט מדיני כלל-ארצי?

אכן, ההכרעה בעניינים מדיניים אינה מסורה לרשות המקומית, שאמורה לפעול במישור המקומי בלבד (י' זמיר הסמכות המינהלית (תשנ"ו) כרך א, עמ' 373). טעם זה עמד ביסוד ההלכה בבג"צ 122/54 (אקסל נ' עירית נתניה, פ"ד ח 1524). ברוח זו נאמר בהקשר אחר כי "המחלוקות האידיאולוגיות השונות שבין חלקי האוכלוסיה - כגון דת, לאומיות, סוציאליזם וכדומה - זירת ההתגוששות שלהן היא בכנסת או במוסדות המרכזיים של הממשלה, ולא העיריה או המועצה המקומית היא האחראית להסדרן או ה'אשמה' באי-הסדרן..." (בג"צ 155/60 יצחק אלעזר נ' ראש העיר בת-ים, פ"ד יד 1511, 1512).

אולם טעם זה אינו עומד במקרה שבפנינו. בהגברת התודעה הציבורית לעמדתה באמצעות פרסום, אין הרשות המקומית מסיגה את גבול הכנסת או השלטון המרכזי. סמכות ההכרעה הייחודית בסוגיה נשארה בידיהם, ועל כך אין חולק.

6. היה גם מקום לטעון כי אין להצדיק הוצאה כלכלית מקופת הרשות המקומית לצורך נקיטת עמדה בסוגיה פוליטית. אין זה ראוי שמשאביה המוגבלים של הרשות המקומית יוקדשו לנקיטת עמדה בסוגיה מדינית, על חשבון הספקת שירותים מוניציפליים לתושבים.

אולם גם טענה זו אין לקבל בענייננו. ברור הוא כי כאשר הרשות המקומית מקצה חלק ממשאביה לנקיטת עמדה בסוגיה פוליטית "טהורה", המשוללת כל היבט מקומי, נסתרת ההנחה כי פעולתה מייצגת את האינטרס הציבורי-מקומי. אולם, כאשר הרשות המקומית מקצה חלק ממשאביה לנקיטת עמדה בסוגיה קיומית-מקומית נותרת על כנה ההנחה שפעולתה מייצגת את האינטרס של התושבים להמשיך להיות במקום בו היכו שורשים.

7. אפשר גם לטעון כי פעולות מחאה מטעם רשות מקומית בעניינים השנויים במחלוקת ציבורית אינן צריכות להיות ממומנות על ידי כלל אזרחי המדינה.

במסגרת ההכרעה הציבורית יהיה לכל אזרח במדינה - ובכלל זה לתושבי הרשות המקומית - הזדמנות שווה להטות את דעת הקהל לטובת עמדתו, ואין הצדקה להיטיב עם קבוצת פרטים

בכך שיועמדו לרשותם משאבים ציבוריים למימון הוצאותיהם לרכישת דעת הקהל.

אולם גם טענה זו מתעלמת מן ההיבט הקיומי שבמאבקה של הרשות המקומית.

רכישת דעת הקהל אינה עומדת כמטרה בפני עצמה, אלא היא חלק מן המאבק על השרדות במקום.

8. סבורני על כן, כי מדיניות משפטית ראויה היא זו שאינה מבחינה בין הסכנות האורבות להמשך קיומה של רשות מקומית, ובסמכותה לצאת כנגד כולן למאבק ציבורי.

9. דומני, כי אם היה מדובר במאבק של ישוב חקלאי כנגד הסכם שלום על פיו לא יוותרו ברשותו רוב שטחיו החקלאיים, כי אז היו הכל מסכימים שההוצאה הכספית שהיה נדרש הישוב להוציא למאבק, הינה הוצאה לגטימית, על אף שמדובר בגבולה של המדינה, שהוא נושא מדיני. כל השוני בין דוגמא זו למקרה שלפנינו הוא, שבענייננו נוסף נופך, והוא המחלוקת הציבורית על עתיד רמת הגולן בהסכם שלום עתידי. אולם אין בשוני זה לשנות את התוצאה המשפטית.

המאבק אשר המועצה המקומית קצרין והמועצה האזורית גולן יצאו בו, הוא על המשך קיומם של הישובים ברמת הגולן, ואין במחלוקת הציבורית על עתיד רמת הגולן כדי להאפיל על מהותו של המאבק מבחינתן של המועצות הנ"ל. יש לנתק את מאבקן על המשך קיומם של הישובים מן המחלוקת הציבורית, שאינה רלבנטית כלל להכרעתנו המשפטית.

לפיכך סברתי כי דין העתירה להדחות.

ניתן היום ד באייר תשנ"ז (11.5.97).

למי מותר לממן את השרשרת האנושית?

ב-95' קבע בג"ץ שהרשויות המקומיות בגולן רשאיות לממן קמפיין נגד נסיגה שמשמעותה שהן יחדלו להתקיים. בקרוב ידרש להחליט האם לרשויות המקומיות בשטחים מותר לממן את הקמפיין נגד ההתנתקות מרשויות אחרות

מאת יובל יועז

לפעמים במשרד המשפטים ממש מאושרים מאין-סוף התיקים שמונחים על המדפים, שוכבים בערימות או ארוזים באלפי ארגזי קרטון שחוסמים את הנוף שמשקף מהחלונות. אחת לכמה זמן, יש במצב הקיומי הזה איזו תועלת. מדי פעם בפעם מחטט אחד הפרקליטים בתיק בית משפט כזה, שהדיון בו הסתיים לפני שנים, עד שהוא שולף מתוכו מסמך נושן ומצהיב, וצועק "יש!"

זה מה שקרה לעו"ד יוכי גנסי, פרקליטה ממחלקת הבג"צים בפרקליטות, אחרי שקיבלה לטיפול את עתירתה של "שלום עכשיו", שדורשת מהיועץ המשפטי לממשלה לאסור על המועצות האזוריות בשטחים - מלבד המועצות שעתידות להיפגע (כלומר, לחדול מלהתקיים) במסגרת תוכנית ההתנתקות - להשתתף במימון הקמפיין הציבורי של מועצת יש"ע נגד התוכנית. משהו פה מצלצל לי מוכר, אמרה לעצמה גנסי, מישהו אצלנו כבר כתב על זה משהו בעבר, איזו חוות דעת או משהו. אני יודעת שנתקלתי בזה פעם... יש! נורה גדולה החלה מהבהבת מעל ראשה, והיא ניגשה לחטט בתיקים.

למסמך עוד נחזור בהמשך. אבל קודם צריך לחזור עשר שנים אחורה, לדיון שהתקיים בבג"ץ בעניינו של חיים גרינברג, תושב רמת הגולן. ב-1995 עתר גרינברג, יחד עם כמה מחבריו תושבי הרמה, נגד מועצה אזורית קצרין, מועצה אזורית גולן וגופים נוספים, שהמכנה המשותף להם היה המאבק הציבורי שניהלו נגד התוכנית המדינית להחזיר את רמת הגולן לסוריה, במסגרת הסכם שלום.

המועצות המקומיות השתתפו במימון הקמפיין, שסיימתו היתה "העם עם הגולן", במיליוני שקלים כל אחת. גרינברג וחבריו טענו שלמועצות המקומיות בגולן אין סמכות לממן קמפיין ציבורי כזה, מאחר שהחוק הסמיך רשויות מקומיות לדאוג רק לרווחת התושבים בתחום הכלכלי, הסוציאלי והתרבותי, ולא לטפל בעניינים "בעלי משמעות פוליטית ארצית" השנויים במחלוקת ציבורית.

העתירה נדחתה ברוב דעות. השופטים שלמה לוין ואליעזר גולדברג קבעו, כי "ניתן להצביע על מגמה כלל עולמית" של מעבר ממודל של הפרדה ברורה בין סמכויות השלטון המרכזי לתחומי הפעולה של השלטון המקומי, ל"מודל יותר דינמי וביזורי", באופן שמצדיק את פעולתן של הרשויות המקומיות גם בעניינים "אידיאולוגיים לאומיים". כיום מתפקדת הרשות המקומית כמעין קהילה מדינית, כתב לוין, "הנוטלת על עצמה מגוון תפקידים רחב, הרחוקים מהתפקידים המוניציפליים המסורתיים של השלטון המקומי".

עם זאת, קבעו השופטים, כי לרשות אין אישור להוציא כספים לכל מטרה שהיא, אלא רק אם "לנושא השפעה מיוחדת ונפרדת על הציבור שבתחומיה, מעבר למשמעות הארצית או הלאומית". מאחר שנסיגה מרמת הגולן משמעה הפסקת קיומן של המועצות המקומיות שם, "ההיגיון הפשוט מורה כי המועצות רשאיות לעשות כל שלא ידן, במסגרת החוק, כדי לשמור על קיומן", נקבע.

בדעת מיעוט היתה השופטת דליה דורנר, שלדעתה המועצות המקומיות לא היו מוסמכות

לתמוך מתקציבן במימון הקמפיין נגד נסיגה מהגולן. "תכלית החקיקה היא להסמיך את הרשות המקומית לספק לציבור בתחום שיפוטה שירותים מוניציפליים", כתבה, "ראוי משיקולים דמוקרטיים שעניינים מקומיים יתנהלו לפי רצונם ושאיפותיהם של תושבי המקום, אך אין בכך כדי להעניק לרשויות מקומיות סמכות 'מקבילה' לאלה של רשויות המדינה בעניינים כלל-ארציים". בשורה התחתונה, אמרה דורנר, "שימוש על ידי רשויות מקומיות בכספי אוצר המדינה למימון מחאה נגד מדיניות השלטון המרכזי איננו מתיישב עם מינהל תקין".

עמדתה של דורנר הסתמכה על חוות דעת שחוברה במשרד המשפטים על ידי מי ששימש אז כמשנה ליועץ המשפטי לממשלה לענייני ייעוץ - מני מזוז. מזוז כתב אז במסמך שהוגש לבית המשפט: "רשות מקומית לא תעסוק במדיניות חוץ או מדיניות ביטחון לאומי. עתידה של רמת הגולן הוא סוגיה לאומית-פוליטית מובהקת הנוגעת לכלל הציבור במדינת ישראל, ואיננה עניין מקומי-מוניציפלי של תושבי קצרין. בהתאם לכך, ההכרעות באשר לעתיד הגולן יתקבלו בממשלה ובכנסת, ולא במועצה המקומית קצרין". באשר להעברת כספים מהמועצה לעמותות שפועלות נגד הנסיגה קבע מזוז: "אם הרשות המקומית איננה מוסמכת בעצמה לעסוק בעניינים בעלי אופי לאומי-ארצי, אין היא גם רשאית לתמוך בפעולות כאלה הנעשות על ידי עמותה או גוף אחר".

פסק הדין בפרשת גרינברג והגולן היה נר לרגלי ח"כ איתן כבל, כשעתר לפני כחצי שנה לבג"ץ, זמן קצר לפני משאל מתפקדי הליכוד בנוגע לתוכנית ההתנתקות. בשבועות שלפני המשאל יצאה מועצת יש"ע, לצד גופים נוספים מטעם המתנחלים, בקמפיין ציבורי נרחב שנועד לשכנע את חברי הליכוד להצביע נגד ההתנתקות. כבל

פנה לבג"ץ, באמצעות עו"ד אלדד יניב, וביקש לעצור את הזרמת הכספים מהמועצות האזוריות בגדה וברצועה למועצת יש"ע.

הוא הסתמך לא רק על דעת המיעוט של דורנר מלפני עשור, אלא גם על דעת הרוב, שקבעה שרק למועצות מקומיות שיש להן נגיעה ספציפית למטרת הקמפיין מותר להשתתף במימונו. במלים אחרות, אמר כבל, לבד מהמועצה אזורית שומרון ומועצת חוף עזה - אין לאפשר למועצות האזוריות האחרות בשטחים להזרים כספים למימון הקמפיין. "כספי אזרחי ישראל, כספי מדינה, כספי עיריות ממוען לתקצוב מאבקה של מועצת יש"ע בקרב חברי הליכוד", נטען בעתירה, "הכספים הם מכספי משלם המסים הישראלי".

בדיון שהתקיים בבג"ץ, ימים ספורים לפני משאל חברי הליכוד במאי 2004, הציעו השופטים לח"כ כבל למחוק את עתירתו, אחרי שהתברר שלא נאספה כלל "תשתית עובדתית" בנוגע לכספים שהועברו מהמועצות האזוריות למועצת יש"ע, ואיזה חלק מתקציב מועצת יש"ע מנותב למימון הקמפיין. השופטים גם העירו לכלל כי ראוי היה לצרף את כל המועצות האזוריות כמשיבות לעתירה, כדי שיוכלו להשמיע את טיעוניהן בבית המשפט, וגם את "הממונה על היישובים הישראליים" ביהודה ושומרון מטעם משרד הפנים. עם זאת, השופט אהרן ברק טרח וציין, כי "כל הצדדים מודעים לפסק דין גרינברג, ומי שפועל נגדו נוטל על עצמו סיכון ניכר".

זו האבולוציה של בג"ץ בהתגלמותה: בית המשפט דוחה עתירה תוך שהוא מציין את ה"פגמים" הטכניים-דיוניים שהובילה לדחייה או למחיקה, ובכך הוא רומז כי פגמים אלה בלבד הם שהפרידו בין העותרים לבין התקבלות העתירה. הלקח, מיותר לציין, הופנם היטב. בסיבוב הנוכחי העותרת היא תנועת "שלום עכשיו", שקובלת גם היא על כך שהמועצות האזוריות בשטחים משתתפות במימון הקמפיין הציבורי נגד ההתנתקות. "שלום עכשיו" לא שכחה לצרף את הממונה על ההתנחלויות במשרד הפנים, רות יוסף, וכן את כל המועצות האזוריות בשטחים.

"הקמפיין כולל בין היתר הקמת מטות פעולה, ארגון עצרות פוליטיות ומסעות הסברה המוניים דוגמת 'השרשרת האנושית' ו'מפגן המאה', שלטי חוצות ענקיים ובהם סיסמאות כגון 'שרון קורע את העם' ו'הקסאם בדרך' ומודעות ענק המתפרסמות באופן יומיומי בעיתונות", כותבים עו"ד יוסף בנקל ונירית אבטליון בשם "שלום עכשיו". "ההוצאות מוערכות בעשרות

מיליוני שקלים". הם אף טורחים ומביאים את "הודאתה" של מועצת יש"ע, שהצהירה בתגובה לעתירתו של כבל כי "תקציב המועצה בא מתרומות ומהשתתפות ותמיכות של הרשויות האזוריות".

חיזוק לטענותיה של "שלום עכשיו" בא דווקא מכיוון פרקליטות המדינה. עו"ד יוכי גנסיין צירפה לתשובתה את חוות הדעת המקורית של מזוז, מ-1995, שעליה מתבססת עמדתה של המדינה גם היום: לפני עשר שנים היתה השופטת דורנר בדעת מיעוט בבית משפט זה, טוענת הפרקליטות, אולי הגיע הזמן לשקול מחדש את ההלכה המשפטית.

הפרקליטות גם מגלה כי רות יוסף, הממונה על ההתנחלויות מטעם משרד הפנים, פנתה לפני כשבועיים לראשי המועצות בשטחים בדרישה לקבל מידע על גובה הסכומים שהעבירו למועצת יש"ע בין 2002-2004 או לגופים אחרים שעוסקים "בפעילות שמטרתה לסכל, למנוע או לשבש באופן כלשהו את יישום תוכנית ההתנתקות".

הפרקליטות מצדדת בקבלת העתירה לא רק מהסיבה שנקב מזוז ב-1995 - שרשויות מקומיות צריכות לעסוק בעניינים מוניציפליים גרידא - אלא גם בשל העובדה שמערכת החוקים שעל פיה פועלות המועצות בשטחים, שונה מזו שבתחומי ישראל, ומעניקה להן לפי לשון החוק עוד פחות מרחב בהגדרת תחומי פעולתן. "היועץ המשפטי לממשלה עודנו סבור כי גישה של השופטת דורנר היא הגישה הראויה", כותבת גנסיין לבית המשפט, "אין לרשות מקומית סמכות לעסוק בתחומים שאינם נוגעים לשירותים מוניציפליים". השופטת דורית בייניש הורתה כי העתירה תובא לדיון "במועד מוקדם ככל האפשר".

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון

הארץ

למי מותר לממן את השרשרת האנושית?

ב-95' קבע בג"ץ שהרשויות המקומיות בגולן רשאיות לממן קמפיין נגד נסיגה שמשמעותה שהן יחדלו להתקיים. בקרוב ידרש להחליט האם לרשויות המקומיות בשטחים מותר לממן את הקמפיין נגד ההתנתקות מרשויות אחרות

מאת יובל יועז

לפעמים במשרד המשפטים ממש מאושרים מאין-סוף התיקים שמונחים על המדפים, שוכבים בערימות או ארוזים באלפי ארגזי קרטון שחוסמים את הנוף שנשקף מהחלונות. אחת לכמה זמן, יש במצב הקיומי הזה איזו תועלת. מדי פעם בפעם מחטט אחד הפרקליטים בתיק בית משפט כזה, שהדיון בו הסתיים לפני שנים, עד שהוא שולף מתוכו מסמך נושן ומצהיב, וצועק "יש!"

זה מה שקרה לעו"ד יוכי גנסין, פרקליטה ממחלקת הבג"צים בפרקליטות, אחרי שקיבלה לטיפול את עתירתה של "שלום עכשיו", שדורשת מהיועץ המשפטי לממשלה לאסור על המועצות האזוריות בשטחים - מלבד המועצות שעתידות להיפגע (כלומר, לחדול מלהתקיים) במסגרת תוכנית ההתנתקות - להשתתף במימון הקמפיין הציבורי של מועצת יש"ע נגד התוכנית. משהו פה מצלצל לי מוכר, אמרה לעצמה גנסין, מישהו אצלנו כבר כתב על זה משהו בעבר, איזו חוות דעת או משהו. אני יודעת שנתקלתי בזה פעם... יש! נורה גדולה החלה מהבהבת מעל ראשה, והיא ניגשה לחטט בתיקים.

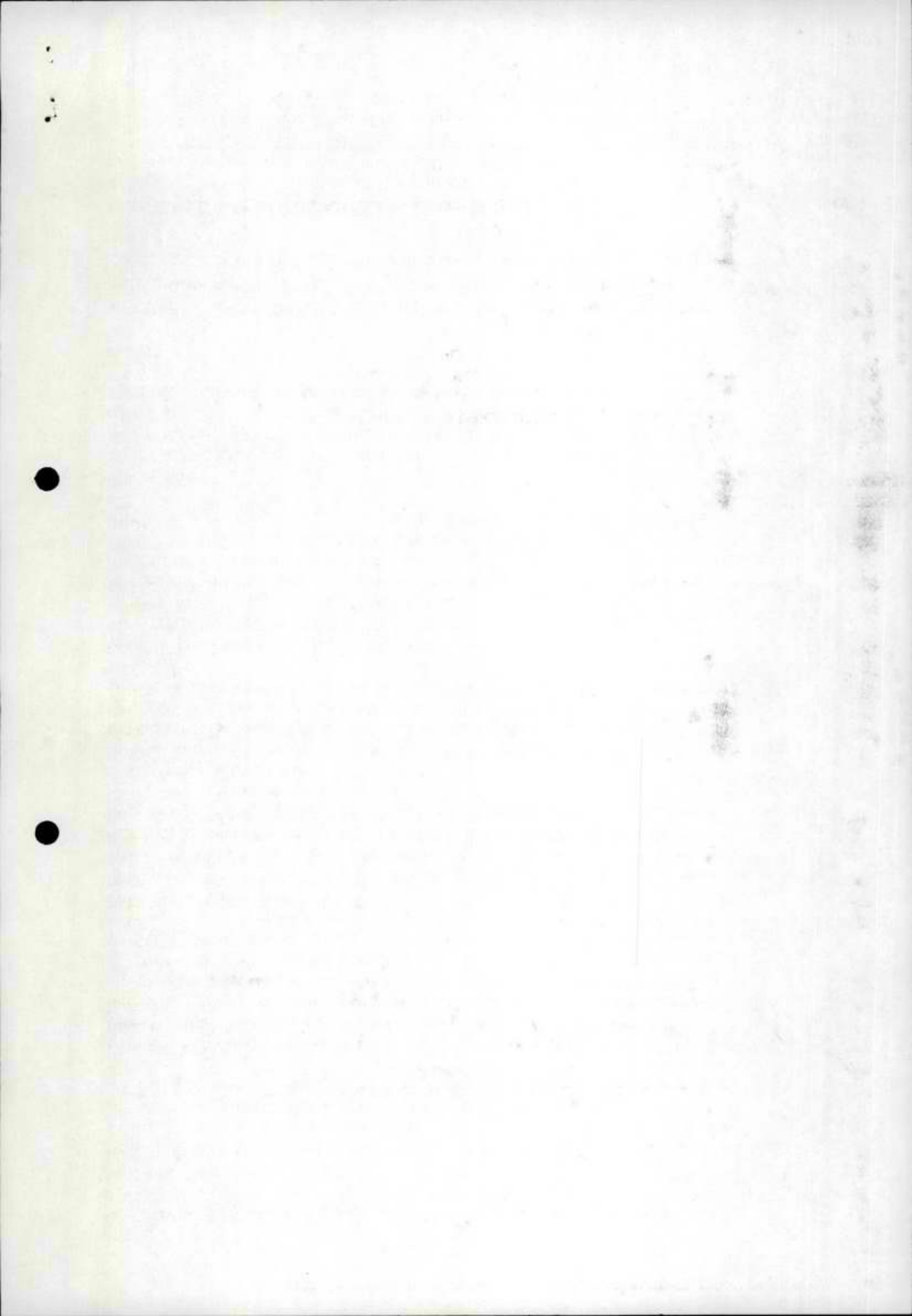
למסמך עוד נחזור בהמשך. אבל קודם צריך לחזור עשר שנים אחורה, לדיון שהתקיים בבג"ץ בעניינו של חיים גרינברג, תושב רמת הגולן. ב-1995 עתר גרינברג, יחד עם כמה מחבריו תושבי הרמה, נגד מועצה אזורית קצרין, מועצה אזורית גולן וגופים נוספים, שהמכנה המשותף להם היה המאבק הציבורי שניהלו נגד התוכנית המדינית להחזיר את רמת הגולן לסוריה, במסגרת הסכם שלום.

המועצות המקומיות השתתפו במימון הקמפיין, שסימתו היתה "העם עם הגולן", במיליוני שקלים כל אחת. גרינברג וחבריו טענו שלמועצות המקומיות בגולן אין סמכות לממן קמפיין ציבורי כזה, מאחר שהחוק הסמיך רשויות מקומיות לדאוג רק לרווחת התושבים בתחום הכלכלי, הסוציאלי והתרבותי, ולא לטפל בעניינים "בעלי משמעות פוליטית ארצית" השנויים במחלוקת ציבורית.

העתירה נדחתה ברוב דעות. השופטים שלמה לוין ואליעזר גולדברג קבעו, כי "ניתן להצביע על מגמה כלל עולמית" של מעבר ממודל של הפרדה ברורה בין סמכויות השלטון המרכזי לתחומי הפעולה של השלטון המקומי, ל"מודל יותר דינמי וביזורי", באופן שמצדיק את פעולתן של הרשויות המקומיות גם בעניינים "אידיאולוגיים לאומיים. כיום מתפקדת הרשות המקומית כמעין קהילה מדינית", כתב לוין, "הנוטלת על עצמה מגוון תפקידים רחב, הרחוקים מהתפקידים המוניציפליים המסורתיים של השלטון המקומי".

עם זאת, קבעו השופטים, כי לרשות אין אישור להוציא כספים לכל מטרה שהיא, אלא רק אם "לנושא השפעה מיוחדת ונפרדת על הציבור שבתחומיהן, מעבר למשמעות הארצית או הלאומית". מאחר שנסיגה מרמת הגולן משמעה הפסקת קיומן של המועצות המקומיות שם, "ההיגיון הפשוט מורה כי המועצות רשאיות לעשות כל שלאל ידן, במסגרת החוק, כדי לשמור על קיומן", נקבע.

בדעת מיעוט היתה השופטת דליה דורנר, שלדעתה המועצות המקומיות לא היו מוסמכות

לתמוך מתקציבן במימון הקמפיין נגד נסיגה מהגולן. "תכלית החקיקה היא להסמיך את הרשות המקומית לספק לציבור בתחום שיפוטה שירותים מוניציפליים", כתבה, "ראוי משיקולים דמוקרטיים שעניינים מקומיים יתנהלו לפי רצונם ושאפיותיהם של תושבי המקום, אך אין בכך כדי להעניק לרשויות מקומיות סמכות 'מקבילה' לאלה של רשויות המדינה בעניינים כלל-ארציים". בשורה התחתונה, אמרה דורנר, "שימוש על ידי רשויות מקומיות בכספי אוצר המדינה למימון מחאה נגד מדיניות השלטון המרכזי איננו מתיישב עם מינהל תקין".

עמדתה של דורנר הסתמכה על חוות דעת שחוברה במשרד המשפטים על ידי מי ששימש אז כמשנה ליועץ המשפטי לממשלה לענייני ייעוץ - מני מזוז. מזוז כתב אז במסמך שהוגש לבית המשפט: "רשות מקומית לא תעסוק במדיניות חוץ או מדיניות ביטחון לאומי. עתידה של רמת הגולן הוא סוגיה לאומית-פוליטית מובהקת הנוגעת לכלל הציבור במדינת ישראל, ואיננה עניין מקומי-מוניציפלי של תושבי קצרין. בהתאם לכך, ההכרעות באשר לעתיד הגולן יתקבלו בממשלה ובכנסת, ולא במועצה המקומית קצרין". באשר להעברת כספים מהמועצה לעמותות שפועלות נגד הנסיגה קבע מזוז: "אם הרשות המקומית איננה מוסמכת בעצמה לעסוק בעניינים בעלי אופי לאומי-ארצי, אין היא גם רשאית לתמוך בפעולות כאלה הנעשות על ידי עמותה או גוף אחר".

פסק הדין בפרשת גרינברג והגולן היה נר לרגלי ח"כ איתן כבל, כשעתר לפני כחצי שנה לבג"ץ, זמן קצר לפני משאל מתפקדי הליכוד בנוגע לתוכנית ההתנתקות. בשבועות שלפני המשאל יצאה מועצת יש"ע, לצד גופים נוספים מטעם המתנחלים, בקמפיין ציבורי נרחב שנועד לשכנע את חברי הליכוד להצביע נגד ההתנתקות. כבל

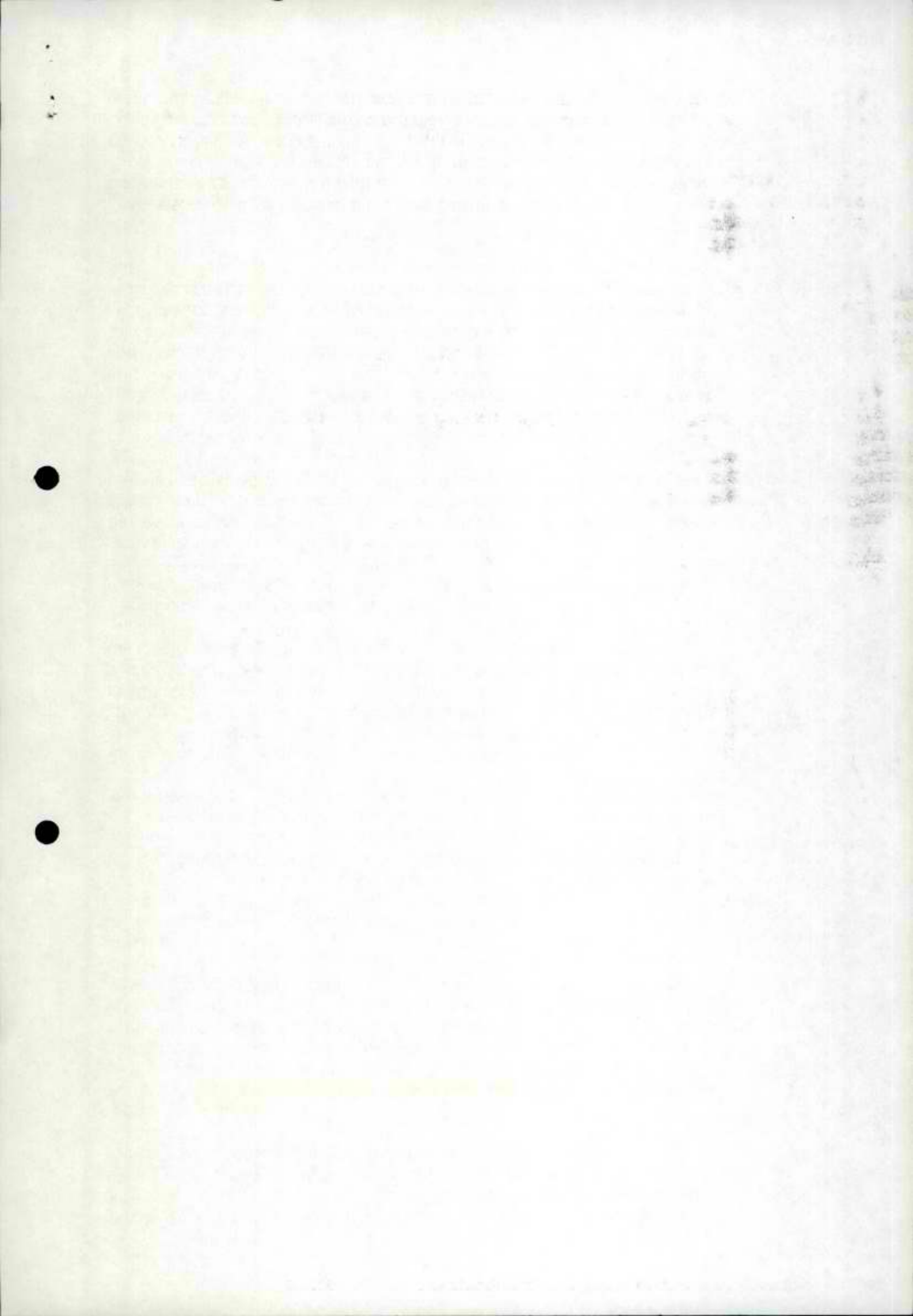
פנה לבג"ץ, באמצעות עו"ד אלדד יניב, וביקש לעצור את הזרמת הכספים מהמועצות האזוריות בגדה וברצועה למועצת יש"ע.

הוא הסתמך לא רק על דעת המיעוט של דורנר מלפני עשור, אלא גם על דעת הרוב, שקבעה שרק למועצות מקומיות שיש להן נגיעה ספציפית למטרת הקמפיין מותר להשתתף במימונו. במלים אחרות, אמר כבל, לבד מהמועצה אזורית שומרון ומועצת חוף עזה - אין לאפשר למועצות האזוריות האחרות בשטחים להזרים כספים למימון הקמפיין. "כספי אזרחי ישראל, כספי מדינה, כספי עיריות ממוען לתקצוב מאבקה של מועצת יש"ע בקרב חברי הליכוד", נטען בעתירה, "הכספים הם מכספי משלם המסים הישראלי".

בדיון שהתקיים בבג"ץ, ימים ספורים לפני משאל חברי הליכוד במאי 2004, הציעו השופטים לח"כ כבל למחוק את עתירתו, אחרי שהתברר שלא נאספה כלל "תשתית עובדתית" בנוגע לכספים שהועברו מהמועצות האזוריות למועצת יש"ע, ואיזה חלק מתקציב מועצת יש"ע מנותב למימון הקמפיין. השופטים גם העירו לכבל כי ראוי היה לצרף את כל המועצות האזוריות כמשיבות לעתירה, כדי שיוכלו להשמיע את טיעוניהן בבית המשפט, וגם את "הממונה על היישובים הישראליים" ביהודה ושומרון מטעם משרד הפנים. עם זאת, השופט אהרן ברק טרח וציין, כי "כל הצדדים מודעים לפסק דין גרינברג, ומי שפועל נגדו נוטל על עצמו סיכון ניכר".

זו האבולוציה של בג"ץ בהתגלמותה: בית המשפט דוחה עתירה תוך שהוא מציין את ה"פגמים" הטכניים-דיוניים שהובילה לדחייה או למחיקה, ובכך הוא רומז כי פגמים אלה בלבד הם שהפרידו בין העותרים לבין התקבלות העתירה. הלקח, מיותר לציין, הופנם היטב. בסיבוב הנוכחי העותרת היא תנועת "שלום עכשיו", שקובלת גם היא על כך שהמועצות האזוריות בשטחים משתתפות במימון הקמפיין הציבורי נגד ההתנתקות. "שלום עכשיו" לא שכחה לצרף את הממונה על ההתנחלויות במשרד הפנים, רות יוסף, וכן את כל המועצות האזוריות בשטחים.

"הקמפיין כולל בין היתר הקמת מטות פעולה, ארגון עצרות פוליטיות ומסעות הסברה המוניים דוגמת 'השרשרת האנושית' ו'מפגן המאה', שלטי חוצות ענקיים ובהם סיסמאות כגון 'שרון קורע את העם' ו'הקסאם בדרך' ומודעות ענק המתפרסמות באופן יומימי בעיתונות", כותבים עו"ד יוסף בנקל ונירית אבטליון בשם "שלום עכשיו". "ההוצאות מוערכות בעשרות

מיליוני שקלים". הם אף טורחים ומביאים את "הודאתה" של מועצת יש"ע, שהצהירה בתגובה לעתירתו של כבל כי "תקציב המועצה בא מתרומות ומהשתתפות ותמיכות של הרשויות האזוריות".

חיזוק לטענותיה של "שלום עכשיו" בא דווקא מכיוון פרקליטות המדינה. עו"ד יוכי גנסיין צירפה לתשובתה את חוות הדעת המקורית של מזוז, מ-1995, שעליה מתבססת עמדתה של המדינה גם היום: לפני עשר שנים היתה השופטת דורנר בדעת מיעוט בבית משפט זה, טוענת הפרקליטות, אולי הגיע הזמן לשקול מחדש את ההלכה המשפטית.

הפרקליטות גם מגלה כי רות יוסף, הממונה על ההתנחלויות מטעם משרד הפנים, פנתה לפני כשבועיים לראשי המועצות בשטחים בדרישה לקבל מידע על גובה הסכומים שהעבירו למועצת יש"ע בין 2002-2004 או לגופים אחרים שעוסקים "בפעילות שמטרתה לסכל, למנוע או לשבש באופן כלשהו את יישום תוכנית ההתנתקות".

הפרקליטות מצדדת בקבלת העתירה לא רק מהסיבה שנקב מזוז ב-1995 - שרשויות מקומיות צריכות לעסוק בעניינים מוניציפליים גרידא - אלא גם בשל העובדה שמערכת החוקים שעל פיה פועלות המועצות בשטחים, שונה מזו שבתחומי ישראל, ומעניקה להן לפי לשון החוק עוד פחות מרחב בהגדרת תחומי פעולתן. "היועץ המשפטי לממשלה עודנו סבור כי גישתה של השופטת דורנר היא הגישה הראויה", כותבת גנסיין לבית המשפט, "אין לרשות מקומית סמכות לעסוק בתחומים שאינם נוגעים לשירותים מוניציפליים". השופטת דורית בייניש הורתה כי העתירה תובא לדיון "במועד מוקדם ככל האפשר".

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון